

**Hallituksen esitys Eduskunnalle verohallintolaiksi ja laiksi
verotusmenettelystä sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uudet lait verohallinnosta ja verotusmenettelystä. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi mainittujen lakien uudistamisen johdosta aiheutuvat muutokset muiden keskeisten verolakien menettelysäännöksiin.

Verohallinnon organisaatiota, verotuskustannuksia, verotuksen oikaisulautakuntaa ja veronsaajien asiamiehiä koskevat säännökset ehdotetaan koottaviksi verohallintolaikiin. Verohallinnon organisaation kaksiportaisuus ilmenisi säännöksistä nykyistä selkeämmin.

Tulo- ja varallisuusverotuksen, kiinteistöverotuksen, perintö- ja lahjaverotuksen sekä eräiden muiden lakien verotuksen toimittamisen toimivaltaa koskevat säännökset ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan nykyistä paremmin verohallinnon kaksiportaista organisaatiota ja muiden verolakien, kuten arvonlisäverolain, ennakoperintälain, leimaverolain ja veronkantolain toimivaltaa koskevia säännöksiä. Lääninverovirasto olisi uudistuksen jälkeen toimivaltainen verotuksen aluehallinnon viranomainen. Verotoimistolle ja verojohtajalle laissa säädetty erityinen toimivalta poistettaisiin. Suuryritysten verotuksen valtakunnallinen keskittäminen yhteen tai useampaan lääninverovirastoon mahdollistettaisiin.

Veronsaajien asiamiesjärjestelmää ehdotetaan kehitettäväksi siten, että veronsaajien oikeuden valvonnan järjestäminen säädettäisiin verohallinnon tehtäväksi. Eri verolakien veronsaajien asiamiesnimikkeet korvattaisiin veroasiamies -nimikkeellä.

Sivullisen tiedonantovelvollisuutta ehdotetaan laajennettavaksi, jotta vain palkka-, eläke- ja etuustuloja saavien verotuksessa voitaisiin vaihteittain luopua veroilmoitusmenettelystä. Luotto- ja muut rahoituslaitokset sekä muut luotonantajat veloitettaisiin toimittamaan verohallinnolle tiedot velan ko-

roista, velan käyttötarkoituksesta ja velan pääomasta.

Yhteisöjen verotusmenettelyä ja ennakoperintää ehdotetaan kehitettäväksi siten, että yhteisöt antaisivat veroilmoituksensa neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Yhteisö laskisi itse verojensa määrän ja maksaisi samalla oma-aloitteisesti mahdollisen puuttuvan veron ennakon täydennysmaksuna. Puuttuvan veron maksamatta jättämisestä olisi seurauksena yhteisökoron määrääminen. Vastaavasti liikaa maksetulle verolle maksettaisiin yhteisökorkoa. Yhteisöjen ennakot luettaisiin verotuksessa hyväksi nykyisen kalenterivuoden sijasta tilikausittain.

Myös muiden verovelvollisten kuin yhteisöjen tulo- ja varallisuusverotuksessa ehdotetaan otettavaksi käyttöön korkotekijä. Jäännösverolle perittäisiin jäännösveron korko ja ennakonpalautukselle maksettaisiin saman suuruinen palautuskorko. Koron laskenta ulottuisi myös verotuksen muutoksiin. Korkotaso olisi sidottu Suomen Pankin vahvistamaan viitekorkoon.

Veronkantolaikiin ehdotetaan lisättäväksi Ahvenanmaan kunnille suoritettavan yhteisöveron tilittämistä koskeva säännös. Ahvenanmaan kunnille kuuluvat yhteisöjen verotulot tilitettäisiin erillään muusta yhteisöverosta sitä koskevien erityissäännösten mukaisesti.

Ennakoperinnän tiedoksisaantia koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että saantitodistuksin tapahtuvasta tiedoksi antamisesta voitaisiin pääsääntöisesti luopua. Tappioiden vähennysoikeuden säilymistä omistajanvaihdoksissa koskevat rajoitukset ulotettaisiin koskemaan myös välillisiä omistajanvaihdoksia. Tappioiden vähennysoikeuden säilymiseen liittyvät hakemusasiat siirrettäisiin verohallituksesta lääninverovirastoihin.

Lisäksi eri lakeihin ehdotetaan tehtäväksi lähinnä teknisluonteisia muutoksia, jotka liittyvät muun muassa verojen viivästysseurauksia koskevien säädösten uudistamiseen, josta eduskunnalle annetaan esitys erikseen.

Lait ovat tarkoitettut eräin poikkeuksin tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

Esitys liittyy valtion vuoden 1996 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	6
1. Nykytila ja ehdotetut muutokset	6
1.1. Verohallinnon organisaatiota ja verotusmenettelyä koskevan lakisystematiikan uudistaminen ..	6
1.2. Verotuksen toimivaltasäännösten uudistaminen	6
1.2.1. Nykytila	6
1.2.2. Ehdotetut muutokset	8
1.3. Veronsaajien oikeuden valvonnan uudistaminen	12
1.3.1. Nykytila	12
1.3.2. Ehdotetut muutokset	12
1.4. Palkka- ja etuustulosta saavien verotusmenettelyn uudistaminen	13
1.4.1. Nykytila	13
1.4.2. Verotusehdotusmenettely	13
1.4.3. Korkomeno- ja lainatietojen siirto luotto- ja rahoituslaitoksilta verohallinnolle	14
1.4.4. Tiedonsaannin kehittäminen eräiden muiden tietojen osalta	14
1.5. Yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakoperinnän uudistaminen	15
1.5.1. Nykytila	15
1.5.2. Ehdotetut muutokset	15
1.6. Jäännösveron koron ja palautuskoron käyttöönotto	16
1.7. Muut ehdotukset	17
1.7.1. Verotuksen oikaisulautakuntaa koskevat uudistukset	17
1.7.2. Normiantovallan alentamiseen liittyvät uudistukset	17
1.7.3. Ahvenanmaan maakunnallisen verolainsäädännön huomioon ottaminen yhteisöveron tilityksissä	18
1.7.4. Saantitodistuksesta luopuminen ja ennakoperintärekisteröintiin liittyvä oikaisuvaatimus	18
1.7.5. Tappioiden säilyminen omistajanvaihdoksissa	19
2. Esityksen vaikutukset	19
2.1. Yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakoperinnän uudistaminen	19
2.2. Korkotekijän käyttöönotto	20
2.3. Muut taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset	20
3. Asian valmistelu	20
4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	21
4.1. Riippuvuus muista esityksistä	21
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	21
1. Lakiehdotusten perustelut	21
1.1. Verohallintolaki	21
1 luku. Yleiset säännökset	21
2 luku. Verohallinnon viranomaisia koskevat säännökset	22
3 luku. Verohallinnon virkamiehiä koskevat säännökset	23
4 luku. Verotuskustannukset	23
5 luku. Erinäiset säännökset	23
1.2. Laki verotusmenettelystä	24
1 luku. Yleiset säännökset	24
2 luku. Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus	25
3 luku. Sivullisen tiedonantovelvollisuus	27
4 luku. Verotuksen toimittaminen	30
5 luku. Muutoksenhaku	36
6 luku. Muutoksiin liittyvät erinäiset säännökset	37
7 luku. Rajoitetusti verovelvollista koskevat erityissäännökset	39
8 luku. Ennakotieto	39
9 luku. Rangaistussäännökset	40
10 luku. Veronhuojennus ja veronlykkäys	40
11 luku. Erinäiset säännökset	40
12 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	40

1.3.	Muiden lakien muutokset	41
1.3.1.	Laki enakkoperintälain muuttamisesta	41
1.3.2.	Laki kiinteistöverolain muuttamisesta	43
1.3.3.	Laki perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta	43
1.3.4.	Laki perintökaaren muuttamisesta	44
1.3.5.	Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	44
1.3.6.	Leimaverolaki	45
1.3.7.	Laki tuloverolain muuttamisesta	45
1.3.8.	Laki veronkantolain muuttamisesta	45
1.3.9.	Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta	46
1.3.10.	Laki arpajaisverolain muuttamisesta	46
1.3.11.	Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	46
1.3.12.	Laki koiraverosta annetun lain 8 ja 12 §:n muuttamisesta	46
1.3.13.	Laki korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta	46
1.3.14.	Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	47
1.3.15.	Laki yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta	47
1.3.16.	Laki merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta	47
1.3.17.	Laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 10 §:n muuttamisesta	47
1.3.18.	Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta	47
1.3.19.	Laki kansaneläkevakuutuslain 18 ja 19 §:n muuttamisesta	48
1.3.20.	Laki suhdannetalletuslain muuttamisesta	48
2.	Tarkemmat säännökset	48
2.1.	Verohallintoasetus	48
2.2.	Asetus verotusmenettelystä	49
2.3.	Valtiovarainministeriön päätös ilmoittamisvelvollisuudesta	49
2.4.	Verohallituksen päätös ilmoittamisvelvollisuudesta	49
2.5.	Verohallituksen päätös tiedonantovelvollisuudesta	49
3.	Voimaantulo	49
	LAKIEHDOTUKSET	51
1.	Verohallintolaki	51
2.	Laki verotusmenettelystä	55
3.	Laki enakkoperintälain muuttamisesta	73
4.	Laki kiinteistöverolain muuttamisesta	78
5.	Laki perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta	81
6.	Laki perintökaaren 20 luvun muuttamisesta	85
7.	Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	86
8.	Laki leimaverolain muuttamisesta	88
9.	Laki tuloverolain muuttamisesta	91
10.	Laki veronkantolain muuttamisesta	93
11.	Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta	95
12.	Laki arpajaisverolain muuttamisesta	96
13.	Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	97
14.	Laki koiraverosta annetun lain 8 ja 12 §:n muuttamisesta	98
15.	Laki korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta	99
16.	Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	101
17.	Laki yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta	102
18.	Laki merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta	103
19.	Laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 10 §:n muuttamisesta	104
20.	Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta	105
21.	Laki kansaneläkelain 18 ja 19 §:n muuttamisesta	106
22.	Laki suhdannetalletuslain muuttamisesta	107
	LIITE	109
1.	Rinnakkaisteksti	109
3.	Laki enakkoperintälain muuttamisesta	109
4.	Laki kiinteistöverolain muuttamisesta	121
5.	Laki perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta	126

6.	Laki perintökaaren 20 luvun muuttamisesta	135
7.	Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	136
8.	Laki leimaverolain muuttamisesta	139
9.	Laki tuloverolain muuttamisesta	144
10.	Laki veronkantolain muuttamisesta	146
11.	Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta	150
12.	Laki arpajaisverolain muuttamisesta	152
13.	Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	154
14.	Laki koiraverosta annetun lain 8 ja 12 §:n muuttamisesta	156
15.	Laki korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta	157
16.	Laki ulkomaisten väliyritysten osakkaiden verotuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	160
17.	Laki yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta	161
18.	Laki merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta	163
19.	Laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 10 §:n muuttamisesta	164
20.	Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta	165
21.	Laki kansaneläkelain 18 ja 19 §:n muuttamisesta	166
22.	Laki suhdannetalletuslain muuttamisesta	167
2.	Luonnos verohallintoasetukseksi	170
3.	Luonnos asetukseksi verotusmenettelystä	175
4.	Luonnos valtiovarainministeriön päätökseksi ilmoittamisvelvollisuudesta	177
5.	Luonnos verohallituksen päätökseksi ilmoittamisvelvollisuudesta	183
6.	Luonnos verohallituksen päätökseksi tiedonantovelvollisuudesta	187

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Verohallinnon organisaatiota ja verotusmenettelyä koskevan lakisystematiikan uudistaminen

Nykyinen verotuslaki tuli voimaan vuoden 1960 alusta, jolloin valtion ja kunnallisverotus yhdistettiin. Verotuslaki (482/58) säädettiin hallinnon silloiseen toimintaympäristöön, joka oli monelta osin täysin erilainen kuin nykyisin. Erityisesti automaattisen tietojenkäsittelyn viime vuosikymmenien nopea kehitys on olennaisesti muuttanut verotusmenettelyn luonnetta. Myös verotuksen organisaatio on jatkuvasti kehittynyt pyrkien seuraamaan muuttuvaa toimintaympäristöä. Tästä johtuen nykyiset säännökset ovat monelta osin vanhentuneita. Lukuisat lakiin vuosien varrella tehdyt muutokset ovat entistään hämärtäneet lain systematiikkaa. Muun muassa verotuksen organisaatiota koskevia säännöksiä on hajallaan sekä verohallintolaissa (188/91) että verotuslaissa. Menettelyä koskevien säännösten yksityiskohtaisuus on tehnyt säännöksistä osittain vaikeaselkoisia ja sekavia. Säännösten yksityiskohtaisuus aiheuttaa jatkuvasti myös sellaisia muutostarpeita, jotka tulisi voida ratkaista työjärjestystasolla tai muilla hallinnon sisäisillä järjestelyillä.

Edellä esitetyistä syistä verotuslaki ehdotetaan korvattavaksi kokonaan uudella lailla verotusmenettelystä. Lain sisältöä ehdotetaan samalla huomattavasti selkeytettäväksi ja tiivistettäväksi.

Verohallintoa koskevat organisaatiosäännökset ehdotetaan siirrettäväksi ja koottavaksi verotuslaista uuteen verohallintolakiin, joka samalla korvaisi nykyisen verohallintolain. Muun muassa verotuksen oikaisulautakuntaa ja veronsaajien oikeuden valvontaa ja asiamiehiä sekä verotuskustannuksia koskevat säännökset siirrettäisiin verohallintolakiin ja sen nojalla annettavaan asetukseen. Tämä merkitsee noin 30 säännöksen asiasisällön siirtämistä verohallintolakiin tai -asetukseen. Samalla voitaisiin poistaa vanhentuneita tai muuten tarpeettomia säännöksiä. Uudistus on näiltä osin laadultaan tekninen.

Hallintomenettelyä ja tiedoksiantoa hallintoasioissa koskevat säännökset sisältyvät hallintomenettelylakiin (598/82) ja tiedoksi-

annosta hallintoasioissa annettuun lakiin (232/66). Ne kattavat pääosan verotuksen erilaisesta rutiiniluonteisesta hallintotoiminnasta. Puheena olevat lait on annettu verotuslain säätämisen jälkeen, joten verotuslakiin sisältyy tämän vuoksi varsin yksityiskohtaisia menettelysäännöksiä. Koska nämä päällekkäiset säännökset ovat tarpeettomia, ei niitä ehdoteta otettavaksi uuteen verotusmenettelyä koskevaan lakiin.

Esitykseen sisältyy useita ehdotuksia, joilla yleistä norminantovaltaa ja muuta toimivaltaa delegoitaisiin. Säädöstäsoa alennettaisiin useissa kohdin laista asetukseen. Norminantovaltaa siirrettäisiin eräiltä osin verohallitukselle ja sen seurauksena säännösten muuttaminen joustavoituisi ja samalla päällekkäinen työ vähenisi asioissa, joissa päätösvalta kuuluu luontevasti verohallinnolle. Verohallintohan vastaa tulosoajauksen periaatteiden mukaisesti verotuksen asianmukaisesta hoitamisesta. Toimivallan alentaminen koskisi muun muassa verotuksen päättymisajankohdtaa, veroilmoituksen antamisajankohtaa ja eräiltä osin muistiinpanovelvollisuutta sekä verohallinnon organisoimista.

Verotusta koskevien tietojen julkisuudesta, salassapidosta ja luovuttamisesta on tarkoitus antaa eduskunnalle erillinen hallituksen esitys. Vuoden 1996 loppuun sovellettaisiin kuitenkin nyt voimassa olevia säännöksiä.

Myös useiden muiden keskeisten verolakien menettelysäännöksiin on tarpeen tehdä ehdotettujen verohallintolain ja verotusmenettelyä koskevan lain uudistamisesta aiheutuvat lähinnä tekniset muutokset.

1.2. Verotuksen toimivaltasäännösten uudistaminen

1.2.1. Nykytila

Lääninverovirasto verotuksen aluehallinnon viranomaisena

Verohallinnon organisaatioon kuuluu verohallitus ja nykyisin kymmenen lääninverovirastoa. Organisaatio muutettiin kaksipuoliseksi 1 päivänä joulukuuta 1993 voimaan tulleella verohallintolain muutoksella, jolloin verohallinnon piiri- ja paikallishallinto yhdistettiin yksitasoiseksi verotuksen aluehallinnoksi yhdistämällä piirihallintoviranomai-

sina toimineet lääninverovirastot ja paikallishallintoviranomaisina toimineet verotoimistot lääninverovirastoiksi. Lääninverovirastossa on tulosvastuullisina yksikköinä veropiirijakoon perustuen verotoimistoja sekä muita yksiköitä, kuten veronkanto-, maksuvalvonta- ja verotarkastusyksiköitä. Lääninverovirastoissa on lisäksi ohjaus-, tietojärjestelmä- ja hallinnollisia tehtäviä varten tukiyksiköitä.

Verohallinto siirtyi tulosbudjetointiin ja -ohjaukseen 1 päivästä tammikuuta 1993 alkaen. Tulosohtaus on järjestetty verohallinnossa siten, että verohallitus sopii valtioturvaministeriön kanssa koko verohallintoa koskevista tulostavoitteista ja verohallinnon resursseista. Verohallitus puolestaan sopii kunkin lääninveroviraston kanssa lääninveroviraston tulostavoitteista ja resursseista. Lääninverojohdaja vastaa koko lääninveroviraston tulostavoitteiden saavuttamisesta. Lääninveroviraston sisällä tulostavoitteista ja resursseista sovitaan lääninverojohdajan ja lääninveroviraston eri yksiköiden välillä. Lääninveroviraston yksiköiden päälliköt vastaavat yksikön tulostavoitteiden saavuttamisesta. Lääninverovirasto on siten myös tulosbudjetoinnin ja -ohjauksen näkökulmasta vastuussa tulostavoitteiden saavuttamisesta kaikkien lääninveroviraston tehtävien osalta.

Lääninverovirasto verotuksen kokonaisuudesta vastaavana viranomaisena

Verotus koostuu asiakkaiden rekisteröinnistä, verotuksen toimittamisesta ja maksuvalvonnasta, verotarkastuksesta ja muusta verovalvonnasta sekä veronkannosta. Verotuksen toimittamisessa korostuu enenevässä määrin verojen laskennassa ja verovalvonnassa tarvittavien tietojen keruu eri lähteistä, niiden yhdisteleminen sekä veronmaksajien eri ominaisuuksien rekisteröinti. Tietoja kerätään veronmaksajilta itseltään ja sidosryhmiltä, kuten työnantajilta ja muilta suorituksen maksajilta tai vastaanottajilta. Koko toimintoketju koostuu sarjasta toisiaan seuraavia toimenpiteitä, jotka keskeisiltä osiltaan tehdään tietojärjestelmien tuella. Toiminnon eri osavaiheet on integroitu toisiinsa järjestelmäksi, joka kokonaisuutena hoidetaan nykyisin lääninverovirastossa. Kullakin lääninveroviraston yksiköllä, kuten verotoimisto-, maksuvalvonta-, verotarkastus- ja veronkantoyksiköllä, on vain tietty joko työjärjestyksessä tai laissa säädetty verotuksen osateh-

tävä hoidettavanaan.

Verotus toimintokokonaisuutena on vaihteittain kehittynyt sellaiseksi, että lääninverovirasto muodostaa verotuksessa pienimmän organisaatiotason, joka vastaa koko verotuksen tehtäväkentästä.

Lääninveroviraston sisäinen tehtäväjako ja organisaatio

Lääninveroviraston sisäisestä tehtäväjaosta määrätään lääninveroviraston työjärjestyksessä ja säädetään eräiden keskeisten verolakien menettelysäännöksissä.

Verotuslain, perintö- ja lahjaveroain (378/40), kiinteistöverolain (654/92) sekä osittain ennakkoperintälain (418/59) ja rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/78) menettelysäännöksiin mukaan verotuksen toimittamisen toimivalta on näissä laeissa säädettyjen tehtävien osalta verotoimistolla tai verojohtajalla. Tästä lailla säädetystä toimivallasta ei voida lääninveroviraston työjärjestyksellä poiketa. Verotoimistolle säädetty toimivalta on peräisin 1960-luvulta, jolloin verotoimisto vastasi koko verotuksen tehtäväkentästä veropiirin alueella. Sittenmin verohallinnon organisaatio on kehittynyt ja aikanaan verotoimistolle kuuluneita tehtäviä, kuten työnantajasuoritusten maksuvalvontaan ja veronkantoon liittyviä tehtäviä, on siirretty piirihallintoviranomaisina toimiville lääninverovirastoille. Lääninverovirastojen tehtäviksi on lisäksi vuodesta 1989 lähtien siirretty liikevaihtoverotukseen liittyvät tehtävät, kun liikevaihtoverotoimistot lakkautettiin.

Muiden verolakien, kuten arvonnäisäverolain (1501/93), leimaverolain (622/43), osittain ennakkoperintälain, työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/63), korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/90), arpajaisverolain (259/70) sekä veronkantoon liittyvien säädösten mukaan lääninverovirasto on verotuksessa toimivaltainen viranomainen. Näiden tehtävien järjestämisestä voidaan määrätä lääninveroviraston työjärjestyksessä myös siten, että verotoimistoyksiköillä on osana lääninverovirastoa toimivaltaa näissä asioissa. Lääninveroviraston verotoimistoyksiköille onkin lääninverovirastojen työjärjestyksissä annettu toimivaltaa muun muassa alkutuottajien arvonnäisäverotustehtävissä ja eräissä ennakkoperinnän ja leimaverotuksen tehtävissä.

Lääninveroviraston verotoimistoyksiköillä

on siis nykyään toimivaltaa kahdella perusteella: yhtäältä eri lakeihin perustuen ja toisaalta enenevässä määrin lääninveroviraston työjärjestykseen perustuen. Muiden lääninveroviraston yksiköiden tehtävistä määrätään yksinomaan lääninveroviraston työjärjestyksessä. Piiri- ja paikallishallinnon yhdistäminen verohallintolain säännösmuutoksilla on mahdollistanut lääninveroviraston joustavan tehtävien järjestämisen siltä osin kuin kyse on niistä tehtävistä, jotka laissa on aikaisemmin säädetty lääninveroviraston hoidettaviksi.

Lääninveroviraston toimialueena on lain mukaan lääni. Asetuksella voidaan lisäksi säätää, että toimialue muodostuu kahdesta tai useammasta läänistä. Myös lääninveroviraston sisäisestä organisaatiosta määrätään lääninveroviraston työjärjestyksessä ja veropiiriin osalta valtioneuvoston päätöksin. Veropiireistä päättää valtioneuvosto. Veropiiriin kuuluu yksi tai useampi kunta. Veropiirejä on tällä hetkellä 114. Niiden lukumäärä alentunee lähivuosina alle sadan.

Päätösvalta lääninveroviraston sisäisestä tehtäväjaosta ja organisaatioista on voimassa olevien säädösten mukaan siten vain osittain lääninverovirastolla itsellään.

Toimivaltainen verotuksen viranomainen uudessa verolainsäädännössä

Kun nykyisin valmistellaan verolainsäädäntöä, säädetään verotuksessa toimivaltaiseksi viranomaiseksi lääninverovirasto, eikä sen tietty yksikkö. Näin on tapahtunut muun muassa arvonlisäverolain säätämisen yhteydessä ja säädettäessä ennakoperintärekisteristä. Kun toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädetään lääninverovirasto, mahdollistuu tehtävien tarkoituksenmukainen ja joustava järjestäminen lääninveroviraston työjärjestyksellä, joko hajauttaen tehtäviä lääninveroviraston eri yksiköihin tai keskittäen tehtävät tiettyyn lääninveroviraston yksikköön, sen mukaan miten kunkin tehtävän osalta verohallinnon asiakkaiden palveluiden tarve ja laatu, verovalvonnan tuloksellisuus sekä voimavarojen tarkoituksenmukainen käyttö edellyttävät.

1.2.2. Ehdotetut muutokset

Lääninverovirasto verotuksessa toimivaltaiseksi viranomaiseksi

Lääninverovirastosta on muodostunut lain-säädäntöteitse hallinnollisesti ja verotusprosessin kehittyessä myös toiminnallisesti kokonaisvastaullinen verotuksen viranomainen. Kun lääninverovirasto on verohallintolain muutoksella yksiportaisen verotuksen aluehallinnon ainoa viranomainen ja kun se on myös tosiasiallisesti viranomainen, joka vastaa kaikista verotuksen tehtävistä toimialueellaan, on perusteltua, että lääninverovirasto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi myös niissä tilanteissa, joissa toimivalta on voimassa olevien säännösten mukaan lääninveroviraston verotoimistoyksiköllä. Veropiiri-käsitteen merkitys muuttuisi samalla siten, että se liittyisi lähinnä verotuksen oikaisulautakunnan alueellisen toimivallan määrittämiseen.

Toimivaltasäännösten ajanmukaistaminen vastaamaan hallinnollisia ja toiminnallisia muutoksia mahdollistaa lääninveroviraston sisäisen tehtäväjaon ja organisaation tarkoituksenmukaisen kehittämisen. Lääninveroviraston työjärjestyksellä määrättäisiin niistä tehtävistä, jotka nykyisin lain nojalla kuuluvat verotoimistoille vastaavalla tavalla kuin jo nyt määrätään niiden tehtävien osalta, joissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi on säädetty lääninverovirasto.

Verotuksessa on tarkoitus vaiheittain siirtä verolajikohtaisesta toimintatavasta asiakaskohtaiseen toimintatapaan, mikä parantaisi asiakkaiden palvelua ja tehostaisi verovalvontaa. Lisäksi asiakaskohtainen toimintotapa mahdollistaisi paremmin henkilöstön asiantuntemuksen kohdentamisen verohallinnon asiakkaiden tarpeita vastaavalla tavalla. Vastaavanlaisia toimintatavan muutoksia on toteutettu tai on meneillään useissa kehittyneiden maiden verohallinnoissa. Tavoitteena on yhdistää mahdollisimman pitkälle muun muassa yritysten tuloverotukseen, arvonlisäverotukseen ja työnantajasuoritusten maksamiseen ja valvontaan liittyviä toimintoja.

Verovelvollisen kannalta tämä merkitsee käytännössä esimerkiksi mahdollisuutta an-

taa vero- ja maksulajeja koskevia tietoja yhdellä kertaa samalla lomakkeella ja maksaa eri verosuorituksia yhtenä summana samalla tilillepanokortilla. Erityisesti yritysten osalta tämä keventäisi merkittävästi nykyisiä menettelyjä. Olennaista on, että näin verotuksen peruspalvelut voidaan tarjota kootusti ja veronmaksaja voi hoitaa yhteytensä verohallintoon mahdollisimman joustavasti. Samalla kuitenkin mahdollistetaan prosessien mitta-kaavaedut taustalla tapahtuvissa käsittely-, laskenta- ja tulostustoiminnoissa.

Alkutuottajien välitön verotus ja arvonlisäverotus on jo tällä tavoin toiminnallisesti yhdistetty ja palvelu- ja valvontatehtäviä hoidetaan kootusti lääninveroviraston verotoimistoyksiköissä. Menettely voidaan vaihteittain laajentaa koskemaan myös muita yritysasiakkaita. Sellaisten suurten yritysasiakkaiden, joiden verotuksessa ei ole merkitystä paikallisten palveluiden saatavuudella ja joiden verovalvonta edellyttää erityistä asiantuntemusta esimerkiksi laajan kansainvälisen toiminnan vuoksi, verotus voidaan koota yhteen yksikköön kaikkien verolajien osalta, tarvittaessa joko valtakunnallisesti tai suurimissa lääninverovirastoissa läänikohtaisesti.

Hallinnon näkökulmasta muutokset mahdollistavat voimavarojen tehokkaamman kohdentamisen kulloinkin keskeisiin toimiin. Erityisasiantuntemus esimerkiksi kansainväliseen verotukseen liittyvissä asioissa voidaan paremmin turvata. Pällekkäinen ruutiinistö vähenee ja verovalvonnassa voidaan ottaa käyttöön uusia muotoja. Kokonaiskuva yritysveronmaksajan tilanteesta paranee ja verot kertyvät oikea-aikaisina ja -määräisinä nykyistä paremmin. Nämä toimintatavan muutokset johtavat myös organisaation muutoksiin ja sen vuoksi lääninveroviraston on voitava työjärjestyksellään muodostaa virastoon kulloinkin tarkoituksenmukainen toimintaorganisaatio.

Uudistus vastaisi myös hallinnon kehittämisen yleisiä periaatteita. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä toimenpiteistä keskushallinnon ja aluehallinnon uudistamiseksi 17 päivältä kesäkuuta 1993 todetaan, että virastojen sisäinen organisaatio tulisi määritellä työjärjestyksessä. Periaatepäätöksessä tode-

taan edelleen, että vastuu toiminnan järjestämisestä ja sisäisestä organisaatiosta pitää olla toimintayksiköllä itsellään. Lainsäädännön ja määrärahakehysten puitteissa työjärjestyksessä voidaan määritellä toimintayksikön sisäinen organisaatio. Tämä vastaa tulobudjetoinnin ja -ohjauksen periaatteita. Näin voidaan joustavasti ja taloudellisesti valita toiminnassa käytettävät voimavarat. Yksikön johto on selkeästi vastuussa paitsi toiminnasta, myös sen organisoinnista. Lääninverovirasto olisi ehdotettujen uudistusten jälkeen periaatepäätöksen linjausten mukaisesti toimivaltainen verohallinnon viranomaisen toimialueellaan kaikkien verotuksen toimintojen osalta ja lääninverovirasto päättäisi itse sisäisestä tehtäväjaostaan ja organisaatiostaan työjärjestyksellä.

Suuryritysten verotuksen valtakunnallinen keskittäminen

Suuryritykset Suomessa

Esityksessä ehdotetaan, että suuryritysten verotus voitaisiin tarvittaessa verohallituksen määräyksellä keskittää yhteen tai useampaan lääninverovirastoon. Voimassa olevien säännösten mukaan näidenkin yritysten tuloverotus toimitetaan kotikunnan verotoimistossa ja arvonlisäverotus sekä työnantajasuoritusten maksuvalvonta kotikunnan lääninverovirastossa.

Suuryritysten verotus vaatii kaikkien verolajien osalta usein erityistä asiantuntemusta ja niiden verovalvonnan tulee olla suunnitelmallista, kattavaa ja määräajoin toistuvaa. Ne harjoittavat yleensä paitsi maanlaajuista niin myös kansainvälistä toimintaa, jolloin myös veroviranomaisilta vaaditaan verotuksessa erityistä asiantuntemusta. Suuryritykset toimivat usein laajoina konserneina, joissa saattaa olla kymmeniä tytäryhtiöitä ja toimipaikkoja ympäri maata. Suuryritysten verotuksessa on huomattava merkitys verotarkastuksilla.

Yrityksiä, joiden liikevaihto ylitti 300 miljoonaa markkaa, oli verovuoden 1993 tietojen mukaan 320 kappaletta. Niiden kotikunnat jakautuivat lääninverovirastoittain alla olevan taulukon mukaisesti:

Lääninverovirasto	luku- määrä	%-jakauma
Uudenmaan lääninverovirasto	194	61
Turun lääninverovirasto	42	13
Hämeen lääninverovirasto	28	9
Vaasan lääninverovirasto	16	5
Kaakkois-Suomen lääninverovirasto	16	5
Oulun lääninverovirasto	5	2
Kuopion lääninverovirasto	5	2
Pohjois-Karjalan lääninverovirasto	5	1
Keski-Suomen lääninverovirasto	5	1
Lapin lääninverovirasto	4	1

Yrityksiä, joiden liikevaihto ylitti 600 miljoonaa markkaa, oli verovuoden 1993 tietojen mukaan 173 kappaletta. Niiden kotikunnat jakautuivat lääninverovirastoittain alla olevan taulukon mukaisesti:

Lääninverovirasto	luku- määrä	%-jakauma
Uudenmaan lääninverovirasto	113	65
Turun lääninverovirasto	22	13
Hämeen lääninverovirasto	10	6
Vaasan lääninverovirasto	10	6
Kaakkois-Suomen lääninverovirasto	7	4
Kuopion lääninverovirasto	3	2
Keski-Suomen lääninverovirasto	3	2
Lapin lääninverovirasto	2	1
Pohjois-Karjalan lääninverovirasto	2	1
Oulun lääninverovirasto	1	1

Edellä olevat taulukot osoittavat selvästi, että suuryritykset ovat keskittyneet muuttamaan suurimman lääninveroviraston ja erityisesti Uudenmaan lääninveroviraston toimialueelle. Pienimmissä lääninverovirastoissa on lukumääräisesti varsin vähän kansallisesti suurina pidettäviä yrityksiä. Taulukossa olevat yritysten lukumäärät kuvaavat yksittäisiä yrityksiä, joiden liikevaihto ylittää tietyn rajan. Kyseessä olevan yrityksen kanssa samassa konsernissa saattaa kuitenkin olla lukuisia määrä pienempiä yrityksiä. Tilastoihin eivät sisälly konsernit, joissa yksittäisen yrityksen liikevaihto ei ylitä mainittuja rajoja, mutta joissa konsernin yhteenlaskettu liikevaihto sen ylittää. Näiden konsernien ja konserniin kuuluvien yritysten lukumäärä on varsin huomattava, mikä tultaisiin ottamaan huomioon verohallituksen päätöstä valmisteltaessa.

Suuryritysten verotuksen järjestäminen Ruotsissa ja Norjassa

Ruotsissa verohallinnon organisaatio on kaksipuolainen. Keskusvirastona toimii verohallitus (Riksskatteverket) ja kussakin läänissä on yksi veroviranomainen, lääninverovirasto (en skattemyndighet i län), joka vastaa koko verotustoiminnasta läänissä. Kussakin lääninverovirastossa on yksi tai useampi verotoimisto (ett lokalt skattekontor). Lääninverovirastossa on myös muita yksiköitä. Organisaatio vastaa siis tässä suhteessa Suomen verohallinnon organisaatiota.

Lääninverovirastojen sisäinen organisaatio poikkeaa kuitenkin sikäli Suomen lääninverovirastojen nykyisestä organisaatiosta, että Ruotsissa verotus on järjestetty asiakaskohteisesti niin, että suuryritysten verotus on kaikkien verolajien osalta keskitetty lääninverovirastoissa erityisiin yritysverotusyksiköihin (ett länsskattekontor). Muiden verovelvollisten verotus hoidetaan kaikkien verolajien osalta paikallisissa verotoimistoissa.

Esimerkiksi Tukholman lääninveroviraston yritysverotusyksikköön on keskitetty niiden konsernien emoyhtiöiden verotus, joissa vakituisten työntekijöiden lukumäärä on suurempi kuin 600 tai joissa liikevaihto on yli 1,3 miljardia kruunua tai joissa taseen lopsumma ylittää 1 miljardia kruunua. Lisäksi yritysveroyksikköön on keskitetty pörssissä noteerattavien yritysten, niiden ulkomaa- laisten verovelvollisten, jotka tekevät arvonnäköveroilmoitukset edustajaa käyttäen (noin 600 kappaletta), ulkomaa- laisten omistuksensa olevien yritysten, suurimpien tilintarkastus- ja asianajotoimistojen, eläke- ja henkilökuntasäätiöiden, suurimpien rakennus- ja kiinteistöhallintayhtiöiden sekä suurimpien yhtiöitettyjen valtion laitosten verotus. Suunnitelmien mukaan Tukholman lääninveroviraston organisaatiota kehitetään jatkossa siten, että eräät valtakunnalliset tehtävät sijoitetaan erityiseen lääninveroviraston yksikköön. Näitä tehtäviä olisivat kansallisesti merkittävien sekä kansainvälisiä suhteita omaavien yritysten verotustehtävät.

Norjaan perustettiin vuonna 1991 erityinen suuryritysten verotukseen erikoistunut yksikkö (Sentralskattekontoret for storbedrifter). Suuryrityksinä pidetään yrityksiä, joiden liikevaihto on yli 2 miljardia norjan kruunua ja vastaavankokoisia konserneja. Näiden lukumäärä on 80—100 kappaletta. Tämä erityisyksikkö on suoraan Norjan verohallitusta

vastaavan viraston (Skattedirektoratet) alainen. Lisäksi Norjassa on jo aikaisemmin toiminut kaksi verotusyksikköä, joiden alueellinen toimivalta on kattanut koko maan: toinen öljyalan yrityksiin verotukseen erikoistunut Oljeskattekontoret ja toinen ulkomaalaisten yritysten ja henkilöiden verotukseen erikoistunut yksikkö (Sentralskattekontoret for utenlandssaker).

Ehdotettu säännös

Esityksessä ehdotetaan, että verohallintolaikiin otettaisiin säännös, jolla mahdollistettaisiin suuryritysten ja muiden erityistä asiantuntemusta edellyttävien yritysten ja verovelvollisten verotuksen valtakunnallinen keskitäminen yhteen tai useampaan lääninverovirastoon. Ehdotuksen mukaan verohallitus voisi määrätä verotuksessa toimivaltaiseksi lääninverovirastoksi muun lääninveroviraston kuin sen, joka lain mukaan on asiassa toimivaltainen. Verohallituksen määräys voisi koskea suuryrityksiä tai muita sellaisia verovelvollisia, joiden verotuksessa edellytetään erityistä asiantuntemusta.

Laissa luettelaisiin edellytykset, joiden vallitessa verohallitus voisi antaa määräyksen. Verohallituksen määräys voisi koskea ensinnäkin vakuutus-, luotto- ja rahoitus- sekä eläkelaitoksia. Näillä toimialoilla toimivat yritykset ovat sellaisia, joiden verotuksessa ja verovalvonnassa edellytetään pääsääntöisesti erityistä asiantuntemusta, ja näillä yrityksillä on yleensä laaja toimipisteverkosto ja ne harjoittavat usein myös kansainvälistä sijoitus- ja rahoitustoimintaa. Toiseksi verohallituksen määräys voisi koskea niitä yrityksiä tai yritysten muodostamia konserneja, joiden liikevaihto tai konsernin yhteenlaskettu liikevaihto on huomattavan suuri. Liikevaihdon alarajasta säädettäisiin asetuksella. Tarkoituksena on, että asetuksen liikevaihtorajaksi tulisi 300 miljoonaa markkaa. Myös liikevaihdon suuruuden mukaan määräytyvät yritykset olisivat pääasiallisesti sellaisia, joilla on toimintaa laajalti ympäri maata ja jotka käyvät ulkomaan kauppaa. Määräys voitaisiin antaa koskemaan myös mainittujen yritysten osakkaita. Edellä mainitut kriteerit ovat sillä tavoin yleisiä, että verohallituksen määräyksessä ei yksilöitäisi niitä verovelvollisia, joita määräys koskee. Määräys olisi luonteeltaan varsin pysyvä, koska se koskisi melko kiinteää verovelvol-

lisryhmää. Määräys julkaistaisiin säädöskokoelmassa.

Kolmanneksi verohallituksen määräys voisi koskea muita yksittäisiä verovelvollisia, joiden verotus edellyttää erityistä asiantuntemusta. Tältä osin verohallituksen määräys voisi tulla kyseeseen esimerkiksi tilanteissa, jossa luonnollinen henkilö omistaa kymmeniä tai jopa satoja yrityksiä eri puolilla Suomea tai ulkomailla ja olisi verovalvonnan kannalta tarkoituksenmukaista, että tämän luonnollisen henkilön ja hänen yritystensä verotus hoidettaisiin kaikilta osin keskitetysti. Neljänneksi verohallituksen määräys voisi koskea yksittäistä verovelvollista, jos hänen verotuksensa puolueettomuus voisi vaarantua toimivaltaisessa lääninverovirastossa. Tämän määräyksen antamismahdollisuudella varmistettaisiin se, että myös poikkeuksellisissa tilanteissa voidaan turvata verotuksessa jäävön päätöksenteko. Poikkeusmenettelyn tarpeellisuus korostuu, kun tuloverotuksessakin on siirrytty virkamiesverotukseen verolautakuntien lakkauttamisen yhteydessä. Määräys voisi koskea lähinnä vain verohallinnon virkamiestä tai virkamieheen intressiyhteydessä olevaa verovelvollista. Myös verohallituksella olisi mainittujen yksittäistapausten osalta mahdollisuus ottaa ratkaistavakseen verotusta koskeva asia.

Verohallitus määräisi myös toimivaltaisen verotuksen oikaisulautakunnan. Veronsaajien oikeutta valvoisivat asianomaisen verolain nojalla toimivaltaiset veroasiamiehet.

Ehdotuksen tavoitteena on, että erityistä asiantuntemusta edellyttävien suuryritysten ja poikkeuksellisen vaikeiden ja eri lääninverovirastojen alueelle toimintaansa ulottavien verovelvollisten verotuksessa voitaisiin koota ja keskittää tarvittavaa asiantuntemusta niin verovelvollisten palveluiden tason parantamiseksi kuin verovalvonnan tehostamiseksi. Tarkoituksena on perustaa aikaisintaan vuoden 1997 alusta lukien Uudenmaan lääninverovirastoon ja mahdollisesti johonkin toiseen lääninverovirastoon erityinen suuryritysten verotukseen erikoistunut yksikkö, joka vastaisi sinne keskitettävien yritysten kaikesta verotuksesta. Tähän yksikköön koottaisiin suuryritysten verotukseen ja verotarkastukseen erikoistunutta verohallinnon henkilökuntaa kaikkien eri verolajien osalta. Yksikkö toimisi siten asiakaskohtaisuuden periaatteella.

1.3. Veronsaajien oikeuden valvonnan uudistaminen

1.3.1. Nykytila

Veronsaajien oikeuden valvonnan asema verohallinnon tai veronsaajien tehtävänä on säädöstasolla epäselvä. Verohallintolain 1 §:ssä on ainoastaan viittaus verohallinnon yhteydessä oleviin veronsaajien asiamiehiin. Voimassa olevien eri verolakien säännökset veronsaajien oikeuden valvonnasta verotuksessa ovat osin vanhentuneita ja hajanaisia.

Veronsaajien oikeutta valvovat pääsääntöisesti eri verolaeissa tarkoitetut veronsaajien asiamiehet. Heidän tehtävänä on huolehtia siitä, että veronsaajat todella saavat aineellisoikeudellisen lainsäädännön mukaan niille kuuluvat verotulot. Asiamiesten toimivallasta yleensä säädetään asianomaisissa muutoksenhakua koskevissa säännöksissä. Veronsaajien asiamiehinä toimii sekä sivutoimisia että päätoimisia asiamiehiä. Suuri osa asiamiehistä on edelleen sivutoimisia.

Myös itse veronsaajilla, eli kunnalla, seurakunnalla ja kansaneläkelaitoksella, on itsenäinen muutoksenhakuoikeus. Lisäksi verohallituksella ja lääninverovirastolla on verohallintolain säännösten nojalla oikeus hakea muutosta välitöntä verotusta koskeviin päätöksiin valtion puolesta.

Veronsaajien asiamiesten nimikkeet eri verolaeissa ja toimivalta eri muutoksenhakuportaissa vaihtelevat. Verotuslain mukaan veronsaajien oikeutta valvovat veropiireihin määrätty valtionasiamiehet ja kunnanasiamiehet. Ennakkoperintälain ja leimaverolain sekä eräiden muiden lakien nojalla valtion oikeutta laeissa tarkoitettujen verojen osalta valvovat lääninverovirastoihin määrätty verotusasiamiehet. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa veronsaajien oikeutta valvoo edellä mainittujen asioiden osalta tarkastusasiamies. Arvonlisäverolaissa tarkoitettujen tehtävien osalta valtion oikeutta valvovat lääninverovirastoon määrätty valtionasiamiehet.

1.3.2. Ehdotetut muutokset

Verohallinnossa on erityisesti vuodesta 1994 lähtien kehitetty veronsaajien oikeuden valvontaa. Verotuksen oikeusuojatoimikunnan (komiteamietintö 1992:7) ehdotusten mukaisesti asiamiesjärjestelmää on verohallinnossa kehitetty siihen suuntaan, että valtion oikeutta valvovina veronsaajien asiamie-

hinä voisivat toimia päätoimiset verohallinnon virkamiehet. Tavoitteena on luoda vuoden 1996 alkuun mennessä kattava, valtion oikeutta valvovien päätoimisten verohallinnon virkamiesten verkosto. Veronsaajien oikeuden valvonnan järjestäminen on tarkoitus kytkeä nykyistä tiiviimmin verohallinnon tehtäväksi kuitenkin siten, että veronsaajien oikeuden valvontaa hoitavat virkamiehet ovat tehtävässään itsenäisiä ja riippumattomia lääninveroviraston muusta organisaatiosta. Veroasiamiehen riippumattomuus todetaisiin verohallintoasetukseen otettavalla säännöksellä, jonka mukaan veroasiamies ratkaisee hänelle annetun määräyksen puitteissa veronsaajan oikeuden valvontaa koskevat asiat.

Esityksessä ehdotetaan, että verohallintolaikiin lisättäisiin verohallinnon tehtäväksi veronsaajien oikeuden valvonnan järjestäminen. Lääninveroviraston tehtävänä ei siis olisi veronsaajien oikeuden valvonta vaan ainoastaan oikeuden valvonnan järjestäminen. Sillä tarkoitetaan muun muassa asiamiesten määräämistä, toimitilojen ja tarvittavien työvälineiden hankkimista ja palkanmaksua. Myös kunnan määräämien asiamiesten osalta lääninverovirasto huolehtisi tarvittaessa toimitilojen järjestämisestä, työvälineiden hankkimisesta ja muista vastaavasta järjestelyistä.

Tavoitteena on, että sivutoimisten asiamiesten käytöstä voitaisiin luopua ja järjestää kaikkien veronsaajien oikeuden valvonta päätoimisten veroasiamiesten tehtäväksi. Samassa yhteydessä ehdotetaan, että veronsaajien oikeuden valvontaan liittyvät yleiset säännökset koottaisiin verohallintolakiin ja myöhemmin annettavaan verohallintoasetukseen. Laissa säädettäisiin yleisesti veronsaajien oikeuden valvonnan asiamiestoiminnasta. Asetuksessa säädettäisiin tarkemmin asiamiesten tehtävistä. Kussakin verolaissa olisi, kuten nykyisinkin, säännökset asiamiehen muutoksenhakuoikeuden edellytyksistä.

Esityksessä ei ehdoteta muutoksia kunnan oikeuteen määrätä asiamies valvomaan kunnan oikeutta verotuksessa tai kunnan, seurakunnan tai kansaneläkelaitoksen oikeuteen hakea muutosta verotukseen. Kunnat voisivat edelleenkin järjestää kuntaveronsaajan oikeuden valvonnan parhaaksi katsomallaan tavalla. Asianomainen kunta ja lääninverovirasto määräisivät siten omalta osaltaan veroasiamiehen valvomaan nykyiseen tapaan veronsaajien oikeutta. Verohallinto voi myös tarjota kunnille ja kunnat verohallinnolle ve-

roasiamiehen palveluita ostopalveluiden periaatteella kuten nykyisinkin. Kustannusten jaosta kunnan ja valtion kesken sovittaisiin tapauskohtaisesti lääninveroviraston ja asianomaisen kunnan välisissä neuvotteluissa.

Esityksessä ehdotetaan myös, että lääninveroviraston nykyinen muutoksenhakuoikeus poistettaisiin. Koska lääninverovirasto toimittaisi verotuksen, ei olisi tarkoituksenmukaista, että lääninverovirastolla virastona olisi oikeus hakea muutosta omiin päätöksiinsä. Sen sijaan verohallitukselle säädetty muutoksenhakuoikeus olisi syytä säilyttää niitä poikkeuksellisia tilanteita varten, joissa valtion oikeutta valvova veroasiamies ei jostain erityisestä syystä käytä tai voi käyttää muutoksenhakuoikeuttaan. Verohallituksella olisi oikeus hakea muutosta kaikkien valtiolle tulevien verojen osalta.

Veronsaajien asiamiesten nimikkeistöä ehdotetaan selkeytettäväksi siten, että kaikki nykyiset asiamiesnimikkeet korvattaisiin veroasiamiehen nimikkeellä. Tämä koskisi myös kunnan määräämiä asiamiehiä. Veroasiamies olisi myös asiamiehen viran virkanimike, mutta lääninveroviraston ja kunnan olisi edelleenkin normaalin nimityspäätöksen lisäksi annettava asiamiehelle erityinen määräys toimia veronsaajan asiamiehenä määräyksessä luetelluissa tehtävissä. Viran ja tehtävämääräyksen erottelulla korostetaan myös asiamiehen riippumattomuutta muusta virasto-organisaatioista. Lisäksi erillisen määräyksen antaminen mahdollistaa sen, että asiamiehen tehtävistä voidaan joustavasti määrätä.

Esityksen mukaan kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeus säilytettäisiin entisellään, vaikka mainitut veronsaajat eivät ole juurikaan käyttäneet erityistä muutoksenhakuoikeuttaan.

1.4. Palkka- ja etuustuloa saavien verotusmenettelyn uudistaminen

1.4.1. Nykytila

Voimassa olevan verotuslain 33 §:n mukaan jokaisen verovelvollisen on annettava vuosittain kehotuksesta veroilmoitus. Verohallinto lähettää kunkin vuoden joulukuussa verovelvollisille niin sanotun esitäytetyn veroilmoituksen. Verovelvollinen täyttää ilmoituksensa ja liittää siihen erilaisia tositteita ja muita selvityksiä tuloistaan, vähennyksistään, varoistaan ja veloistaan.

Verohallitus on rajoittanut ilmoittamisvelvollisuutta verotuslain säännösten nojalla niin, että tiettyjä tuloja tai vähennyksiä ei tarvitse veroilmoituksella ilmoittaa taikka että tiettyjen verovelvollisten ei tarvitse antaa veroilmoitusta lainkaan. Ilmoittamisvelvollisuuden rajoittaminen on ollut mahdollista, kun suoritusten maksajat ja saajat ovat toimittaneet verohallinnolle vastaavat tiedot. Ilmoittamisvelvollisuutta on voitu rajoittaa viime vuosina yhä enemmän sitä mukaa, kun tietoja on saatu verotuksen perusteeksi suoritusten maksajilta ja saajilta.

Tällä hetkellä sivullisilta saatavat tiedot eivät kokonaisuudessaan vielä ole niin kattavia, että verotus voitaisiin toimittaa vain niiden perusteella riittävän suurelle määrälle henkilöasiakkaita. Keskeisenä puutteena on, että korkovähennystietoja ei saada verotuksen perusteeksi pankeilta ja muilta luotonantajilta.

1.4.2. Verotusehdotusmenettely

Verotustoiminnan kehittämisen tavoitteena on tehostaa verotuksen oikeamääräisyyden ja -aikaisuuden valvontaa. Verotuksen rutiiniluonteisia tehtäviä pyritään karsimaan muun muassa vähentämällä veroilmoituksen käsittelykertoja ja rajoittamalla erityisesti henkilöasiakkaiden eli palkansaajien, eläkeläisten ja erilaisia etuustuloja saavien ilmoittamisvelvollisuutta. Henkilöasiakkaiden verotus pyritään suurelta osin toimittamaan muilta kuin asiakkailta itseltään saatujen tietojen perusteella. Useissa tapauksissa tiedot saadaan suoritusten maksajilta ja saajilta jopa oikeampina kuin verovelvolliselta itseltään olisi saatu. Näin voidaan alentaa verotuksen toimittamiskustannuksia verotuksen laadun ja yhdenmukaisuuden kuitenkään kärsimättä. Samalla voidaan hallinnon voimavarat kohdentaa niiden veroilmoitusten käsittelyyn, jotka vaativat erityistä tutkimista. Menettely parantaa myös asiakaspalvelua, koska rutiinitapauksissa verovelvollista vaivataan tässä menettelyssä mahdollisimman vähän. Toisaalta erityistä ohjausta tarvitsevia asiakkaita voidaan palvella paremmin.

Kun tiedot saataisiin suoraan suoritusten maksajilta tai saajilta, olisi mahdollista vaihteittain luopua tavanomaisesta veroilmoitusmenettelystä. Esitäytetyn veroilmoituksen sijasta verovelvolliselle lähetettäisiin valmiiksi laskettu verotusehdotus, josta selviäisi verotuksen lopputulos. Verovelvollinen tekisi ve-

rotusehdotukseen tarvittavat muutokset ja korjaukset ja palauttaisi ehdotuksen läänin-verovirastoon. Velvollisuus palauttaa verotusehdotus siinä mahdollisesti ilmenevien puutteiden tai virheiden johdosta vastaisi veroilmoituksen antamista. Verotusehdotus olisi siten normaalia verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuutta. Jos verovelvollinen laiminlöisi verotusehdotuksen korjaamisen ja palauttamisen, seuraukset olisivat samat kuin ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä.

Verotusehdotusmenettelyyn on tarkoitus siirtyä vaiheittain. Siirtymäkausi ajoittuisi verovuosiin 1995 ja 1996. Menettelyä kehiteltäisiin eräissä lääninverovirastoissa. Jos kokeilun tulokset ovat positiivisia, menettelyyn siirryttäisiin koko maassa verovuodelta 1997 toimitettavassa verotuksessa. Tavoitteena on, että yli puolet henkilöasiakkaista kuuluisi verotusehdotusmenettelyn piiriin.

Verotusehdotusmenettelyyn siirtyminen on kirjattu myös pääministeri Paavo Lipposen hallituksen ohjelmaan. Hallitusohjelman mukaan veroviranomaisten suoraa tiedonsaantia kehitetään ja tavoitteena on, että olennaisesta osasta palkansaajien veroilmoituksia luovutaan.

1.4.3. Korkomeno- ja lainatietojen siirto luotto- ja rahoituslaitoksilta verohallinnolle

Tuloverolain 58 §:n mukaan velat jaotellaan korkovähennysoikeuden kannalta asunto-, opinto-, tulonhankkimis- ja muihin velkoihin. Vielä verovuodelta 1994 vähennysoikeus koski myös muun velan korkoja. Verovuodesta 1995 lähtien muun velan korot ovat vähennyskelpottomia.

Vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa oli noin 1,5 miljoonalla palkansaajalla, eläkeläisellä tai muulla henkilöasiakkaalla ollut verotuksessa vähennyskelpoisia korkoja, joiden yhteismäärä oli noin 15,5 miljardia markkaa. Näistä asunto- ja opintovelan korkoja oli noin 1 miljoonalla henkilöllä 11,4 miljardia markkaa. Näin suuren tietomäärän automatisoitu siirto verohallintoon vähentäisi ratkaisevasti rutiiniväliä. Kun verovelvolliset vapautettaisiin samalla ilmoittamisvelvollisuudesta korkomenotietojen osalta, tavallisen henkilöasiakkaan olisi veroilmoituksessaan selvitettävä ainoastaan matkakulujensa ja muiden tulonhankkimiskulujensa määrät, jos määrät ylittävät laissa säädetyt omavastuuosuudet.

Edellä esitetyn vuoksi ehdotetaan, että verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin otettaisiin säännös, joka velvoittaisi pankit ja muut yleisimmät luoton myöntäjät ilmoittamaan verohallinnolle asiakkaidensa velat, velkojen käyttötarkoituksen ja niistä suoritettut korot.

Jo tällä hetkellä verohallinto saa koneellisesti pankeilta ja muilta rahalaitoksilta tiedot tuloverolain mukaan veronalaisista korkotuloista, osinkotuloista ja arvopaperikaupoista. Asunto- ja opintovelkojen pääomien ja korkojen ilmoittaminen vain laajentaisi nykyisin käytössä olevaa järjestelmää. Verotusehdotuskokeilun vaiheittaisen laajentamisen yhteydessä annettavien tietojen laajuudesta määrättäisiin verohallituksen tiedonantovelvollisuutta rajoittavalla päätöksellä.

Pankkien ja muiden tiedonantovelvollisuuden piirissä olevien olisi annettava korkomenotiedot maksutta.

1.4.4. Tiedonsaannin kehittäminen eräiden muiden tietojen osalta

Korkomenoja koskevan tiedonantovelvollisuuden lisäksi ehdotetaan, että sijoitusrahasto velvoitettaisiin ilmoittamaan verohallinnolle asiakkaansa sijoitusrahasto-osuuden määrän vuoden lopussa ja tiedon asiakkaalta lunastamistaan sijoitusrahasto-osuuksista. Nykyisin sijoitusrahaston voitto-osuudesta toimitetaan ennakonpidätys, eikä verovelvollisen tarvitse ilmoittaa saamaansa voitto-osuutta veroilmoituksella, koska ennakonpidätyksen toimittanut antaa verohallinnolle kyseessä olevat tiedot ennakkoperintälain säännösten nojalla. Jos verohallinto saisi tiedon myös sijoitusrahasto-osuuden määrästä ja lunastetusta sijoitusrahasto-osuudesta suoraan sijoitusrahastolta, voitaisiin verovelvollinen vapauttaa myös näiltä osin tiedon antamisesta veroilmoituksella.

Tiedon tuloksi luettavasta jälkimarkkinahyvityksestä verohallinto saa arvopaperin välittäjältä. Verovelvollinen on vapautettu ilmoittamisvelvollisuudesta myös tältä osin. Menoksi luettavaa jälkimarkkinahyvitystä verohallinto ei voimassa olevien säännösten puutteellisuuden vuoksi saa arvopaperin välittäjiltä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että arvopaperin välittäjä velvoitettaisiin ilmoittamaan vähennyskelpoinen jälkimarkkinahyvitys verohallinnolle, jolloin verovelvollinen voitaisiin vapauttaa tältäkin osin ilmoittamisvelvollisuudesta.

1.5. Yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakoperinnän uudistaminen

1.5.1. Nykytila

Kaikki yhteisöt ovat kirjanpitovelvollisia. Kirjanpitovelvollisen, jonka tilikausi on päättynyt lokakuun toisen päivän ja joulukuun viimeisen päivän välisenä aikana, on annettava veroilmoitus viimeistään verovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivänä. Yhteisö, jonka tilikausi on päättynyt tammi-kuun 1 päivän päivän ja lokakuun 1 päivän välisenä aikana, antaa veroilmoituksen verovuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Viimeksi mainituilla yhteisöillä tilikauden päättymisestä veroilmoituksen antamiseen voi kulua jopa yli vuosi.

Yhteisöjen ennakoperintä toteutetaan verovuoden aikana ennakonkantona. Ennakonkannossa verovelvollisen maksettavaksi pannaan määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin hänen tuloistaan ja varallisuudestaan suoritettavien verojen ja maksujen yhteismäärää, vähennettynä ennakonpidätyksenä ja yhtiöveron hyvityksenä kertyväksi arvioidulla määrällä. Jos ennakkoa ei ole määrätty tai se osoittautuu viimeksi toimitetun verotuksen tietojen perusteella liian alhaiseksi, vero- toimisto voi toimittaa maksuunpanon viimeistään marraskuun loppuun mennessä. Aiheeton ennakko voidaan poistaa tai liian suurta ennakkoa voidaan alentaa ennen verovuoden päättymistä. Jos yhteisöä ei ole merkitty ennakoperintärekisteriin tai se on poistettu mainitusta rekisteristä, toimitetaan yhteisölle työsuoritukselta maksetusta korvauksesta 15 prosentin ennakonpidätys.

Ennakot luetaan hyväksi kertyneen määräisinä verovuosittain. Verovuodella katsotaan tässä tapauksessa tarkoitettavan kalenterivuotta. Esimerkiksi, jos yhteisön tilikausi päättyy 31 päivänä tammikuuta 1995, yhteisön hyväksi luettava ennakko määrätään vasta tilikauden päättymisen jälkeen kalenterivuonna 1995. Jos ennakonkannossa maksuunpannun veron määrä on pienempi kuin lopullinen vero, verovelvollinen maksaa erotuksen jäännösverona. Jäännösverolle ei peritä nykyisin korkoa. Vastaavasti liian suu- relle nykyisin korkoa. Vastaavasti ei makseta korkoa.

Säännönmukaisen ennakon määräämisessä käytetään hyväksi pääasiassa viimeksi toimitetun verotuksen tietoja. Nämä tiedot voivat olla noin kaksi vuotta tai sitäkin vanhempia.

Esimerkiksi ennakot vuodelle 1995 on määrätty vuodelta 1993 toimitetun verotuksen tietojen perusteella. Tämän vuoksi ennakot ja lopullinen verotus eivät useinkaan vastaa toisiaan. Myöskään yritykset eivät koe ennakoiden hakemista tai oma-aloitteista täydentämistä tarpeelliseksi. Osa yrityksistä pitää veroluoton korottomuutta varten otettavana rahoituskeinona.

1.5.2. Ehdotetut muutokset

Esityksen tavoitteena on uudistaa yhteisöjen verotusmenettelyä ja ennakoperintää siten, että yhteisöjen verot kertyisivät mahdollisimman oikeamääräisinä ja oikeaan aikaan. Veronsaajille on tärkeää muun muassa verotulojen ennustettavuus, tasainen rahavirta ja turvattu kertymä. Veronmaksajan kannalta olennaista on veronmaksun vaivattomuus. Tällöin verojen maksutavan tulee olla helppo ja verohallinnon keräämät tiedot tulee voida antaa kerralla mahdollisimman pian tilinpäätöksen valmistuttua. Veronmaksajan kokonaistilanteen pitäisi olla hallinnossa helposti nähtävissä. Edellä mainitut tavoitteet tulisi saavuttaa mahdollisimman vähin kustannuksin.

Yhteisöjen veroilmoituksen jättöaikaa ehdotetaan muutettavaksi. Yhteisön tulisi antaa veroilmoituksensa aina neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Ehdotus merkitsee ilmoittamisvelvollisuuden aikaistumista niissä tapauksissa, joissa yhteisön tilikausi päättyy tammikuun ensimmäisen päivän ja syyskuun viimeisen päivän välisenä aikana. Esimerkiksi tammikuussa 1996 päättyvän tilikauden veroilmoitus tulisi antaa viimeistään 31 päivänä toukokuuta 1996, kun se nykyisin voidaan antaa vasta vuoden 1997 tammikuussa. Yhteisöjen, joiden tilikausi päättyy 31 päivänä joulukuuta, veroilmoituksen jättöaika pitenis yhdellä kuukaudella. Järjestelmä kohtelisi siten tasapuolisesti eri aikana tilikautensa päättäviä yhteisöjä.

Kun veroilmoituksen jättäminen aikaistuisi, yhteisön ennakovero voitaisiin määrätä entistä uudempien tietojen perusteella. Uudistusta olisi tarkoitus jatkaa myöhemmin siten, että myös yhteisön lopullisen verotuksen toimittaminen aikaistuisi. Samalla yhteisöjen verotuksen valmistumisaika muuttuisi joustavaksi. Nykyisestä yhdestä kiinteästä verotuksen valmistumisajankohdasta siirryttäisiin tilikauden päättymisajankohdas-

ta riippuvaan verotuksen yksilölliseen valmismiseen. Joustavaan verotuksen valmistamiseen liittyen ehdotetaan, että verohallitus voisi päättää, milloin verotus verovelvollisen osalta päättyy.

Yhteisöjen ennakoverot määrättäisiin ja luettaisiin hyväksi kertyneen määräisinä tilikausittain. Verojen maksu tapahtuisi tällöin entistä oikea-aikaisemmin eli silloin, kun tulo syntyy. Esimerkiksi yhteisölle, jonka tilikausi on 1 päivästä heinäkuuta 1996 30 päivään kesäkuuta 1997, ennakot määrättäisiin mainitulle tilikaudelle ja tuolle ajalle määrätty ennakot myös luettaisiin verotuksessa hyväksi. Siirtymävaiheessa uudistus voisi johtaa tilanteeseen, jossa yhteisön hyväksi luetaan vain muutama tai ei yhtään ennakoveron erää. Esimerkiksi jos tilikausi päättyy 31 päivänä tammikuuta 1996, tilikaudelle ei luettaisi ennakoja hyväksi lainkaan, koska vuonna 1996 ennakoja määrättään vasta helmikuusta lukien ja näin määrätty ennakot luettaisiin tuolloin meneillään olevan tilikauden hyväksi.

Yhteisö laskisi itse tilinpäätöstietojen perusteella verojensa määrän. Verojen määrää laskettaessa otettaisiin huomioon myös tilikaudelta jaettavaksi päätetty tai päätettävä osinko sekä saatuihin osinkoihin liittyvä yhtiöveron hyvitys. Jos laskettu vero on suurempi kuin hyväksi luettavat ennakot, yhteisö voisi oma-aloitteisesti maksaa erotuksen ennakon täydennysmaksuna. Jos taas laskettu vero on pienempi kuin hyväksi luettavat ennakot, yhteisö voisi hakea ennakon alentamista neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Erotuksen maksamatta jättäminen johtaisi koron määräämiseen maksamattomalle verolle. Korosta käytettäisiin nimitystä yhteisökorko. Yhteisökorko laskettaisiin veroilmoituksen viimeisestä jättöpäivästä lopullisen veron eräpäivään. Järjestelmä kohtelisi tasapuolisesti eri aikana tilikautensa päättäviä yhteisöjä, sillä esimerkiksi alkuvuonna tilikautensa päättävä yhteisö ei enää saisi muita yhteisöjä pidempää korotonta maksuaikaa veroillensa. Jos yhteisölle laskettava vero olisi pienempi kuin hyväksi luettavat ennakot, verovelvolliselle maksettaisiin yhteisökorkoa vastaavasti veroilmoituksen viimeisestä jättöpäivästä lähtien.

Maksettavan ja palautettavan yhteisökoron korkokannat ja niiden ero vastaisivat markkinakorkoja. Esimerkiksi päivätalletuksille maksettava ja maksuvalmiusluotosta perittä-

vä korko on sidottu Suomen Pankin huutokauppakorkoon. Tällä hetkellä talletukselle maksettava korko on huutokauppakorko vähennettynä ja luotosta perittävä korko huutokauppakorko lisätyn kahdella prosenttiyksiköllä. Samaa korkoeroa ehdotetaan sovellettavaksi myös yhteisökorkokohin. Maksettava yhteisökorko olisi Suomen Pankin vahvistama viitekorko lisätyn kahdella prosenttiyksiköllä eli se olisi nykyisellä viitekoron tasolla 8 prosenttia. Vastaavasti palautettava yhteisökorko olisi viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä eli se olisi nykyisellä viitekoron tasolla 4 prosenttia. Maksettua yhteisökorkoa ei saisi vähentää tuloverotuksessa. Vastaavasti palautettava yhteisökorko olisi verovapaata tuloa.

Edellä tarkoitettut muutokset sisältyvät pääosin ehdotukseen laiksi verotusmenettelystä. Voimassa olevaa enakkoperintälakia muutetaan tässä yhteydessä vain tarvittavin osin.

1.6. Jäännösveron koron ja palautuskoron käyttöönotto

Korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annettu laki (1251/90) kumottiin 28 päivänä toukokuuta 1993 annetulla lailla (461/93). Ennakonpalautusta ja kannossa maksettavaa yli 3 000 markan suuruisia jäännösveroa oli muutaman vuoden ajan korotettu 7,5 prosentilla. Menettelystä luovuttiin vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa, kun enakkoperintään liitettiin suhdannesyistä ylimääräinen korotus eli käyttöön otettiin niin sanottu lainavero. Sen seurauksena ennakonpalautukset ovat tavallista suuremmat. Lainaveron kantamista on jatkettu vuonna 1994 ja vielä kuluvana vuonna. Kun enakkoperintään korotuksesta vuoden 1996 alussa luovutaan, olisi perusteltua, että korkotekijä liitettäisiin uudestaan myös muiden verovelvollisten kuin yhteisöjen ja yhteisötuksien verotukseen. Tarkoituksena olisi, että verovelvollinen pitkälti itse huolehtisi siitä, että enakkoperintä vastaisi lopullisia veroja. Uhka jäännösverolle perittävistä korosta kannustaisi enakkoperintään tarkistamiseen ja täydentämiseen silloin, kun verovelvollinen saisi esimerkiksi ennalta arvaamattomia tuloja ja tietäisi verovelkaa kertyvän. Palautukselle maksettava korko olisi korvaus siitä, että veronsaaja on saanut pitää käytössään ylimääräisiä varoja.

Esityksessä ehdotetaan, että ennakonpalautukselle ja jäännösverolle laskettaisiin Suo-

men Pankin viitekorkoon sidottu korko. Toisin kuin yhteisökorko, muilla verovelvollisilla sekä jäännösveron korko että palautuskorko olisivat kohtuussyistä saman suuruisia eli Suomen Pankin viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korkotaso olisi vaihtuva ja noudattaisi luotonannon ja talletusten keskimääräistä korkotasoa.

Jäännösveron korko ja palautuskorko laskettaisiin ennakon täydennysmaksun suoritusajankohdan päättymisestä eli huhtikuun 1 päivästä jäännösveron ensimmäiseen eräpäivään tai ennakonpalautuksen palautuskulkua edeltävän kuukauden loppuun. Jäännösveron korkoa laskettaessa sen määrästä vähennettäisiin enintään 100 markkaa, jolloin vähäinen poikkeama ennakonpidätyksen ja lopullisen verotuksen välillä ei vielä johtaisi koron perimiseen.

Samalla tavoin kuin yhteisöverotukseen liittyvät korot, myös palautuskorko olisi verosta vapaa ja jäännösveron korko verotuksessa vähennyskelpoton.

Korot otettaisiin huomioon tehtäessä verotukseen muutoksia myöhemmin vuosina. Voimassa olevan veronkantoasetuksen (903/78) 11 §:n mukaista korkotekijää ei tulo- ja varallisuusverotukseen enää liitettäisi.

1.7. Muut ehdotukset

1.7.1. Verotuksen oikaisulautakuntaa koskevat uudistukset

Lakisystematiikan uudistamiseen liittyen esityksessä ehdotetaan, että verotuksen oikaisulautakuntaa koskevat säännökset siirretäisiin verohallintolakiin. Verotuksen oikaisulautakunnan asema ja tehtävät säilyisivät entisellään.

Esityksessä ehdotetaan, että verotuksen oikaisulautakunnan kokoonpanoa ja sisäistä organisaatiota muutettaisiin siten, että lautakunnan kunnittaista minimijäsenmäärää alennettaisiin kolmesta kahteen. Kunnasta voidaan kuitenkin, kuten nykyisinkin, valita useampiakin jäseniä. Uudistus on tarpeen, jotta veropiirien suurentuessa voidaan ottaa paremmin huomioon eri kuntien koko, jolloin lautakunnan yhteinen jäsenmäärä ei muodostu kohtuuttoman suureksi. Suurimmissa lautakunnissa on nykyään jopa 30-40 jäsentä.

Kunnalla on nykyään oikeus vaatia kunta-kohtaisen jaoston perustamista lautakuntaan. Näistä, niin sanotuista pakollisista kuntakohtaisista jaostoista, ehdotetaan luovuttaviksi. Lautakunta voisi itse päättää nykyistä laajemmin siitä, miten se järjestää jakautumisen joko maantieteellisesti tai asiaryhmittäin.

1.7.2. Normiantovallan alentamiseen liittyvät uudistukset

Ehdotukseen sisältyy useita esityksiä, joilla yleistä norminantovaltaa ja muuta toimivaltaa ehdotetaan alennettavaksi säädösten ja verohallinnon organisaatiossa. Norminantovallan ja toimivallan delegoiminen on perusteltua, jotta verotusmenettelyyn liittyvät uudistukset voidaan toteuttaa mahdollisimman joustavasti. Uudistukset vastaisivat myös hallinnon yleisiä kehittämisperiaatteita. Toimivalta esimerkiksi virastojen toimintaorganisaatioista päättämiseen olisi virastolla itsellään. Yksittäisiä kansalaisia koskevat hallintopäätökset tehtäisiin mahdollisimman lähellä kansalaista.

Esityksen mukaan verohallitus päättäisi lääninverovirastoista, kun nykyisin asiasta päätetään asetuksella. Lääninverovirasto päättäisi veropiireistä, kun nykyisin asiasta päättää valtioneuvosto.

Veroilmoituksen antamisjankohdasta päättäisi verohallitus, kun nykyisin asiasta säädetään laissa. Valtiovarainministeriö päättäisi veroilmoituksen tietosisällöstä, kun nykyisin asiasta säädetään asetuksessa. Verohallitus päättäisi verotuksen päättymisajankohdasta, kun nykyisin asiasta päättää valtiovarainministeriö. Verohallitus antaisi määräyksiä muistiinpanovelvollisuudesta, kun nykyisin asiasta säädetään pääasiassa asetuksella. Verohallitus päättäisi myös pienimmästä määrättävästä ennakosta ja ennakoiden eräjaosta, kun nykyisin asiasta päättää valtiovarainministeriö.

Yksittäistä verovelvollista koskevasta tapion vähennysoikeudesta päättäisi kotikunnan lääninverovirasto, kun nykyisin päätöksen tekee verohallitus. Perintö- ja lahjaverotuksen sekä eräitä enakkoperintälain veronhuojennussäännöksiä muutettaisiin niin, että asianomainen lääninverovirasto olisi verohallituksen asemesta toimivaltainen päättämään veronhuojennuksesta.

1.7.3. Ahvenanmaan maakunnallisen verolainsäädännön huomioon ottaminen yhteisöveron tilityksissä

Yhteisöjen verotulot tilitetään veronsaajille veronkantolain 2 a luvun säännösten mukaan. Valtiovarainministeriö vahvistaa kunnan osuuden kuntien yhteisöverosta. Ahvenanmaan maakuntahallitus on lisäksi erikseen vahvistanut Ahvenanmaan kuntien suhteelliset osuudet Ahvenanmaan kunnille yhteensä kertyvästä yhteisöveron osuudesta.

Ahvenanmaan kunnallisverotusta koskevaa maakuntalakia on muutettu 9 päivänä helmikuuta 1995 siten, että Ahvenanmaalla kotipaikan omaava yhteisö maksaa kunnallisveroa tulosta, jonka yhteisö on ansainnut Ahvenanmaalta ja muualta. Yhteisö, jolla on kotipaikka muualla kuin Ahvenanmaalla, maksaa kunnallisveroa tulosta, joka ansaitaan Ahvenanmaalta. Säännöstä sovelletaan verovuodesta 1993 alkaen. Veronkantolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maakuntalaissa säädetyt perusteet otettaisiin huomioon yhteisöjen verotulojen tilittämisessä.

1.7.4. Saantitodistuksesta luopuminen ja ennakkoperintärekisteröintiin liittyvä oikaisuvaatimus

Ennakkoperintälain säännösten mukaan työnantaja on velvollinen perimään maksamistaan palkoista ennakonpidätyksen ja tilityttämisen sen lääninverovirastolle määräaikana. Myös sosiaaliturvamaksusuorituksiin ja muiden suoritusten kuin palkkojen ennakonpidätyksiin liittyy tarkoin säänneltyjä menettelyjä, joiden noudattaminen ei aina suju virheettisesti. Laiminlyönnit saattavat olla tahoja tai niitä tehdään tietämättömyydestä ja erehdyksessä. Lääninverovirasto tekee lukuisia erilaisia maksuunpanopäätöksiä, joista voidaan valittaa lääninoikeuteen lyhyessä 30 päivän määräajassa, joka lasketaan päätöksen tiedoksisaannista.

Koska valitusaika on lyhyt, päätökset on lähetettävä saantitodistusta käyttäen asianosaiselle, mikä on hallinnollisesti hankalaa ja kallista. Päätöksiä lähetetään vuosittain noin 100 000 kappaletta. Postituskuluja niistä aiheutuu arviolta 2,5 miljoonaa markkaa.

Säännönmukaisen valituksen lisäksi maksuunpanopäätöksistä on kuitenkin voinut tehdä myös niin sanotun perustevalituksen sillä perusteella, että päätös on annettu lakia virheellisesti soveltaen tai, että päätöstä teh-

täessä on tapahtunut laskuvirhe, erehdys tai menettelyvirhe, jonka voidaan olettaa vaikuttaneen asian ratkaisuun. Perustevalitus voidaan tehdä vielä kuudennen vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona päätös on annettu.

Esityksessä ehdotetaan, että niissä tapauksissa, joissa ennakkoperintälain, työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain tai rajoitetusti verovelvollisen verottamisesta annetun lain mukaisella 30 päivän valitusajalla ei asian luonteen vuoksi ole erityistä merkitystä, valitusaika pidennettäisiin kuuteen vuoteen, jolloin rinnakkaisesta perustevalitusmenettelystä voitaisiin luopua. Kun valitusaika laskettaisiin päätöstä seuraavan vuoden alusta lukien, myös saantitodistuksen lähettämisestä voitaisiin luopua. Verovelvollisen valitusaika ei lyhenisi nykyisestä missään tapauksessa, ja viranomaisen valitusaika pitenisi 60 päivään laskettuna päätöksen tekemisestä.

Menettelyä sovellettaisiin ennakonpidätyksen toimittamisen ja suorittamisen laiminlyönnin johdosta annettaviin päätöksiin, samoin työnantajan sosiaaliturvamaksun ja lähdeveron suorituslaiminlyöntejä koskeviin päätöksiin sekä ennakkoperintärekisterin palautushakemuksia koskeviin päätöksiin. Menettelyä ei sovellettaisi, jos lainvoimainen ratkaisu olisi saatava nopeasti, kuten lääninveroviraston ennakkoratkaisuja annettaessa, tai kun lääninverovirasto hylkää tässä esityksessä ehdotetun oikaisuvaatimuksen, joka koskee ennakkoperintärekisteristä poistamista tai rekisteriin pääsyä.

Edellä tarkoitettu määräaikaan sitomaton oikaisuvaatimus olisi ehdotuksen mukaan säännönmukaisen valituksen edellytyksenä ennakkoperintärekisteriin pääsyä ja siitä poistamista koskevissa asioissa. Kun rekisteristä poistamispäätöksiä tehdään vuosittain tuhansia, olisi ne kaikki valitusajan alkamisajankohdan toteamisen vuoksi muutoin lähetettävä saantitodistuksin. Ehdotus merkitsee sitä, että lääninveroviraston alkuperäisen päätös voidaan lähettää rekisteröintiä pyytäneelle ilman saantitodistusta, koska oikaisuvaatimus ei olisi sidottu määräaikaan. Myös myönteinen päätös oikaisuvaatimukseen voitaisiin lähettää ilman saantitodistusta.

Esityksessä ehdotetaan myös, että ennakkoperintärekisteröintiä koskevaa lääninveroviraston päätöstä olisi noudatettava oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemisestä huo-

limatta, kunnes maksaja eli mahdollinen pidätysvelvollinen saisi oikaisupäätöksestä tai valitukseen annetusta päätöksestä tiedon. Odotusaikana mahdollisesti toimitetut ennakonpidätykset luettaisiin verovelvollisen hyväksi, eikä pidätyksiä voisi hakea muutospäätöksen perusteella takaisin.

1.7.5. Tappioiden säilyminen omistajanvaihdoksissa

Voimassa olevan tuloverolain 122 §:n mukaan yhteisön tai elinkeinoyhtymän tappiota ei vähennetä seuraavien vuosien tuloista, jos tappiovuoden aikana tai sen jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut. Verohallitus voi hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen.

Säännöksen lähtökohtana on, että vahvistettuja tappioita ei pääsääntöisesti voida käyttää omistajanvaihdoksen jälkeen. Käytännössä omistajanvaihdokseen liittyviä rajoituksia on kierretty runsaasti järjestämällä omistus välilliseksi, jolloin yhtiön tosiasiallinen omistajanvaihdos on voitu hoitaa väliin sijoitetun omistajayhtiön myynnillä. Tätä ei ole pidetty kohdeyhtiön osakkeiden tai osuuksien luovutuksena.

Vahvistettujen tappioiden vähentämistä samoin kuin veroylijäämien huomioon ottamista omistajanvaihdosten jälkeen rajoittavat säännökset ovat osaltaan olleet vaikuttamassa kehitykseen, jossa yhtiöiden omistus on entistä useammin ketjutettu. Tällaista kehitystä ei ole aihetta suosia lainsäädännöllä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että tappioiden vähentämistä koskevaa rajoitusta laajennettaisiin tilanteisiin, joissa yhtiön tai yhtymän osake- tai osuusenemmistö on taloudellisessa mielessä vaihtanut omistajaa välillisen omistuksen siirtymisen kautta. Yhtiön tai yhtymän osakkeiden tai osuuksien siirtymisenä pidettäisiin eräissä tilanteissa myös osakkeiden tai osuuksien omistajan omistussuhteissa tapahtunutta muutosta. Näin olisi laita silloin, kun tappiota tuottaneen yrityksen osakkeista tai osuuksista vähintään 20 prosenttia omistavan yhteisön tai yhtymän osakkeiden tai osuuksien enemmistö siirtyy. Tällöin kaikkien asianomaisen omistajayhteisön tai yhtymän omistamien osakkeiden katsottaisiin vaihtaneen omistajaa laskettaessa sitä, onko yli puolet yhteisön tai yhtymän osakkeista

vaihtanut omistajaa. Ehdotettu muutos vastaa yhtiöveron hyvityksestä annettuun lakiin (1232/88) esitettyä käyttämättömiä hyvityksiä ja veroylijäämiä koskevaa muutosta.

Toimivalta hakemusasian käsittelyssä ehdotetaan siirrettäväksi lääninverovirastolle. Ehdotettu muutos vastaisi myös hallinnon kehittämisen yleisiä periaatteita, jonka mukaisesti yksittäisiä verovelvollisia koskeva päätöksenteko tapahtuu mahdollisimman lähellä verovelvollista.

2. Esityksen vaikutukset

2.1. Yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakkoperinnän uudistaminen

Yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakkoperinnän uudistamiseen liittyvän siirtymäsäännöksen mukaan vuonna 1996 yhteisöiltä alettaisiin periä yhteisökorkoa 1 päivästä marraskuuta 1996 lukien, niissäkin tapauksissa, joissa tilikausi päättyy jo vuoden alkukuukausien aikana. Korkoa perittäisiin ennakkoina maksettujen ja lopullisen verotuksen mukaisten verojen erotukselle. Mikäli ennakkoina maksettujen verojen määrä on suurempi kuin lopullisen verotuksen mukainen verojen määrä, yhteisö alkaisi saada erotukselle korkoa samasta ajankohdasta lähtien.

Järjestelmän voimaantulovuoden alkukuukausina tilikautensa päättävälle yhteisöille ei ehdotuksen mukaan ole voinut kertyä ennakkoita verovuodelle 1996 olleenkaan tai niitä on kertynyt vain muutaman kuukauden ajalta. Välttyäkseen yhteisökoron maksulta yhteisöjen tulisi oma-aloitteisesti laskea verojensa määrä ja maksaa viimeistään lokakuun 1996 loppuun mennessä vuonna 1996 päättyvälle tilikaudelle kohdistuvat verot siltä osin kuin niitä ei ole suoritettu ennakkoina. Näitä uuden järjestelmän käyttöönoton seurauksena vuodelle 1996 aikaistuneita veroja arvioidaan kertyvän noin 2 miljardia markkaa, josta valtion osuus on noin puolet eli 1 miljardi markkaa.

Mainitun siirtymäkauden jälkeen ennakkoperintä kohdistuisi samalle ajankohdalle kuin yhteisön tulonmuodostus. Ennakkoperinnän oikea-aikaistumisen ja yhteisökoron arvioidaan vaikuttavan siten, että nykyisin jäänösverona perittävästä määrästä suurin osa saataisiin kerätyksi viimeistään neljän kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä. Tämä menettely lisäisi erityisesti noususuh-

danteessa verokertymää, koska yhteisön saaman tulon ja siihen kohdistuvan verotuksen välissä ei olisi pitkää viivettä. Myös verojen kohdentuvuus paranisi eli verot voitaisiin entistä paremmin kohdistaa yhteisöille oikeamääräisinä ja oikea-aikaisina. Verojen kohdentuvuus pienentäisi uusien jäämien syntymistä ja entistä suurempi osa veroista saataisiin kerättyä jo ennen lopullisen verotuksen valmistumista. Tällöin jäännösveroina maksuun pantavat määrät pienenisivät, jolloin myös niistä maksamatta jäävien verovelkoina perittäväksi siirtyvien verojen määrä pieneni.

Yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakkoperinnän uudistaminen johtaa myös siihen, että yhteisöveron kertyminen kokonaisuudessaan aikaistuu erityisesti niiden yhteisöjen osalta, joiden tilikaudet poikkeavat kalenterivuodesta. Aikaistuminen johtaa siihen, että yhteisövero on huomattavastikin nykyistä aikaisemmin veronsaajien käytössä. Tämä merkitsee veronsaajille myös pääomaan liittyvän korkohyödyn saavuttamista.

Yhteisöjen verotusmenettelyn uudistus vähentäisi pidemmällä aikavälillä myös verohallinnon verotuskustannuksia, kun siirtyminen nykyistä joustavampaan menettelyyn tasoittaisi työssä syntyviä ruuhkahuippuja.

2.2. Korkotekijän käyttöönotto

Myös muiden kuin yhteisöjen verotuksessa käyttöön otettaisiin korkotekijä. Vastaavanlainen korkoa vastaava korotus oli voimassa vuosina 1990—1992, jolloin palautuksille maksettiin 7,5 % kiinteä korotus. Jäännösveron yli 3 000 markkaa ylittävistä määrästä perittiin vastaava korotus. Luonnollisten henkilöiden verotuksessa sekä palautukset että jäännösverot ovat viime vuosina olleet lähes samansuuruiset, noin 5—6 miljardia markkaa. Jäännösveron alarajasta johtuen korkoa vastaavaa korotusta maksettiin vuosittain noin 100—200 miljoonaa markkaa enemmän kuin perittiin.

Ehdotuksen mukaan jäännösveron korosta vähennetään enintään 100 markkaa, joka tämänhetkisen korkokannan mukaan vastaa noin 4 000 markan suuruista jäännösveron määrää.

2.3. Muut taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset

Ahvenanmaan yhteisöverojen tilittämistä koskevan muutosehdotuksen arvioidaan aiheuttavan noin kolmen miljoonan markan verotulojen siirtymän muilta kunnilta Ahvenanmaan kunnille.

Saantitodistusten käytön vähentäminen alentaa postituskuluja arviolta 2 miljoonaa markkaa.

Verohallinnon organisaatioon ja verotuksen toimivallan uudistamiseen liittyvät muutosehdotukset mahdollistavat verohallinnon tarjoamien palveluiden parantamisen ja verovälvönnön tehostamisen. Muutosehdotukset mahdollistavat verohallinnon henkilöstövoimavarojen suuntaamisen nykyistä tarkoitukseenmukaisemmalla tavalla.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriön ja verohallituksen yhteistyönä. Esitykseen liittyvästä verohallinnon organisaation ja toimivaltasäännösten uudistamisesta on saatu lausunto Suomen Kuntaliitolta, Veronmaksajain Keskusliitto ry:ltä, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto ry:ltä, Maa- ja Metsätaloustuottajien Keskusliitto ry:ltä, Suomen Yrittäjien Keskusliitto ry:ltä, Keskuskauppakamarilta ja Kirjanpito toimistojen Liitto ry:ltä. Valmistelun yhteydessä on myös kuultu verohallinnon henkilöstöjärjestöjä.

Lausunnonantajat suhtautuivat toimivaltasäännösten uudistamiseen yleensä hyvin myönteisesti. Ehdotuksia pidettiin verohallinnon kehittämisen kannalta perusteltuina. Norminantovallan alentamisesityksiä pidettiin pääosin tarpeellisina. Lausunnonantajat suhtautuivat myönteisesti myös lakisystematiikkaa koskeviin uudistusesityksiin, kuten verotuslain korvaamiseen verotusmenettelystä annettavalla lailla ja verohallintolain uudistamiseen.

Verotuksen oikaisulautakunnan kehittämistä muun muassa poistamalla niin sanottu pakollinen kuntakohtainen jaosto pidettiin yleensä tarpeellisena. Suurten yritysten verotuksen keskittämistä pidettiin lähes kaikissa

lausunnoissa kannatettavana. Useissa lausunnoissa kiinnitettiin kuitenkin huomiota siihen, että uudistuksen toteuttamisesta huolimatta paikallistason asiantuntemus tulee taata.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

4.1. Riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnalle on annettu erikseen esitys

laiksi veronlisäyksestä ja viivekorosta, joka on tarkoitettu yleiseksi verojen ja maksujen viivästyseuraamuksia koskevaksi laiksi. Seuraamukset laskettaisiin ehdotetun lain mukaan yhdenmukaisesti kaikille verolajeille vuotuisen korkokannan mukaan. Tähän esitykseen liittyvissä lakiehdotuksissa on otettu huomioon myös veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain vaikutukset.

Verotuslain säännöksiä on sovellettu myös Ahvenanmaalla. Päätös siitä, sovelletaanko ehdotetun lain säännöksiä, tehdään erikseen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Verohallintolaki

1 luku. Yleiset säännökset

1 § *Verohallinto.* Valtiovarainministeriön alaisen verohallinnon keskeiset viranomaiset ovat verohallitus ja lääninverovirastot. Ehdotetut säännökset ovat asiallisesti samansisällöiset kuin voimassa olevassa verohallintolain 1 §:ssä. Verotoimistot ovat lääninveroviraston tulosvastuullisia yksiköitä. Verotoimistoista määrättäisiin tarkemmin työjärjestyksessä samaan tapaan kuin nykyisin lääninveroviraston muistakin tulosvastuullisista yksiköistä. Verotuksen aluehallinnon viranomaisena toimivan lääninveroviraston toimialueena olisi edelleenkin lääni. Kahta tai useampaa lääniä varten yhteisestä lääninverovirastosta säädetään nykyisin asetuksella. Esimerkiksi Turun ja Kaakkois-Suomen lääninverovirastojen toimialueena on kaksi lääniä. Ehdotuksen mukaan toimivalta lääninverovirastojen yhdistämisestä siirrettäisiin verohallitukselle.

Veropiirejä koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi verotuslain 5 §:stä verohallintolain 1 §:n 3 momenttiin. Samalla ehdotetaan, että veropiiristä määräisi lääninverovirasto valtioneuvoston sijasta. Lääninveroviraston olisi siten huolehdittava myös muista veropiirien rajojen päättämiseen liittyvistä tehtävistä kuten tarvittavien lausuntojen pyytämisestä ja muista teknisluonteisista tehtävistä. Veropiiriin kuuluisi edelleenkin yksi tai useampi kunta. Samoin veropiirissä olisi verotoimisto, ja sen sijainnin määräisi kuten nykyisinkin lääninverovirasto. Lääninverovi-

raston toimittaessa verotuksen veropiirin merkitys muuttuisi nykyisestä eikä välittömänkään verotuksen toimittaminen olisi sidottu veropiiriin. Veropiirille jäisi erityinen merkitys lähinnä verotuksen oikaisulautakuntamenettelyssä. Tulo- ja varallisuusverotus, perintö- ja lahjaverotus sekä kiinteistöverotus toimitettaisiin edelleenkin pääosin nykyiseen tapaan asianomaisessa verotoimisessa. Ehdotetut muutokset merkitsisivät lisäksi sitä, että lääninveroviraston kaikkiin tehtäviin sovellettaisiin lääninverovirastoa koskevia kielilain (148/22) säännöksiä lukuun ottamatta oikaisulautakuntamenettelyä, johon sovellettaisiin veropiirikohtaista kielijaoitusta. Verovelvollisen asiointiin kielilain säännökset eivät vaikuttaisi. Verovelvollinen voisi siten asioida lääninverovirastossa ja sen verotoimistossa samalla kielellä kuin tähänkin asti.

2 §. *Verohallinnon tehtävät.* Verohallinto huolehtisi veronsaajien oikeuden valvonnan järjestämisestä verotuksessa. Asiasta ehdotetaan säädettäväksi laissa. Veronsaajan oikeuden valvonnalla tarkoitetaan lähinnä veronsaajien puhevallan käyttöä verotuksen muutoksenhakuvaiheessa. Puhevallan käytöstä säädetään tarkemmin asianomaisissa verolaisissa ja asetuksessa. Veronsaajien oikeuden valvonnan järjestäminen olisi lähinnä lääninveroviraston tehtävänä. Jokainen lääninverovirasto huolehtisi omalla toimialueellaan siitä, että sen alueella olisi riittävä määrä päätoimisia veroasiamiehiä turvaamaan valtioveronsaajan oikeutta verotuksessa. Veroasiamiehille annettavien määräysten sisältö muodostaisi veroasiamiehelle alueellisesti ja asiallisesti tarkoituksenmukaisen ja riittävän tehtäväkokonaisuuden lääninveroviraston

toimialueella. Päätoimisuuteen perustuvalla asiamiesjärjestelmällä voidaan tehostaa veronsaajien oikeuden valvontaa sekä turvata veroasiamiesten riittävä verotuksen aineellisen lainsäädännön osaaminen sekä prosessuaalisten kysymysten hallinta. Kunta määräisi oman veroasiamiehensä valvomaan muiden veronsaajien oikeutta verotuksessa. Veroasiamiehellä olisi itsenäinen ratkaisuvallta suhteessa siihen viranomaistahoon, jonka palveluksessa hän on. Jos sama veroasiamies valvoisi eri veronsaajien oikeutta verotuksessa, lääninverovirasto huolehtisi valtion osalta asian hallinnollisesta järjestämisestä kuten tarvittavista sopimuksista kunnan kanssa.

Verohallinnon tehtäviä koskevat säännökset vastaavat muilta osin nykyisiä verohallintolain 2 §:n säännöksiä.

3 §. *Johtokunta.* Verohallituksen johtokuntaa koskevat säännökset vastaavat nykyisiä säännöksiä.

2 luku. Verohallinnon viranomaisia koskevat säännökset

4 §. *Verotuksen oikaisulautakunta.* Lakiehdotuksen 4—6 §:n verotuksen oikaisulautakuntaa koskevat säännökset vastaavat verotuslain 6—10 §:ää. Kyseessä olevassa pykälässä lautakunnan kuntakohtaisten jäsenten vähimmäismäärä ehdotetaan alennettavaksi kahteen nykyisestä kolmesta. Tällöin välttyttäisiin siltä, että lautakunnat muodostuisivat liian isoiksi monikuntaisissa veropiireissä. Erikokoisten kuntien suhteellisen edustus saataisiin nykyistä paremmin vastaamaan kuntien väestöpohjaa ja käsiteltävien asioiden määrää.

Verohallinnon virkamies voidaan nykyisin määrätä puheenjohtajaksi verojohtajan esteellisyytilanteissa. Nyt ehdotetaan, että lautakunnan puheenjohtajana toimisi lääninveroviraston määräämä verohallinnon virkamies. Veropiirin verojohtaja ei siten enää olisi suoraan lain nojalla lautakunnan puheenjohtajana. Käytännössä verojohtaja määrättäneen edelleenkin useimmiten puheenjohtajaksi kuten tähänkin asti. Sen sijaan lautakuntaan ei enää määrättäisi erillistä varapuheenjohtajaa. Se olisi tarpeetonta, koska jo nykyisinkin verojohtajan estyneenä ollessa hänen sijaisikseen puheenjohtajana määrätään useita lääninveroviraston virkamiehiä. Erikseen määrätty varapuheenjohtajat eivät käytännössä ole toimineet lautakunnan puheenjohtajina.

Verotuslain säännökset lautakunnan päätösvaltaisuudesta, jaostosta, läsnäolo-oikeudesta kokouksessa ja pöytäkirjasta tarkentavat lautakunnassa noudatettavaa menettelyä. Niistä ehdotetaan tarkemmin säädettäväksi verohallintoasetuksessa. Pykälään ehdotetaan asiasta viittaussäännös.

5 §. *Veronsaajien oikeuden valvonta.* Lakiin ehdotetaan perussäännöstä veronsaajien oikeuden valvonnasta. Vastaavat säännökset ovat nykyisin verotuslain 11, 21 ja 28 §:ssä. Asiamiesten tehtäviä ei luettelaisi enää yksityiskohtaisesti laissa. Asiamiehen tehtäviin kuuluisivat kaikki ne asiamiestehtävän suorittamiseksi tarvittavat toimenpiteet, jotka veronsaajien oikeuden valvonta edellyttää. Asiamiesten tehtäviin kuuluisi oikaisuvaatimusten, vastineiden, valitusten ja vastaselitysten laatimisen lisäksi sopia toimintaorganisaation kanssa niistä tiedonsaanti- ja kuulemistavoista, jotka tarvitaan veronsaajien oikeuden valvomiseksi verotuksessa ja verotuksen oikaisulautakunnassa. Täydentävät säännökset sisältyisivät verohallintoasetukseen.

Nykyisin veronsaajien puhevaltaa muutoksenhaun eri vaiheissa voi käyttää valtion-, kunnan-, verotus- tai tarkastusasiamiehen määräyksellä toimiva henkilö. Eri asiamiesten oikeudesta käyttää puhevaltaa muutoksenhaun eri vaiheissa säädetään erikseen. Lääninverovirasto voi antaa samalle henkilölle useita määräyksiä toimia eri asiamiesnimikkeillä veronsaajien oikeuden valvojana, kun asiaa käsitellään muutoksenhaun eri vaiheissa. Tämän vuoksi ehdotetaan, että veronsaajien oikeutta valvoisi aina lääninveroviraston ja vastaavasti kunnan määräämä veroasiamies. Koska veroasiamies valvoisi veronsaajien oikeutta myös verotusta koskevassa muutoksenhaussa, häneen sovellettaisiin muun muassa lääninoikeuslain (1021/74) 16—18 §:ssä tarkoitettuja asianosaista koskevia säännöksiä. Puheena olevat lainkohdat koskevat asianosaisten kuulemistä tai kuulustelua lääninoikeudessa tapahtuvassa suullisessa käsittelyssä tai katselmuksessa.

6 §. *Muutoksen hakeminen eräissä tapauksissa.* Veronsaajien oikeutta valvoisi ensisijaisesti veroasiamies, kuten edellä 5 §:ssä ehdotetaan. Säännös verohallituksen oikeudesta hakea muutosta ehdotetaan siirrettäväksi uudeksi 6 §:ksi nykyisestä verohallintolain 4 §:stä. Verohallituksen oikeus koskisi kaikkia verohallinnon toimivaltaan kuuluvia veroja. Säännös on tarpeen muun muassa

eräissä esteellisyystilanteissa ja jotta verohallitus voisi valvoa verotuksen yhtenäisyyttä tarvittaessa myös muutosta hakemalla. Kunnan oikeudesta hakea muutosta säädetään erikseen.

7 §. *Verorikoksen ja kirjanpitorikoksen ilmoittaminen syyttäjälle ja puhevallan käyttö.* Pykälä vastaisi nykyistä verohallintolain 5 §:n säännöstä.

8 §. *Puhevallan käyttö eräissä tapauksissa.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi valtion oikeudesta edustaa eräissä tapauksissa muita veronsaajia. Säännökset vastaavat voimassa olevia verotuslain 145 §:n ja veronkantolain 28 §:n säännöksiä. Samalla veronkantolain 28 § voidaan kumota.

3 luku. Verohallinnon virkamiehiä koskevat säännökset

9—10 §. Ehdotetut eräitä yksittäisiä verohallinnon virkamiehiä koskevat säännökset sivutoimiraajoituksesta ja pesähoitopalkkion suorittamisesta valtiolle vastaavat verohallintolain nykyisiä 6 ja 7 §:ään sisältyviä säännöksiä.

4 luku. Verotuskustannukset

11 §. *Verotuskustannukset ja niiden ja kaantuminen.* Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi verotuslain 136 §:n säännökset verotuskustannuksista. Verohallinto voisi tarjota kunnalle sopimusperusteista veronsaajien oikeuden valvontaa liiketaloudellisin perustein laskutettuna ostopalveluna kuten jo nykyisinkin on ollut mahdollista. Muut veronsaajat maksaisivat valtion huolehtimista veronsaajien oikeudenvalvonnan asiamiespalveluista voimassa olevan, verohallinnon maksullisista suoritteista annetun valtiovainministeriön päätöksen (383/94) mukaisesti. Jos valtio ja kunta ovat sopineet, että päätoiminen kunnan määräämä veroasiamies valvoo myös valtion oikeutta verotuksessa valtion tehtäviä vastaava osuus asiamieskustannuksista on nykyisin katsottu verotuskustannuksiksi. Tältä osin nykyiseen tilanteeseen ei ehdoteta muutoksia.

12 §. *Verotuskustannusten perintä.* Pykälä vastaa sisällöltään nykyistä verotuslain 137 §:ää muutoin, paitsi että säännös kustannusten perimisestä täysin markoin ehdotetaan siirrettäväksi asetukseen.

5 luku. Erinäiset säännökset

13 §. *Verotusta koskevan toimivallan siirto.* Ehdotetun 1 momentin mukaan verohallitus voisi pykälässä säädetyissä tilanteissa muiden säännösten estämättä määrätä toimivaltaisesta lääninverovirastosta ja verotuksen oikaisulautakunnasta. Samalla verohallitus voisi päättää määräyksen laajuudesta. Verohallitus voisi esimerkiksi siirtää vain asian ratkaisemisen toiselle lääninverovirastolle, jolloin teknisluonteiset tehtävät jäisivät edelleen laissa säädetyin toimivaltaisen lääninveroviraston hoidettaviksi. Määräys voisi myös rajoittua koskemaan vain tiettyä verotuksen vaihetta, esimerkiksi perintää. Toimivallan siirto voisi koskea ainoastaan laissa erikseen tarkoitettuja suuria yrityksiä ja eräitä yksittäisiä verovelvollisia. Asiasta ehdotetaan säädettäväksi 2 momentissa.

Yksittäisen verovelvollisen verotus voitaisiin ratkaista toisessa lääninverovirastossa vain, jos hänen verotuksensa edellyttäisi erityistä asiantuntemusta, esimerkiksi eräissä intressiyhteystilanteissa, tai esteettömän päätöksenteon varmistamiseksi, jos verotuksen puolueettomuus muutoin saattaisi vaarantua toimivaltaisessa lääninverovirastossa. Ehdotetun 3 momentin mukaisesti myös verohallitus voisi näissä tilanteissa ottaa asian ratkaistavakseen. Pykälä koskisi kaikkia verolajeja ja verotuksen eri vaiheita.

14 §. *Voimaantulo.* Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 1996 alusta. Samalla kumottaisiin 1 päivänä helmikuuta 1991 annettu verohallintolaki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Voimassa olevan lain 5 a §:ää sovellettaisiin kuitenkin vuoden 1996 loppuun.

15 §. *Siirtymäsäännös.* Asiamiehiä koskevia säännöksiä sisältyy lukuisiin eri lakeihin. Eräät näistä säännöksistä on tarkoituksenmukaista muuttaa erikseen muiden asianomaisiin lakeihin tehtävien muutosten yhteydessä. Tämän vuoksi pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että muualla lainsäädännössä olevat viittaukset valtion- tai kunnan asiamieheen, verotusasiamieheen tai tarkastusasiamieheen tarkoittavat tämän lain voimaan tullessa veroasiamiestä. Vastaavasti muualla olevat viittaukset verotoimistoon tai verojohtajaan tarkoittavat tämän lain voimaantullessa sitä lääninverovirastoa, jonka yksikkö asianomainen verotoimisto on tai

jonka virkamies asianomainen verojohtaja on.

Nykyiset verotuksen oikaisulautakunnat on asetettu nelivuotiskaudeksi 1994—1997. Tarkoituksena ei ole, että ehdotettujen muutosten johdosta lautakuntien kokoonpanoa ja järjestäytymistä tarkistettaisiin kesken toimikauden. Tämän vuoksi asiasta ehdotetaan pykälään siirtymäsäännöstä.

1.2. Laki verotusmenettelystä

1 luku. Yleiset säännökset

Lain 1 luvussa säädettäisiin lain soveltamisalasta ja eräistä keskeisistä käsitteistä.

1 §. *Lain soveltamisala.* Lain soveltamisala vastaisi voimassa olevan verotuslain soveltamisalaa. Laissa säädettäisiin verotusmenettelystä välittömässä verotuksessa. Laki koskisi siten valtionveron, kunnallisveron, kirkollisveron, yhteisön tuloveron sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun verotusmenettelyä. Lisäksi laissa säädettäisiin, kuten nykyisin, mainittuja veroja koskevasta muutoksenhakumenettelystä.

Pykälän 3 momentin mukaan verovelvollisuudesta säädetään erikseen. Viittauksella tarkoitetaan lähinnä tuloverolaissa (1535/92) ja varallisuusverolaissa (1537/92) olevia verovelvollisuutta koskevia säännöksiä. Lisäksi verovelvollisuutta koskevia säännöksiä on kirkkolaissa (1054/93), kansaneläkeläissa (347/56), sairausvakuutuslaissa (364/63) sekä metsänhoitoyhdistyksistä annetussa laissa (558/50). Mainitussa momentissa todettaisiin myös lakisystematiikkaa selkeyttäen, että ennakoperinnästä säädetään erikseen ennakoperintälaissa sekä veronkannosta veronkantolaissa.

Verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettua lakia sovellettaisiin soveltuvin osin myös metsänhoitomaksua määrättäessä metsänhoitoyhdistyksistä annetussa laissa olevan viittaussäännöksen vuoksi. Samoin lakia sovellettaisiin ainakin osittain perintö- ja lahjaverotuksessa sekä kiinteistöverotuksessa näitä koskevissa laeissa olevien viittaussäännösten nojalla.

2 §. *Soveltamisalan täsmentäminen.* Pykälään sisällytettäisiin eräitä lain sisäisen systematiikan kannalta tarpeellisia selventäviä säännöksiä. Kun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu määrätään kunnallisverotuksessa vahvistettujen veroäyrien perusteella, noudatettaisiin pykälän 1 momentin mukaan

mainittuihin maksuihin muutoinkin soveltuvin osin, mitä kunnallisverosta tässä laissa säädettäisiin.

Kun maksettava ja palautettava yhteisökorke sekä palautuskorke ja jäännösveron korke käyttäytyisivät verotuksessa kuten vero, sovellettaisiin mainittuihin korkoihin pykälän 2 momentin mukaan soveltuvin osin, mitä verosta tässä laissa tai muualla säädettäisiin. Viittauksella muuhun lainsäädäntöön tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että yhteisökorke tilitettäisiin veronsaajille kuten yhteisöverokin.

Yhtymä ei ole verotuksessa erillinen verovelvollinen, mutta yhtymä käyttäytyy verotusmenettelyn yhteydessä verovelvollisen tavoin muun muassa ilmoittamisvelvollisuuden ja muutoksenhaun osalta, joten yhtymään sovellettaisiin pykälän 3 momentin mukaan soveltuvin osin, mitä verovelvollisesta säädettäisiin.

3 §. *Verovuosi.* Verovuoden määrittely vastaisi verotuslain vastaavaa käsitettä. Tilikaudella tarkoitettaisiin kirjanpitolaissa (655/73) tarkoitettua tilikautta. Yhteisöjen ja yhteisötuoksien tuloksen laskentakautta ehdotetaan muutettavaksi niin, että yhteisöä ja yhteisötuutta verotettaisiin maataloudesta saadusta tulosta ja metsätalouden puhtaasta tulosta nykyisen kalenterivuoden sijasta aina tilikausittain. Muutos parantaa yhteisöjen ja yhteisötuoksien kirjanpidon ja verotuksen vastaavuutta. Muutos liittyy yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakoperinnän uudistamiseen ja on tarpeen, koska yhteisön olisi annettava veroilmoitus neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä, eikä maatalouden ja metsätalouden tulos kalenterivuodelta ole yhteisön tiedossa, jos sen tilikausi päättyy ennen kalenterivuoden syyskuuta.

Verotusvuoden käsitteestä luovuttaisiin. Verovelvollisen verotus päättyisi verohallituksen määräämänä aikana. Muutoksenhakuajat laskettaisiin verovelvollisen verotuksen päättymisvuotta seuraavan vuoden alusta lukien. Verotusvuoden käsitteestä luopuminen liittyy myös yhteisöjen verotusmenettelyn ja ennakoperinnän uudistamiseen. Tarkoitus on siirtää vaihteittain verotuksen yksilölliseen valmistumiseen.

4 §. *Kunnallisveron saajakunta.* Pykälässä säädettäisiin siitä veronsaajakunnasta, jolle luonnollinen henkilö ja kotimainen kuolinpesä suorittavat veroa. Pykälä vastaisi verotuslain 59 §:ää. Yhteisön tuloveron jakautumisesta veronsaajien kesken säädettäisiin,

kuten nykyisinkin, tuloverolaissa ja veronkantolaissa.

5 §. *Kotikunta.* Kotikuntaa koskevat säännökset vastaisivat verotuslain 34 §:n 3 ja 4 momenttia.

6 §. *Verotuksen toimittava viranomainen.* Pykälässä säädettäisiin toimivaltaisesta lääninverovirastosta. Verotus toimitettaisiin siinä lääninverovirastossa, jossa verovelvollisen kotikunta on. Jos puolisoiden kotikunnat ovat eri lääninverovirastojen alueella, verotus toimitettaisiin miehen kotikunnan mukaan määräytyvässä lääninverovirastossa ja vaimon veroäyrit määrättäisiin vaimon kotikunnan veroäyrien hinnan mukaan.

2 luku. Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

Lain 2 luvussa säädettäisiin verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuudesta. Laissa säädettäisiin yleisesti ilmoittamisvelvollisuudesta ja asetuksella, valtiovarainministeriön päätöksellä sekä verohallituksen päätöksellä annettaisiin tarkempia määräyksiä ilmoittamisvelvollisuuden sisällöstä ja ajankohdasta. Ilmoittamisvelvollisuus käsitteenä olisi laaja. Se sisältäisi paitsi velvollisuuden antaa veroilmoituksen ja muun ilmoituksen, myös velvollisuuden antaa lisätietoja, pitää muistiinpanoja ja esittää kirjanpito- tai muistiinpanoineistoja tarkastettavaksi. Kirjanpito-velvollisuudesta säädetään kirjanpitolaissa ja kirjanpitoasetuksessa (1575/92).

7 §. *Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus.* Pykälän 1 momentissa olisi yleissäännös veroilmoituksen antamisvelvollisuudesta. Pykälä vastaisi tältä osin voimassa olevan verotuslain 33 §:n 1 ja 2 momenttia.

Pykälän 2 momentin mukaan asetuksella voitaisiin velvoittaa sellainenkin verovelvollinen, jolla ei ole veronalaista tuloa tai varallisuutta, antamaan veroilmoitus. Asetuksella on tarkoitus säätää nykyistä verotuslain 33 §:n 3 momenttia vastaavalla tavalla erät rahastot ja yhteisöt ilmoittamisvelvollisiksi varallisuutensa osalta.

Pykälän 3 momentin mukaan verovelvollisen olisi verotusta varten annettava myös muita ilmoituksia sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää. Muita verotusta varten annettavia ilmoituksia olisivat muun muassa tilikauden muutoksen johdosta annettava ilmoitus (verolomake 10) sekä asunto- ja kiinteistöasakeyhtiön antama ilmoitus

huoneiston verotusarvon perusteista ja kiinteistössä tai rakennuksessa tapahtuneista muutoksista (verolomake 102).

8 §. *Veroilmoituksen tai muun ilmoituksen antaminen.* Pykälässä valtuutettaisiin verohallitus antamaan määräykset siitä, milloin ja mille lääninverovirastolle veroilmoitus olisi annettava. Verohallituksen päätös julkaistaisiin säädöskokoelmassa. Tämän esityksen liitteenä olevan verohallituksen päätösehdotuksen mukaan veroilmoitus olisi annettava sille lääninverovirastolle, joka verotuksen toimittaisi, eli verovelvollisen kotikunnan lääninverovirastolle. Verohallinto lähettää verovelvolliselle esitetyt veroilmoituksen ja siihen liitettyä palautuskirje-kuoressa tai muulla tavoin ilmaistaan se, mihin lääninveroviraston yksikköön veroilmoitus tulisi palauttaa. Veroilmoitus voitaisiin kuitenkin jättää mihin tahansa verohallinnon toimipisteeseen edelleen asianomaiselle lääninverovirastolle toimitettavaksi.

Verohallitus määräisi myös siitä, milloin veroilmoitukset olisi annettava. Nykyisin ajankohdat on säädetty verotuslain 39 §:ssä ja valtiovarainministeriöllä on oikeus erityisestä syystä pidentää antamisaikoja. Kun verotuksen toimittamisessa siirrytään vaihteittain entistä joustavampaan menettelyyn niin, että yhteisöt antavat veroilmoituksia riippuen siitä, milloin niiden tilikausi päättyy, ja osa henkilöasiakkaista on verotusehdotusmenettelyn piirissä, veroilmoituksen antamisaikakohdan lakitasoinen sääntely on tarpeettoman raskas. Menettelyn joustavoittamiseksi ehdotetaan, että toimivalta siirrettäisiin verohallitukselle. Verohallituksen päätös julkaitaisiin säädöskokoelmassa ja verohallinto tiedottaisi päätöksen sisällöstä muutoinkin.

Pykälän 2 momentin mukaan lääninveroviraston olisi annettava vaadittaessa todistus veroilmoituksen jättämisestä. Vaikka pykälässä ei nimenomaisesti todettaisi, että todistus asiakirjan vastaanottamisesta olisi annettava maksutta, tällaista todistusta ei voida pitää valtion maksuperustelaissa (150/92) tarkoitettuna suoritteena, josta voitaisiin periä maksu. Vastaanottotodistus olisi siten edelleenkin maksuton.

Pykälän 3 momentin mukaan lääninverovirasto voisi pidentää veroilmoituksen antamisaikaa. Tähän päätökseen ei nykyiseen tapaan saisi hakea muutosta. Säännös vastaa verotuslain 42 §:n säännöstä.

9 §. *Ilmoittamisvelvollisuudesta vastuussa olevat.* Säännös vastaisi sisällöltään ajanmu-

kaistettuna verotuslain 51 §:ää.

10 §. *Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annettavat tiedot.* Veroilmoituksessa annettavien tietojen lakitasoista sääntelyä ehdotetaan tiivistettäväksi niin, että laissa säädettäisiin yleisellä tasolla veroilmoituksessa annettavista tiedoista. Veroilmoituksessa olisi ilmoitettava veronalainen tulo ja varallisuus, niistä tehtävät vähennykset sekä muut tiedot ja selvitykset sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää. Voimassa olevan verotuslain mukaan tarkemmat määräykset veroilmoituksessa annettavista tiedoista annetaan asetuksella. Toimivallan siirto valtiovarainministeriölle on perusteltua, jotta yleensä teknisluonteiset vuosittaiset verotusmenettelyn ja aineellisen lainsäädännön muuttumisen vuoksi tehtävät muutokset ilmoittamisvelvollisuuden sisältöön voitaisiin tehdä joustavammin. Valtiovarainministeriön päätökseen sisältyisi lähinnä elinkeinotoimintaa harjoittavien verovelvollisten ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä.

Veroilmoitus ja muut tiedot ja selvitykset olisi annettava ensisijaisesti verohallituksen kutakin tarkoitusta varten vahvistamaa lomaketta käyttäen, kuten nykyisinkin.

11 §. *Lisätietojen antaminen.* Lisätietojen antamista koskeva pykälä vastaisi voimassa olevan verotuslain 40 §:n sisältöä.

12 §. *Muistiinpanovelvollisuus.* Kirjanpito-velvollisuudesta on säädetty kirjanpitolaisissa ja kirjanpitoasetuksessa. Tässä pykälässä säädettäisiin muistiinpanovelvollisuudesta. Pykälän mukaan muuta tulonhankkimistointaa kuin elinkeinotoimintaa harjoittavan olisi pidettävä muistiinpanoja ja muistiinpanokirjaa. Muulla tulonhankkimistoinnilla tarkoitetaan tässä tuloverolakiin sisältyvää tulonhankkimistoinnin käsitettä sellaisena kuin se on esimerkiksi korkomenoja koskevassa tuloverolain 58 §:ssä. Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 37 §:n 2 ja 4 momentin sisältöä. Velvollisia pitämään muistiinpanoja olisivat siten lähinnä maa- ja metsätaloutta sivuelinkeinoineen harjoittavat sekä vuokraustoimintaa harjoittavat verovelvolliset. Verohallitus antaisi 13 §:n 3 momentin nojalla tarkempia määräyksiä muistiinpanovelvollisista ja muistiinpanoista.

13 §. *Tarkemmat ilmoittamisvelvollisuuteen liittyvät säännökset ja määräykset.* Pykälään sisältyisivät ilmoittamisvelvollisuutta koskevat norminantovallan delegoimisäännökset.

Pykälän 1 momentin mukaan asetuksella

voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä niiden tositteiden sisällöstä, joita verovelvollisten on annettava toisille verovelvollisille. Säännös vastaisi verotuslain 37 §:n 3 momentin säännöstä. Asetuksessa ei nykyisin ole säädetty tositteiden tai kuittien sisällöstä tässä momentissa tarkoitettulla tavalla.

Pykälän 2 momentin mukaan valtiovarainministeriö voisi määrätä, miten verovelvollisen on säilytettävä verotusta varten tarpeellisia tietoja. Valtiovarainministeriön päätökseen sisällytettäisiin tämän valtuussäännöksen nojalla muun ohessa määräykset siitä, missä muodossa ja kuinka pitkään verovelvollisen on säilytettävä verotusta varten tarvittavat tiedot. Valtiovarainministeriön päätöksessä määrättäisiin myös, kuinka pitkän ajan palkansaajien, eläkeläisten ja muiden luonnollisten henkilöiden olisi säilytettävä tositteita, jos niitä ei verotusehdotusmenettelyn kehittyessä enää liitettäisikään veroilmoitukseen.

Pykälän 3 momentin mukaan verohallitus antaisi muistiinpanovelvollisia, muistiinpanoja ja muistiinpanokirjaa koskevia tarkempia määräyksiä. Ehdotettu norminantovallan järjestäminen poikkeaisi nykyisestä siten, että nykyisin sekä verotusasetuksessa että asetuksen nojalla verohallituksen määräyksellä voidaan antaa muistiinpanoja ja muistiinpanokirjaa koskevia määräyksiä. Ehdotettu päällekkäistä ja moniportaisuutta vähentävä norminantovallan kehittäminen vastaisi myös arvonlisäveroasetuksen (50/94) 1 §:n 4 momentissa säädettyä norminantovallan tasoa.

Pykälän 4 momentin mukaan verohallitus voisi antaa ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä. Verohallituksen oikeus antaa rajoittavia määräyksiä koskisi sekä ilmoittamisvelvollisten piiriä että ilmoittamisvelvollisuuden sisältöä. Verohallitus voisi antaa laissa tai asetuksessa säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä. Verohallitus voisi siten määrätä esimerkiksi, että tiettyjen verovelvollisryhmien ei olisi annettava veroilmoitusta tai että tiettyjä tuloja, vähennyksiä, varoja, velkoja tai muita eri säännösten mukaan ilmoittamisvelvollisuuden piirissä olevia tietoja tai selvityksiä ei tarvitsisi ilmoittaa veroilmoituksessa lähinnä siksi, että tiedot ovat saatavissa luotettavasti muualtakin. Ehdotettu säännös vastaisi verotuslain 33 §:n 5 momenttia, 34 §:n 6 momenttia ja 35 §:n 5 momenttia.

14 §. *Verotarkastus.* Pykälässä säädettäisiin velvollisuudesta esittää tarkastettavaksi

elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistointaan liittyvät kirjanpito- tai muistiinpano-asiakirjat ja tositteet sekä sellainen muukin aineisto tai omaisuus, jolla saattaa olla vaikutusta verotukseen tai verotusta koskevaan muutoksenhakuun. Tulonhankkimistoinnalla tarkoitettaisiin tässä samaa kuin edellä 12 §:ssä. Pykälässä säädettäisiin yleisesti esittämismahdollisuudesta, joka koskisi niin elinkeinon-, maa- tai metsätalouden kuin muun tulonhankkimistoinnin harjoittajaa. Tarkemmat esittämismahdollisuutta ja verotarkastusmenettelyä koskevat säännökset annettaisiin asetuksella.

Verotarkastus ei ole erillinen verotuksen muoto. Kirjanpidon tai muiden asiakirjojen sekä aineiston ja omaisuuden tarkastus on osa verotusta tai muutoksenhakua riippuen siitä, missä vaiheessa verotarkastus suoritetaan. Tämän vuoksi pykälässä todettaisiin, että aineisto tai omaisuus olisi esitettävä tarkastettavaksi silloin, kun se saattaisi olla tarpeen verotuksessa tai verotusta koskevaan muutoksenhakuun käsiteltäessä. Verotus terminä tarkoittaisi laajasti tässä laissa tarkoitettujen verojen ja maksujen osalta kaikkia niitä tehtäviä, jotka verohallintolain 2 §:ssä on verohallinnon tehtäväksi säädetty. Verotarkastus voitaisiin siten pykälän nojalla toimittaa myös esimerkiksi verojen perinnän vuoksi. Vastaava periaate on omaksuttu myös aikaisemmin sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevien verotuslain säännösten uudistamisessa, jotka tulivat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1995.

Pykälän 1 momentin mukaan tarkastettavaksi olisi esitettävä kaikki se elinkeino- tai tulonhankkimistointaan liittyvä sekä muukin aineisto ja omaisuus, joka saattaisi olla tarpeen verotuksessa tai muutoksenhakua käsiteltäessä. Aineiston ja omaisuuden määrittelyt sisältyisivät asetukseen. Aineistolla tarkoitettaisiin kirjanpitoa ja muistiinpanoja sekä muita dokumentteja sekä omaisuudella elinkeino- tai tulonhankkimistointaan liittyviä varastoja ja muuta omaisuutta. Tarkastettavaksi olisi esitettävä myös muu aineisto ja omaisuus kuin välittömästi elinkeino- tai tulonhankkimistointaan liittyvä, kunhan tämän aineiston tai omaisuuden tarkastaminen saattaisi olla tarpeen verotuksessa tai verotusta koskevassa muutoksenhaussa. Tällaista muuta aineistoa tai omaisuutta voisivat olla dokumentit ja omaisuus, joita verovelvollinen käyttää yksityiskäytössään, ja verotuksessa olisi tarpeen selvittää, onko kysei-

sillä dokumenteilla tai kyseisellä omaisuudella vaikutusta yrityksen tai verovelvollisen verotuksessa. Säännöksen sanamuodon mukaan verotarkastuksen suorittajalta ei edellytetäisi sen perustelemista, että esitettäväksi pyydetty aineisto tai omaisuus todella ehdottomasti vaikuttaisi verotukseen, vaan tarpeellisuuden mahdollisuus olisi riittävä syy.

Verotarkastuksesta olisi laadittava verotarkastuskertomus, ellei erityisestä syystä muuta johdu. Verotarkastuskertomuksen tekemättä jättäminen tulisi kyseeseen lähinnä hyvin suppeaa toimintaa harjoittavien kirjanpitovelvollisten tai muistiinpanovelvollisten tarkastuksen yhteydessä. Erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi sitä, että verotarkastuksessa ei ole havaittu puutteita tai virheitä, jotka vaikuttaisivat verotukseen, tai niiden määrä olisi hyvin vähäinen. Tällöin asiakirjat palautettaisiin verovelvolliselle lyhyellä saatekirjelmällä varustettuna, jossa tarkastuksen lopputulos ilmoitettaisiin verovelvolliselle.

Muutoin ehdotettu pykälä ja siihen liittyvät asetuksen säännökset vastaisivat voimassa olevan verotuslain 43 ja 43a §:n säännöksiä.

3. luku. Sivullisen tiedonantovelvollisuus

Lain 3 luvussa säädettäisiin sivullisen tiedonantovelvollisuudesta. Systemaattisesti ja terminologisesti verovelvollisen ilmoittamismahdollisuus ja sivullisen tiedonantovelvollisuus olisivat siis erillään. Sivullisella tarkoitettaisiin myös viranomaisista. Luvussa olisi säännökset niistä tilanteista, jolloin sivullinen on velvollinen antamaan tietoja toisen verotusta varten, sekä muut tiedonantovelvollisuuteen liittyvät säännökset. Lukuun sisältyisivät erikseen säännökset sivullisen ja viranomaisen yleisestä ja erityisestä tiedonantovelvollisuudesta. Sivullisen yleisellä tiedonantovelvollisuudella tarkoitettaisiin tiedonantovelvollisuutta, joka koskisi yleensä massaluonteisia tietoja ja olisi säännöllistä, toistuvaa, yleensä vuosittaista tiedonluovutusta. Sivullisen erityisellä tiedonantovelvollisuudella tarkoitettaisiin sellaista tiedonantovelvollisuutta, jossa veroviranomainen kehottaisi tiettyä sivullista antamaan tietoja, jotka saattavat vaikuttaa toisen verotukseen, tai jossa veroviranomainen itse kerää tietoja toiselta verovelvolliselta.

15 §. *Tulotietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälä vastaisi asiasisällöltään pääosin voimassa olevan verotuslain 45 §:ssä olevia tulotietoja koskevia

säännöksiä. Sanamuotoja on kuitenkin ajankukaistettu ja eräiltä osin sivullisen velvollisuuksia on lisätty. Pykälässä on lueteltu tilanteet, jolloin sivullisen olisi annettava joko yksittäisinä tietoina tai yleensä massaluovutuksena muita verovelvollisia koskevia tulo-tietoja. Kyseisiä tietoja käytetään verotuksessa yleensä valvontatietoina. Kun verohallinto saa puheena olevat tiedot, voidaan verovelvollinen vapauttaa tietojen ilmoittamisvelvollisuudesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin jokaisen velvollisuudesta antaa tietoja toiselle maksamistaan tai välittämistään rahanarvoisista suorituksista. Pykälän luettelo rahanarvoisista suorituksista olisi vain esimerkkiluettelo, kun verotuslain vastaavan pykälän luetteloa on pidetty tyhjéntävänä. Säännökseen esimerkkiluetteloon on lisäksi lisätty toiselle maksetut korot ja vuokrat. Niiden lisäämisellä esimerkkiluetteloon mahdollistettaisiin se, että jonakin vuonna voitaisiin esimerkiksi tuloveroilmoituksella verovelvollista kehottaa ilmoittamaan maksamansa vuokrat, jolloin voitaisiin valvoa vuokratulojen ilmoittamisvelvollisuuden oikeellisuutta. Rahanarvoisena suorituksena pidettäisiin myös sellaisia etuustuloja, jotka ovat saajalleen verovapaita. Tämän vuoksi verohallinnolla olisi oikeus saada eri viranomaisilta massaluovutuksena tiedot esimerkiksi tuloverolain 92 §:ssä tarkoitetuista verovapaista sosiaalietuuksista. Näitä tietoja hyödyntämällä voitaisiin esimerkiksi välttää tarpeettomia arvioverotuksia. Tietoja voitaisiin hyödyntää muutoinkin verovalvonnassa.

Pykälän 2—5 momentti vastaisivat verotuslain 45 §:n vastaavia säännöksiä.

Pykälän 6 momentin mukaan verohallitus voisi antaa tarkempia määräyksiä annettavien tietojen sisällöstä, tietojen antamisen ajankohdista ja tavoista. Verohallitus voisi myös rajoittaa tiedonantovelvollisuutta. Säännöksen nojalla verohallitus voisi myös vahvistaa tarvittavia lomakkeita tai määrätä muista tiedonantamisen tavoista. Tiedot voitaisiin antaa myös konekielisinä.

16 §. *Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin sivullisen velvollisuudesta antaa toisen verovelvollisen verotusta varten tarvittavia meno- tai vähennystietoja.

Pykälän 1—3 momentti vastaisivat verotuslain 45 ja 45a §:n vastaavia säännöksiä.

Pykälään ehdotetaan otettavaksi uusina sivullisen tiedonantovelvollisuuden piiriin

kuuluvina asioina 4 ja 5 momenteissa tarkoitettut tiedot eli tiedot verovelvollisen maksamista velan koroista ja velkojen pääomista sekä verovelvollisen suorittamista jälkimarkkinahyvityksistä. Luotto- tai rahoituslaitos, valtio, kunta sekä työnantaja olisivat velvollisia antamaan verohallinnolle tiedot lainojen käyttötarkoituksesta, pääomasta ja verotuksessa vähennyskelpoisista koroista. Tiedot antava luotto- tai rahoituslaitos antaisi verohallinnolle tiedon luoton käyttötarkoituksesta sellaisena kuin luotto- tai rahoituslaitoksen asiakas on sen luotto- tai rahoituslaitokselle ilmoittanut. Luotto- tai rahoituslaitos ei siten olisi vastuussa siitä, onko käyttötarkoitustieto sinällään oikea. Menettely olisi siten sama kuin nykyinenkin pankkikäytäntö, jossa pankki yleensä merkitsee käyttötarkoituksen asiakkaalle vuosittain annettavaan yhteenvetositteeseen, jonka verovelvollinen liittää veroilmoitukseensa. Lisäksi arvopaperikauppiat olisivat velvollisia ilmoittamaan verovelvollisen maksaman verotuksessa vähennyskelpoisen jälkimarkkinahyvityksen määrän.

Pykälän 6 momentin mukaan verohallitus voisi antaa tarkempia määräyksiä annettavien tietojen sisällöstä, tietojen antamisen ajankohdista ja tavoista. Verohallitus voisi myös rajoittaa tiedonantovelvollisuutta. Säännöksen nojalla verohallitus voisi myös vahvistaa tarvittavia lomakkeita tai määrätä muista tiedonantamisen tavoista. Tiedot voitaisiin antaa myös konekielisinä.

17 §. *Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin muita tietoja koskevasta sivullisen yleisestä tiedonantovelvollisuudesta. Pykälän 1 momentin mukaan sijoitusrahastot olisivat velvollisia ilmoittamaan verohallinnolle verovelvollisen omistaman sijoitusrahasto-osuuden pääoman määrän ja tiedon asiakkaalta lunastamastaan sijoitusrahasto-osuudesta. Sijoitusrahasto-osuuden lunastus on luovutusvoiton verotuksen aiheuttava luovutus ja tiedonantovelvollisuuden lisääminen on perusteltua myös verovalvonnan näkökulmasta. Vastaava tiedonantovelvollisuus on voimassa arvopaperikauppojen osalta.

Pykälän 2 momentti vastaisi asiallisesti verotuslain 45 §:n 4-kohdan säännöstä.

Pykälän 3 momentin mukaan verohallitus voisi antaa tarkempia määräyksiä annettavien tietojen sisällöstä, tietojen antamisen ajankohdista ja tavoista. Verohallitus voisi myös rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

Säännöksen nojalla verohallitus voisi myös vahvistaa tarvittavia lomakkeita tai määrätä muista tiedonantamisen tavoista. Tiedot voitaisiin antaa myös konekielisinä.

18 §. *Viranomaisen yleinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälä vastaisi pääosiltaan verotuslain 44 §:n säännöstä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin nykyiseen tapaan väestötietojärjestelmästä saatavista tiedoista. Verohallituksen määräyksen perusteella tiedonantovelvollisuus koskisi myös niitä osoitetietoja, joita tarkoitetaan väestötietolain (507/93) 25 §:n 4 momentissa eli niin sanottuja turvakielitapauksia.

Pykälän 2 momentti vastaisi verotuslain vastaavaa säännöstä.

Pykälän 3 momentiksi ehdotetaan otettavaksi maaseutuelinkeinorekisteristä saatavia tietoja koskeva erityinen säännös. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus ylläpitää maaseutuelinkeinoista erityistä maaseutuelinkeinorekisteriä siten kuin maaseutuelinkeinorekisteristä annetussa laissa (1515/94) säädetään. Verohallinnolla ei ole tässä vaiheessa välittömiä tietotarpeita puheena olevassa rekisterissä oleviin tietoihin, mutta säännös ehdotetaan otettavaksi lakiin, jotta verotusmenettelyä voidaan kehittää myös maa- tai metsätaloutta harjoittavien osalta siten, että maaseutuelinkeinoveranomaisten hallussa olevia tietoja voitaisiin jatkossa hyödyntää nykyistä paremmin. Verohallitus antaisi tältäkin osin tarkemmat määräykset luovutettavista tiedoista.

Pykälän 4 momentiksi ehdotetaan otettavaksi tieliikenteen tietojärjestelmästä saatavia tietoja koskeva säännös. Vuoden 1996 alusta voimaan tulevaisiin tarkoitettuihin lain muutoksen mukaan ajoneuvohallintokeskus ylläpitää tieliikenteen tietojärjestelmää siten kuin tieliikenteen tietojärjestelmästä annettu laissa (819/89) säädetään (HE autorekisterikeskuksen muuttamisesta osakeyhtiöksi, HE/1995 vp.). Verohallinnolla ei ole tässä vaiheessa välittömiä tietotarpeita puheena olevassa rekisterissä oleviin tietoihin, mutta säännös ehdotetaan otettavaksi lakiin, jotta verotusmenettelyä voidaan kehittää niin, että ajoneuvoja ja niiden omistajia koskevia tietoja voitaisiin jatkossa hyödyntää verovalvonnassa ja myös verotusehdotusmenettelyssä. Verohallitus antaisi tältäkin osin tarkemmat määräykset luovutettavista tiedoista.

Pykälän 5 momentti vastaisi verotuslain vastaavaa säännöstä.

Elinkeinotukitietojen saamiseksi verohal-

linnon käyttöön ehdotetaan pykälään otettavaksi tätä koskeva 6 momentti. Säännöksen mukaan valtion ja kunnan viranomaisen sekä muun julkisyhteisön tai muun julkisista varoista elinkeinotukia myöntävä yhteisö tai säätiö olisi velvollinen toimittamaan elinkeinotukitietojen saaminen verohallinnon käyttöön varmistaa niiden lukemisen veronalaiseksi tuloksi, parantaa harmaan talouden valvontaa ja edesauttaa myös elinkeinotukia myöntävien viranomaisten toimintaa, koska verohallinnolla on voimassa olevien säännösten nojalla oikeus luovuttaa tiedot havaitsemistaan elinkeinotukien väärinkäytöksistä asianomaisille viranomaisille.

Pykälän 7 momentin mukaan verohallitus voisi antaa tarkempia määräyksiä annettavien tietojen sisällöstä, tietojen antamisen ajankohdista ja tavoista. Verohallitus voisi myös rajoittaa tiedonantovelvollisuutta. Säännöksen nojalla verohallitus voisi myös vahvistaa tarvittavia lomakkeita tai määrätä muista tiedonantamisen tavoista. Tiedot voitaisiin antaa myös konekielisinä.

19 §. *Sivullisen erityinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälä vastaisi verotuslain 47 §:n säännöstä.

20 §. *Viranomaisen erityinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 1 momentti vastaisi verotuslain 49 §:n säännöstä. Pykälän 2 momentti vastaisi pääosin verotusasetuksen 37 §:n säännöstä. Säännös ehdotetaan sijoitettavaksi lakiin, jotta sen velvoittavuus korostuisi. Säännöksen nojalla muut valtion viranomaiset olisivat toimialaansa kuuluvissa asioissa velvollisia antamaan lausuntoja tai toimittamaan esimerkiksi arvioita tietyn varallisuuden arvosta sekä muutoinkin antamaan toimialaansa kuuluvaa asiantuntijapua veroviranomaisille.

21 §. *Vertailutietotarkastus.* Pykälä vastaisi verotuslain 43 b §:n säännöstä.

22 §. *Verovelvollisen yksilöinti ja tietojen antaminen massaluovutuksena.* Pykälä vastaisi verotuslain 45 §:n 3 momentin säännöstä kuitenkin niin, että tietojen kohteena olevan verovelvollisen yksilöinti koskisi selkeästi kaikkia tiedonantovelvollisuutta koskevia tämän luvun säännöksiä. Pykälän mukaan tiedonantovelvollisen olisi annettava verovelvollista koskeva yksilöintitieto. Se olisi pääsääntöisesti henkilötunnus tai liike- ja yhteisötunnus. Luonnollisesti yksilöintiä voitaisiin edellyttää vain niissä tilanteissa, joissa yksilöintitieto ylipäänsä on tiedonanto-

velvollisen hallussa. Yksilöintitieto olisi annettava myös, kun tiedot luovutetaan massaluovutuksena. Säännös on välttämätön, koska verohallinto ei voi hyödyntää tietoja ilman niitä koskevaa yksilöintiä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että tiedot voidaan antaa myös massaluovutuksena. Antaessaan 15—18 §:ssä tarkoitetun määräyksen verohallitus sopisi käytännössä eri tiedonantovelvollisten kanssa niistä menettelytavoista, joilla tiedot annetaan verohallinnolle.

23 §. *Tarkastusoikeus ja uhkasakko.* Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 48 ja 142 §:n 2 momenttia kuitenkin siten, että tarkastusoikeus ja uhkasakko koskisivat selkeästi kaikkia tässä luvussa tarkoitettuja tiedonantovelvollisia. Verohallituksella ja lääninverovirastolla olisi oikeus tarkastaa kaikki sivullisen hallussa olevat asiakirjat, joissa voi olla saatavilla joko yleisen tai erityisen tiedonantovelvollisuuden piirissä olevia tietoja. Tarkastus tulisi yleensä kyseeseen vasta, jos verohallintoon saadut tiedot osoittautuvat joltain osin puutteellisiksi tai olisi ilmeistä, että tiedot eivät ole luotettavia tai täydellisiä.

Jos tiedonantovelvollinen kieltäytyisi antamasta joko yleisen tai erityisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, verohallitus voisi velvoittaa tiedonantovelvollisen sakan uhalla antamaan vaaditut tiedot. Tiedonantovelvollista olisi kuultava ennen uhkasakon määräämistä. Verohallituksen uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei voisi erikseen hakea muutosta valittamalla.

24 §. *Tiedonantovelvollisuudesta vastuussa olevat.* Pykälässä säädettäisiin siitä, kuka luonnollinen henkilö olisi vastuussa siitä, että tiedonantovelvollisuus täytetään asianmukaisella tavalla. Säännöksen mukaan juridisen tiedonantovelvollisen puolesta tiedonantovelvollisuudesta olisivat vastuussa ne henkilöt tai tahot, jotka ovat velvollisia myös täyttämään verovelvollisen asemassa ilmoittamisvelvollisuuden. Säännös olisi tarpeen, koska tiedonantovelvollisuudesta vastuussa olevaan voitaisiin laiminlyöntitilanteissa kohdistaa rikosoikeudellisia seuraamuksia. Verotusehdotusmenettelyssä saatavien kokemusten myötä tulee myöhemmin harkittavaksi se, voitaisiinko tiedonantovelvolliselle asetettaa sanktioitu velvollisuus antaa oikeita tietoja. Ruotsissa tiedonantovelvollisuus on tässä suhteessa sanktioitu.

25 §. *Tietojen maksullisuus.* Pykälä vastaisi verotuslain 49 a §:ää. Tiedonantovelvollisen olisi pääsäännön mukaan annettava tie-

donantovelvollisuuden piiriin kuuluvat tiedot verohallinnolle maksutta.

4 luku. Verotuksen toimittaminen

Lain 4 luvussa säädettäisiin verotuksen toimittamisesta. Luku jakaantuisi kuuteen osaan. Verotuksen toimittamisen periaatteissa säädettäisiin muun muassa verovelvollisen kuulemisesta, arvioverotuksesta ja muiden poikkeamien tekemisestä verotukseen sekä veronkorotuksesta. Ennakon käyttämisestä veron suoritukseksi säädettäisiin luvun toisessa osassa. Yhteisökorosta, jäännösveron korosta ja palautuskorosta säädettäisiin luvun kolmannessa osassa. Luvun neljäs osa koski verotuksen päättymistä ja siinä säädettäisiin muun muassa verovelvolliselle lähetettävistä asiakirjoista. Verovastuusta säädettäisiin luvun viidennessä osassa. Luvun kuudennessa osassa säädettäisiin verotuksen muuttamisesta viranomaisen aloitteesta veronoiikaisuun ja jälkiverotuksiin. Käsitteellisesti verotuksen toimittaminen olisi siten hyvin laaja pitäen sisällään veron laskennan, maksuunpanon ja viranomaisaloitteisen muuttamisen.

26 §. *Yleiset periaatteet.* Pykälässä säädettäisiin eräistä keskeisistä verotuksen toimittamisen yleisistä periaatteista. Pykälän 1 momentin mukaan verotuksen toimittamiseen kuuluu verojen laskeminen ja maksuunpaneminen sekä tarvittaessa niiden viranomaisaloitteinen muuttaminen. Tämä olisi verotuksen toimittavan lääninveroviraston tehtävänä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin verotuksessa noudatettavasta puolueettomuusperiaatteesta. Säännös vastaa asiasisällöltään verotuslain 55 §:ää.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin verovelvollisen kuulemisesta. Säännös vastaisi asiasisällöltään voimassa olevaa verotuslakia ja vakiintunutta verotuskäytäntöä. Verovelvollista olisi, jos se on mahdollista, kuultava aina, kun verotusta toimitettaessa poiketaan olennaisesti verovelvollisen antamasta veroilmoituksesta. Poikkeaman olennaisuuden aste harkittaisiin kussakin tapauksessa nykyistä vakiintunutta käytäntöä noudattaen. Myös hallintomenettelylain periaatteet asianosaisen kuulemisesta olisivat toissijaisena ohjeena. Kuuleminen tapahtuisi tiedoksiantosta hallintoasioissa annetun lain säännöksiä noudattaen, jolloin kuuleminen voisi tapahtua myös kirjaamatonta kirjettä käyttäen. Niissä tilanteissa, jolloin verotusta muute-

taan joko veronoikaisuin tai jälkiverotuksin verovelvollisen vahingoksi, ei muutoksen olennaisuudella olisi merkitystä. Verovelvollista olisi kuultava näin ollen myös vähäisen muutoksen johdosta.

Veroasiamies on verotuksessa vallitsevan kaksiasianosaissuhteen toinen asianosainen. Tämän johdosta myös veroasiamiestä tulisi informoida ainakin niistä markkamääräisesti tai periaatteellisesti merkittävistä tulkinnanvaraisista verotuspäätöksistä, joissa tulo on jätetty verottamatta taikka vähennys on hyväksytty. Erityisesti tämä koskee verotarkastuskertomusten perusteella tehtyjä päätöksiä. Asiasta ei ehdoteta otettavaksi nimenomaista säännöstä lakiin, koska veroasiamiehen asema suhteessa veroviranomaiseen tosiasiallisesti on kuitenkin varsin läheinen. Lääninverovirastoissa sovittaisiin veroasiamiesten kanssa niistä menettelytavoista, joilla heitä informoidaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin raha-arvojen pyörityksistä. Säännös vastaa verotuslain 71 §:n 3 momenttia.

27 §. *Arvioverotus*. Pykälä vastaisi verotuslain 72 §:n 1 momentin 3 kohdan säännöstä.

28 §. *Veronkierto*. Pykälä vastaisi verotuslain 56 §:n säännöstä.

29 §. *Peitelty osingonjako*. Pykälä vastaisi verotuslain 57 §:n säännöstä.

30 §. *Selvittämätön omaisuuden lisäys*. Pykälä vastaisi verotuslain 74 §:n säännöstä. Kuulemisvelvollisuutta koskevaa sanamuotoa ehdotetaan kuitenkin muutettavaksi siten, että verovelvollisen kuuleminen tapahtuisi myös näissä tilanteissa lain 26 §:n 3 momentin ja tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain periaatteiden mukaisesti, jolloin kuuleminen voisi tapahtua myös kirjaamontta kirjettä käyttäen. Verotuslain 74 §:n säännöksen sanamuodon on katsottu oikeuskäytännössä edellyttävän kuulemismenettelyä, jossa on varmistettu se, että verovelvollinen on saanut kuulemiskirjeen tiedokseen eli käytännössä aina saantitodistusta.

31 §. *Kansainvälinen peitelty voitonsiirto*. Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 73 §:n 1 momentin säännöstä.

Pykälän asiasisältöä ehdotetaan kuitenkin tässä yhteydessä selkeytettäväksi siten, että pykälä koskisi Suomessa elinkeino- tai muuta tulonhakkimistoimintaa harjoittavaa verovelvollista. Sanamuodon täsmentämisen jälkeen olisi selvää, että myös tuloverolain mukaista tulonhakkimistoimintaa harjoitta-

vat kuuluisivat säännöksen soveltamisalan piiriin.

Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi myös siten, että peitelty voitonsiirto voisi tulla kyseeseen vain, jos tulon saaja ei olisi täällä yleisesti verovelvollinen. Verotuslain vastaa- van pykälän sanamuoto on tältäkin osalta ollut tulkinnallinen.

Pykälään ei ehdoteta otettavaksi nykyisen verotuslain 73 §:n 2 momentin ja verotusasetuksen 40 §:n säännöksiä, joiden mukaan ulkomaisen vakuutuslaitoksen täällä saamaksi tuloksi katsotaan palovakuutuslalla 6 prosenttia ja muilla vakuutusaloilla 10 prosenttia niistä vakuutusmaksuista, jotka vakuutuslaitos on kantanut täällä harjoitetusta vakuutusliikkeestä. Ulkomaisten vakuutuslaitosten kiinteän toimipaikan verotus poikkeaa nykyisin todellisen tulon perustuvan, elinkeinoverolain mukaan lasketun verotettavan tulon pohjalta toteutettavasta verotuksesta. Sääntely on vanhentunut, eikä veroprosenttien määrääminen asetuksella myöskään vastaa vallitsevia käsityksiä käytettävästä säädöstasosta. Ehdotus liittyy kansainvälisen verotuksen laajempaan uudistukseen ja se vastaa kansainvälisen verotuksen uudistamistyöryhmän ehdotusta (VM 1995:10).

32 §. *Veronkorotus*. Pykälä vastaisi verotuslain 77 §:n säännöstä. Pykälän soveltamisalaa laajennettaisiin kuitenkin siten, että veronkorotus voitaisiin määrätä myös muun ilmoittamisvelvollisuuden täyttämiseksi annettavan ilmoituksen kuin veroilmoituksen, sen liitteiden tai lisätietojen laiminlyönti- tai puutetilanteissa. Muista ilmoittamisvelvollisuuden täyttämiseksi annettavista ilmoituksista säädettäisiin lain 7, 8, 10 §:ssä. Veronkorotus voitaisiin määrätä myös esimerkiksi silloin, jos verovelvollinen ei anna tilikauden muutosilmoitusta tai jos asuntoyhteisö ei anna huoneiston verotusarvon perusteiden laskentaa varten tarvittavia tietoja säädetyllä tavalla.

33 §. *Tappion vahvistaminen*. Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 77 b §:än säännöstä. Kun verotuksen toimittaminen sisältäisi käsitteellisesti ehdotuksen mukaan myös jälkiverotuksen ja veronoikaisu, voitaisiin tappio vahvistaa, kuten nykyisinkin, myös verotusta muutettaessa. Tappio voitaisiin vahvistaa myös muutoksenhaun yhteydessä.

Tappio vahvistettaisiin 2 momentin mukaan myös sellaiselle verovelvolliselle, joka on vapautettu ilmoittamisvelvollisuudesta. Säännöksellä turvataan tappion vahvistami-

nen niiden verovelvollisten osalta, joiden verotuksessa luovutaan veroilmoitusmenettelystä. Tappio voitaisiin sitä erikseen vahvistamatta ottaa myös jälkikäteen huomioon sellaisen asunto- tai kiinteistöasakeyhtiön verotuksessa, joka on verohallituksen päätöksellä kokonaan vapautettu ilmoittamisvelvollisuudesta.

Ehdotuksen mukaan tappion vahvistamis- ja vähentämismenettelyä muutettaisiin siten, että tappioon sovellettaisiin verotuksessa mahdollisimman pitkälle samoja periaatteita kuin voittoon. Verovuodelta vahvistettaisiin tappio ja siihen saisi hakea muutosta vain tämän verovuoden verotuksessa. Tappioon ei saisi hakea muutosta enää siltä verovuodelta, jolloin tappio vähennetään. Myös jälkiverotuksen ja veronoikaisun määräajat lasketaan siitä verovuodesta, jolloin tappio on vahvistettu.

Ennakon käyttäminen veron suorituksiksi

34 §. *Verotuksessa hyväksi luettavat ennakot.* Pykälässä säädettäisiin verotuksessa hyväksi luettavaista ennakoista. Lain 35 §:ssä olisi yhteisöä ja yhteisetuutta koskevat poikkeussäännökset, jotka liittyvät yhteisöjen enakkoperinnän ja verotusmenettelyn uudistamiseen.

Pykälän 1 momentin mukaan enakkoperintälaissa tarkoitettu ennakonpidätys, kannettu ennakko, ennakon täydennysmaksu ja toisesta valtiosta Suomeen siirretty ennakko luetaan verovelvollisen verotuksessa verovuoden verojen suorituksiksi. Kannettavaksi määrättyjen ennakkoiden osalta hyväksi luettaisiin ne ennakon erät, jotka ovat kertyneet kuukautta ennen verovuoden verotuksen päättymistä ja pykälän 2 momentin mukaan kokonaan tai osaksi maksamattomina olleille erille laskettaisiin viivekorko. Säännökset vastaisivat asiallisesti voimassa olevan lain vastaavia säännöksiä.

Ennakon täydennysmaksun osalta ehdotetaan, että muiden kuin yhteisöjen ja yhteisetuuksien verotuksessa verovuoden, eli kalenterivuoden, verojen hyväksi luettaisiin sellaiset ennakon täydennysmaksut, jotka on maksettu verovuoden huhtikuun 1 päivän ja verovuotta seuraavan vuoden maaliskuun viimeisen päivän välisenä aikana. Ennakon täydennysmaksua voisi maksaa siis vielä kolmen kuukauden ajan verovuoden päättymisen jälkeen. Ehdotettu ajanjakso on perusteltu, koska veroilmoituksen viimeinen jättö-

päivä myös elinkeinonharjoittajien osalta olisi pisimmilläänkin maaliskuun viimeinen päivä. Mahdollisuus maksaa ennakon täydennysmaksua pitenisi näin ollen nykyisestä yhdellä kuukaudella, mikä olisi myös verovelvollisten oikeusturvan kannalta perusteltua. Jäännösveron koron ja palautuskoron laskenta olisi myös sidottu mainittuun huhtikuun 1 päivään, jolloin verovelvollisella olisi maaliskuun loppuun mennessä mahdollisuus suorittaa täydennysmaksua välttyäkseen jäännösveron korolta.

Pykälän 4 momentti vastaisi verotuslain 106 §:n säännöstä.

35 §. *Yhteisöä ja yhteisetuutta koskevat poikkeukset.* Pykälässä säädettäisiin niistä poikkeuksista ennakkoiden hyväksi lukemisessa, jotka ovat tarpeen yhteisöjen enakkoperinnän ja verotusmenettelyn uudistamisessa. Säännöksiä sovellettaisiin myös yhteisetuuksiin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että yhteisön ennakko luettaisiin verotuksessa hyväksi tilikausittain. Ennakot myös määrättäisiin yhteisölle tilikausittain eikä kalenterivuositain kuten nykyisin. Yhteisön verovuosi olisi siis tilikausi ja tämän mukaisesti ennakot myös luettaisiin kyseessä olevalta verovuodelta suoritettavien verojen hyväksi.

Pykälän 2 momentin mukaan ennakonkannossa perittävistä ennakoista luettaisiin verovuoden verotuksessa hyväksi ne ennakon erät, jotka ovat erääntyneet maksettavaksi ennen tilikauden päättymistä ja jotka ovat kertyneet viimeistään kuukautta ennen verotuksen päättymistä. Esimerkiksi yhteisön, jonka tilikausi on 1 päivästä kesäkuuta 1995 31 päivään toukokuuta 1996, hyväksi luettaisiin siirtymäkauden johdosta tammikuun ja toukokuun 1996 väliselle ajalle määrätty ennakot, jotka on maksettu 30 päivään syyskuuta 1997 mennessä edellyttäen, että verotus päättyy 31 päivänä lokakuuta 1997.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin yhteisöltä ja yhteisetuudelta toimitetun ennakonpidätyksen hyväksi lukemisen ajankohdasta. Ennakonpidätys luettaisiin sen verovuoden hyväksi, jona ennakonpidätys on toimitettu. Yhteisö saisi lukea pidätyksen hyväkseen mahdollisimman aikaisin ja riippumatta siitä, minä verovuonna tulo sen jaksoittamista koskevien säännösten mukaan verotetaan. Menettely olisi niin hallinnollisesti kuin verovelvollisen näkökulmasta yksinkertainen. Säännös koskee yhteisöjä, joita ei ole merkitty enakkoperintärekisteriin tai

jotka on poistettu rekisteristä ja joille maksetuista korvauksista on toimitettava ennakonpidätys.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin yhteisön maksaman täydennysmaksun hyväksi lukemisesta. Täydennysmaksu luettaisiin verovuoden hyväksi, jos se on maksettu viimeistään kuukautta ennen verovelvollisen verotuksen päättymistä. Jos täydennysmaksu on maksettu myöhemmin, se luettaisiin maksettuksi kuukautta ennen verovuoden hyväksi. Koska verovuodelta 1996 toimitettava verotus päättyisi verohallituksen määräämään aikaan, joka olisi todennäköisesti 31 päivänä lokakuuta 1997, yhteisöt voisivat halutessaan maksaa täydennysmaksua verovuodelle 1996 poikkeuksellisen pitkään eli vielä vuoden 1997 syyskuun loppuun saakka. Joustavaan verotuksen valmistumiseen siirryttäessä täydennysmaksun maksuaikaa olisi veroilmoituksen jättämisestä lukien viisi kuukautta olettaen, että verotus valmistuisi yksilöllisesti viimeistään yhdeksän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

36 §. *Ennakonpidätyksen lukeminen yhtymän osakkaiden hyväksi.* Yhtymältä pidätetty ennakko luettaisiin yhtymän osakkaiden verotuksessa hyväksi. Säännös koskisi lähinnä yhtymiä, joita ei ole merkitty ennakopereintärekisteriin tai jotka on poistettu rekisteristä ja joille maksetuista korvauksista on toimitettava ennakonpidätys. Ennakonpidätys toimitetaan yhtymältä myös silloin, kun yhtymä myy puun myyntitulon verojärjestelmässä olevasta metsästä puuta. Ennakonpidätys luettaisiin yhtiömiesten verojen suorituksiksi niiden osuuskien mukaan, jotka heillä on yhtymän tuloon eli samalla tavoin kuin tulokin jaetaan osakkaiden tulona verotettavaksi. Tämä koskisi myös kommandiittiyhtiön äänettämiä yhtiömiehiä.

Yhtymältä pidätetty ennakko luettaisiin osakkaan verotuksessa hyväksi sille verovuodelle, joka on osakkaalla meneillään silloin, kun ennakonpidätys toimitetaan.

37 §. *Yhteispalkan ennakonpidätyksen käyttäminen.* Kahdelle tai useammalle yhteisesti maksetun palkan ennakonpidätys luetaan palkansaajien hyväksi siinä suhteessa kuin palkkakin heidän keskenään jakautuu.

38 §. *Ennakonpalautuksen siirto puolisoiden kesken.* Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 107 §:n säännöstä. Ennakonpalautuksen siirtoa koskeva vaatimus olisi tehtävä ennen verotuksen päättymistä. Siirryttäessä menettelyyn, jossa veroilmoitusta ei kaikilta vero-

velvollisilta vaadita, tulisi näiden verovelvollisten esittää vaatimus ennakonpalautuksen hyväksi lukemisesta palauttamalla heille lähetetty verotusehdotus ja tekemällä tässä vaiheessa asiaa koskeva vaatimus. Ennen ennakonpalautuksen käyttämistä toisen puolison verojen suorituksiksi ennakonpalautukselle ja jäännösverolle laskettaisiin verovelvolliskohtaisesti palautuskorko ja jäännösveron korko.

39 §. *Tarkemmat määräykset.* Verohallitus voisi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä ennakon käyttämisestä veron suorituksiksi. Verohallitus antaisi määräyksiä muun muassa siitä, missä tilanteissa ennakonpidätystodistus olisi liitettävä veroilmoitukseen, jotta ennakko voitaisiin lukea verotuksessa hyväksi.

Yhteisökorko, jäännösveron korko ja palautuskorko

40 §. *Yhteisökorko.* Pykälässä säädettäisiin yhteisöltä ja yhteisetuudelta perittävästä yhteisökorosta (maksettava yhteisökorko) ja vastaavasti liikaa suoritettun veron perusteella yhteisölle palautettavasta yhteisökorosta (palautettava yhteisökorko). Yhteisökorko olisi veroilmoituksen antamisajankohdan varhentamisen ohella se keino, jolla yhteisöjen ennakoperinnän oikeellisuutta pyritään parantamaan.

Käytännön syistä korkoprosentti ei voi vaihdella jatkuvasti ja sen tulisi olla ennalta määrätty. Korko ehdotetaan sidottavaksi korkolain (633/82) 3 §:ssä, sellaisena kuin se on korkolain muuttamisesta annetussa laissa (284/95), tarkoitettuun viitekorkoon, jonka Suomen Pankki määrää kalenterivuodeksi kerrallaan. Viitekorko on 1 päivästä toukokuuta 1995 lähtien 6 prosenttia. Maksettava yhteisökorko olisi viitekorko lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä. Palautettava yhteisökorko olisi viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä.

41 §. *Yhteisökoron laskeminen.* Pykälässä säädettäisiin siitä, miltä ajalta yhteisökorko lasketaan. Pykälän 1 momentin mukaan yhteisökorko laskettaisiin veroilmoituksen viimeistä antopäivää seuraavasta päivästä, tämä päivä mukaan luettuna, jäännösveron ensimmäiseen eräpäivään tai ennakonpalautuksen palautuskuukautta edeltävän kuukauden loppuun. Tarkoituksena on, että yhteisöille määrättävän jäännösveron eräpäiviä olisi tulevaisuudessa vain yksi.

Jos verovelvollinen suorittaisi ennakon täydennysmaksua veroilmoituksen antopäivän jälkeen, yhteisökorko laskettaisiin 2 momentissa säädettyllä tavalla alentuneelle erotukselle täydennysmaksua seuraavasta päivästä. Esimerkiksi, jos yhteisökoron perusteena oleva jäännösvero olisi 50 000 markkaa ja yhteisö maksaisi täydennysmaksua veroilmoituksen antopäivän jälkeen 30 000 markkaa, laskettaisiin yhteisökorko ensin 50 000 markalle veroilmoituksen antopäivää seuraavasta päivästä täydennysmaksun maksupäivään ja 20 000 markalle viimeksi mainittua maksupäivää seuraavasta päivästä lukien.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin yhteisökoron laskemisesta siinä tilanteessa, jolloin samana kalenterivuonna päättyy kaksi tilikautta. Korko laskettaisiin tällöin kummaltakin tilikaudelta erikseen. Korkoa ei kuitenkaan laskettaisi suuremmasta määrästä kuin tilikausien muodostaman yhteisen verovuoden verojen yhteismäärästä. Esimerkiksi jos yhteisön ensimmäisen tilikauden verotettava tulo on 150 000 markkaa ja toisen tilikauden verotettava tulo 100 000 markkaa tappiollinen, yhteisökorkoa laskettaisiin 50 000 markan tulosta menevälle verolle. Verohallitus antaisi 48 §:n nojalla tarkemmat teknisluonteiset määräykset siitä, miten korko muun muassa näissä tilanteissa lasketaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, että veroilmoituksen antamiselle myönnettyä pidennystä ei otettaisi huomioon yhteisökorkoa laskettaessa. Yhteisökoron laskennan alkuajankohta määräytyisi verohallituksen ilmoittamisvelvollisuutta koskevassa päätöksessä mainitun veroilmoituksen jättöpäivän perusteella riippumatta siitä, milloin veroilmoitus tosiasiallisesti on annettu. Momenttiin sisältyisi myös pyörityssääntö, jonka mukaan niin maksettava kuin palautettava yhteisökorko määrättäisiin täysin markoin.

42 §. *Yhteisökoron peruste.* Yhteisökoron perusteena olevaa veroa laskettaessa otettaisiin huomioon yhteisölle eri tulolähteiden verotettavien tulojen yhteismäärän perusteella laskettava tulovero. Lisäksi huomioon otettaisiin myös yhtiön jaettavaksi päättämän osingon perusteella laskettava mahdollinen täydennysvero. Näin saadusta verojen yhteismäärästä vähennettäisiin tilikauden ennakko-verot ja ennakonpidätykset sekä saatuihin osinkoihin liittyvät yhtiöveron hyvitykset ja mahdolliset aikaisempien vuosien käyttämättömät hyvitykset.

Pykälän mukaan yhteisökorkoa ei laskettaisi veronkorotukselle eikä maksamatta jätetyn ennakon johdosta perittävälle viivekorolle. Ehdotettava säännös estää kahdenkertaisen viivästyseuraamuksen määrittämisen, sillä maksamattomalle ennakolle laskettaisiin viivekorkoa kunkin maksamattoman ennakon erän eräpäivästä jäännösveron eräpäivään.

Jos jäännösveroa määrättäisiin maksamatta jätetyn ennakon vuoksi, verolle ei tältä osin kuitenkaan laskettaisi yhteisökorkoa.

43 §. *Jäännösveron korko ja palautuskorko.* Muiden verovelvollisten kuin yhteisöjen ja yhteisötuksien verotuksessa otettaisiin käyttöön palautettavaa yhteisökorkoa pääosin vastaava korko ennakonpalautusten ja jäännösverojen yhteydessä. Pykälän 1 momentin mukaan jäännösverolle tai ennakonpalautukselle laskettaisiin jäännösveron korko tai palautuskorko. Korkotasoa määräytyisi samalla tavalla kuin palautettavaa yhteisökorkoa laskettaessa eli se olisi 4 prosenttia.

44 §. *Jäännösveron koron ja palautuskoron laskeminen.* Pykälän 1 momentin mukaan jäännösveron korko ja palautuskorko laskettaisiin verovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivästä, tämä päivä mukaan lukien, jäännösveron ensimmäiseen eräpäivään tai ennakonpalautuksen palautuskuukautta edeltävän kuukauden loppuun saakka. Ehdotettu koron laskennan alkuajankohta on yhteydessä ennakon täydennysmaksun viimeiseen mahdolliseen maksamispäivään, joka olisi maaliskuun viimeinen päivä.

Jos verovelvollinen suorittaa ennakkoa maaliskuun viimeisen päivän jälkeen, korko lasketaan maksupäivää seuraavasta päivästä maksulla vähennetylle erotukselle 1 momentissa säädettyyn päivään saakka. Maksua edeltävältä ajanjaksolta korko lasketaan pääsäännön mukaisesti 1 momentissa säädetystä alkuajankohdasta ennakon maksupäivään.

Pykälän 2 momentin mukaan jäännösveron korko ja palautuskorko määrättäisiin täysin markoin. Maksettavaa jäännösveron korkoa laskettaessa sen määrästä vähennettäisiin enintään 100 markkaa. Säännöksellä turvataisiin se, että kovin pienistä jäännösveroista ei perittäisi korkoa. Säännös johtaisi verovelvollisen verotuksen päättymisajankohdasta ja kulloisestakin korkotasosta riippuen siihen, että noin 4 000 markan jäännösverolle ei tulisi maksettavaksi jäännösveron korkoa.

45 §. *Jäännösveron koron ja palautuskoron*

peruste. Yhteisökorkoa vastaavalla tavalla jäännösveron korkoa tai palautuskorkoa ei laskettaisi veronkorotukselle eikä maksamattoman ennakon johdosta perittävälle viivekorolle. Yhteisökoron tapaan, jos jäännösveroa on määrätty maksamatta jäteyn ennakon johdosta, tälle osalle veroa ei lasketa jäännösveron korkoa vaan viivekorkoa.

46 §. *Korkojen veronalaisuus ja vähennyskelpoisuus.* Palautettava yhteisökorko ja palautuskorko olisivat verovapaata tuloa tuloverotuksessa. Vastaavasti maksettavaa yhteisökorkoa tai jäännösveron korkoa ei saisi vähentää tuloverotuksessa. Yhteisökoron osalta vähennyskeltvottomuudella ei olisi käytännössä merkitystä, sillä yhteisön olisi mahdollista laskea verojensa määrä tarkkaan ja maksamalla täydennysmaksu välttää yhteisökoron määräämiseltä. Palkansaajien ja vastaavien verotuksessa kyseessä olevat korot olisivat vähennyskeltvottomia jo tuloverolain säännösten nojalla, koska vähennyskelpoisia ovat voimassa olevien säännösten mukaan vain asunto-, opinto- ja tulonhankkimistoimintaan kohdistuvien velkojen korot. Toisaalta ilman säännöstä verotus monimutkaistuisi, sillä verotuksessa jouduttaisiin selvittämään, minkä tulolähteen veroista yhteisökorko tai jäännösveron korko on aiheutunut.

47 §. *Korot verojen perinnässä.* Pykälän mukaan yhteisökorolle ja jäännösveron korolle ei laskettaisi veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotettavan lain tarkoittamia viivästyseuraamuksia. Säännöksellä vältetään koron periminen korolle.

48 §. *Tarkemmat määräykset.* Pykälässä säädettäisiin siitä, että verohallitus voisi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä yhteisökoron, jäännösveron koron ja palautuskoron laskemisesta. Verohallituksen määräys olisi luonteeltaan tekninen ja koskisi lähinnä eräitä erityistilanteita. Tarkoituksena on, että verohallitus määräisi yhteisökoron laskennasta ainakin niissä tilanteissa, jolloin saman verovuoden aikana päättyy useita tilikausia.

Verotuksen päättyminen

49 §. *Verotuksen päättymisen ajankohta.* Pykälässä säädettäisiin verovelvollisen verotuksen päättymisestä. Verovelvollisen verotus päättyisi verohallituksen määräämänä aikana, kuitenkin viimeistään verovuotta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Päättymisen takarajan osalta säännös vas-

taisi nykyistä verotuslain 2 §:n 2 momentin säännöstä verotusvuodesta.

Kun tarkoituksena on vaiheittain siirtyä menettelyyn, jossa verovelvollisten verotus päättyisi joustavasti, on tarkoituksenmukaista, että verohallituksella olisi toimivalta päättää siitä, milloin verovelvollisen verotus päättyy. Eri verovelvollisten verotus voisi päättyä eri ajankohtina. Ehdotettu muutos ei aiheuttaisi ensi vaiheessa muutoksia nykyiseen vakiintuneeseen verotuksen päättymiseen. Niidenkin yhteisöjen, joiden tilikausi päättyy vuoden 1996 aikana, verotus päättyisi samaan aikaan muiden verovelvollisten verotuksen kanssa eli todennäköisesti 31 päivänä lokakuuta 1997. Näin ollen verotus voisi päättyä verovelvolliskohtaisesti aikaisintaan vuonna 1997 niiden yhteisöjen osalta, joiden tilikausi päättyy vuoden 1997 puolella.

50 §. *Ennakonpalautus ja jäännösvero.* Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 108 §:n 1 ja 3 momentin sekä 109 §:n säännöksiä.

51 §. *Verolippu ja verotustodistus.* Ehdotetun pykälän 1 ja 2 momentti vastaisivat asiallisesti verotuslain 80 §:n 4 momentin ja 88 §:n säännöksiä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin korjaamismenettelystä niissä tilanteissa, jolloin verovelvollista koskevissa verotusasiakirjoissa on sellainen virhe, joka ei vaikuta veron tai vahvistetun tappion määrään. Tällaisia virheitä saattavat olla esimerkiksi varallisuudessa, tulon määrässä, verovelvollisen yksilöintitiedossa tai muussa vastaavassa tiedossa olevat virheet. Jos verovelvollinen pyytää lääninverovirastoa korjaamaan asiakirjassa, esimerkiksi verotustodistuksessa, olevan tällaisen virheen, verotus voitaisiin säännöksen nojalla korjata vapaamuotoisesti ilman että verotusta tarvitsisi varsinaisesti muuttaa tai toimittaa sitä uudelleen. Kyse ei olisi siis muutoksenhakumenettelystä vaan lähinnä hallintomenettelylain 27 §:ssä säädettyä kirjallisuusvirheen korjaamista vastaavasta menettelystä.

Vastuu verosta

52 §. *Verosta vastuussa olevat.* Pykälässä säädettäisiin verovastuusta. Pykälän 1 momentti vastaisi asiallisesti verotuslain 3 ja 4 §:ien säännöksiä. Lakiin ei kuitenkaan ehdoteta otettavaksi vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuja koskevia erityisiä

verovastuusäännöksiä, jotka liittyvät metsätalouden hankintatyön arvon ja kuolinpesän hyväksi suoritettavan työn arvon perusteella määrättäviin vakuutetun vakuutusmaksuihin. Ne tilanteet, joissa mainitut säännökset tulisivat kyseeseen, ovat käytännössä hyvin harvinaisia, eivätkä verotuksen intressit niissä ole suuria. Verovastuusta säädetään toissijaisesti myös veronkantolain 1 b luvussa.

53 §. *Verovastuun toteuttaminen.* Verovastuun toteuttamisella tarkoitetaan sitä menettelyä, jossa toissijainen verovastuu käytännössä todetaan. Pykälässä viitattaisiin veronkantolain 4 e §:ään, jonka asiasisältö vastaa myös verotuslain 89 §:n säännöstä.

Verotuksen muuttaminen viranomaisen aloitteesta

54 §. *Verotuksen muuttaminen.* Pykälässä säädettäisiin yleisesti verotuksen muuttamisesta. Verotuksen muuttaminen olisi käsitteellisesti osa verotuksen toimittamista ja sillä tarkoitettaisiin veroviranomaisen aloitteesta tehtäviä muutoksia verotukseen. Muutoskeinot olisivat veronoikaisu verovelvollisen hyväksi ja vahingoksi, jälkiverotus ja uudelleen toimitettava verotus. Lakiin ei ehdoteta otettavaksi säännöksiä erityisestä maksuunpanon oikaisusta tai maksuunpanon oikaisemisesta, koska niiden käyttöala on verotuksen lautakuntaudistusten myötä poistunut. Kun verotuksen toimittaa kaikilta osiltaan lääninverovirasto, ei ole olemassa erillistä verotusperusteiden vahvistamista ja niiden nojalla tapahtuvaa maksuunpanoa.

Muuttaessaan verotusta lääninverovirasto laskisi ja maksuunpanisi tässä laissa tarkoitetut verot ja maksut. Toimivaltainen olisi luonnollisesti se lääninverovirasto, jossa verovuoden verotus muutoinkin on toimitettu.

55 §. *Veronoikaisu verovelvollisen hyväksi.* Pykälä vastaisi verotuslain 82 a §:n säännöstä.

56 §. *Veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi.* Pykälä vastaisi verotuslain 82 §:n säännöstä, kuitenkin niin, että verovelvollisen kuulemisesta säädettäisiin 26 §:n 3 momentissa.

57 §. *Jälkiverotus.* Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 83 §:n säännöstä, kuitenkin niin, että verovelvollisen kuulemisesta säädettäisiin 26 §:n 3 momentissa. Pykälässä oleva viittaus veronlisäykseen tarkoittaisi veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetussa laissa tarkoitettua veronlisäystä.

58 §. *Jälkiverotuksen ja veronoikaisun jättäminen toimittamatta.* Pykälä vastaisi verotuslain 83 a §:n säännöstä. Pykälään ei kuitenkaan sisältyisi verohallituksen toimivaltaa antaa määräyksiä siitä, milloin oikaisu tai jälkiverotus voidaan jättää tekemättä. Verohallitus ei ole tällaisia määräyksiä antanut verotuslainkaan nojalla, vaan on katsottu, että jälkiverotuksen tai veronoikaisun toimittamatta jättäminen harkitaan kussakin tapauksessa erikseen.

59 §. *Jälkiverotuksen ja veronoikaisun kohdistaminen kuolinpesään.* Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 85 §:n säännöstä.

60 §. *Toiselle valtiolle suoritettun veron siirtäminen Suomeen.* Pykälä vastaisi verotuslain 87a §:n säännöstä.

5 luku. Muutoksenhaku

Luvussa säädettäisiin muutoksenhaussa noudatettavasta menettelystä. Luku jakautuisi kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa olisi säännökset oikaisuvaatimusmenettelystä. Menettely verotuksen oikaisulautakunnassa on hallintomenettelyä ja tästä otettaisiin erityinen säännös verohallintoasetukseen. Luvun toisessa osassa säädettäisiin valituksesta lääninoikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Luvun viimeisessä osassa olisi yhteisiä säännöksiä oikaisuvaatimusmenettelylle ja valitusmenettelylle. Luvun säännökset vastaisivat pääosin verotuslain vastaavia säännöksiä.

Oikaisuvaatimus

61 §. *Oikaisuviranomainen.* Pykälä vastaisi verotuslain 72 a §:n säännöstä, kuitenkin niin, että toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto verotoimiston asemesta.

62 §. *Oikeus muutoksenhakuun.* Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 91 §:n säännöstä. Pykälän 2 momentista ilmenee muun ohessa veroasiamiehen ja kunnan muutoksenhakuoikeus. Veroasiamiestä koskevat säännökset sisältyisivät ehdotettuun verohallintolakiin ja sen nojalla myöhemmin annettavaan verohallintoasetukseen. Verotuslain mukaan muutoksenhakuoikeus on kunnanhallituksella. Pykälässä ehdotetaan, että kunnanhallituksen asemesta muutoksenhakuoikeus olisi kunnalla. Kunnan sisäisessä työjärjestyksessä tai vastaavassa asiakirjassa määriteltäisiin, mikä kunnan viranomainen käyttäisi kunnan oikeutta muutoksenhakuun.

Verotuslakiin sisältynyt lääninveroviraston muutoksenhakuoikeus poistettaisiin.

Sellaisten puolisoitten verotukseen, joilla on eri kotikunta, voisivat hakea muutosta sekä miehen että vaimon kotikunnan määräämä veroasiamies ja kunta, kun verotuslain mukaan muutoksenhakua oikeutettu on ollut ainoastaan miehen kotikunnan kunnanasiainmies ja kunnanhallitus. Ehdotetun lain 81 §:ssä säädettäisiin toimivaltaisesta veroasiamiehestä rajoitetusti verovelvollisten osalta.

63 §. *Oikaisuvaatimus verotuksen oikaisulautakunnalle.* Pykälä vastaisi asiallisesti nykyistä verotuslain 92 §:n säännöstä. Verohallintoasetukseen ehdotetaan sisällytettäväksi selkeyttävä säännös, jonka mukaan menettelyyn verotuksen oikaisulautakunnassa sovelletaan, mitä hallintomenettelylaissa on säädetty. Oikaisuvaatimusmenettely olisi siten hallintomenettelyä, eikä hallintolainkäyttöä, jolloin muun muassa asianosaisten kuulemiseen sovellettaisiin hallintomenettelylain säännöksiä. Tämän vuoksi lakiin ei ehdoteta otettavaksi erillisiä kuulemismenettelyä koskevia säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin toimivaltaisesta verotuksen oikaisulautakunnasta. Oikaisuvaatimus tehtäisiin aina sen veropirien verotuksen oikaisulautakunnalle, jossa verovelvollisen tai yhtymän kotikunta on, riippumatta siitä, mikä lääninveroviraston yksikkö on verotusta koskevan päätöksen tehnyt. Jos puolisoilla on eri kotikunta, oikaisuvaatimus tehtäisiin, kuten nykyisinkin, miehen kotikunnan verotuksen oikaisulautakunnalle. Ehdotetun lain 82 §:ssä säädettäisiin toimivaltaisesta oikaisulautakunnasta rajoitetusti verovelvollisten osalta.

64 §. *Oikaisuvaatimuksen määräaika.* Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 92 a §:n säännöstä. Kun verotusvuoden käsitteestä ehdotetaan luovuttavaksi, laskettaisiin muutoksenhakuajat verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien.

65 §. *Muutoksenhaku tappiota koskevaan päätökseen.* Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 93 b §:n säännöstä kuitenkin niin, että vahvistetusta tappiosta saisi hakea muutosta vain siltä vuodelta, jolloin tappio on vahvistettu, eikä enää siltä vuodelta, jolloin tappio on vähennetty. Ehdotetulla muutoksella pyritään siihen, että tappio olisi verotuksessa samassa asemassa kuin verotettava tulo.

Valitus

66 §. *Valitus lääninoikeuteen.* Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 93 §:n 1 momentin säännöstä kuitenkin niin, että toimivaltainen lääninoikeus määräytyisi sen mukaan, minkä lääninoikeuden tuomiopiirissä päätöksen tehnyt verotuksen oikaisulautakunta 63 §:n 2 momentin tai 82 §:n mukaan on. Jos lääninverovirasto olisi hyväksynyt verovelvollisen oikaisuvaatimuksen, määräytyisi toimivaltainen lääninoikeus luonnollisesti samalla perusteella, vaikka asiaa ei ole verotuksen oikaisulautakunnassa käsitelty.

67 §. *Valitusajaksi.* Pykälä vastaisi verotuslain 93 §:n 2 momentin säännöstä. Muutoksenhakuajaksi laskettaisiin tässäkin verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien.

68 §. *Valituksen käsittely oikaisuvaatimuksena.* Pykälä vastaisi verotuslain 93 c §:n säännöstä.

69 §. *Vastine ja vastaselitys.* Pykälä vastaisi verotuslain 93 a §:n säännöstä.

70 §. *Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.* Pykälä vastaisi verotuslain 96 §:n 1 ja 2 momentin säännöksiä.

71 §. *Valitusajaksi korkeimpaan hallinto-oikeuteen.* Pykälä vastaisi verotuslain 96 §:n 3 momentin säännöstä.

6 luku. Muutoksiin liittyvät erinäiset säännökset

Lukuun sisältyisivät erityiset säännökset siitä menettelystä, jolla verotuksen muuttamista, eli veronokaisua, jälkiverotusta tai uudelleen toimitettua verotusta, sekä muutoksenhakua, eli oikaisuvaatimusta ja valitusta, koskevien päätösten perusteella verotuksen lopputulosta oikaistaan. Lukuun sisältyisivät säännökset myös seurannaismuutoksesta.

72 §. *Soveltamisala.* Oikaisuvaatimuksen ja valituksen johdosta tehtävät muutokset verotukseen tehtäisiin siten kuin tässä luvussa säädettäisiin. Muutoksenhakuviranomaisen vahvistaisi muutoksen perusteen. Lääninverovirasto tekisi päätöksen jälkeen muutokset verotukseen siten kuin luvussa jäljempänä säädettäisiin. Silloin, kun lääninverovirasto tai verotuksen oikaisulautakunta tekee oikaisuvaatimuksen perusteella päätöksen, ei käytännössä muodostu erillisiä muutoksenha-

kuviranomaisen päätöstä ja päätöstä, jolla verotuksen lopputulos oikaistaan mainitun päätöksen mukaiseksi, vaan päätökset syntyvät samassa käsittelyssä käytännössä yhtäaikaan.

Luvun säännöksiä sovellettaisiin myös viranomaisen aloitteesta tehtäviin verotuksen muuttamista koskeviin päätöksiin eli veronoiikaisuun, jälkiverotukseen ja uudelleen toimitettavaan verotukseen. Asiasta on maininta 54 §:ssä.

73 §. *Muutosperusteen vahvistaminen.* Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 96 e §:n säännöstä. Sekä oikaisuvaatimus- että valitusmenettelyssä muutoksen tekvän viranomaisen eli lääninveroviraston, verotuksen oikaisulautakunnan, lääninoikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden on päätöstä tehdessään vahvistettava muutoksen peruste. Muutosten toteuttamisesta säädettäisiin ehdotetun lain 6 luvussa.

74 §. *Äänestys.* Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 58 §:n säännöstä. Oikeusministeriössä valmisteltavana olevaan hallintolainkäytöstä annettavaan lakiin sisältyisivät säännökset äänestysmenettelystä lääninoikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

75 §. *Seurannaisuusmuutos.* Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 100a §:n säännöstä. Seurannaisuusmuutos voitaisiin, kuten nykyisinkin, tehdä toisen verovelvollisen tai toisen verovuoden verotukseen joko muutoksenhakuviranomaisen tekemän päätöksen perusteella tai veroviranomaisen aloitteesta tehdyn verotuksen muutosta koskevan päätöksen perusteella. Seurannaisuusmuutos tehtäisiin 78 §:n mukaan noudattaen soveltuvin osin, mitä veronoiikaisuista on säädetty, vaikka veronoiikaisuun tai jälkiverotuksen edellytykset puuttuisivat. Myös seurannaisuusmuutoksessa otettaisiin korko huomioon siten kuin 77 §:ssä säädettäisiin. Seurannaisuusmuutos Suomessa voitaisiin tehdä myös, jos se toisen valtion toimenpiteiden vuoksi on tarpeen.

76 §. *Verotuksen muuttaminen muutoksenhaun johdosta.* Pykälä vastaisi ajankukaistettuna pääosin verotuslain 113 §:n säännöstä. Kun muutoksenhakuviranomainen on vahvistanut muutoksen perusteen, lääninverovirasto muuttaisi päätöksen perusteella verotusta joko veroa alentaen tai korottaen. Verovelvolliselle annettaisiin asianmukaiset veroliput, ja korotettu vero perittäisiin tai alennettu vero mahdollisine veronkorotuksineen palautettaisiin perittyine tai palautettui-

ne korkoseuraamuksineen. Korkoseuraamuksilla tarkoitetaan tässä jäännösveron korkoa, palautuskorkoa sekä maksettavaa tai palautettavaa yhteisökorkoa. Näille korkoseuraamuksille ei laskettaisi 77 §:ssä tarkoitettua korkoa.

Lisäksi pykälän 2 momentissa säädettäisiin erikseen mahdollisen veronlykkäyksen johdosta perityn lykkäyskoron palauttamisesta ja pykälän 3 momentissa toiselle valtiolle siirrettävästä palautuksesta, kun verotuksen lopputulosta alennetaan.

77 §. *Korkojen laskeminen.* Pykälässä säädettäisiin jäännösveron koron ja palautuskoron sekä maksettavan ja palautettavan yhteisökoron laskennasta verotuksen eri muutoksia tehtäessä. Säännöstä sovellettaisiin aina, kun verotusta joko muutoksenhakuviranomaisen päätöksen perusteella tai veroviranomaisen aloitteesta muutetaan. Korkotekijä otettaisiin huomioon vain pääoman muutosten osalta, jolloin jäännösveron korolle, palautuskorolle, maksettavalle yhteisökorolle tai palautettavalle yhteisökorolle ei laskettaisi erikseen korkoa.

Korkotekijän vaikutus otettaisiin huomioon verotusta muutettaessa, olipa muutoksen syy mikä tahansa. Korkotekijä ehdotetaan laskettavaksi verotusta muutettaessa uudelleen siitä ajankohdasta, josta se ensikertaa on ennakonpalautukselle tai jäännösverolle laskettu verotuksen muutoksen johdosta perittävälle verolle määrättävään eräpäivään tai palautettavalle verolle palautuspäivään.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin jäännösveron koron ja palautuskoron laskennasta, kun verotusta muutetaan veronoiikaisuun, jälkiverotukseen tai muutoksenhakuviranomaisen päätöksen johdosta. Jäännösveron korko laskettaisiin määrättävälle verolle verovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivästä, eli samasta ajankohdasta, josta korkotekijä on alunperinkin 44 §:n nojalla laskettu, verolle määrättävään eräpäivään. Palautuskorko laskettaisiin palautettavalle verolle mainitusta päivästä, tai jos vero on suoritettu myöhemmin, maksupäivästä palautuspäivään. Jälkiverotuksen yhteydessä jäännösveron korko laskettaisiin kuitenkin mainitusta päivästä verovelvollisen alkuperäisen verovuoden verotuksen päättymistä seuraavan toisen kuukauden loppuun, minkä jälkeiselle ajalle laskettaisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetussa laissa tarkoitettu veronlisäys.

Pykälän 2 momentissa olisi vastaavat sään-

nökset maksettavan ja palautettavan yhteisökoron laskennasta veronoikaisun, jälkiverotuksen tai muutoksenhakuviranomaisen päätöksen johdosta tehtäviä muutoksia varten. Koron laskennan alkuajankohta olisi sama kuin se alunperinkin on ollut eli 41 §:ssä tarkoitettu verovuoden veroilmoituksen viimeistä antopäivää tai täydennysmaksun maksupäivää seuraava päivä.

Pykälän 3 ja 4 momenteissa säädettäisiin korkojen laskennasta uudelleen toimitettavan verotuksen yhteydessä. Korko laskettaisiin uudelleen toimitettavassa verotuksessa määrättävän veron ja kumotun verotuksen perusteella kertyneen veron maksettavalle erotukselle vastaavalla tavalla joko verovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivästä tai verovuoden veroilmoituksen viimeistä antopäivää tai täydennysmaksun maksupäivää seuraavasta päivästä alkaen. Jos perittävää veroa olisi aikaisemmin jo palautettu verovelvolliselle ennakonpalautuksena, jäännösveron korko tai maksettava yhteisökorko perittäisiin ennakonpalautuksen palautuspäivästä määrättävään eräpäivään.

Jos palautettavaa veroa on kertynyt jäännösverona, palautettaisiin luonnollisesti myös jäännösveron korkona tai maksettavana yhteisökorkona kertyneet erät.

Pykälän 6 momentin mukaan verohallitus voisi antaa korkojen laskemisesta tarkempia määräyksiä, jotka olisivat luonteeltaan teknisiä.

78 §. *Muutosten toteuttaminen.* Seuranaismuutos ja muutoksenhaun johdosta tehtävät muutokset verotukseen toteutettaisiin noudattaen soveltuvin osin, mitä veronoikaisusta on säädetty. Muutokset verotukseen voitaisiin tehdä, vaikka veronoikaisun tai jälkiverotuksen asialliset ja ajalliset edellytykset puuttuisivat. Lääninveroviraston tässä tarkoitettuihin veronoikaisupäätöksiin haettaisiin muutosta kuten veronoikaisupäätöksiin eli oikaisuvaatimuksella asianomaiselta verotuksen oikaisulautakunnalta. Kyseiset muutokset vastaisivat verotuslain maksupanon oikaisemista koskevia päätöksiä.

79 §. *Asian siirto.* Pykälä vastaisi asiallisesti nykyisiä verotuslain 97 ja 98 §:n säännöksiä. Siirtäminen koskisi myös niitä tilanteita, jolloin verotusta ei olisi toimitettu lääninveroviraston työjärjestyksen mukaisessa oikeassa lääninveroviraston yksikössä.

7 luku. Rajoitetusti verovelvollista koskevat erityissäännökset

Lukuun ehdotetaan sisällytettäväksi rajoitetusti verovelvollisia koskevat erityissäännökset muun muassa verotuspaikan, toimivaltaisen veroasiamiehen ja verotuksen oikaisulautakunnan osalta. Kiinteän toimipaikan käsitteen määrittely siirrettäisiin tuloverolakiin.

80 §. *Rajoitetusti verovelvollisen verotuspaikka.* Pykälässä säädettäisiin toimivaltaisesta lääninverovirastosta ja verotettavan tulon ja veron laskemisesta kunnallisverotuksessa. Toimivaltainen veroviranomainen olisi lääninverovirasto. Pykälä vastaisi muutoin verotuslain 63 §:n 2 momentin säännöstä.

81 §. *Toimivaltainen veroasiamies.* Pykälässä säädettäisiin toimivaltaisesta kunnan määräämästä veroasiamiehestä, jona toimisi, kuten nykyisinkin, sen kunnan määräämä veroasiamies, jossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee tai jossa yhteisön kotikunta on, taikka Helsingin kaupungin tai asianomaisen Ahvenanmaan kunnan veroasiamies. Valtiolle menevien verojen osalta toimivaltainen veroasiamies olisi asianomaisen lääninveroviraston määräämä veroasiamies.

82 §. *Toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta.* Pykälässä säädettäisiin toimivaltaisesta verotuksen oikaisulautakunnasta, jona toimisi kuten nykyisinkin sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunta, jossa kiinteä toimipaikka on tai kiinteä omaisuus sijaitsee tai jossa yhteisön kotikunta on, taikka Helsingin tai Ahvenanmaan veropiirin verotuksen oikaisulautakunta.

83 §. *Tulon arviointi eräissä tapauksissa.* Pykälä vastaisi asiallisesti verotuslain 73 §:n 3 momentin säännöstä.

8 luku. Ennakkotieto

Luvussa säädettäisiin tuloverotuksessa annettavasta ennakkotiedosta. Säännökset vastaisivat asiallisesti nykyisen verotuslain säännöksiä. Tarkoituksena on, että eduskunnalle annetaan myöhemmin erikseen esitys ennakkotietomenettelyn kokonaisuudesta.

84 §. *Ennakkotiedon hakeminen, sitovuus ja muutoksenhaku.* Pykälä vastaisi verotuslain 69 §:n ja 99 §:n säännöksiä.

85 §. *Keskusverolautakunnan kokoonpano.* Pykälä vastaisi verotuslain 70 §:n säännöstä.

9 luku. Rangaistussäännökset

86 §. *Veropetos.* Pykälä vastaisi verotuslain 121 §:n säännöstä.

87 §. *Verotusta koskevan tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti.* Pykälä vastaisi pääosin verotuslain 123 §:n säännöstä. Rangaistussäännös koskisi kaikkia niitä sivullisia, jotka on lain 3 luvussa säädetty tiedonantovelvollisiksi.

10 luku. Veronhuojennus ja veronlykkäys

88 §. *Veronhuojennus.* Pykälä vastaisi verotuslain 125 §:n 1—4 momentin säännöksiä.

89 §. *Kansainvälisen kaksikertaisen verotuksen huojentaminen.* Pykälä vastaisi verotuslain 126 §:n ja 126 a §:n 1—3 momentin säännöksiä.

90 §. *Veronlykkäys.* Pykälä vastaisi verotuslain 125 §:n 5 momentin ja 126 a §:n 4 momentin säännöksiä.

11 luku. Erinäiset säännökset

91 §. *Asiakirjojen tuhoutuminen.* Pykälä vastaisi verotuslain 134 §:n säännöstä.

92 §. *Oikeudenkäyntikulujen korvaus.* Pykälä vastaisi verotuslain 138 §:n säännöstä.

93 §. *Poliisin virka-apu.* Pykälä vastaisi verotuslain 142 §:n 1 momentin säännöstä.

94 §. *Tarkemmat säännökset.* Tarkemmat säännökset annettaisiin asetuksella. Asetusluonnos on tämän esityksen liitteenä.

12 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

95 §. *Lain voimaantulo.* Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan ja sovellettavaksi vuoden 1996 alusta.

96 §. *Lain soveltaminen.* Verotuslain mukaan verotoimistolle ja verojohtajalle kuulunut toimivalta siirtyisi lääninverovirastolle myös verovuotta 1996 edeltävien verovuosien ja verotusten osalta, jolloin lääninveroviraston toimintaorganisaation uudelleen järjestelyt olisivat mahdollisia myös verovuotta 1996 edeltävien vuosien osalta.

Verotuslain 30, 32, 66, 67, 68, 68 a ja 90 §:n säännöksiä sovellettaisiin tarvittaessa edelleen veroluokitukseen ja sitä koskevaan

muutoksenhakuun, samoin vahvistettaessa metsätalouden tuottoperusteita. Veroluokituksia ei metsäverojärjestelmän muuttumisen vuoksi enää tehdä, joten säännösten sisällyttäminen ehdotettuun lakiin ei olisi tarkoituksenmukaista. Porotalouden tuottoperusteiden vahvistamista koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäviksi tuloverolakiin.

Ehdotetun lain 41 §:n mukaan yhteisökorke laskettaisiin veroilmoituksen viimeistä antopäivää seuraavasta päivästä jäännösveron eräpäivään tai ennakonpalautuksen palautuskuukautta edeltävän kuukauden loppuun. Siirtymävaiheessa vuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa, jolloin yhteisöjen veroilmoitusten jättöaika lyhenee, koron laskenta kuitenkin aloitettaisiin aikaisintaan marraskuun 1 päivästä 1996 alkaen. Yhteisö voisi tarvittaessa suorittaa lokakuun loppuun mennessä ennakon täydennysmaksun vuonna 1996 päättyvälle tilikaudelle ja välttää maksettavan yhteisökoron.

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuutta ja sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevia ehdotetun lain säännöksiä sovellettaisiin jo verovuodelta 1995 toimitettavaan verotukseen. Verotusmenettelyn kehittämishankkeet, esimerkiksi siirtyminen verotusehdotukseen, edellyttävät, että verohallitus voisi jo verovuotta 1995 koskien päättää veroilmoituksen antamisajankohdista ja verotuksen päättymisestä. Vuodelta 1995 toimitettavassa verotuksessa hyödynnettäisiin jo ainakin kokeiluna esimerkiksi pankeilta luovutettuja korkotietoja.

Tappion vahvistamista ja muutoksenhaku-oikeutta sen vahvistamiseen koskevia ehdotetun lain säännöksiä ehdotetaan sovellettaviksi jo vuodelta 1995 toimitettavassa verotuksessa. Tämä merkitsisi, että vuodelta 1995 vahvistettuun tappioon ei voisi hakea muutosta enää kyseisen tappion vähentämismuutoksenhaun yhteydessä. Samalla ehdotetaan vuodelta 1994 ja sitä aikaisemmilta vuosilta vahvistettujen tappioiden muutoksenhakuoikeuden rajoittamista siten, että se olisi kaikkien vuosien osalta tehtävä vuoden 2000 loppuun mennessä.

Ennakkoperintärekisteri on ollut käytössä jo kuluvan vuoden maaliskuusta. Työsuorituksesta yhtymälle, joka ei rekisteriin kuulu, on siten ollut toimitettava ennakkonpidätys jo kuluvana vuonna. Tässä esityksessä ehdotettava hyväksilukemissäännöstä sovellettaisiin jo verovuodelta 1995 toimitettavassa vero-

tuksessa.

Enintään vuoden 1996 loppuun sovellettaisiin myös verotuslain verotustietojen julkisuutta, salassapitoa, tietojen luovutusta ja salassapitovelvollisuuden rikkomista koskevia säännöksiä. Näitä koskeva erillinen esitys annetaan eduskunnalle myöhemmin.

1.3. Muiden lakien muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että edellä selostetun uudistuksen edellyttämät muutokset sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetun lain edellyttämät muutokset tehtäisiin ennakkoperintälakiin (418/59), kiinteistöverolakiin (654/92), rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annettuun lakiin (627/78), leimaverolakiin (662/43), tuloverolakiin (1535/92), veronkantolakiin (611/78), verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettuun lakiin (367/61), arpajaisverolakiin (552/92), työnantajan sosiaaliturvamaksusta annettuun lakiin (366/63), korkotulon lähdeverosta annettuun lakiin (1341/90), merenkulun veronhuojennuksista annettuun lakiin (433/81), perintö- ja lahjaverolakiin (378/40) ja perintökaareen (40/65), lakiin ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta (1217/94), lakiin yhtiöveron hyvityksestä (1232/88), lakiin yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista (680/76), sairausvakuutuslakiin (364/63), kansaneläkelakiin (347/56), suhdannetalletuslakiin (53/77) ja koiraverolakiin (590/79). Ehdotettavat muutokset koskevat toimivaltaisen viranomaisen ja veronsaajan edun valvojan nimikkeen muuttamista sekä viittaussäännösten muuttamista siten, että verotuslain sijasta viitattaisiin ehdotettuun verotusmenettelystä annettavaan lakiin. Veronlisäyksestä ja viivekorosta erikseen annettavaksi ehdotetun lain edellyttämät muutokset ovat niin ikään pääosin viittaussäännöksiä koskevia muutoksia. Eräät lakiehdotuksista, kuten ennakkoperintälaki, sisältävät muitakin muutosehdotuksia. Muutosehdotukset on selostettu jäljempänä erikseen.

1.3.1. Laki ennakkoperintälain muuttamisesta

4 a §. Verohallituksen päätös kotitalouksien ennakonpidätysvelvollisuuden rajoittamisesta voitaisiin tehdä myös useaksi vuodeksi. Sana vuosittain poistettaisiin.

6 d §. Ennakkoperintärekisteristä poistettu

tai rekisteriin hyväksymätön hakisi lääninveroviraston päätökseen oikaisua ennen valitusta lääninoikeuteen. Asiasta säädettäisiin tarkemmin 51 §:ssä. Oikaisuvaatimus ei olisi sidottu määräaikaan.

15, 16, 30 a, 32, 45 ja 46 §. Toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto.

20 b §. Jos yhteisöä ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin, sille maksettavista suorituksista toimitetaan ennakonpidätys. Esityksessä ehdotetaan, että pidätetyistä ennakkoista olisi tehtävä kuukausittain ilmoitus lääninverovirastolle, jotta ennakot voitaisiin nopeutuvassa verotusmenettelyssä lukea yhteisön hyväksi.

22 §. Pykälän sanamuotoa uudistettaisiin. Samalla siihen sisällytettäisiin viittaus lakiin veronlisäyksestä ja viivekorosta. Laiminlyödyn pidätyssuorituksen maksuunpanolle ehdotetaan säädettäväksi kuuden vuoden määräaika, joka laskettaisiin sen vuoden päättymisestä lukien, jona palkka on maksettu.

24 §. Jos ennakonpidätys on jätetty osin tai kokonaan toimittamatta, pannaan työnantajan maksettavaksi 40 prosentin suuruinen pidätys. Kun pykälä nykyisin koskee myös esimerkiksi puun myyntitulosta ja ennakkoperintärekisteriin kuulumattomalta yhteisöltä toimitettavaa ennakonpidätystä, ehdotetaan sanamuotoa väljennettäväksi siten, että mainittu prosenttimäärä olisi maksuunpantavan pidätyksen enimmäismäärä.

25, 25 b ja 28 §. Veronlisäyksen laskemisesta säädettäisiin laissa veronlisäyksestä ja viivekorosta. Pykälissä viitattaisiin kyseiseen lakiin. Erillisistä laskentasäännöistä ennakkoperintälaisissa voitaisiin samalla osittain luopua.

29 §. Ennakontarkastusta koskevaa pykälää yksinkertaistettaisiin siten, että esittämisvelvollisuuden yksityiskohdista säädettäisiin asetuksella. Esittämisvelvollisuuden laajuus ja sisältö on kuitenkin tarkoitus säilyttää ennallaan. Ehdotuksessa laiksi verotusmenettelystä verotarkastusta koskeva säännöstö on ehdotettu laadittavaksi samalla tavoin. Tarkastuskertomusta ei olisi enää tarpeen laatia aina. Siitä voitaisiin luopua esimerkiksi silloin, kun tarkastuksessa ei ole havaittu erityistä huomautettavaa.

30 a §. Pykälän 3 momentin 1 kohtaan lisättäisiin yhteisetuus.

38 §. Säännöksen sanamuoto muutettaisiin vastaamaan verotusmenettelyuudistusta.

42 §. Verohallitus päättäisi valtiovarainmi-

nisteriön sijasta myös pienimmästä määrättävästä ennakosta.

43 §. Ajasta, jonka kuluessa ennakon maksuunpano on toimitettava, säädettäisiin nykyisestä poiketen asetuksella myös silloin, kun ennako on jäänyt kokonaan määräämättä tai se osoittautuu määrältään liian vähäiseksi. Rajoitetusti verovelvollisen ennakon maksuunpanoajankohtaa ei nykyiseen tapaan tarkemmin määriteltäisi.

47 §. Kun yhteisöt laskevat itse veronsa, täydennetään liian vähäiseksi osoittautunutta ennakkoa täydennysmaksulla. Jos ennakon kannossa maksuunpantu määrä sen sijaan on liian suuri lopullisiin veroihin verrattuna, voidaan ennakon alentamista hakea neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymiskuukauden lopusta lukien eli samassa ajassa, jona veroilmoitus on annettava.

48 §. Ennakon eräajasta päättäisi verohallitus, kuten ennakonkannon muistakin teknisistä yksityiskohdista. Kuten tähänkin saakka, liikaa kannettu määrä palautettaisiin, jos ennako määrättäisiin uudestaan tosiasiaa jo suoritettua määrää pienempänä.

49 a §. Pykälää tarkistettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia veronlisäyksestä ja viivekorosta. Lisäksi huojennustoimivaltaa ehdotetaan siirrettäväksi lääninverovirastolle, jos hakemus koskee enintään 300 000 markan määrää. Muutoin huojennusasian ratkaisisi edelleen pääsääntöisesti verohallitus. Sekä verohallitus että myös valtiovarainministeriö voisi kuitenkin edelleen ottaa ratkaistavakseen periaatteellisesti tärkeinä pitämiään asioita.

50 §. Pykälän 1 momentti kumottaisiin tarpeettomana. Asiasta säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa.

51 §. Ennakkoperintää koskeva muutoksenhaku aika ehdotetaan pidennettäväksi kuudeksi vuodeksi päätöksen tekemistä seuranneen vuoden alusta silloin, kun 30 päivän muutoksenhaku aika ei ole verovelvollisen kannalta välttämätön. Ehdotus liittyy saantitodistuksesta luopumiseen. Ennakkoperintärekisteröintiä koskevia päätöksiä olisi pyydetävä oikaistaviksi ennen muutoksenhakua lääninoikeudelta. Oikaisupäätökseen haettaisiin muutosta valittamalla. Määräaika olisi tässä tapauksessa 30 päivää, koska rekisteröinnillä on paitsi verovelvollisen myös suorituksen maksajan kannalta huomattava merkitys ja päätös tulisi saada pikaisesti.

Perustevalitusmenettelyn piiristä poistettaisiin päätökset, joiden valitus aika ehdotuksen

mukaan pitenisi perustevalitus aikaa vastavaksi eli ennakkoperintälain 22, 24, 25, 25 a ja 25 b §:ssä tarkoitetut pidätyksen maksuunpanopäätökset. Myös lääninveroviraston ennakkoperintälain 55, 55 b ja 58—58 b §:n nojalla tekemien palautuspäätösten valitus aika pitenisi kuuteen vuoteen päätöksen tekemistä seuranneen vuoden alusta.

Lääninveroviraston ennakon maksuunpanoa tai palautusta koskevan oikaisupäätöksen valitus aika ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan alkuperäispäätöksen valitus aikaa. Jos oikaisu tehtäisiin alkuperäisen valitusajan loppupuolella, verovelvollisella olisi kuitenkin aina vähintään 60 päivää aikaa muutoksenhakuun. Kielteinen oikaisupäätös lähetettäisiin tällaisessa tapauksessa asianosaiselle saantitodistuksin. Veroasiamiehen valitus aika olisi 60 päivää päätöksen tekemisestä.

52 §. Lääninveroviraston tekemää ennakkoperintärekisteröintiä koskevaa päätöstä olisi noudatettava oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta, kunnes maksaja on saanut tiedon oikaisuvaatimukseen tai valitukseen annetusta päätöksestä. Oikaisupäätöksellä tai valitukseen annetulla päätöksellä ei siten olisi taannehtivaa vaikutusta.

53 §. Pykälä muutettaisiin sanamuodoltaan vastaamaan verotusmenettelyuudistusta.

55 §. Säännöksen 1 momentissa mainittu toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto. Pykälän 3—6 momentit kumottaisiin tarpeettomina. Muun ohessa ennakon ja täydennysmaksun hyväksi lukemisesta säädettäisiin verotusmenettelystä annetussa laissa.

58 ja 58 c §. Verohallitus antaisi tarkempia määräyksiä erityisesti yhteisöltä tai yhtiömältä toimitetun ennakonpidätyksen ja yhtiöveron hyvityksen hyväksilukemisen edellytyksistä ja menettelytavoista. Pidätys voitaisiin lukea verovelvollisen hyväksi myös muin perustein kuin liittämällä ennakonpidätystodistus tai tosite veroilmoitukseen. Pykälien sanamuotoa uudistettaisiin vastaamaan verotusmenettelystä annettua lakia.

60 §. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Asiasta säädettäisiin verohallintolaissa.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta. Lain 28 ja 49 a §:ssä tarkoitettu huojennustoimivalta koskisi myös veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa tarkoitettuja seuraamuksia. Lääninverovirasto voisi toimivaltansa edellyttämällä tavalla ratkaista myös lain voimaan tullessa vireillä olevia asioita.

1.3.2. Laki kiinteistöverolain muuttamisesta

16—18, 20—22, 24, 25 §. *Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus. Lääninveroviraston tiedonantovelvollisuus. Lääninveroviraston tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus. Verotuksen toimittaja. Ennakkotieto. Verotuksen toimitaminen. Verolippu ja veroselvitys. Veronkorotus ja verotuksen muuttaminen.* Pykälää muutettaisiin siten, että toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto tai kiinteistön sijaintikunnan lääninverovirasto nykyisen verotoimiston tai kiinteistön sijaintikunnan verotoimiston sijasta. Viittaukset verotuslakiin korvattaisiin viittauksilla verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

26 §. *Muutoksenhaku lääninveroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen.* Toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta olisi luonnollisen henkilön osalta sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunta, jonka alueella verovelvollisen kotikunta on. Kotikunta kiinteistöverotuksessa on luonnollisen henkilön edellisen vuoden tuloverotuksen kotikunta. Jos puolisoilla on eri kotikunta, oikaisuvaatimus olisi tehtävä miehen kotikunnan verotuksen oikaisulautakunnalle. Yhtymän ja muun verovelvollisen kuin luonnollisen henkilön osalta oikaisuvaatimus olisi tarkoituksenmukaista tehdä kiinteistön sijaintikunnan verotuksen oikaisulautakunnalle, koska yhteisöillä saattaa olla jopa tuhansia kiinteistöjä eri puolilla maata. Verotuskin on 20 §:n nojalla toistaiseksi tarkoitus toimittaa sijaintiläänissä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan muutosta sen läänin lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä asianomainen oikaisulautakunta on.

Pykälän toista momenttia muutettaisiin viittaussäännöksen osalta.

27 §. *Muutoksenhaku lääninoikeuden päätökseen.* Pykälässä oleva viittaussäännös verotuslakiin muutettaisiin viittaukseksi verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin. Pykälää muutettaisiin myös siten, että kunnan puolesta valitusoikeus olisi kunnan ohella sen määräämällä veroasiamiehellä.

29 §. *Viivästyseuraamukset.* Kiinteistöveron määräaikana maksamisen laiminlyöntiin sovellettaisiin mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetussa laissa säädetään.

29a §. *Palautettavalle määrälle maksettava korko.* Pykälästä poistettaisiin viittaus maksuunpanon oikaisuun, koska tätä muutoslajia ei sisältyisi verotusmenettelystä annettavaksi

ehdotettuun lakiin.

32, 35, 36, 37 ja 39 §. *Verohallituksen toimivalta. Rangaistussäännökset. Vastuu verosta. Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys. Verotusmenettelystä annetun lain soveltaminen.* Pykälissä olevat viittaukset verotuslakiin muutettaisiin viittauksiksi verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

Voimaantulosäännös. Kiinteistöverolakia koskevat muutosehdotukset tulisivat voimaan vasta vuoden 1997 alusta. Vuonna 1996 kiinteistöverotus toimitettaisiin näin ollen edelleen verotoimistoverotuksena.

1.3.3. Laki perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

21 a, 22, 23, 24 ja 25 §. Pykälää muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla siten, että toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto.

26 §. Pykälän asiasisältöä ei ehdoteta muutettavaksi. Pykälän sanamuotoa ja rakennetta muutettaisiin selkeämmäksi.

29 §. Pykälän muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla siten, että perukirja annettaisiin lääninverovirastolle. Koska verotoimisto on lääninveroviraston yksikkö, perukirja voitaisiin edelleen jättää samaan paikkaan kuin aikaisemmin. Lääninverovirasto myös ilmoittaisi perunkirjoituksen laiminlyönnistä kärkeäoikeudelle.

30, 31, 32, 37, 38, 39 ja 42 §. Pykälää muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla siten, että toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto.

43 §. Valtionasiamies -nimike korvattaisiin veroasiamies -nimikkeellä. Pykälän 6 momenttia muutettaisiin myös toimivaltasäännösten uudistamista vastaavalla tavalla. Pykälän 2, 3 ja 4 momenteissa säädettäisiin toimivaltaisesta verotuksen oikaisulautakunnasta. Säännökset ovat tarpeen, koska verotuksen toimittaisi lääninverovirasto oikaisulautakuntien ollessa veropiirikohtaisia.

44 §. Pykälässä on erityissäännös ennakkotiedosta valittamisesta. Voimassa olevassa laissa ei ole säädetty siitä, keillä on valitusoikeus ennakkotietopäätöksestä. Asian selvittämiseksi pykälään ehdotetaan tehtäväksi tätä koskeva lisäys. Valituskirja jätettäisiin lääninverovirastoon. Koska verotoimisto on lääninveroviraston yksikkö, valituskirjelmä voitaisiin edelleen jättää samaan paikkaan

kuin aikaisemminkin.

45, 46, 47, 48, 49, 50 ja 51 §. Pykälät muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla siten, että toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto. Valtionasiamies- ja tarkastusasiamies- nimikkeet korvattaisiin veroasiamies- nimikkeellä.

52 §. Pykälän 1 momentissa viitattaisiin veronkantolakiin (611/78), jossa veronkannosta, perinnästä ja palauttamisesta on säädetty. Muutos ei merkitse asiallisesta muutosta voimassa olevaan lakiin.

53 ja 54 §. Pykälät ehdotetaan muutettavaksi siten, että veronhuojennusasioissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin verohallituksen asemesta lääninverovirasto niissä tilanteissa, jolloin huojennuksen kohteena oleva vero olisi alle 300 000 markkaa. Ehdotus vastaa hallinnon yleisiä kehittämisperiaatteita, joiden mukaan yksittäistä kansalaista koskeva päätöksenteko siirretään pois keskushallinnosta. Pykälään lisättäisiin myös viittaus veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetussa laissa tarkoitettuun viivekorkoon. Pykälän 3 momentissa oleva veronkantoviranomainen muutettaisiin lääninverovirastoksi.

55 §. Pykälää muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla siten, että sukupolvenvaihdosta koskevissa huojennusasioissa toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto. Maksuhuojennuspyyntö tulisi siten toimittaa lääninverovirastoon. Koska verotoimisto on lääninveroviraston yksikkö, pyyntö voitaisiin edelleen jättää tosiasiallisesti samaan paikkaan kuin aikaisemminkin.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, joka velvoittaisi verovelvollisen tekemään 4 momentissa tarkoitettua luovutuksesta ilmoituksen lääninverovirastolle säädettynä määräaikaana. Pykälää ehdotetaan lisäksi selkeytettäväksi säätämällä erikseen, miten menetetyn huojennusedun maksuunpano tulee toimittaa, koska maksuunpanomenettelyä koskevaa säännöstä ei sisälly voimassa olevaan lakiin. Tältä osin viitattaisiin lain 40 §:ään, jota tulisi soveltaa puheena olevissa tapauksissa soveltuvin osin. Maksuunpano olisi toimitettava yleisen 10 vuoden vanhentumisaajan kuluessa saannosta.

56 §. Pykälää muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla siten, että toimivaltainen viranomainen olisi lääninverovirasto. Maksuaikaetupyyntö jätettäisiin siten lääninverovirastoon. Koska vero-

toimisto on lääninveroviraston yksikkö, pyyntö voitaisiin edelleen jättää samaan paikkaan kuin aikaisemminkin. Vastaavasti edunmenetystapauksissa lääninverovirasto määräisi maksamatta olevien erien kannosta.

59 §. Voimassa olevassa laissa oleva viittaus verotuslain 5—19, 40—54 ja 129—143 §:iin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotetun lain 2, 3 ja 11 luvun säännöksiin. Viimeksi mainittuja tulisi soveltuvin osin soveltaa perintö- ja lahjaverotusmenettelyssä.

Voimaantulosäännös. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta. Lain 53 ja 54 §:iä sovellettaisiin viireillä oleviin asioihin.

1.3.4. Laki perintökaaren muuttamisesta

1, 8, 9, 12 ja 12 a §. Pykälät muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla. Lain 12 a §:ää ehdotetaan lisäksi täydennettäväksi niin, että perukirjan asemesta siitä tehty tekninen tallenne säilytettäisiin pysyvästi.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.5. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulo- ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

2, 22, 24 §. Pykälää muutettaisiin siten, että viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettavaan lakiin. Eräitä sanamuotoja ajanmukaistettaisiin.

13 §. Pykälässä mainittu yhteisön tuloveron määrä ja luonnollisen henkilön pääomatulosta menevän veron määrä ehdotetaan korotettavaksi 28 prosenttiin. Tämä ehdotus perustuu tuloverolaissa olevan pääomatulon tuloveroprosentin ehdotettuun korotukseen niin ikään 28 prosentiksi.

16 §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettavaan lakiin.

21 §. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi toimivaltasäännöksiä ja veronsaajien asiamiesten nimikkeitä koskevat muutokset. Lisäksi pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että saantitodistusten käyttöä eräiden päätösten tiedoksiantamisessa voitaisiin vähentää. Ehdotus vastaisi ennakkoperintälain ja työnantajan soaiaaliturvamaksusta annetun lain vas-

taavia muutoksia.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.6. Leimaverolaki

23, 30, 57 b, 87, 97 a §. Pykälää muutettiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla. Todistukset antaisi lääninverovirasto. Käytännössä todistukset voisi edelleen pyytää verotoimistosta.

70 a §. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetun lain edellyttämällä tavalla. Pykälän 3 momentin asiasisältö siirtyisi 2 momenttiin, jolloin 3 momentti kumottaisiin.

74 §. Pykälän 4 momentista poistettaisiin tarpeeton viittaus 70 §:n 2 ja 3 momentteihin.

81 §. Pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi vanhentuneena. Verotoimisto on jo nykyisinkin lääninveroviraston yksikkö.

89, 99, 100 a §. Pykälään tehtäisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetun lain johdosta tarpeelliset tekniset muutokset.

91, 98 b §. Pykälää muutettaisiin siten, että viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettavaan lakiin.

93, 98 a §. Pykälää muutettaisiin siten, että verotusasiamies -nimike korvattaisiin veroasiamies -nimikkeellä.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.7. Laki tuloverolain muuttamisesta

44 §. Pykälään uudeksi 4 momentiksi siirrettäisiin porotalouden tuottoperusteiden vahvistamista koskevat menettelysäännökset. Niistä on säädetty verotuslain 68 a §:ssä.

62 ja 112 §. Pykälät muutettaisiin siten, että viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettavaan lakiin.

122 §. Tappioiden vähentämistä koskevaa rajoitusta laajennettaisiin tilanteisiin, joissa yhtiön tai yhtymän osake- tai osuusenemistö on taloudellisessa mielessä vaihtanut omistajaa välillisen omistuksen siirtymisen kautta. Yhtiön tai yhtymän osakkeiden tai osuuksien siirtymisenä pidettäisiin eräissä tilanteissa myös osakkeiden tai osuuksien omistajan omistussuhteissa tapahtunutta muutosta. Näin olisi laita silloin, kun tap-

piota tuottaneen yrityksen osakkeista tai osuuksista vähintään 20 prosenttia omistavan yhteisön tai yhtymän osakkeiden tai osuuksien enemmistö siirtyy. Tällöin kaikkien asianomaisen omistajayhteisön tai -yhtymän omistamien osakkeiden katsottaisiin vaihtaneen omistajaa laskettaessa sitä, onko yli puolet yhteisön tai yhtymän osakkeista vaihtanut omistajaa.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että toimivalta siirrettäisiin verohallitukselta yhteisön tai yhtymän kotikunnan lääninverovirastolle.

136 §. Pykälän 2 momentti muutettaisiin siten, että viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettavaan lakiin.

149 a §. Pykälä 5 momentti muutettaisiin toimivaltasäännösten uudistusta vastaavalla tavalla siten, että toimivaltainen viranomaisen olisi lääninverovirasto. Samalla viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettavaan lakiin.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta. Lain 122 §:ää sovellettaisiin, jos omistajanvaihdos on tapahtunut 30 päivänä syyskuuta 1995 tai sen jälkeen.

1.3.8. Laki veronkantolain muuttamisesta

4 c §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetun lain edellyttämällä tavalla lisäämällä ehdotetun lain mukaiset seuraamukset pykälän luetteloon.

8, 9 a, 12, 17, 18, 26 a §. Pykälää muutettaisiin siten, että viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

10 §. Pykälän ensimmäistä momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että veronkautuspäiväksi säädetään päivä, jona lääninverovirasto saa tiedon verovelvolliselle tulevaista palautuksesta. Pykälän viittaus verotuslakiin veronkantolain 9a §:n mukaisen kuitauksen yhteydessä ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi.

12h §. Lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi pykälä, jonka nojalla yhteisöjen verotulojen tilittäminen Ahvenanmaan kunnille tehtäisiin asianomaisessa maakuntalaisa säädetyn perusteiden. Tilitys toimitettaisiin siten, että Ahvenanmaan kunnille tilitettäisiin Ahvenanmaalla kotipaikan omaavien yhteisöjen Ah-

venanmaalla ansaittua tuloa vastaavan yhteisöveron kunnille tuleva osuus sekä näille yhteisöille muualla kuin Ahvenanmaalla ansaitusta tulosta erikseen maksuunpantava vero.

Muiden kuin Ahvenanmaalla kotipaikan omaavien yhteisöjen maksamasta yhteisöverosta tilittettäisiin Ahvenanmaan kunnille vain näiden yhteisöjen Ahvenanmaalla ansaitsemasta tulosta erikseen maksuunpantava vero.

Säännöstä sovellettaisiin yhteisöjen verotulojen tilittämisessä verovuoden 1993 yhteisöverosta alkaen.

18 a §. Pykälän ensimmäisen momentin sisältöä esitetään selvennettäväksi kirjoittamalla se osittain uudelleen. Toisessa ja neljännessä momentissa oleva viittaus verotuslakiin esitetään korvattavaksi vastaavalla viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

Voimaantulosäätös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta. Lain 12 h §:ää sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuoden 1993 yhteisöjen verotulojen tiliyksissä.

1.3.9. Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta

6, 11 §. Viittaussäännös verotuslakiin korvataan viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

10 §. Lainkohtaan ehdotetaan tehtäväksi jo aiemmin muuttuneesta lainsäädännöstä johtuvat muutokset poistamalla siitä maininnat verolautakunnasta ja lääninverolautakunnasta. Kun voimassa olevassa laissa toimivalta on sekä verotoimistolla että lääninverovirastolla, pykälää uudistettaisiin siten, että toimivalta siirtyisi yksin verotuksen toimittajaksi esitetylle viranomaiselle eli lääninverovirastolle.

Voimaantulosäätös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.10. Laki arpajaisverolain muuttamisesta

10, 18 §. Pykäliin tehtäisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotetavassa laissa edellytetyt muutokset.

16 §. Voimassa olevan pykälän mukaan muutoksenhakuoikeus valtion puolesta on verotusasiemiehellä. Lainkohtaan ehdotetaan tehtäväksi vain ne muutokset, jotka johtuvat

uudesta terminologiasta.

Voimaantulosäätös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.11. Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

8 §. Pykälän sanamuotoa tarkennettaisiin.

10 ja 14 §. Pykälässä viitattaisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettavaksi ehdotettuun lakiin.

12 §. Kehotuksen antava viranomainen olisi lääninverovirasto.

17 §. Verotusasiemies korvattaisiin nimikkeellä veroasiemies. Saantitodistuksesta luopumiseen liittyy muutosehdotus, jonka mukaan asianomaisen valitusaika olisi kuusi vuotta sitä seuranneen vuoden alusta, jona päätös on annettu. Veroasiamiehen valitusaika olisi 60 päivää päätöksen tekemisestä. Viittaukset verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettuun lakiin.

Voimaantulosäätös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.12. Laki koiraverosta annetun lain 8 ja 12 §:n muuttamisesta

8 §. Pykälässä viitattaisiin lakiin veronlisäyksestä ja viivekorosta. Lisäksi sitä täydennettäisiin säännöksellä, jonka mukaan myöhässä maksetulle koiraverolle peritään viivekorko.

12 §. Viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettuun lakiin.

Voimaantulosäätös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.13. Laki korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

7, 11, 14, 17 §. *Veron suorittaminen. Tiedonantovelvollisuus. Lähdeveron hyväksyminen ja palauttaminen. Muutoksenhaku.* Viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

12 §. *Veron maksuunpano koronsaajalle.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että maksuunpanotoimivalta siirrettäisiin kotikunnan verotoimistolta vastaavalle lääninverovirastolle. Ellei koronsaajalla ole kotikuntaa Suomessa, toimivalta siirrettäisiin Uudenmaan lääninverovirastolle. Pykälän viittaus-

säännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

13 §. *Lähdeveron maksuunpano veronoikaisun yhteydessä.* Toimivalta ehdotetaan siirrettäväksi lääninverovirastolle. Samalla viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

16 §. *Lähdeveron kanto ja viivästysseuraamukset.* Viittaussäännös lakiin veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta korvattaisiin viittauksella lakiin veronlisäyksestä ja viivekorosta.

18 §. *Salassapitovelvollisuus ja rangaistus-säännökset.* Pykälän ensimmäinen momentti kumottaisiin tarpeettomana, sillä sitä koskevat säännökset ehdotetaan sijoitettavaksi erikseen annettavaan esitykseen laiksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta. Pykälän toisen momentin viittaussäännös verotuslakiin esitetään korvattavaksi vastaavalla viittauksella verotusmenettelystä annettuun lakiin.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.14. Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

7 §. *Ilmoittamisvelvollisuus.* Voimassa olevan lain mukaan ulkomaista väliyhteisöä koskevaan ilmoittamisvelvollisuuteen sovelletaan verotusasetuksen säännöksiä. Norminantotoimivaltaa ehdotetaan tältä osin muutettavaksi siten, että ilmoittamisvelvollisuudesta määräisi valtiovarainministeriö.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.15. Laki yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta

5, 6, 13 §. Lainkohdissa olevat viittaus-säännökset verotuslakiin korvataan vastaavalla viittauksella verotusmenettelystä annettuun lakiin.

12 §. Viittaussäännös verotuslakiin ehdotetaan korvattavaksi viittauksella verotusmenettelystä annettuun lakiin. Pykälän kolmanteen momenttiin tehtäisiin lisäksi uudesta terminologiasta johtuva korjaus.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.16. Laki merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 8a §:n muuttamisesta

8 §. Voimassa olevan pykälän mukaan verohallitus antaa luvan alushankintatalletuksen tai sen osan nostamiseen. Toimivalta luvan antamiseen ehdotetaan siirrettäväksi lääninverovirastolle. Luvan antaisi verovelvollisen kotikunnan lääninverovirasto.

8 a §. Toimivalta todistuksen antamiseen olisi lääninverovirastolla.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.17. Laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 10 §:n muuttamisesta

8 §. Voimassa olevan lain mukaan verotoimisto voi tehdä verohallitukselle esityksen veronhuojennuksen peruuttamisesta. Lakia ehdotetaan tältä osin muutettavaksi siten, että ehdotuksen tekisi lääninverovirasto. Viittaus verotuslakiin ehdotetaan korvattavaksi asiallisesti saman sisältöisellä viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

10 §. Viittaus verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin. Samalla lakitekstin kieliasua ehdotetaan selvennettäväksi.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.18. Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta

36, 38 §. Pykälien asiallista sisältöä ei ehdoteta muutettavaksi. Säännös ehdotetaan kuitenkin kirjoitettavaksi uudelleen vastaamaan käytössä olevaa terminologiaa. Viittaussäännös tarkistettaisiin.

39 §. Säännös ehdotetaan kirjoitettavaksi uudelleen vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja käytössä olevaa terminologiaa. Samalla sitä ehdotetaan muutettavaksi siten, että muutoksenhakuun oikeutettuja olisivat vain kansaneläkelaitos ja kunnan määräämä veroasiamies. Pykälään lisättäisiin viittaus verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.19. Laki kansaneläkevakuutuslain 18 ja 19 §:n muuttamisesta

18 ja 19 §. Viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettavaksi ehdotettuun lakiin. Pykälien sanamuotoa ajanmukaistettaisiin. Asiasisältöä ei ehdoteta muutettavaksi.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

1.3.20. Laki suhdannetalletuslain muuttamisesta

10, 13 ja 17 §. Toimivaltainen viranomaisen olisi lääninverovirasto.

12 §. Viivästyskoron ja jäämämaksun sijaan perittäisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta säädettyä ehdotetussa laissa tarkoitettut seuraamukset.

14 §. Toimivaltainen viranomaisen olisi muutoksenhakuasioissa lääninverovirasto. Viittaussäännös verotuslakiin korvattaisiin viittauksella verotusmenettelystä annettuun lakiin. Tarkastusasiames muutettaisiin termiksi veroasiamies.

Voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta. Valtioneuvosto antaa tarkempia määräyksiä lain soveltamisesta.

2. Tarkemmat säännökset

Asianomaisiin asetuksiin, valtiovarainministeriön päätöksiin ja verohallituksen päätöksiin on tarkoitus tehdä tämän esityksen edellyttämät muutokset. Alustavat asetus- ja päätösluonnokset ovat tämän esityksen liitteinä.

2.1. Verohallintoasetus

Uuteen asetukseen koottaisiin nykyisten verohallintoasetuksen säännösten lisäksi yksityiskohtaisemmat verotuksen oikaisulautakuntaa ja asiamiehiä sekä verotuskustannuksia koskevat säännökset verotuslaista ja -asetuksesta. Samalla säännöksiä pelkistettäisiin.

Verohallituksen johtokuntaa, työjärjestystä ja asioiden käsittelyä verohallituksessa koskevat säännökset vastaisivat nykyisiä verohallintoasetuksen säännöksiä.

Säännöksiin, jotka koskevat asioiden käsittelyä lääninverovirastossa tehtäisiin eräitä laista johtuvia tarkistuksia. Asetuksella säädettäisiin siitä, että lääninveroviraston työjär-

jestyksen vahvistaisi lääninverojohtaja kuten nykyisinkin. Työjärjestyksessä määrättäisiin lääninverovirastolle kuuluvien tehtävien jakamisesta eri yksiköille. Asetuksella säädettäisiin myös siitä, että lääninveroviraston yksikön päällikkö määräisi yksikön sisäisestä organisaatiosta ja yksikölle kuuluvien tehtävien järjestämisestä.

Lääninverovirastolle kuuluvat asiat ratkaisisi lääninverojohtaja tai muu virkamies. Lääninveroviraston työjärjestyksessä yksikön käsiteltäväksi määrätty asiat ratkaisisi yksikön päällikkö tai hänen määräämänsä yksikön muu virkamies. Lääninverojohtajalla olisi kuitenkin oikeus ottaa ratkaistavakseen työjärjestyksellä yksikön tehtäväksi määrättyjä yksittäisiä asioita. Lääninverojohtajan oikeus ottaa asioita ratkaistavakseen olisi käytännössä hyvin harvinaista ja koskisi lähinnä esteellisyys- tai muita vastaavia tilanteita. Luonnollisesti lääninverojohtaja voi tarvittaessa vaikuttaa asioiden ratkaisuun muuttamalla työjärjestystä. Lääninveroviraston organisointia ja ratkaisuvalltaa koskevat muutokset vastaisivat tulosohjauksen edellyttämiin tarpeisiin ja varmistaisivat sen, että vastuusuhteet säilyvät selkeinä ja lääninveroviraston muiden kuin verotoimistoyksiköiden osalta jopa selkeytyisivät nykyisestä.

Lääninveroviraston toimipisteiden sijaintia koskeva säännös vastaisi nykyistä asetuksen säännöstä.

Asetuksessa säädettäisiin verotuksen oikaisulautakunnan päätösvaltaisuudesta, lautakunnan jaostosta, läsnäolo-oikeudesta kokouksessa ja pöytäkirjasta sekä menettelyyn sovellettavista säännöksistä. Kuntakohtaisesta jaostosta ei säädettäisi asetuksessa, koska pakollinen kuntakohtainen jaosto ei pienissä kunnissa ole käytännössä osoittautunut toimivaksi. Käsiteltäviä asioita on saattanut olla vain muutama vuodessa. Tällöin jaostot kokoontuvat harvoin ja asioiden käsittely viivästyy. Myös kustannukset asiaa kohden ovat muodostuneet perusteettoman suuriksi.

Veronsaajien oikeuden valvontaa koskevat säännökset vastaavat pääosin nykyisiä verotuslain 11, 21 ja 28 §:iä. Lääninveroviraston tehtävänä olisi huolehtia veronsaajien oikeuden valvonnan järjestämisestä. Asetukseen ehdotetaan säännöstä, joka korostaisi verosiamiehen itsenäistä ja lääninverovirastosta riippumatonta ratkaisuvalltaa hänen tehtäväkseen määrättyihin veronsaajien oikeuden valvontaa koskeviin veroasioihin. Myös kunnan määräämä veroasiamies olisi itsenäinen

suhteessa siihen viranomaistahoon, jonka palveluksessa hän on, ellei erikseen muuta säädetä.

Henkilöstöä, johtamista ja vastuuta sekä virkojen täyttämistä ja henkilöstön ottamista koskevien säännösten normitaso muuttuisi nykyiseen verrattuna verotoimiston nimitystoimivallan osalta vastaavalla tavalla kuin verotoimistolle kuuluvien asioiden ratkaiseminen Nimitystoimivallasta määrättäisiin tarkemmin asetuksen sijasta lääninveroviraston työjärjestyksellä.

Lisäksi asetuksessa säädettäisiin valtakunnallisesti keskitettävien suurten yritysten liikevaihtoverorajasta, jonka ylittävät yritykset voitaisiin siirtää verotettavaksi toiseen lääninverovirastoon. Ehdotettu liikevaihtoraja olisi 300 miljoonaa markkaa.

2.2. Asetus verotusmenettelystä

Asetuksessa säädettäisiin verovelvollista koskien eräiden varallisuusverotuksesta vapautettujen yhteisöjen ilmoittamisvelvollisuudesta, verotarkastuksen yhteydessä esitetävän aineiston ja omaisuuden yksityiskohdista ja tarkastuspaikasta sekä eräistä automaattista tietojenkäsittelyä apuna käyttäen annettavista asiakirjoista. Asetukseen sisältyisi säännöksiä myös viranomaisten välisestä tiedonkulusta, kuten kunnalle ja seurakunnalle ilmoitettavista verotus-, maksuunpanoja äyritiedoista, veronhuojennus- ja lykkäyspäätösten tiedoksi saattamisesta ja asiakirjojen säilyttämisestä. Voimassa oleva verotusasetus kumottaisiin, mutta veroluokitusta ja metsätalouden tuotoperusteiden vahvistamista koskevia säännöksiä noudatettaisiin tarvittaessa edelleenkin sellaisina kuin ne sisältyvät verotusasetukseen.

2.3. Valtiovarainministeriön päätös ilmoittamisvelvollisuudesta

Päätökseen koottaisiin eräin tarkennuksin muun ohessa voimassa olevan verotusasetuksen 22—33 §:n säännökset ilmoittamisvelvollisuuden sisällöstä.

2.4. Verohallituksen päätös ilmoittamisvelvollisuudesta

Päätöksessä olisi verotuslain ja verotusasetuksen ilmoittamisvelvollisuutta koskevia

säännöksiä sekä säännöksiä verohallituksen ilmoittamisvelvollisuutta koskevista päätöksistä. Lisäksi päätökseen sisältyisi säännös verotusehdotuskokeilusta.

Päätöksessä määrättäisiin mille lääninverovirastolle veroilmoitus on annettava. Maa- ja metsätalouden harjoittajan sekä ammatinharjoittajan veroilmoituksen antamisajankohta poikkeaisi verovuodelta 1995 nykyisestä. Maa- ja metsätalouden veroilmoitus annettaisiin helmikuun viimeisenä päivänä, jolloin myös alkutuottajan arvonnäköveroä koskeva vuosi-ilmoitus on viimeistään annettava. Niiden ammatinharjoittajien, joiden tilikausi päättyy lokakuun 1 päivän jälkeen, veroilmoituksen antamisaika pitenisä kuukaudella nykyisestä ja olisi sama kuin liikkeenharjoittajille.

Verovuodesta 1996 alkaen yhteisöt antaisivat veroilmoituksensa neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymiskuukauden lopusta lukien. Ehdotus liittyy yhteisöjen verotusennettelyn kehittämiseen.

Päätöksen 11 §:ssä on säännös verotusehdotuskokeilusta. Verovelvollisen, joka on saanut lääninverovirastolta ilmoituksen, että kuuluu kokeilun piiriin, ei tarvitse antaa veroilmoitusta ennen kuin hän on saanut verotusehdotuksen. Jos ehdotus on kaikilta osin kunnossa, veroilmoitusta ei tarvitse antaa lainkaan. Poikkeamat ilmoitettaisiin määräpäivään mennessä.

2.5. Verohallituksen päätös tiedoksiantovelvollisuudesta

Päätökseen koottaisiin kolme voimassa olevaa tarkkailutietoja koskevaa verohallituksen päätöstä. Ne pysyisivät asiasisällöltään ennallaan. Lisäksi eräitä nykyisin lakiin sisältyviä säännöksiä, kuten tarkkailuilmoituksen antamisajankohtaa koskeva säännös, siirrettäisiin verohallituksen päätökseen. Päätöksessä olisi korko- ja lainatietoja koskeva säännös, jolla pyritään määrittelemään ne vähimmäistiedot, jotka ovat tarpeen palkan- saajan tai eläkeläisen verotuksen toimittamisessa.

3. Voimaantulo

Lait on eräin siirtymäsäännöksin tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta. Niitä sovellettaisiin eräin osin jo kuluvalta

vuodelta toimitettavassa verotuksessa. Laki kiinteistöverolain muuttamisesta ehdotetaan tulevaksi voimaan vasta vuoden 1997 alusta ja sovellettavaksi ensimmäisen kerran mainittuna vuonna toimitettavassa kiinteistöve-

rotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Verohallintolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Verohallinto

Verotusta varten on valtiovarainministeriön alainen verohallinto, johon kuuluvat verohallitus ja lääninverovirastot. Verohallintoon voi kuulua myös muita yksiköitä sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään.

Verohallintoa johtaa verohallitus. Verotuksen aluehallintoa varten on lääninverovirastoja, joiden virka-alueena on lääni. Verohallitus voi määrätä, että kahta tai useampaa läänin varten on yhteinen lääninverovirasto.

Lääninverovirasto muodostuu verotoimistoista ja muista yksiköistä. Verotuksen oikaisulautakuntaa varten lääninverovirastossa on veropiirejä, joihin kuuluu yksi tai useampi kunta, sen mukaan kuin lääninverovirasto määrää. Veropiirissä on myös verotoimisto.

2 §

Verohallinnon tehtävät

Verohallinnon tehtävänä on verotuksen toimittaminen, verojen ja maksujen kanto, perintä, verovalvonta sekä veronsaajien oikeuden valvonnan järjestäminen sen mukaan kuin erikseen säädetään.

Johtaessaan verohallinnon toimintaa verohallituksen tulee edistää oikeaa ja yhdenmukaista verotusta sekä kehittää verohallinnon palvelukykyä.

Verohallinnon tulee suorittaa ne selvitys-, kokeilu-, seuranta- ja suunnittelutehtävät sekä ne muut tehtävät, jotka valtiovarainministeriö sille antaa tai jotka sille erikseen säädetään taikka määrätään.

3 §

Verohallituksen johtokunta

Verohallituksessa on johtokunta, jonka tehtävistä, kokoonpanosta ja asettamisesta säädetään asetuksella.

2 luku

Verohallinnon viranomaisia koskevat säännökset

4 §

Verotuksen oikaisulautakunta ja sen kokoonpano

Jokaisessa veropiirissä on verotuksen oikaisulautakunta, joka voi toimia jaostoihin jakautuneena.

Verotuksen oikaisulautakunnassa on puheenjohtaja ja jokaisesta veropiiriin kuuluvasta kunnasta vähintään kaksi muuta jäsentä sen mukaan kuin lääninverovirasto asianomaisia kuntia kuultuaan määrää.

Verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtajana ja puheenjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan on lääninveroviraston määräämä verohallinnon virkamies. Kunnanvaltuusto valitsee muut oikaisulautakunnan jäsenet kuin puheenjohtajan ja heidän varamiestensä neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

Jäsenet valitaan noudattaen, mitä kuntalaissa (365/95) säädetään kunnan luottamushenkilön valitsemisesta. Eri veronmaksajaryhmien tulisi olla, jos mahdollista, lautakunnassa edustettuina. Lautakunnan jäseniä valittaessa noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä kuntalaissa säädetään yhteisistä toimielimistä.

Verotuksen oikaisulautakunnan jäsenen

sovelletaan muutoinkin soveltuvien osin, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Verotuksen oikaisulautakunnassa noudatettavasta menettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

5 §

Veronsaajien oikeuden valvonta

Valtion, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen oikeutta verotuksessa ja verotusta koskevassa muutoksenhaussa valvoo lääninveroviraston ja kunnan määräämä veroasiamies, josta säädetään tarkemmin asetuksella.

6 §

Muutoksen hakeminen eräissä tapauksissa

Verohallituksella on oikeus valtion puolesta hakea muutosta verohallinnon toimialaan kuuluvia veroja koskeviin, veroviranomaisten ja lainkäyttöviranomaisten päätöksiin.

Jos verohallitus haluaa käyttää 1 momentissa tarkoitettua oikeutta, sen on ilmoitettava siitä muutoksen hakemiseen oikeutetulle alemmalle viranomaiselle, joka silloin ei saa käyttää puhevaltaa samassa asiassa.

7 §

Verorikoksen ja kirjanpitorikoksen ilmoittaminen syyttäjälle ja puhevallan käyttö

Verohallituksella ja lääninverovirastolla on oikeus valtion puolesta asetuksessa tarkemmin säädettyjen verojen ja maksujen osalta syytteeseen panoa varten ilmoittaa verorikosta koskeva asia syyttäjälle ja määräämänsä asiamiehen edustamana käyttää valtion puhevaltaa tällaista syytettä tai mainitusta rikoksesta johtuvaa vahingonkorvausta koskevassa asiassa. Sama oikeus on kunnan puolesta kunnanhallituksella kunnallisveroa koskevissa asioissa.

Verohallituksella ja lääninverovirastolla on lisäksi oikeus ilmoittaa havaitsemansa kirjanpitorikosta koskeva asia syyttäjälle syytteeseen pantavaksi ja määräämänsä asiamiehen edustamana käyttää valtion puhevaltaa asiassa.

Jos verohallitus haluaa käyttää 1 tai 2 momentissa tarkoitettua oikeutta, sen on ilmoitettava siitä lääninverovirastolle, joka silloin

ei saa käyttää puhevaltaa samassa asiassa.

8 §

Puhevallan käyttö eräissä tapauksissa

Veroja ja vakuutusmaksuja koskevassa, muussa kuin verotuksesta tehtyä muutoksenhakua koskevassa oikeudenkäynnissä, on verohallituksella ja lääninverovirastolla oikeus valvoa valtion oikeuden ohella myös asianomaisten kuntien, seurakuntien ja kansaneläkelaitoksen oikeutta, jos mainitut veronsaajat eivät tee sitä itse.

3 luku

Verohallinnon virkamiehiä koskevat säännökset

9 §

Sivutoimirajoitus

Verohallitus voi antaa rajoittavia määräyksiä verohallinnon virkamiehen oikeudesta kuulua valtiolle verovelvollisen yhteisön hallitukseen tai hallintoon tai toimia sen tilintarkastajana taikka harjoittaa liikettä tai ammattia taikka toimia virkansa ohella verovelvollisen asiamiehenä, avustajana tai asiantuntijana verotusta tai kirjanpitoa koskevassa taikka tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa.

10 §

Pesänhoitopalkkion suorittaminen valtiolle

Jos verohallinnon virkamies on veronkantolain 27 a §:ssä tarkoitettussa erikoisperintäasiassa määrätty osallistumaan pesänhoitotai muuhun tehtävään konkurssissa, tästä sekä siihen liittyvästä toimeksiannosta samoin kuin muusta erikoisperintätehtävästä saatu palkkio on suoritettava valtiolle, kuitenkin vain siltä osin kuin se on maksettu tehtävästä, jonka virkamies on hoitanut ollessaan verohallinnon palveluksessa.

4 luku

Verotuskustannukset

11 §

Verotuskustannukset ja niiden jakaantuminen

Verotuskustannusten suorittamisesta huo-

lehtii valtio. Verotuskustannuksia ovat valtion varsinaisen talousarvion mukaiset ja edellisen vuoden tilinpäätöksen perusteella tarkistettut verohallinnon menot. Kustannusten määrää laskettaessa otetaan huomioon myös ne verohallinnon menot, jotka on rahoitettu valtion talousarvion muista kuin verohallinnon määrärahoista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 4,7 prosenttia ja kansaneläkelaitokselta 8,4 prosenttia.

Kuntien vuotuisista erotuskustannuksista vastaavat yksittäiset kunnat määrästä, joka saadaan, kun kerrotaan

1) kunnan veroäyrien suhteellinen osuus koko maan kunnallisveroäyrimäärästä edellisenä vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpantujen veroäyrien mukaan luvulla 0,3 ja

2) kunnan sitä edellisen vuodenvaihteen asukasluvun suhteellinen osuus koko maan asukasluvusta luvulla 0,7

sekä kerrotaan näin saatujen lukujen summalla 2 momentissa säädetyllä tavalla määritetty kuntien yhdessä suoritettava osuus erotuskustannuksista.

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien vuotuisista kustannuksista vastaavat yksittäiset seurakunnat määrästä, joka saadaan, kun kerrotaan

1) seurakunnan kirkollisveroäyrien suhteellinen osuus koko maan kirkollisveroäyrimäärästä edellisenä vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpantujen veroäyrien mukaan luvulla 0,3 ja

2) seurakunnan sitä edellisen vuodenvaihteen kirkonkirjoihin läsnäoleviksi merkittyjen jäsenten suhteellinen osuus evankelis-luterilaisen kirkon läsnäoleviksi merkittyjen jäsenten lukumäärästä luvulla 0,7 sekä kerrotaan näin saatujen lukujen summalla 2 momentissa säädetyllä tavalla määritetty seurakuntien yhdessä suoritettava osuus erotuskustannuksista.

Jos kunnan osuus kustannuksista nousisi suurempaan määrään kuin 0,28 penniin kutakin edellisenä vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpantua veroäyriä kohti, jää osuus siltä osin valtion vastattavaksi.

12 §

Verotuskustannusten perintä

Edellä 11 §:ssä tarkoitettujen kustannusosuuksien valtiolle perimisestä säädetään asetuksella.

Jos muut veronsaajat kuin valtio eivät tyydy osuuteensa kustannuksista, niiden on tehtävä kustannusten valtiolle perimistä koskeva päätöksestä oikaisuvaatimus verohallitukselle. Verohallituksen oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä saadaan valittaa siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

5 luku

Erinäiset säännökset

13 §

Verotusta koskevan toimivallan siirto

Poiketen siitä, mitä muualla laissa säädetään verotuksessa toimivaltaisesta lääninverovirastosta ja verotuksen oikaisulautakunnasta, verohallitus voi määräämässään laajuudessa määrätä verotuksessa toimivaltaiseksi viranomaiseksi muun lääninveroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verohallituksen määräys voi koskea:

1) vakuutus-, luotto- ja rahoitus- sekä eläkelaitoksia;

2) yrityksiä tai sellaisia konserniin kuuluvia yrityksiä, joiden liikevaihto tai konsernitalinpäätöksessä laskettu liikevaihto ylittää asetuksella säädettävän rajan, ja näiden yritysten osakkaita;

3) yksittäisiä verovelvollisia, joiden verotus edellyttää erityistä asiantuntemusta; sekä

4) muita yksittäisiä verovelvollisia, joiden verotuksen puolueettomuus saattaisi toimivaltaisessa lääninverovirastossa vaarantua.

Edellä 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa verohallitus voi erityisesti syytä määräämässään laajuudessa itse ottaa asian ratkaistavakseen.

Toimivaltaisena lääninoikeutena edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa asioissa on se lääninoikeus, jonka tuomiopiiriin verohallituksen määräämä verotuksen oikaisulauta-

kunta kuuluu. Oikaisuvaatimusmenettelyyn ja muutoksenhakuun noudatetaan, mitä muualla säädetään.

14 §
Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.

Tällä lailla kumotaan 1 päivänä helmikuuta 1991 annettu verohallintolaki (188/91) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tällä lailla kumotun verohallintolain 5 a §:n säännöksiä oikeudesta tietojen omaloitteiseen luovuttamiseen sovelletaan kuitenkin enintään vuoden 1996 loppuun.

15 §
Siirtymäsäännös

Jos muualla säädetään valtion- tai kunnanasiamehestä, verotusasiamehestä tai tarkastusasiamehestä, sillä tarkoitetaan tämän lain voimaan tultua veroasiamiestä, ja jos muualla säädetään verotoimistosta tai verojohtajasta, sillä tarkoitetaan tämän lain voimaan tultua sitä lääninverovirastoa, jonka yksikkö asianomainen verotoimisto on tai jonka virkamies asianomainen verojohtaja on.

Sen estämättä, mitä verotuksen oikaisulautakunnan kokoonpanosta ja järjestäytymisestä säädetään tässä laissa tai muualla, jatkaa verotuslaissa (482/58) tarkoitettu verotuksen oikaisulautakunta tämän lain voimaan tultua tehtävässään toimikautensa loppuun.

2.

Laki

verotusmenettelystä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään verotusmenettelystä ja muutoksenhausta verotukseen.

Lakia sovelletaan seuraaviin veroihin ja maksuihin:

1) valtiolle tulon ja varallisuuden perusteella suoritettava vero (*valtionvero*);

2) kunnalle tulon perusteella suoritettava vero (*kunnallisvero*);

3) yhteisön ja yhteisetuuden tulon perusteella suoritettava vero (*yhteisön tulovero*);

4) evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnalle suoritettava vero (*kirkollisvero*); ja

5) kansaneläkelaitokselle suoritettavat vakuutetun maksut (*kansaneläkevakuutusmaksu ja sairausvakuutusmaksu*).

Verovelvollisuudesta säädetään erikseen. Verojen suoritukseksi toimitetaan verovuoden aikana ennakkoperintä sen mukaan kuin tässä laissa ja ennakkoperintälaissa (418/59) säädetään. Verot kannetaan siten kuin tässä laissa ja veronkantolaissa (611/78) säädetään.

2 §

Soveltamisalan täsmentäminen

Soveltuvin osin tämän lain kunnallisveroa koskevia säännöksiä sovelletaan myös kirkollisveroon sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuun.

Soveltuvin osin tämän ja muun lain veroa koskevia säännöksiä sovelletaan myös yhteisökorkoon, jäännösveron korkoon ja palautuskorkoon.

Soveltuvin osin tämän lain verovelvollista koskevia säännöksiä sovelletaan myös yhtymään.

3 §

Verovuosi

Veroa suoritetaan verovuonna saadusta tulosta ja verovuoden päättyessä olleesta varallisuudesta.

Verovuosi on kalenterivuosi tai, jos kirjanpitoaissa (655/73) tarkoitettuna tilikautena ei ole kalenterivuosi, se tai ne tilikaudet, jotka ovat kalenterivuoden aikana päättyneet. Vaikka tilikautta on muutettu, verovelvolliselle ei miltyään vuodelta jätetä määräämättä veroa varallisuuden perusteella.

Mitä edellä on sanottu tilikaudesta, sovelletaan myös poronhoitovuoteen. Maataloudesta saadusta tulosta ja maatilatalouden tuloverolaissa (543/67) tarkoitettusta metsätalouden puhtaasta tulosta verotetaan kuitenkin muita verovelvollisia kuin yhteisöjä ja yhteisetuuksia lähinnä edelliseltä kalenterivuodelta.

4 §

Kunnallisveron saajakunta

Luonnollinen henkilö ja erillisenä verovelvollisena verotettava kotimainen kuolinpesä suorittavat kunnallisveron kotikunnalle.

5 §

Kotikunta

Verovelvollisen luonnollisen henkilön kotikuntana pidetään kuntaa, jossa hänellä on verovuotta edeltäneen vuoden lopussa katsottava olleen kotikuntalaissa (201/94) tarkoitettu asuinpaikka (*vuodenvaihteen kotikunta*).

Vuodenvaihteen kotikuntaan rinnastetaan Suomeen muuttaneen henkilön kotikuntalaisa tarkoitettu kotikunta tai kunta, johon hän Suomeen muutettuaan on ensiksi asettunut. Ulkomaille muuttaneen henkilön kotikunnan ei verotusta toimitettaessa katsota muuttuvan sinä aikana, jolloin häntä tuloverolain

(1535/92) 11 §:n mukaan pidetään Suomessa asuvana.

Yhteisön kotikunta on kunta, jossa yhteisön kotipaikka verovuotta edeltäneen verovuoden lopussa oli. Yhtymän ja yhteisetuuden kotikunta on kunta, jossa yhtymän ja yhteisetuuden kotipaikan on verovuotta edeltäneen verovuoden lopussa katsottava olleen.

6 §

Verotuksen toimittava viranomainen

Verotuksen toimittaa se lääninverovirasto, jonka alueella verovelvollisen kotikunta on.

Yhtymän kotikunnan lääninverovirasto vahvistaa perusteen, jonka mukaan yhtymän tulo ja varat sekä tappio ja velat jaetaan osakkaille.

Jos puolisoilla, joihin sovelletaan tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä, on kotikunta eri lääninverovirastojen alueilla, miehen kotikunnan lääninverovirasto toimittaa myös vaimon verotuksen vaimon kotikunnan veroäyrin hinnan mukaan.

2 luku

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

7 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus

Verovelvollisen, jolla on verovuonna ollut veronalaista tuloa tai varallisuutta, on verotusta varten annettava kehotuksesta veroilmoitus. Velvollinen antamaan veroilmoituksen on myös jokainen muu, jolta lääninverovirasto sitä erityisesti vaatii.

Asetuksella voidaan säätää niiden velvollisuudesta antaa veroilmoitus, joilla ei ole veronalaista tuloa tai varallisuutta.

Verovelvollisen on verotusta varten annettava myös muita verotusta koskevia ilmoituksia sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

8 §

Veroilmoituksen tai muun ilmoituksen antaminen

Verohallitus määrää, milloin ja mille lääninverovirastolle veroilmoitus tai muu ilmoitus on annettava.

Lääninveroviraston on vaadittaessa annettava todistus veroilmoituksen tai muun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Lääninverovirasto voi pyynnöstä pidentää veroilmoituksen tai siihen liitettävien tietojen ja selvitysten taikka muun ilmoituksen antamisaikaa. Päätökseen ei saa hakea muutosta.

9 §

Ilmoittamisvelvollisuudesta vastuussa olevat

Ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä on vastuussa yhteisön hallitus tai hallinto, yhtymän osakas, yhteismetsän hoitokunta, holhooja tai uskottu mies, kuolinpesän osakas tai se, jolla on pesä hallussaan, sekä ulkomaalaisen puolesta täällä oleva edustaja tai sivukonttorin johtaja.

10 §

Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annettavat tiedot

Veroilmoituksessa, sen liitteessä tai muussa ilmoituksessa on ilmoitettava veronalainen tulo ja varallisuus, niistä tehtävät vähennykset sekä muut tiedot ja selvitykset sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

Veroilmoitus ja muut tiedot ja selvitykset on annettava verohallituksen kutakin tarkoitusta varten vahvistamaa lomaketta käyttäen, jollei verohallitus toisin määrää.

11 §

Lisätietojen antaminen

Verovelvollisen on verohallituksen, lääninveroviraston, muutoksenhakuviranomaisen tai veroasiamiehen kehotuksesta annettava veroilmoituksen lisäksi samoin velvoituksin ne täydentävät tiedot ja selvitykset, jotka saattavat olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.

12 §

Muistiinpanovelvollisuus

Muuta tulonhankkimistoimintaa kuin elinkeinotoimintaa harjoittavan verovelvollisen, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, on ilmoittamisvelvollisuuttaan varten pidettävä sellaisia muistiinpanoja ja muistiinpanokirjaa, joihin riittävästi eriteltynä sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot.

13 §

Tarkemmat ilmoittamisvelvollisuuteen liittyvät säännökset ja määräykset

Asetuksella voidaan säätää, minkälaisia tositteita kirjanpito- tai muistiinpanovelvollisen on verotusta varten käytettävä ja minkä sisältöisiä tositteita hänen on saamistaan suorituksista annettava toisille verovelvollisille.

Valtiovarainministeriö voi määrätä, miten verovelvollisen on säilytettävä verotusta varten tarpeellisia tietoja ja tositteita.

Verohallitus voi antaa muistiinpanovelvollisia, muistiinpanoja ja muistiinpanokirjaa koskevia tarkempia määräyksiä.

Verohallitus voi antaa ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä, ellei 10 §:n 1 momentin nojalla ole toisin määrätty.

14 §

Verotarkastus

Verovelvollisen on verohallituksen, lääninveroviraston tai veroasiamiehen kehotuksesta verovuoden aikana tai myöhemmin esitettävä Suomessa tarkastettavaksi kirjanpito- ja muistiinpanonsa sekä kaikki se elinkeinotoimintaan tai muuhun tulonhankkimistoimintaan liittyvä ja muukin aineisto ja omaisuus, joka saattaa olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.

Suoritetusta verotarkastuksesta on laadittava verotarkastuskertomus, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Verotarkastuksessa noudatettavasta menettelystä sekä esitettävästä aineistosta ja omaisuudesta säädetään tarkemmin asetuksella.

3 luku

Sivullisen tiedonantovelvollisuus

15 §

Tulotietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Jokaisen on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot maksamistaan tai välittämistään rahanarvoisista suorituksista, niiden saajista ja suoritusten perusteista. Rahanarvoisella suorituksella tarkoitetaan muun ohessa palkkaa, luontoisetua, palkkiota, työstä, tehtävästä tai palveluksesta maksettua korvausta, palkintoa, apurahaa,

stipendiä, tunnustuspalkintoa, opintotukea, kustannusten korvausta, eläkettä, sosiaalietuutta, korkoa, vuokraa, vakuutuskorvausta ja tekijänoikeudesta, patentista, kaivosoikeudesta tai muusta sen kaltaisesta oikeudesta maksettua korvausta. Tiedot on toimitettava verohallinnolle, vaikka suoritus olisi maksettu ennakonpidätystä toimittamatta tai kyseinen tulo olisi saajalleen verosta vapaa.

Puun ostajan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot hankinta- ja pystykaupalla myydyin puun myyjistä ja myynneistä.

Puun ostajien tai ostajajärjestöjen on toimitettava metsäntutkimuslaitokselle verokuutiometrin raha-arvon laskemista varten tarpeelliset tiedot. Metsäntutkimuslaitoksella on oikeus tarkastaa tiedonantovelvollisen hallussa oleva aineisto tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi.

Arvopaperimarkkina- (495/89) tarkoitettujen arvopaperinvälittäjän on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot tekemistään tai välittämistään arvopaperikaupoista, kauppajen osapuolista ja maksetuista kauppahinnoista.

Poroisännän on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot poronomistajien omistamista poroista.

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta tai rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Työmarkkinajärjestön ja työttömyyskassan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista jäsenmaksuista ja työttömyyskassamaksuista.

Vakuutuslaitoksen, eläkesäätiön ja muun eläkelaitoksen sekä ulkomaisen vakuutus- tai eläkelaitoksen Suomessa olevan edustajan tai välittäjän on toimitettava verohallinnolle tiedot verovelvollisen maksamasta eläke- ja vakuutusmaksusta samoin kuin selvitys maksun vähennyskelpoisuudesta. Vastaava selvitys on annettava myös verovelvolliselle.

Työkyvyttömyyseläkkeen maksajan on toimitettava verohallinnolle invalidivähennyksen myöntämistä varten tarpeelliset eläkeensaajia ja eläkettä koskevat tiedot.

Luotto- ja rahoituslaitoksen, valtion, kun-

nan, huoltokonttorin ja työnantajan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvolliselle annetusta lainasta, sen käyttötarkoituksesta, pääomasta sekä lainasta maksetusta korosta.

Luotto- ja rahoituslaitoksen sekä muun arvopaperikauppaa tai arvopapereiden välitystoimintaa harjoittavan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen suorittamasta jälkimarkkinahyvityksestä.

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta tai rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

17 §

Muita tietoja koskeva siviilisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Sijoitusrahaston on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen omistamasta sijoitusrahasto-osuuden määrästä ja lunastamistaan sijoitusrahasto-osuuksista.

Asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön, asunto-osuuskunnan tai muun yhteisön, jonka osakkeet tai osuudet oikeuttavat määrätyn huoneiston hallintaan yhteisön omistamassa rakennuksessa, on toimitettava verohallinnolle osakkaan tai jäsenen verotusta varten tarpeelliset tiedot huoneistosta ja sen käytöstä sekä osakkaan tai jäsenen yhtiölle suorittamista korvauksista.

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta tai rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

18 §

Viranomaisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Väestökirjahallinnosta annetussa laissa (76/84) tarkoitettujen viranomaisten on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset väestötietojärjestelmään sisältyvät tiedot.

Kaupparekisterilaissa (129/79) tarkoitettujen rekisteriviranomaisen tai paikallisviranomaisen on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset kaupparekisteriin sisältyvät tiedot.

Maaseutuelinkeinorekisteristä annetussa laissa (1515/94) tarkoitettujen rekisteriviranomaisen on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset maaseutuelinkei-

norekisteriin sisältyvät tiedot.

Tieliikenteen tietojärjestelmästä annetussa laissa (819/89) tarkoitettujen rekisterinpitäjien on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tieliikenteen tietojärjestelmään sisältyvät tiedot.

Valtion ja kunnan viranomaisen on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot kiinteistöistä, niillä olevista rakennuksista, maapohjan ja rakennusten ominaisuuksista, kaavotuksesta ja omistajista.

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muun julkisyhteisön on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot myöntämistään elinkeino-, työllistämisen- ja niihin verrattavista tuista ja avustuksista sekä niiden saajista ja maksetuista määristä. Tiedonantovelvollisuus koskee myös muuta yhteisöä, jonka myöntäminen edellä tarkoitettujen tukien ja avustusten rahoitus tapahtuu kokonaan tai osaksi julkisista varoista.

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä annettavien tietojen sisällöstä, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta tai rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

19 §

Siviilisen erityinen tiedonantovelvollisuus

Jokaisen on annettava verohallituksen tai lääninveroviraston kehotuksesta nimen, pankkitilin numeron, tilitapahtuman tai muun vastaavan yksilöinnin perusteella tietoja, jotka saattavat olla tarpeen muun verovelvollisen verotusta tai muutoksenhakua koskevan asian käsittelyä varten ja jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista tai muutoin ovat hänen tiedossaan, jollei hänellä lain mukaan ole oikeutta kieltäytyä todistamasta asiasta. Verotukseen vaikuttavia, taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

20 §

Viranomaisen erityinen tiedonantovelvollisuus

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muun julkisyhteisön on verohallituksen tai lääninveroviraston pyynnöstä annettava tai esitettävä tarkastettavaksi sellaiset tiedot, jotka saattavat olla tarpeen verotusta tai muutoksenhakua varten ja jotka selviävät viranomaisen tai muun julkisyhteisön hallus-

sa olevista asiakirjoista tai muutoin ovat tämän tiedossa, jos tiedot eivät koske sellaista asiaa, josta lain mukaan ei saa todistaa. Verotukseen vaikuttavia taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Valtion viranomaisen on verohallituksen tai lääninveroviraston kehotuksesta annettava verotusta varten lausuntoja sekä toimitettava arvioita toimialaansa kuuluvissa kysymyksissä.

21 §

Vertailutietotarkastus

Verotarkastus voidaan toimittaa myös yksinomaan siinä tarkoituksessa, että kerätään tietoja, joita voidaan käyttää muun verovelvollisen verotuksessa (*vertailutietotarkastus*).

Vertailutietotarkastusta ei kuitenkaan voida suorittaa luottolaitostoinnasta annetussa laissa (1607/93) tarkoitettua toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa eikä ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (1608/93) tarkoitettua toimiluvan saaneessa luottolaitoksen sivukonttorissa. Luottolaitokseen tai luottolaitoksen sivukonttoriin kohdistuvassa verotarkastuksessa esiin tulleita tietoja voidaan kuitenkin käyttää muun verovelvollisen verotuksessa.

22 §

Verovelvollisen yksilöinti ja tietojen antaminen massaluovutuksena

Tässä luvussa tarkoitettun tiedonantovelvollisen on yksilöitävä tiedon kohteena oleva verovelvollinen nimen lisäksi henkilötunnuksella, syntymäajalla tai liike- ja yhteisötunnuksella.

Tässä luvussa tarkoitettut tiedot voidaan antaa verohallinnolle myös henkilörekisterilaissa (471/87) tarkoitettuna massaluovutuksena.

23 §

Tarkastusoikeus ja uhkasakko

Verohallituksella ja lääninverovirastolla on oikeus tarkastaa kaikki ne asiakirjat, joista edellä tässä luvussa tarkoitettuja tietoja voi olla saatavissa.

Verohallitus voi sakon uhalla velvoittaa sen, joka ei ole kehotuksestaan antanut tässä luvussa tarkoitettuja tietoja, täyttämään

velvollisuutensa.

Uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

24 §

Tiedonantovelvollisuudesta vastuussa olevat

Mitä edellä 9 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuudesta vastuussa olevista, koskee myös tämän luvun mukaan tiedonantovelvollisia.

25 §

Tietojen maksullisuus

Verohallinnolla on oikeus saada maksutta tässä luvussa tarkoitettut verotusta varten tarvittavat tiedot.

Jos valtion tai kunnan viranomainen luovuttaa laajoja ja massaluonteisia tietoja verohallinnolle, verohallinto maksaa asianomaiselle viranomaiselle tietojen luovuttamisesta mainitulle viranomaiselle keskimäärin aiheutuvat kustannukset lukuun ottamatta yleishallinto- ja pääomakustannuksia sekä koneiden ja laitteiden vuokraus- ja toimitilakustannuksia.

4 luku

Verituksen toimittaminen

Verituksen toimittamisen yleiset säännökset

26 §

Yleiset periaatteet

Verotusta toimittaessaan lääninverovirasto laskee ja maksuunpanee tässä laissa tarkoitettut verot ja maksut sekä tarvittaessa muuttaa verotusta.

Verotusta toimitettaessa on tunnollisesti sekä veronsaajien että verovelvollisen etua silmällä pitäen harkittava, mitä verovelvollisen tulosta ja varallisuudesta sekä muista asiaan kuuluvista seikoista on veroilmoituksesta tai muutoin käynyt selville taikka muulla perusteella on katsottava oikeaksi.

Jos verotusta toimitettaessa poiketaan olenaisesti verovelvollisen antamasta veroilmoituksesta, verovelvolliselle on, jos mahdollista, varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi. Jos viranomainen muuttaa verotusta veronotkaisuun tai jälkiverotuksiin verovelvollisen vahingoksi, verovelvolliselle on, jos

mahdollista, varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Verotusta toimitettaessa otetaan tulon ja varallisuuden sekä niistä tehtävien vähennysten raha-arvo huomioon täysin markoin siten, että markkojen yli menevät pennit jätetään ottamatta lukuun. Täysin markoin huomioon otettavaa määrää laskettaessa otetaan käytettävä peruste tai yksikköarvo kuitenkin lukuun pennin tarkkuudella.

27 § *Arvioverotus*

Jos veroilmoitusta ei ole annettu tai sitä ei voida panna oikaistunakaan verotuksen perusteeksi tai jos osoittautuu, että verovelvollisen ilmoittama tulo muiden samalla alalla ja vastaavasti samanlaatuisissa olosuhteissa toimivien verovelvollisten tuloon verrattuna on ilmeisesti liian vähäinen, verotus on toimitettava arvioimalla.

28 § *Veronkierto*

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta, on verotusta toimitettaessa menettävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa. Jos kauppahinta, muu vastike tai suoritus aika on kauppa- tai muussa sopimuksessa määrätty taikka muuhun toimenpiteeseen on ryhdytty ilmeisesti siinä tarkoituksessa, että suoritettavasta verosta vapauttaisiin, voidaan verotettava tulo ja omaisuus arvioida.

Jos on ilmeistä, että verotusta toimitettaessa olisi meneteltävä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, on verotusta toimitettaessa huolellisesti tutkittava kaikki ne seikat, jotka voivat vaikuttaa asian arvostelemiseen, sekä annettava verovelvolliselle tilaisuus esittää selvitys havaituista seikoista. Mikäli verovelvollinen ei tällöin esitä selvitystä siitä, että olosuhteelle tai toimenpiteelle annettu oikeudellinen muoto vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta taikka ettei toimenpiteeseen ole ryhdytty ilmeisesti siinä tarkoituksessa, että suoritettavasta verosta vapauttaisiin, verotusta toimitettaessa on menettävä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

29 § *Peitelty osingonjako*

Jos on ilmeistä, että osakeyhtiö tai muu yhteisö on suorittanut osakkaansa taikka tämän puolison, lapsen, vanhemman tai muun omaisen hyväksi palkan, lahjapalkkion, osapalkan, asuntoedun, edustus- tai matkakustannuksen, vakuutusmaksun taikka muun sellaisen hyvityksen nimellä enemmän kuin on pidettävä kohtuullisena taikka että yhteisö on hintana, vuokrana, korkona, provisiona tai muuna kustannuksena edellä mainituille henkilöille maksanut olennaisesti enemmän tai heiltä kantaan vähemmän kuin mikä on tavallista, otetaan se verotuksessa huomioon kohtuullisen määräisenä.

Jos osakeyhtiö lunastamalla omia osakkeitaan tai alentamalla osakepääomaansa on jakanut varoja osakkailleen ja jos on ilmeistä, että varojen jakaminen on tapahtunut osingosta menevän veron välttämiseksi, on jaetut varat tältä osin katsottava osakkaan veronalaiseksi tuloksi.

30 § *Selvittämätön omaisuuden lisäys*

Jos verovelvollisen omaisuusaseman havaitaan siitä tehtyjen laskelmien mukaan verovuoden aikana muodostuneen hänelle edullisemmaksi kuin hänen tulojensa ja menojensa väliseen suhteeseen nähden, ottaen huomioon menoina myös hänen elinsuhteittensa mukaiset arvioidut yksityismenonsa, olisi ollut mahdollista eikä verovelvollinen esitä luotettavaa selvitystä siitä, että sen mukaisen omaisuuden lisäyksen on katsottava muodostuneen aikaisemmin verotetusta tai verovapaasta tulosta taikka tulosta, jota ei enää voida jälkiverottaa, pidetään tätä lisäystä, jollei häntä siitä ole jälkiverotettava, hänen verovuodelta verotettavana tulonaan.

31 § *Kansainvälinen peitelty voitonsiirto*

Jos Suomessa elinkeino- tai muuta tulonhankkimistoimintaa harjoittava verovelvollinen on jollekulle, joka taloudellisesti osallistuu hänen yritykseensä tai jolla on vaikutusvaltaa sen johtoon taikka jonka yritykseen hän taloudellisesti osallistuu tai jonka yrityk-

sen johtoon hän voi vaikuttaa, myynyt tavaroita käypää alempaan hintaan tai häneltä ostanut tavaroita käypää korkeampaan hintaan taikka muutoin hänen kanssaan sopinut taloudellisista ehdoista, jotka poikkeavat siitä, mitä toisistaan riippumattomien yritysten välillä olisi sovittu, ja jos elinkeinosta saatu tulo tämän johdosta on jäänyt pienemmäksi kuin se muuten olisi ollut eikä se, jolle tulo on siirtynyt, ole Suomessa yleisesti verovelvollinen, on verotusta toimitettaessa elinkeinon tai muun tulonhankkimistoiminnan tuotamaksi tuloksi luettava määrä, johon sen voidaan katsoa nousseen, jollei sanotunlaisiin toimenpiteisiin olisi ryhdytty.

32 §

Veronkorotus

Jos veroilmoituksessa tai muussa ilmoittamisvelvollisuuden täyttämiseksi annettavassa ilmoituksessa taikka verovelvollisen antamassa muussa tiedossa tai asiakirjassa on vähäinen puutteellisuus tai virhe eikä verovelvollinen ole noudattanut todistettavasti lähetettyä kehotusta sen korjaamiseen tai jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut ilmoituksen, tiedon tai asiakirjan myöhässä, verovelvolliselle voidaan määrätä enintään 1 000 markan suuruinen veronkorotus.

Jos verovelvollinen on antanut veroilmoituksen tai muun ilmoittamisvelvollisuuden täyttämiseksi annettavan ilmoituksen taikka muun säädetyn tiedon tai asiakirjan olennaisesti väärinä tai virheellisenä tai antanut ne vasta todistettavasti lähetetyn kehotuksen jälkeen, verovelvolliselle voidaan määrätä enintään 5 000 markan suuruinen veronkorotus.

Jos verovelvollinen on tietensä tai törkeästi huolimattomuudesta antanut olennaisesti väärän veroilmoituksen tai muun ilmoittamisvelvollisuuden täyttämiseksi annettavan ilmoituksen taikka muun säädetyn tiedon tai asiakirjan taikka ei ole lainkaan antanut ilmoitusta, lisätyn tulon osalta määrätään veronkorotukseksi 5—30 prosenttia lisäystä tulosta ja lisätyn varallisuuden osalta 0,5—1,0 prosenttia lisäystä varoista, kuitenkin vähintään 5 000 markkaa, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Veronkorotus määrätään tämän momentin mukaan myös silloin, kun verovelvollinen on ilmoittanut tietensä tai törkeästi huolimattomuudesta tulon vääränä tulolajina.

Veronkorotus määrätään tuloverolaissa säädettyjen verosta tehtävien vähennysten ja alijäämähyvityksen vähentämisen jälkeen täysin sadoin markoin siten, että ylimenevät markat jätetään määräämättä.

Jos veronkorotuksen yhteydessä ei maksuunpanna veroa, tilitetään veronkorotus valtiolle.

33 §

Tappion vahvistaminen

Tuloverolain 118—120 §:ssä tarkoitetut tappiot vahvistetaan verotusta toimitettaessa. Tappio voidaan vahvistaa myös verotusta koskevan muutoksenhaun yhteydessä.

Jos verovelvollinen ei ole antanut kehotusta veroilmoitusta, tappiota ei vahvisteta. Ilmoittamisvelvollisuudesta kokonaan vapautetun verovelvollisen tappio voidaan kuitenkin vahvistaa.

Ennakon käyttäminen veron suorituksiksi

34 §

Verotuksessa hyväksi luettavat ennakot

Ennakkoperintälaissa tarkoitettu ennakonpidätys, kannettavaksi määrätty ennakko, joka on kertynyt viimeistään kuukautta ennen verovuoden verotuksen päättymistä, ennakon täydennysmaksu sekä toisesta valtiosta Suomeen siirretty ennakko käytetään verovuoden verojen suorituksiksi. Toiselle valtiolle siirrettyä ennakkoa ei käytetä verojen suorituksiksi.

Kun kannettavaksi määrättyjen ennakoiden kertymiä luetaan hyväksi, lasketaan kokonaan tai osaksi maksamattomille erille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laisassa (/) tarkoitettu viivekorko.

Ennakon täydennysmaksu, joka on maksettu verovuoden huhtikuun 1 päivän ja verovuotta seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivän välisenä aikana, käytetään verovuoden verojen suorituksiksi. Täydennysmaksu kohdistetaan ensisijaisesti verovuodelta maksamatta oleville ennakoille ja niiden viivekorolle.

Jos verovelvolliselle määrätään verovuoden verotuksessa vain varallisuusveroa tai veroa vain tietynlaisesta tulosta sen vuoksi, että verovelvollisen tilikausi ei ole kalenterivuosi, luetaan ennakosta hyväksi vain verotuksessa tarvittava määrä. Muu osa ennakosta luetaan hyväksi seuraavassa verotuksessa.

35 §

Yhteisöä ja yhteisetuutta koskevat poikkeukset

Yhteisöltä tai yhteisetuudelta kannettu ennakko, ennakonpidätys ja ennakon täydennysmaksu luetaan hyväksi tilikausittain.

Verovuodelta määrättävän veron suorituksiksi luetaan ne ennakon erät, jotka ovat erääntyneet maksettavaksi ennen tilikauden päättymistä ja jotka ovat kertyneet viimeistään kuukautta ennen verotuksen päättymistä.

Ennakonpidätys luetaan sen verovuoden hyväksi, jona ennakonpidätys on toimitettu.

Ennakon täydennysmaksu luetaan verovuoden verojen hyväksi, jos täydennysmaksu on maksettu viimeistään kuukautta ennen verovelvollisen verotuksen päättymistä. Täydennysmaksu kohdistetaan ensisijaisesti verovuodelta maksamatta oleville ennakoille ja niiden viivekoroille. Jos täydennysmaksu on maksettu myöhemmin, se luetaan maksuhetken verovuoden verojen hyväksi.

36 §

Ennakonpidätyksen lukeminen yhtymän osakkaiden hyväksi

Yhtymältä pidätetty ennakko luetaan yhtiömiesten veron suorituksiksi niiden osuuk-sien mukaan, jotka heillä on yhtymän tu-loon. Yhtymältä pidätetty ennakko luetaan yhtymän osakkaan sen verovuoden hyväksi, jonka aikana ennakonpidätys on toimitettu.

37 §

Yhteispalkan ennakonpidätyksen käyttäminen

Kahdelle tai useammalle henkilölle maksetun yhteisen palkan tai muun suorituksen määrästä pidätetty yhteinen ennakko, jos suorituksen saajia verotetaan erikseen, käy-tään kunkin asianomaisen verojen suorituks-eksi sen mukaan, miten palkka tai suoritus jakautuu asianomaisten kesken.

38 §

Ennakonpalautuksen siirto puolisoiden kesken

Verovelvollisen ennen verotuksen päätty-mistä tekemästä vaatimuksesta voidaan puo-lison verojen suorituksiksi käyttää verovel-vollisen ennakonpalautusta. Ennen ennakon

käyttämistä puolison verojen suorituksiksi ennakonpalautukselle ja jäännösverolle las-ketaan palautuskorko ja jäännösveron korko.

39 §

Tarkemmat määräykset

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyk-siä ennakon käyttämisestä veron suorituks-eksi.

Yhteisökorko, jäännösveron korko ja palautuskorko

40 §

Yhteisökorko

Jos yhteisölle tai yhteisetuudelle määrätty vero on suurempi kuin veron suorituksiksi luettavat ennakot, maksettavalle erotukselle lasketaan yhteisökorko (*maksettava yh-teisökorko*). Maksettava yhteisökorko on määrältään korkolain (633/82) 3 §:ssä tarkoi-tettu Suomen Pankin vahvistama viitekorko lisättyinä kahdella prosenttiyksiköllä.

Jos yhteisölle ja yhteisetuudelle määrätty vero on sen suorituksiksi luettavia ennakoita pienempi, palautettavalle erotukselle laske-taan yhteisökorko (*palautettava yhteisökor-ko*). Palautettava yhteisökorko on määrältään Suomen Pankin vahvistama viitekorko vä-hennettynä kahdella prosenttiyksiköllä.

41 §

Yhteisökoron laskeminen

Yhteisökorko lasketaan veroilmoituksen viimeistä antopäivää seuraavasta päivästä jäännösveron ensimmäiseen eräpäivään tai ennakonpalautuksen palautuskuukautta edel-tävän kuukauden loppuun.

Jos verovelvollinen suorittaa ennakkoa tai ennakon täydennysmaksua veroilmoituksen viimeisen antopäivän jälkeen, yhteisökorko lasketaan suoritettulla ennakolla tai täyden-nysmaksulla vähennetylle erotukselle suori-tuspäivää seuraavasta päivästä eräpäivään tai ennakonpalautuksen palautuskuukautta edel-tävän kuukauden loppuun. Ennakon suori-tusta tai täydennysmaksua edeltäneeltä ajalta yhteisökorko lasketaan 1 momentin mukai-sesti suorituspäivään saakka.

Jos samana kalenterivuonna päättyy useita tilikausia, yhteisökorko lasketaan kultakin tilikaudelta erikseen niin kuin jokaiselle tili-kaudelle olisi määrätty vero.

Lääninveroviraston veroilmoituksen antamiselle myöntämää pidennystä ei oteta huomioon yhteisökorkoa laskettaessa. Yhteisökorko määrätään täysin markoin siten, että ylimenevä osa jätetään lukuun ottamatta.

42 §

Yhteisökoron peruste

Yhteisökorkoa ei lasketa veronkorotukselle eikä maksamattoman ennakon johdosta perittävälle viivekorolle. Jos veroa on määrätty maksamatta jätetyn ennakon johdosta, verolle ei tältä osin lasketa yhteisökorkoa.

43 §

Jäännösveron korko ja palautuskorko

Muun verovelvollisen kuin yhteisön tai yhteisetuuden jäännösverolle tai ennakonpalautukselle lasketaan *jäännösveron korko* tai *palautuskorko*.

Jäännösveron korko ja palautuskorko ovat määrältään Suomen Pankin vahvistama viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä.

44 §

Jäännösveron koron ja palautuskoron laskeminen

Korko lasketaan verovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivästä jäännösveron ensimmäisen erän eräpäivään tai ennakonpalautuksen palautuskuukautta edeltävän kuukauden loppuun.

Jos verovelvollinen suorittaa ennakkoa verovuotta seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivän jälkeen, korko lasketaan ennakon suorittamispäivää seuraavasta päivästä lukien 1 momentissa tarkoitettuun päivään siten että suoritettu ennakko otetaan huomioon. Ennakon suoritusta edeltäneeltä ajalta korko lasketaan 1 momentin mukaisesti ennakon suorituspäivään.

Korko määrätään täysin markoin siten, että ylimenevä osa jätetään lukuun ottamatta. Lasketusta jäännösveron korosta vähennetään koron määrä, kuitenkin enintään 100 markkaa.

45 §

Jäännösveron koron ja palautuskoron peruste

Korkoa ei lasketa veronkorotukselle eikä maksamattoman ennakon johdosta perittävälle viivekorolle. Jos veroa on määrätty maksamatta jätetyn ennakon johdosta, verolle ei tältä osin lasketa jäännösveron korkoa.

46 §

Korkojen veronalaisuus ja vähennyskelpoisuus

Palautettava yhteisökorko ja palautuskorko eivät ole tuloverotuksessa veronalaista tuloa. Maksettava yhteisökorko ja jäännösveron korko eivät ole tuloverotuksessa vähennyskelpoista menoa.

47 §

Korot verojen perinnässä

Yhteisökorolle ja jäännösveron korolle ei lasketa veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa tarkoitettuja viivästysseurauksia.

48 §

Tarkemmat määräykset

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä yhteisökoron, jäännösveron koron ja palautuskoron laskemisesta.

Verotuksen päättyminen

49 §

Verotuksen päättymisen ajankohta

Verovelvollisen verotus päättyy verohallituksen määräämänä aikana, kuitenkin viimeistään verovuotta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Verotus voi päättyä eri verovelvollisilla eri aikaan.

50 §

Ennakonpalautus ja jäännösvero

Verotuksessa hyväksi luettavat määrät,

joita ei tarvita verovelvollisen verojen suorittamiseksi verovuonna, palautetaan *ennakonpalautuksena* edellä säädettyine korkoineen. Toiselle valtiolle siirrettävää ennakonpalautusta ei kuitenkaan palauteta.

Jos hyväksi luettavat määrät eivät riitä verojen suorittamiseksi, määrätään verovelvollisen maksettavaksi *jäännösvero* edellä säädettyine korkoineen. Jäännösvero on maksettava, vaikka verotukseen haettaisiin muutosta.

51 §

Verolippu ja verotustodistus

Kun lääninverovirasto on toimittanut verotuksen, verovelvolliselle lähetetään verolippu ja selvitys verotuksen perusteista sekä ohjeet, miten verotukseen voidaan hakea muutosta.

Lisäksi verovelvolliselle lähetetään verotustodistus, jota voidaan käyttää viranomaisissa ja muutoinkin todistuksena toimitetusta verotuksesta.

Jos verovelvollisille lähetetyissä asiakirjoissa on sellainen virhe, joka ei vaikuta veron tai vahvistetun tappion määrään, voidaan asiakirja verovelvollisen pyynnöstä verotusta uudelleen toimittamatta oikaista.

Vastuu verosta

52 §

Verosta vastuussa olevat

Verosta ovat vastuussa:

1) yhtymä on vastuussa yhtymän tulon ja varallisuuden perusteella osakkaalle määrättävästä verosta;

2) erillisenä verovelvollisena verotettavan kotimaisen kuolinpesän osakas on vastuussa pesän tulosta ja varallisuudesta suoritettavasta verosta;

3) kuolinpesä on vastuussa kuolinpesään kuuluvilla varoilla vainajan verosta; jos kuolinpesä on jaettu, osakas on kuitenkin vastuussa pesäosuutensa määrällä osuuttaan vastaavasta osasta vainajan verosta;

4) puoliso on vastuussa toiselle puolisolalle tuloverolain 14 §:ssä tarkoitetun yritystulon perusteella määrättävästä verosta, jos puoliset yhdessä harjoittavat elinkeinotoimintaa tai maataloutta; puoliso on kuitenkin vastuussa yritystulon pääomatulo-osuudesta suoritettavasta verosta vain, jos hän omistaa puolisoitten yhteisesti harjoittamaan elinkei-

notoimintaan tai maatalouteen kuuluvia varoja;

5) Suomessa oleva edustaja on vastuussa henkilölle, joka ei asu Suomessa, määrätystä verosta; ja

6) ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorin johtaja on vastuussa luottolaitokselle määrätystä verosta silloin, kun luottolaitoksella on sivukonttori Suomessa.

Verovastuusta säädetään lisäksi veronkantoa.

53 §

Verovastuun toteuttaminen

Verovastuun toteuttamisesta on voimassa, mitä siitä veronkantolain 4 e §:ssä säädetään.

Verotuksen muuttaminen viranomaisen aloitteesta

54 §

Verotuksen muuttaminen

Lääninverovirasto voi muuttaa verotusta siten kuin jäljempänä säädetään tai toimittaa verotuksen muutoksenhakuviranomaisen päätöksen perusteella uudelleen ottaen huomioon mitä tämän lain 6 luvussa säädetään.

55 §

Veronoikaisu verovelvollisen hyväksi

Jos verovelvolliselle on virheen johdosta pantu liikaa veroa, verotus on oikaistava (*veronoikaisu verovelvollisen hyväksi*), jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu.

Veronoikaisu verovelvollisen hyväksi voidaan tehdä viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien.

56 §

Veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi

Jos verovelvolliselle on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, ettei asiaa ole joltakin osalta tutkittu, jäänyt panematta säädetty vero tai osa siitä hänen sitä aiheuttamattaan, verotus on oikaistava (*veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi*), jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu.

Veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi

voidaan tehdä kahden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien.

57 § *Jälkiverotus*

Jos verovelvollinen sen johdosta, että hän on jättänyt antamatta veroilmoituksen taikka antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, on jäänyt kokonaan tai osaksi verottamatta, on hänen suoritettavakseen määrätävä se vero, joka mainitusta syystä on jäänyt hänelle panematta, sekä säädetty veronlisäys ja veronkorotus (*jälkiverotus*).

Jälkiverotus voidaan toimittaa viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien.

58 § *Jälkiverotuksen ja veronoikaisun jättäminen toimittamatta*

Jälkiverotus ja veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi voidaan jättää toimittamatta, jos verottamatta jäänyt tulo tai varallisuus on vähäinen eikä verotuksen tasapuolisuus tai muu syy edellytä jälkiverotuksen tai veronoikaisun toimittamista.

59 § *Jälkiverotuksen ja veronoikaisun kohdistaminen kuolinpesään*

Verovelvollisen kuoltua toimitettava jälkiverotus ja veronoikaisu kohdistetaan kuolinpesään. Jälkiverotus on tällöin toimitettava kahden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona perukirja on annettu lääninverovirastolle.

60 § *Toiselle valtiolle suoritetun veron siirtäminen Suomeen*

Jos veroa on suoritettu toiselle valtiolle, vähennetään toisesta valtiosta Suomeen siirretyt verot verotuksen muutoksen yhteydessä, jos siirtäminen on tapahtunut ennen verotuksen muuttamista.

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä verojen siirtämisestä.

5 luku

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

61 § *Oikaisuviranomainen*

Verotuksen oikaisulautakunta ratkaisee verotusta koskevat oikaisuvaatimukset. Lääninverovirasto voi kuitenkin ratkaista 62 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön tekemän oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin esitetty vaatimus hyväksytään.

62 § *Oikeus muutoksenhakuun*

Verotukseen voi hakea muutosta verovelvollinen itse sekä jokainen muu, jonka oman veron määrään verotus välittömästi saattaa vaikuttaa tai joka on veron suorittamisesta vastuussa. Myös yhtymä voi hakea muutosta yhtymän tulon ja varallisuuden vahvistamiseen sekä niiden jakoon osakkaille.

Lääninveroviraston ja kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla on oikeus hakea muutosta verotukseen sekä yhtymän tulon ja varallisuuden vahvistamiseen ja niiden jakoon. Tuloverolain 21 §:ssä tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön verotukseen on oikeus hakea muutosta kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla. Seurakunnalla on oikeus hakea muutosta kirkollisverotukseen. Kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kansaneläkelaitoksella on oikeus hakea muutosta vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuun.

Yhteisön tai yhteisötuuden verotukseen on kunnan puolesta oikeus hakea muutosta sen kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla, jossa yhteisön tai yhteisötuuden kotikunta on. Jos puolisoilla on eri kotikunta, sekä miehen että vaimon kotikunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla on oikeus kunnan puolesta hakea muutosta puolisoitten verotukseen.

63 §

*Oikaisuvaatimus verotuksen
oikaisulautakunnalle*

Muutosta haetaan verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa jo ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu.

Oikaisuvaatimus tehdään sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella verovelvollisen tai yhtymän kotikunta on. Jos puolisoilla on eri kotikunta, oikaisuvaatimus tehdään miehen kotikunnan verotuksen oikaisulautakunnalle. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa asianomaiseen lääninverovirastoon.

64 §

Oikaisuvaatimuksen määräaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien.

Verotuksen muuttamista koskevasta lääninveroviraston päätöksestä saadaan tehdä oikaisuvaatimus 1 momentissa säädetyn määräajan estämättä 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

65 §

*Muutoksenhaku tappiota koskevaan
päätökseen*

Vahvistettua tappiota koskevaan päätökseen saa hakea muutosta siltä verovuodelta, jolta vahvistettavaa tappiota päätös koskee.

Valitus

66 §

Valitus lääninoikeuteen

Verovelvollinen tai muu muutoksenhakuun oikeutettu saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuo-

miopiirissä asianomainen verotuksen oikaisulautakunta on. Muutosta yhtymän tulon ja varallisuuden vahvistamiseen sekä niiden jakoon osakkaille haetaan kuitenkin Uudenmaan lääninoikeudelta, jos yhtymällä ei ole Suomessa kotikuntaa. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon.

67 §

Valitus aika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä valitus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä valitus kuuden kuukauden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien. Oikaisuvaatimukseen annettua päätöksestä saadaan kuitenkin valittaa tämän määräajan estämättä 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Edellä mainittujen viranomaisten valitus aika lasketaan päätöksen tekemisestä.

68 §

Valituksen käsittely oikaisuvaatimuksena

Valitus, joka tehdään lääninoikeudelle, vaikka se olisi tullut osoittaa oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnalle, käsitellään oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

69 §

Vastine ja vastaselitys

Lääninveroviraston tulee varata verovelvolliselle veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan tai kansaneläkelaitoksen tekemästä valituksesta ja veroasiamiehelle verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olleet asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle. Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä. Asiakirjoihin on liitettävä myös lääninveroviraston lausunto valituksesta.

70 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on niillä, jotka voivat hakea muutosta verotukseen.

Valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on painava taloudellinen tai muu syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta lääninoikeuden päätöksestä.

71 §

Valitusaika korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa lääninoikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle lääninoikeudelle.

6 luku

Muutoksiin liittyvät erinäiset säännökset

72 §

Soveltamisala

Muutokset verotukseen tehdään siten kuin tässä luvussa säädetään.

73 §

Muutosperusteen vahvistaminen

Jos oikaisuvaatimukseen tai valitukseen tehdyllä päätöksellä joku on määrätty verovelvolliseksi tai verotusta koskevaa päätöstä on muutettu, on muutoksen tekävän viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai lääninoikeuden edellä tarkoitettua päätök-

sestä on lähetettävä lääninoikeudelle, lääninverovirastolle ja, jos päätös koskee kunnallisverotusta, kunnalle.

74 §

Äänestys

Jos asia ratkaistaan verotuksen oikaisulautakunnassa, lääninoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa äänestäen, päätökseksi tulee se mielipide, jota useimpien on katsottava kannattaneen. Jos äänet jakautuvat tasan, päätökseksi tulee se mielipide, joka on verovelvolliselle edullisempi, tai, jollei tätä perustetta voida soveltaa, se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

75 §

Seurannaismuutos

Jos verotusta on muutettu toisen verovuoden tai toisen verovelvollisen verotukseen vaikuttavalla tavalla, lääninverovirasto muuttaa myös toisen verovuoden tai toisen verovelvollisen verotusta muutosta vastaavasti (*seurannaismuutos*), jollei muutoksen tekeminen ole erityisestä syystä kohtuutonta. Verovelvolliselle on, jos mahdollista, ennen muutoksen tekemistä varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Lääninverovirasto voi muuttaa verovelvollisen verotusta silloinkin, jos verotusta toisessa valtiossa on muutettu Suomen verotukseen vaikuttavalla tavalla.

76 §

Verotuksen muuttaminen muutoksenhaun johdosta

Jos vero on muutoksenhaun johdosta annettun päätöksen perusteella poistettava tai sitä on alennettava, lääninverovirasto muuttaa verotusta ja palauttaa takaisin liikaa maksetun veron korkoseuraamuksiin.

Jos veron maksun lykkäyksen johdosta on peritty lykkäysajalta korkoa, palautetaan myös liikaa suoritettu lykkäyskorko.

Palautusta, joka siirretään toiselle valtiolle, ei palauteta verovelvolliselle eikä siirrettävälle määrälle suoriteta korkoa.

Jos joku on muutoksenhaun johdosta annettun päätöksen perusteella määrättävä verovelvolliseksi tai veroa on korotettava, lääninverovirasto muuttaa verotusta ja perii maksamattoman veron korkoseuraamuksiin.

77 §

Korkojen laskeminen muutostilanteessa

Verovuoden jäännösveron korko lasketaan verotuksen muutoksesta johtuvalle verolle verovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivästä verolle määrättävään eräpäivään. Palautuskorko lasketaan verotuksen muutoksen johdosta palautettavalle verolle ja veronkorotukselle mainitusta päivästä tai, jos vero on suoritettu myöhemmin, maksupäivästä palautuspäivään. Jälkiverotuksen yhteydessä jäännösveron korko lasketaan mainitusta päivästä verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan toisen kuukauden loppuun.

Seuravuodelta maksettava yhteisökorko lasketaan verotuksen muutoksesta johtuvalle verolle verovuoden veroilmoituksen viimeistä antopäivää tai täydennysmaksun maksupäivää seuraavasta päivästä verolle määrättävään eräpäivään. Palautettava yhteisökorko lasketaan verotuksen muutoksen johdosta palautettavalle verolle ja veronkorotukselle mainituista päivistä tai, jos vero on suoritettu myöhemmin, maksupäivästä palautuspäivään. Jälkiverotuksen yhteydessä maksettava yhteisökorko lasketaan verovuoden veroilmoituksen viimeistä antopäivää seuraavasta päivästä verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan toisen kuukauden loppuun.

Uudelleen toimitettavan verotuksen yhteydessä jäännösveron korko lasketaan uudelleen toimitettavassa verotuksessa määrättävän veron ja kumotun verotuksen perusteella kertyneen veron maksettavalle erotukselle verovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivästä uudelleen toimitettavan verotuksen yhteydessä määrättävään eräpäivään. Palautuskorko lasketaan uudelleen toimitettavassa verotuksessa määrättävän veron ja kumotun verotuksen perusteella kertyneen veron palautettavalle erotukselle mainitusta päivästä tai, jos maksu on tapahtunut myöhemmin, maksupäivästä palautuspäivään.

Uudelleen toimitettavan verotuksen yhteydessä maksettava yhteisökorko lasketaan uudelleen toimitettavassa verotuksessa määrättävän veron ja kumotun verotuksen perusteella kertyneen veron maksettavalle erotukselle verovuoden veroilmoituksen viimeistä antopäivää seuraavasta päivästä tai täydennysmaksun maksupäivästä uudelleen toimitettavan verotuksen yhteydessä määrättävään eräpäivään. Palautettava yhteisökorko laske-

taan uudelleen toimitettavassa verotuksessa määrättävän veron ja kumotun verotuksen perusteella kertyneen veron palautettavalle erotukselle mainituista päivistä tai, jos maksu on tapahtunut myöhemmin, maksupäivästä palautuspäivään.

Jos edellä tässä pykälässä tarkoitettua palautettavaa veroa on kertynyt jäännösverona, palautetaan myös jäännösverolle kertynyt jäännösveron korko sekä maksettava yhteisökorko. Jos perittävää veroa on palautettu verovelvolliselle ennakonpalautuksena, jäännösveron korko tai maksettava yhteisökorko peritään tältä osin ennakonpalautuksen palautuspäivästä määrättävään eräpäivään.

Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen korkojen laskemisesta.

78 §

Muutosten toteuttaminen

Seurannaismuutos ja muutoksenhaun johdosta tehtävät muutokset verotukseen toteutetaan ja tehtyihin päätöksiin haetaan muutosta noudattaen soveltuvien osin, mitä veronoinikaisusta säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettut muutokset verotukseen tehdään, vaikka veronoinikaisun tai jälkiverotuksen edellytykset puuttuvat.

79 §

Asian siirto

Jos verotusta muutettaessa tai muutoksenhakua käsiteltäessä havaitaan, että verotusta ei ole toimitettu oikeassa verotuspaikassa, viranomaisen on, jos se ei katso voivansa ratkaista asiaa välittömästi, siirrettävä asia sille lääninverovirastolle tai lääninveroviraston yksikölle, jonka olisi pitänyt toimittaa verotus.

Jos lääninoikeus muutoksenhakemusta käsitellessään toteaa, että valitus kuuluu toisen läänin lääninoikeuden käsiteltäväksi, asia on siirrettävä tähän lääninoikeuteen.

Jos korkein hallinto-oikeus valitusta käsitellessään toteaa, että valituksen käsittelemisen olisi kuulunut toiselle lääninoikeudelle, kuin missä se on ratkaistu, asia siirretään oikean lääninoikeuden käsiteltäväksi, jos korkein hallinto-oikeus ei katso voivansa ratkaista asiaa välittömästi.

7 luku

Rajoitetusti verovelvollista koskevat erityissäännökset

80 §

Rajoitetusti verovelvollisen verotuspaikka

Uudenmaan lääninverovirasto toimittaa rajoitetusti verovelvollisen verotuksen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) rajoitetusti verovelvollisen verotuksen toimittaa se lääninverovirasto, jonka alueella olevassa kunnassa sijaitsee elinkeinotoimintaa harjoittavan verovelvollisen kiinteä toimipaikka tai lääninverovirasto, jonka alueella olevassa kunnassa sijaitsevaa kiinteää omaisuutta rajoitetusti verovelvollinen on omistanut, hallinnut tai luovuttanut;

2) jos rajoitetusti verovelvollinen on omistanut, hallinnut tai luovuttanut kiinteistön tai sen osan hallintaan oikeuttavia suomalaisen osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkeita tai osuuksia, verotuksen toimittaa se lääninverovirasto, jonka alueella on mainitun osakeyhtiön tai osuuskunnan kotikunta;

3) jos tulo on saatu Ahvenanmaan maakunnasta, rajoitetusti verovelvollisen verotuksen toimittaa Turun lääninveroviraston Ahvenanmaan verotoimisto.

81 §

Toimivaltainen veroasiamies

Rajoitetusti verovelvollisen verotukseen on kunnan puolesta oikeus hakea muutosta sen kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla, jossa edellä 80 §:ssä tarkoitettu kiinteä toimipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee tai joka on osakeyhtiön tai osuuskunnan kotikunta, taikka Helsingin kaupungin tai asianomaisen Ahvenanmaan kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla.

82 §

Toimivaltainen verotuksen oikaisulautakunta

Rajoitetusti verovelvollisen verotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella edellä 80 §:ssä tarkoitettu kiinteä toimipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee tai jossa osakeyhtiön tai osuuskunnan kotikunta on, taikka Helsingin tai Ahvenanmaan vero-

piirin verotuksen oikaisulautakunnalle.

83 §

Tulon arviointi eräissä tapauksissa

Jos sellainen ulkomaalla asuva henkilö tai ulkomainen yhteisö, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, harjoittaa täällä tulonhankkimistoimintaa, on tällaisen henkilön tai yhteisön suoritettava veroa siitä tulosta, jonka arvioidaan muodostuneen täällä harjoitetusta toiminnasta.

8 luku

Ennakkotieto

84 §

Ennakkotiedon hakeminen, sitovuus ja muutoksenhaku

Ennakkotiedon antamista varten kysymyksessä, joka koskee verovelvolliselle määrättävää valtionveroa tai kunnallisveroa taikka ennakkoperinnästä voimassa olevien säännösten mukaan tapahtuvaa ennakon pidättämistä tai suorittamista, on verohallituksen yhteydessä keskusverolautakunta.

Keskusverolautakunta voi, jos se katsotaan verovelvolliselle tai ennakon pidättämiseen velvolliselle erityisen tärkeäksi tai jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saada asia ratkaistuksi, hakemuksesta antaa 1 momentissa tarkoitetun ennakkotiedon kirjallisella päätöksellä, jota on, kun hakija tekee siitä vaatimuksen, sitovana noudatettava siinä verotuksessa tai ennakkoperinnässä, jota varten ennakkotieto on annettu.

Ennakkotietoa, joka koskee yhtymän osakkeille heidän osuudestaan yhtymän tulosta tai omaisuudesta määrättävää veroa, voi myös yhtymä hakea.

Keskusverolautakunnan päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkotietoa, ei saa hakea muutosta.

Hakijalla, verohallituksella, kunnanhallituksella ja kansaneläkelaitoksella on oikeus valittaa keskusverolautakunnan ennakkotiedon sisältävästä päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Asia on korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävä kiireellisenä.

85 §

Keskusverolautakunnan kokoonpano

Keskusverolautakunnassa on puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä, jotka varamiehiin valtiovaltionvaltuutettu määrää viisivuotiskausittain. Jäsenistä on yksi määrättävä valtiovarainministeriön virkamiehistä ja yksi verohallituksen virkamiehistä sekä kaksi kuntien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä.

Keskusverolautakunnan puheenjohtajalta vaaditaan tuomarinviran hoitamiseen oikeutava tutkinto sekä perehtyneisyyttä tuomarin tehtäviin. Vähintään puolet keskusverolautakunnan muista jäsenistä tulee olla tuomarinviran hoitamiseen oikeuttavan tutkinnon suorittaneita. Sen ohessa keskusverolautakunnan kaikkien jäsenten tulee olla veroasioihin perehtyneitä, ja heillä tulee, mikäli mahdollista, olla tuntemusta talouselämän eri aloista.

Keskusverolautakunnassa tulee, mikäli mahdollista, eri veronmaksajaryhmien olla edustettuina.

9 luku

Rangaistussäännökset

86 §

Veropetos

Rangaistus veron lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain 29 luvun 1—3 §:ssä.

Jos 1 momentissa mainittu rikos on veron määrä ja muut olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, voi veroviranomainen, ottaen huomioon myös mahdollisesti määrätyn veronkorotuksen, jättää ilmoittamatta asian syyttäjälle.

87 §

*Verotusta koskevan**tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti*

Joka laiminlyö 3 luvussa säädetyn tiedonantovelvollisuuden, on tuomittava *verotusta koskevan tiedonantovelvollisuuden* laiminlyönnistä sakkoon.

Jos 1 momentissa mainittu laiminlyönti on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, voi veroviranomainen jättää ilmoittamatta asian syyttäjälle.

10 luku

Veronhuojennus ja veronlykkäys

88 §

Veronhuojennus

Verohallitus voi hakemuksesta määräämälään ehdoilla myöntää vapautuksen valtionverosta sekä yhteisön tuloverosta ja kunta kunnallisverosta. Vapautus voi olla osittainen tai täydellinen.

Vapautus voidaan myöntää:

1) jos verovelvollisen veronmaksukyky on olennaisesti alentunut käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen elatusvelvollisuuden, työttömyyden, sairauden tai muun erityisen syyn johdosta;

2) jos verovelvollinen on kuollut ja häneltä on jäänyt leski, lapsia tai muita perillisiä, joiden elatus on pääasiallisesti ollut verovelvollisen ansion varassa ja jos veron periminen olisi ilmeisesti kohtuutonta;

3) jos verovelvollisen on katsottava erehtyneen veronhuojennussäännösten tai muiden verosäännösten sisällöstä eikä erehtymistä voida olosuhteet huomioon ottaen pitää verovelvollisen huolimattomuudesta tai laiminlyönnistä aiheutuneena ja jos verosta vapauttamiseen on kyseessä olevan tapauksen luonteesta johtuvia tai muita erityisiä syitä; tai

4) jos veron periminen on muusta erityisestä syystä ilmeisesti kohtuutonta.

Jos 1 momentissa mainitusta verosta on myönnetty vapautusta, vapautuspäätös koskee myös veronlisäystä, viivästyskorkoa, viivästyskorkoa vastaavaa korkoa, jäämämaksua, viivekorkoa, lykkäyskorkoa, yhteisökorkoa ja jäännösveron korkoa. Verohallitus voi myös erikseen myöntää vapautuksen edellä tarkoitetuista seuraamuksista silloinkin, kun niitä on tilitetty tai olisi tilitettävä muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos vapautettavaksi pyydetty määrät ovat enintään 300 000 markkaa. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän verohallituksen tai lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

Mitä tässä pykälässä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan vastaavasti verosta lain

mukaan vastuussa olevaan.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätöseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

89 §

Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen huojentaminen

Jos Suomessa asunut henkilö, Suomessa asuneen henkilön kuolinpesä tai kotimainen yhteisö tai yhtymä on joutunut ulkomaalla suorittamaan veroa sellaisista ulkomaalla saaduista tuloista tai siellä olleesta varallisuudesta, joista on myös täällä verotettu, voi verohallitus, milloin olosuhteet ovat säälitävät tai siihen muutoin on erityistä syytä, kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tai lieventämiseksi myöntää valtionverosta ja kuntaa ja seurakuntaa kuultuaan, myös kunnallis- ja kirkollisverosta, jos ne kohdistuvat sanottuun tuloon tai varallisuuteen, osittaisen tai täydellisen vapautuksen.

Valtiovarainministeriö voi ottaa 1 momentissa tarkoitetun periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Jos verotusta koskeva toimenpide johtaa kaksinkertaiseen tai muutoin vieraan valtion kanssa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn valtiosopimuksen tarkoituksen vastaiseen verotukseen, valtiovarainministeriö voi hakemuksesta myöntää määräämällä ehdoilla osittaisen tai täydellisen vapautuksen Suomessa maksuunpannusta verosta. Ennen vapautuksen myöntämistä kunnallisverosta ja kirkollisverosta on asianomaiselle kunnalle ja seurakunnalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Mitä 3 momentissa on säädetty verosta, koskee myös veroon liittyviä seuraamuksia.

Valtiovarainministeriö voi määrätä verohallituksen ratkaisemaan 3 momentissa tarkoitettuja hakemuksia, jos vapautettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätöseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

90 §

Veronlykkäys

Lääninverovirasto voi erityisistä syistä ja 88 tai 89 §:ssä mainituin edellytyksin hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi myös ottaa asian ratkaistavakseen ja määrätä ehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätöseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

11 luku

Erinäiset säännökset

91 §

Asiakirjojen tuhoutuminen

Jos veroilmoituksia taikka muita verotukseen kuuluvia asiakirjoja tuhoutuu, verohallituksella on oikeus antaa tarpeelliset määräykset ilmoittamisvelvollisuuden uudelleen täyttämisestä sekä verotuksen toimittamisesta.

92 §

Oikeudenkäyntikulujen korvaus

Verotusta koskevasta valituksesta päättäessä voivat lääninoikeus ja korkein hallinto-oikeus määrätä valtion, kunnan, seurakunnan tai kansaneläkelaitoksen taikka verovelvollisen suorittamaan oikeudenkäyntikulujen korvausta noudattaen soveltuvien osin oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädettyjä perusteita.

93 §

Poliisin virka-apu

Poliisi on toimivaltansa puitteissa velvollinen antamaan vero- ja muutoksenhakuviranomaisille tarpeellista virka-apua.

94 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

12 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

95 §

Lain voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.

Tällä lailla kumotaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annettu verotuslaki (482/58) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tällä lailla kumotun verotuslain verotus-
tietojen julkisuutta, salassapitoa, tietojen luovutusta ja salassapitovelvollisuuden rikkomista koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin enintään vuoden 1996 loppuun. Kumotun lain mainittuja säännöksiä sovelletaan tarvittaessa myös perintö- ja lahjaverotuksessa.

96 §

Lain soveltaminen

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa seuraavin poikkeuksin:

1) verotoimistolle tai verojohtajalle verotuslaissa säädetty toimivalta siirtyy tämän lain voimaantullessa asianomaiselle läänin-verovirastolle myös verovuotta 1996 edeltä-

viltä verovuosilta toimitettavien verotusten osalta;

2) veroluokitusta, muutoksenhakua veroluokitukseen ja metsätalouden tuottoerusteiden vahvistamista koskevia verotuslain ja sen nojalla annettuja säännöksiä noudatetaan verovuodelta 1996 ja sen jälkeen toimitettavissa verotuksissa sellaisina kuin ne olivat voimassa tämän lain voimaantullessa;

3) yhteisökorko lasketaan verovuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa 41 §:ssä säädetystä poiketen aikaisintaan marraskuun 1 päivästä 1996 lukien;

4) verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuutta ja sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskeva lain 2 ja 3 luvun sekä 87 §:n säännöksiä sovelletaan jo verovuodelta 1995 toimitettavassa verotuksessa;

5) verotuksen päättymistä koskevaa lain 49 §:ää sovelletaan jo verovuodelta 1995 toimitettavassa verotuksessa;

6) tappion vahvistamista ja muutoksenhakuoikeutta tappion vahvistamiseen koskevia lain 33 ja 65 §:n säännöksiä sovelletaan jo verovuodelta 1995 toimitettavassa verotuksessa; tappioon, joka on vahvistettu verovuodelta 1994 tai sitä aikaisemmilta vuosilta, saa hakea tässä laissa säädettyssä järjestyksessä muutosta 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä;

7) ennakonpidätyksen lukemista yhtymän osakkaiden hyväksi koskevaa lain 36 §:ää sovelletaan jo verovuodelta 1995 toimitettavassa verotuksessa.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan verotuslakiin, sovelletaan tämän lain vastaavaa säännöstä.

3.

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä marraskuuta 1959 annetun ennakkoperintälain (418/59) 50 §:n 1 momentti, 55 §:n 3—6 momentti ja 60 §, näistä 50 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1549/92) ja 55 §:n 3—6 momentti 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1338/90),

muutetaan 4 a §, 15 §:n 2 momentti, 16 §, 22 §, 24 §:n 5 momentti, 25 §, 25 b §:n 4 momentti, 28 §:n 1 ja 3 momentti, 29 §, 30 a §:n 3 momentin 1 kohta ja 5 momentti, 32 §:n 3 momentti, 38 §:n 1 momentti, 42 §, 43 §, 45 §:n 2 momentti, 46 §, 47 §:n 1 momentti, 48 §:n 1 ja 2 momentti, 49 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §, 52 §:n 2 momentti, 53 §, 55 §:n 1 momentti, 58 § ja 58 c §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 a § 16 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1215/94), 16 § muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1982 ja 17 päivänä joulukuuta 1982 annetuilla laeilla (529/82 ja 946/82), 22 §, 52 §:n 2 momentti ja 55 §:n 1 momentti 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (612/78), 25 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja 19 päivänä elokuuta 1983 annetulla lailla (704/83), 25 b §:n 4 momentti 22 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (1032/78), 28 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (610/94) ja 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (542/85), 29 § muutettuna 13 päivänä elokuuta 1976 annetulla lailla (670/76) ja mainitulla 30 päivänä joulukuuta 1992 annetulla lailla, 30 a §:n 3 momentin 1 kohta ja 5 momentti sekä 38 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, 32 §:n 3 momentti 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1338/90), 42 § 12 päivänä marraskuuta 1982 annetussa laissa (808/82), 43 § muutettuna 10 päivänä marraskuuta 1989 annetulla lailla (971/89) ja mainitulla 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla, 46 § ja 47 §:n 1 momentti viimeksi mainitus-
sa laissa, 48 §:n 1 momentti mainitussa 13 päivänä elokuuta 1976 ja 2 momentti mainitussa 10 päivänä marraskuuta 1989 annetussa laissa, 49 a §:n 1 ja 2 momentti mainitussa 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa, 50 §:n 1 momentti mainitussa 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa, 51 § muutettuna mainituilla 11 päivänä elokuuta 1978 ja 16 päivänä joulukuuta 1994 annetuilla laeilla sekä 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla (482/81), 53 §:n 1 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (694/94) ja 2 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa laissa (391/68), 58 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja 29 päivänä joulukuuta 1988 annetulla lailla (1241/88) ja 58 c § muutettuna 10 päivänä heinäkuuta 1979 ja 18 päivänä joulukuuta 1981 annetuilla laeilla (610/79 ja 895/81), sekä

lisätään lakiin uusi 6 d ja 20 b §, seuraavasti:

4 a §

Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen maksamastaan palkasta ja 6 §:ssä tarkoitetusta korvauksesta vain, jos samalle saajalle kalenterivuonna maksettujen suoritusten määrä ylittää verohallituksen vahvistaman määrän tai jos suoritus liittyy maksajan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan.

6 d §

Ennakkoperintärekisteristä poistettu tai rekisteröimättä jätetty voi pyytää lääninverovirastolta päätöksen oikaisua.

15 §

Jos pidätyksen toimittamisen jälkeen selvitetään, miten 1 momentissa tarkoitettu palkka jakaantuu palkansaajien kesken, pidätyksen toimittaneen lääninveroviraston on pyynnöstä jaettava pidätys palkansaajien kesken palkkojen suhteessa ja annettava heidän saamansa yhteisen pidätystodistuksen sijaan kullekin erikseen kirjoitettavat todistukset.

16 §

Jos on ilmeistä, ettei verovelvollisen tulosta toimitettava ennakonpidätys vastaa hänelle verovuodelta määrättävän valtionveron, kun-

nallis- ja kirkollisveron sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun yhteenlaskettua määrää, voi se lääninverovirasto, jonka virka-alueella verovelvollisen kotikunta on, verovelvollisen pyynnöstä tai muutoin muuttaa verovelvollisen ennakonpidätystunnuksen tai muut hänen ennakonpidätystään koskevat määräykset sen mukaan kuin verohallitus määrää.

Tietylle palkansaajien ryhmälle, jolle voidaan yhtenäisten perusteiden mukaan myöntää muita kuin 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä, joita ei ole otettu huomioon ennakonpidätyksen määrää vahvistettaessa, voi myös se lääninverovirasto, jonka virka-alueella työnantajan kotikunta on, työnantajan pyynnöstä määrätä nämä vähennykset tehtäväksi tulosta ennen ennakonpidätyksen toimittamista.

20 b §

Työnantajan on annettava kuukausittain lääninverovirastolle ilmoitus yhteisöltä tai yhteisetuudelta pidätetystä ennakosta.

22 §

Työnantaja on valtiolle vastuussa ennakonpidätyksen suorittamisesta. Jos pidätetyn määrän tai 19 §:ssä tarkoitettun koron suorittaminen määräajassa osaksi tai kokonaan kuitenkin laiminlyödään, se lääninverovirasto, jonka virka-alueella työnantajan kotikunta on, maksuunpanee laiminlyödyn määrän ja sille veronlisäystä siten kuin laissa veronlisäyksestä ja viivekorosta (/) säädetään. Jos pidätys suoritetaan säädetyn maksupäivän jälkeen, maksettava veronlisäys lasketaan edellä mainitussa laissa tarkoitettulla tavalla.

Lääninveroviraston on toimitettava maksuunpano kuuden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä lukien, jona palkka on maksettu.

24 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ennakonpidätys pannaan työnantajan maksettavaksi enintään 40 prosentin suuruisena.

25 §

Ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyönyt työnantaja on 24 §:n mukaan suoritettavan määrän lisäksi määrättävä suorittamaan veronlisäystä siten kuin siitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa

säädetään. Veronlisäys on määrättävä työnantajan maksettavaksi, vaikka pidättämättä jätetty määrä on jo suoritettu tai vaikka maksuvelvollisuus jätetään määräämättä 24 §:n 2 tai 4 momentin nojalla. Veronlisäys lasketaan sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun, jona pidätys olisi ollut toimittettava. Jos pidättämättä jätetty määrä on jo suoritettu, veronlisäys lasketaan maksupäivään.

Jos työnantajan laiminlyöntiä 24 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on pidettävä kokonaisuutensa vähäisenä, veronlisäystä ei kuitenkaan määrätä. Verohallitus määrää tarkemmin, mitä vähäisellä laiminlyönnillä tarkoitetaan.

25 b §

Edellä 24 §:n 1 momentin nojalla määrättyä maksuvelvollisuutta ei poisteta korotuksen osalta.

28 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta ja määräämillään ehdoilla poistaa työnantajan maksettavaksi 24 §:n ja 25 a §:n 3 momentin nojalla pannun pidättämättä jätetyn määrän, 22 ja 25 §:ssä tarkoitettujen veronlisäykset, 25 b §:ssä tarkoitettua korotuksen sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa tarkoitettua viivekoron ja lykkäyksen vuoksi maksettavan koron. Verohallitus voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilittävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Lääninverovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen määrien suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

29 §

Verohallituksen tai lääninveroviraston kehotuksesta työnantajan on esitettävä Suomessa tarkastettavaksi palkkakirjanpitoa tai muistiinpanonsa sekä kaikki se laskentatieteen kuuluva ja mikä tahansa muu aineisto,

tarpeisto tai omaisuus, joka saattaa olla tarpeen ennakontarkastusta toimitettaessa. Niin ikään työnantajan on esitettävä palkansaajan hänelle jättämä ennakonpidätystä koskeva aineisto. Myös palkansaaja on velvollinen kehotuksesta esittämään tarkastettavaksi ennakonpidätystä koskevan aineiston.

Mitä 1 momentissa säädetään työnantajasta, koskee myös sitä, jolla on hallussaan edellä tarkoitettua aineistoa.

Suoritetusta tarkastuksesta on laadittava kertomus, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ulosotonhaltija ja poliisiviranomainen ovat velvollisia antamaan veroviranomaisille virka-apua tarkastusten toimittamisessa.

Esittämisvelvollisuuden tarkemmasta sisällöstä ja laajuudesta sekä tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään asetuksella.

30 a §

Ennakonpidätystä ei toimiteta 1 momentissa tarkoitettua suorituksesta, jos:

1) se maksetaan tuloverolaissa tarkoitettulle yhteisölle tai yhteisetuudelle;

Jos on ilmeistä, että 2 momentissa tarkoitettu ennakonpidätys on verovelvollisen tässä pykälässä tarkoitettua tulosta maksuunpan-tavien verojen ja maksujen suoritukseksi liian suuri, ja jos hänellä ei ole muita tuloja, lääninverovirasto voi verovelvollisen pyynnöstä alentaa pidätyksen vastaamaan lopullisia veroja ja maksuja.

32 §

Lääninverovirasto voi verovelvollisen pyynnöstä päättää, ettei pidätystä toimiteta 31 §:ssä tarkoitettua suorituksesta, jos on ilmeistä, että ennakonpidätystä ei tarvita 1 §:ssä tarkoitettujen verojen ja maksujen suoritukseksi.

38 §

Ellei verohallitus erityisistä syistä toisin määrää, ennakon määrää se lääninverovirasto, jossa verovelvollisen verotus verotusmenettelystä annetun lain mukaan toimitetaan.

42 §

Verohallitus päättää pienimmästä määrättä-

västä ennakosta.

43 §

Ajasta, jonka kuluessa ennakon maksuunpano on toimitettava, säädetään asetuksella.

Rajoitetusti verovelvollisen maksettavaksi voidaan ennakko kuitenkin määrätä muulloinkin, jos Suomesta tilapäisesti saadaan ennakonkannon alaista tuloa.

45 §

Jos ennakkovertuetteloon ei ole tehty 1 momentissa tarkoitettua merkintää ennakosta vastuussa olevasta henkilöstä tai jos toinen henkilö on vastuussa vain osasta ennakkoa, se lääninverovirasto, jossa maksuunpano on tapahtunut, voi tarvittaessa määrätä edellä tarkoitettua henkilöä kuultuaan hänet verovelvollisen kanssa yhteisvastuulliseksi ennakon tai sen osan suorittamisesta.

46 §

Jos ennakko on määrätty aiheetta tai suu-remmaksi kuin tarvitaan, lääninverovirasto voi myös viran puolesta poistaa tai oikaista aiheettoman tai liian suuren ennakon. Ennakon määränneen lääninveroviraston on poistettava ennakko tai oikaistava se verovelvollisen esitettyä tarvittavan selvityksen.

47 §

Edellä 46 §:ssä tarkoitettua ennakon alen-tamista on haettava ennen verovuoden lop-pua. Yhteisö ja yhteisetus voivat hakea 46 §:ssä tarkoitettua ennakon alentamista neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymis-kuukauden lopusta lukien.

48 §

Ennakko kannetaan ennakon määrästä riip-puen yhdessä tai useammassa erässä, sen mukaan kuin verohallitus määrää.

Jos ennakko 46 §:n nojalla alennetaan jo suoritettua määrää pienemmäksi, palautetaan liikaa kannettu määrä viipymättä.

49 a §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuk-sesta ja määräämillään ehdoilla poistaa mak-suunpanulle ennakolle suoritettavan viive-koron sekä ennakolle lykkäyksen vuoksi maksettavan koron. Verohallitus voi poistaa ne silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on

jo tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle. Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa.

Verohallitus ja valtiovarainministeriö voivat ottaa 1 momentissa tarkoitetun periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

51 §

Ennakkonpidätystä koskevaan 13 §:n nojalla annettuun määräykseen tai 38 §:n nojalla annettuun ennakkoa koskevaan määräykseen taikka 6 b §:n nojalla annettuun ennakkoperintärekisteröintiä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla ennen kuin määräystä tai päätöstä on pyydetty oikaistavaksi 6 d, 16 tai 46 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Ennakkoperintärekisteriin merkitsemistä koskevaan 6 a §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla ennen kuin rekisteriin merkitty on 6 b §:n 1 momentin mukaisesti pyytännyt rekisteristä poistamista. Edellä 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ratkaisuun ja 21 §:n mukaista rekisteröintiä koskevaan lääninveroviraston päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Jos muutoksenhakua ei 1 momentin mukaan ole kielletty, lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon hänen kotikuntansa kuuluu. Edellä 16 §:n 2 momentissa ja 17 §:ssä tarkoitetuista ratkaisuihin haetaan kuitenkin muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon työnantajan kotikunta kuuluu. Jollei mikään lääninoikeus edellä tässä momentissa olevien säännösten mukaan ole toimivaltainen valitusta käsittelemään, tehdään valitus Uudenmaan lääninoikeudelle.

Veroasiamiehellä on oikeus hakea muutosta lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen 21 §:ssä tarkoitettua rekisteröintipäätöstä lukuun ottamatta. Veroasiamiehellä on oikeus hakea muutosta myös 16 ja 45 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

Valituskirjelmä on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa tiedoksi saamisesta. Ennakkonkantoa koskeva 46 §:ssä tarkoitettu päätös, jolla ennakkoa on muutettu verovelvollisen vaatimuksen mukaisesti, katsotaan saadun tiedoksi seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi. Veroasiamiehen valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ja 4 momentissa säädetyn määräajan jälkeenkin voidaan muutosta hakea lääninveroviraston 38 ja 45 §:n mukaan tekemään päätökseen sillä perusteella, että päätös on annettu lakia virheellisesti soveltaen tai että asiaa käsiteltäessä on tapahtunut erehdys tai menettelyvirhe, jonka voidaan otaksua vaikuttaneen asian ratkaisuun. Valitusta ei kuitenkaan saa tehdä myöhemmin kuin kuuden vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta lukien, jona päätös on annettu.

Poiketen siitä, mitä 4 momentissa säädetään, muutosta voidaan hakea lääninveroviraston 22, 24, 25, 25 a, 25 b, 55, 55 a, 58, tai 58 b §:n nojalla antamaan päätökseen lääninoikeudelta kuuden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta lukien, jona päätös on annettu. Haettaessa muutosta 27 ja 58 c §:ssä tarkoitettuun oikaisupäätökseen valitusaika on alkuperäisen päätöksen antamista seuranneen vuoden alusta kuusi vuotta, kuitenkin vähintään 60 päivää oikaisupäätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

52 §

Ennakkoperintärekisteröintiä koskevaa päätöstä on noudatettava oikaisuhakemuksesta tai valituksesta huolimatta. Oikaisuhakemukseen tai valitukseen annettua päätöstä sovelletaan siitä lukien, kun suorituksen maksaja on saanut oikaisuhakemuksen tai valituksen johdosta annetusta päätöksestä tiedon.

53 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään.

Valtion puhevaltaa käyttää 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa veroasiamies.

55 §

Jos ennakkoa on pidätetty tai kannettu tulosta tai varallisuudesta, josta ei ole suoritettava veroa eikä kansaneläkevakuutusmaksua, eikä ennakkoa ole käytetty muun veron tai kansaneläkevakuutusmaksun suorituksiksi, on pidätetyn määrän osalta sen lääninvero-

viraston, jonka virka-alueella työnantajan kotikunta on, sekä kannetun ennakon osalta sen lääninveroviraston, jossa ennakko on määrätty, määrättävä peritty määrä viipymättä palautettavaksi asianomaiselle.

— — — — —

58 §

Ennakonpidätys luetaan verovelvollisen hyväksi verotusmenettelystä annetussa laissa (/) tarkoitetulla tavalla. Verohallitus antaa asiasta tarkempia määräyksiä. Myös yhtiöveron hyvitys luetaan siihen oikeutetun hyväksi verohallituksen määräämällä tavalla.

Jos ennakonpidätystä ei ole veroa määrättäessä otettu huomioon, voidaan liikaa suoritettu määrä saada hakemuksesta takaisin lääninverovirastolta. Hakemus on tehtävä kuuden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jolta toimitettavassa verotuksessa pidätys olisi pitänyt lukea verovelvollisen verojen lyhennykseksi.

— — — — —

Pienimmästä palautettavasta määrästä säädetään asetuksella.

58 c §

Jos 24 §:n 2 momentin, 55, 55 a, 58, 58 a tai 58 b §:n nojalla annetussa päätöksessä on sattunut laskuvirhe tai siihen verrattava erehdys tai palautus muutoin todetaan kokonaan tai osittain aiheettomaksi, päätös on oikaistava.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Lain 28 ja 49 a §:ää sovelletaan myös veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa tarkoitettuihin viivästyskorkoon ja jäämämaksuun. Lain 49 a §:ssä tarkoitettu huojennustoimivalta siirtyy lääninverovirastolle tämän lain voimaan tullessa myös verohallituksessa vireillä olevien asioiden osalta.

4.

Laki

Kiinteistöverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/92) 16—18 §, 20 ja 21 §, 22 §:n 1 momentti, 24 §:n 2 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26, 27, 29, 29 a, 32 ja 35 §, 36 §:n 1 momentti, 37 ja 39 §,

sellaisina kuin niistä ovat 25 §:n 1 momentti sekä 26, 29 a ja 35 § 3 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1084/93) sekä 27 § 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (698/94), seuraavasti:

16 §

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

Verovelvollisen on kehotuksesta annettava lääninverovirastolle ne tiedot ja selvitykset, jotka saattavat olla tarpeen kiinteistöverotuksen toimittamista tai muutoksenhakua varten. Verovelvollisen velvollisuudesta antaa tietoja verotuksen toimittamista varten on soveltuvin osin voimassa mitä verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuudesta verotusmenettelystä annetun lain (/) 2 luvussa säädetään.

17 §

Lääninveroviraston tiedonantovelvollisuus

Jos kiinteistö sijaitsee muun kuin sen lääninveroviraston virka-alueella, joka toimittaa verotuksen, kiinteistön sijaintikunnan lääninverovirasto antaa verotuksen toimittavalle lääninverovirastolle verotuksen toimittamista varten tarvittavat tiedot.

18 §

Lääninveroviraston tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Lääninveroviraston oikeuteen saada kiinteistöverotuksen toimittamista varten tietoja sivulliselta ja viranomaiselta sekä oikeuteen tarkastaa niitä on soveltuvin osin voimassa, mitä sivullisen ja viranomaisen tiedonantovelvollisuudesta verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa säädetään.

20 §

Verotuksen toimittaja

Verotuksen toimittaa lääninverovirasto. Verohallitus määrää, miten verotuksen toimittaminen jakautuu eri lääninverovirastojen kesken.

21 §

Ennakkotieto

Verotusmenettelystä annetun lain 85 §:ssä tarkoitettu keskusverolautakunta voi antaa kiinteistöveroä koskevan ennakkotiedon, jos se katsotaan verovelvolliselle erityisen tärkeäksi taikka jos lain soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapauksissa tai verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saada asia ratkaistuksi. Ennakkotiedon hakemisesta ja sitovuudesta sekä muutoksenhausta siihen on soveltuvin osin voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

22 §

Verotuksen toimittaminen

Verotusta toimitettaessa lääninverovirasto laskee ja maksuunpanee kiinteistöveron. Verotusta toimitettaessa otetaan huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat lääninveroviraston käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

— — — — —

24 §

Verolippu ja veroselvitys

Lääninveroviraston on annettava verovelvolliselle selvitys, johon merkitään kiinteistöt, joista verovelvollisen on suoritettava veroa, näiden kiinteistöjen arvot sekä suoritettavan veron määrä. Jos rakennus sijoittuu 12—14 §:ssä tarkoitettuihin luokkiin, myös tämä merkitään selvitykseen.

25 §

Veronkorotus ja verotuksen muuttaminen

Veronkorotuksesta, veronoikaisusta, jälki-verotuksesta ja seurannaismuutoksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa niistä säädetään.

26 §

Muutoksenhaku lääninveroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen

Tämän lain mukaan verovelvollinen tai se, joka on veron suorittamisesta joko julkis- tai yksityisoikeudellisella perusteella vastuussa, samoin kuin kiinteistön sijaintikunnan määräämä veroasiamies tai mainittu kunta saa hakea muutosta verotukseen kirjallisella oikaisuvaatimuksella sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunnalta, jonka alueella verovelvollisen kotikunta on tai, jos puolisoilla on eri kotikunta, miehen kotikunnan verotuksen oikaisulautakunnalta. Jos verotus on 20 §:n mukaan määrätty toimitettavaksi muualla kuin siinä lääninverovirastossa, jonka toimialueella verovelvollisen kotikunta on, oikaisuvaatimus tehdään sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella kiinteistö on. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä asianomainen oikaisulautakunta on.

Valituksesta, oikaisuvaatimuksesta ja niiden käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

27 §

Muutoksenhaku lääninoikeuden päätökseen

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea

muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Kunnan puolesta on valitusoikeus kiinteistön sijaintikunnan määräämällä veroasiamiehellä ja tällä kunnalla.

29 §

Viivästyseuraamukset

Kiinteistöveron määräaikana maksamisen laiminlyönnin seuraamuksista on voimassa, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/) säädetään.

29 a §

Palautettavalle määrälle maksettava korko

Jos veroa palautetaan veronoikaisun tai muutoksenhaun johdosta, palautettavalle määrälle maksetaan säädetty korko veron maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

32 §

Verohallituksen toimivalta

Verohallitus antaa kiinteistöveron kantoa, perintää, palauttamista ja tilittämistä koskevat tarkemmat määräykset. Verohallitus voi tällöin määrätä, että kiinteistöveron tilittäminen ja tilitysten maksatus yhdistetään verotusmenettelyssä annetun lain mukaisten verojen tilittämiseen.

35 §

Rangaistussäännökset

Rangaistusseuraamuksista on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetun lain 9 luvussa säädetään.

36 §

Vastuu verosta

Verovastuusta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa ja veronkantolaissa (611/78) säädetään.

37 §

Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys

Kiinteistöverosta vapauttamisesta ja veron

suorittamisen lykkäämisestä on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa säädetään kunnallisverosta.

39 §

*Verotusmenettelystä annetun lain
soveltaminen*

Sovellettaessa tähän lakiin sisältyvän viit-

tauksen nojalla verotusmenettelystä annetun lain säännöksiä niitä sovelletaan myös sellaisiin verovelvollisiin, joihin verotusmenettelystä annetun lain säännöksiä ei muutoin sovelleta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1997.

5.

Laki

perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/40) 21 a §:n 1 momentti, 22—24 §, 25 §:n 3 momentti, 26, 29 ja 30 §, 31 §:n 1, 2 ja 3 momentti, 32 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §, 39 §:n 2 momentti, 42 §:n 2 momentti, 43—49 §, 50 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti, 52 §:n 1 momentti, 53 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n johdantokappale, 56 §:n 1 ja 3 momentti sekä 59 §, sellaisina kuin ne ovat, 53 §:n 2 momentti ja 54 §:n 2 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (612/94), 55 §:n johdantokappale 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1110/94) ja muut 29 päivänä huhtikuuta 1994 annetussa laissa (318/94), sekä

lisätään 55 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 8 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla, uusi 5 momentti seuraavasti:

21 a §

Ennakkotiedon lahjaverotuksesta antaa se lääninverovirasto, jonka alueella varallisuuden luovuttaja asuu.

22 §

Perintöverotuksen toimittaa se lääninverovirasto, jonka alueella perinnönjättäjä kuollessaan vakinaisesti asui.

Jos omaisuus siirtyy kahdelle tai useammalle henkilölle siten, että se toisen oikeuden lakattua siirtyy toiselle, myöhemmän saajan verotuksen toimittaa kuitenkin se lääninverovirasto, jonka alueella edellinen saaja asuu tai kuollessaan asui.

23 §

Lahjaverotuksen toimittaa se lääninverovirasto, jonka alueella lahjanantaja asui verovelvollisuuden alkaessa.

24 §

Jos 22 tai 23 §:n säännöksiä ei voida soveltaa, perintö- tai lahjaverotuksen toimittaa se lääninverovirasto, jonka alueella veronalainen varallisuus verovelvollisuuden alkaessa suurimmalta osaltaan oli, tai jollei varallisuus ollut Suomessa, se lääninverovirasto, jonka alueella verovelvollinen veroa määrättäessä asuu.

25 §

Lääninverovirasto voi kuolinpesän osakkaan ennen verotuksen toimittamista tekemästä hakemuksesta lykätä perintöverotuksen toimittamisen määräajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi perukirjan lääninverovi-

rastolle jättämiselle säädetyn ajan päättymisestä, jos hakemuksen tueksi esitetään painavia syitä. Tällaisena syynä on muun muassa pidettävä perinnönjaon toimittamista pesässä, johon sisältyvän maatilán tai muun yrityksen toimintaa jatketaan kuolinpesän tai sen osakkaiden lukuun, kun kysymyksessä ei ole kuolinpesän kokonaisvaroihin nähden vähäinen varallisuuserä.

26 §

Perintöverotuksen toimittamista varten on perintökaaren 20 luvussa tarkoitetun pesän ilmoittajan annettava kehotuksesta perinnönjättäjän jälkeen laadittu perukirja. Edellä 22 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on annettava myös edellisen haltijan tai osuutta rasittavan oikeuden haltijan jäämistöstä laadittu perukirja.

Verovelvollisen on annettava veroilmoitus, jos perinnönjättäjän jälkeen ei ole laadittava perukirjaa tai jos velvollisuus suorittaa perintöveroa muissa kuin 22 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa alkaa myöhemmin kuin 5 §:ssä säädetään.

Jos verovelvollinen ei asu Suomessa, velvollinen antamaan veroilmoituksen on se, jolla on kuolinpesä hallussaan.

29 §

Perukirja on annettava kuukauden kuluessa perunkirjoituksesta asianomaiselle lääninverovirastolle.

Lääninverovirasto voi ilmoittaa käräjäoikeudelle perunkirjoituksen toimittamisen lainlyönnistä.

30 §

Veroilmoitus on annettava kolmen kuu-

kauden kuluessa verovelvollisuuden alkamisesta asianomaiselle lääninverovirastolle.

31 §

Lääninverovirasto toimittaa perintö- ja lahjaverotuksen. Se myös oikaisee havaitsemansa 40 tai 41 §:ssä tarkoitetun virheen.

Verotus katsotaan toimitetuksi sinä päivänä, jona lääninverovirasto on käsitellyt asian. Verotuksen toimittamispäivän tulee ilmetä verotusasiakirjoista.

Verotusta toimitettaessa voidaan ottaa huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat lääninveroviraston käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

32 §

Kuolinpesän osakas, erityisjälkisäädöksen saaja ja eloonjäänyt puoliso, silloinkin kun hän ei ole kuolinpesän osakas, sekä näiden lailliset edustajat, perunkirjoituksen toimittajat ja se, joka on ilmoittanut pesän tai hoitaa sitä, samoin kuin lahjanantaja ja -saaja ovat velvolliset lääninveroviraston tai verohallituksen asianomaisen virkamiehen tai veroasiamiehen kehotuksesta antamaan kaikki pesää tai lahjaa koskevat tiedot ja selvitykset sekä esittämään tarkastettaviksi kaikki pesää tai lahjaa koskevat asiakirjat.

37 §

Kun lääninverovirasto on toimittanut verotuksen, on sille, jolle on maksuunpantu perintö- tai lahjaveroa, lähetettävä verolippu ja annettava selvitys verotuksen perusteista sekä ohjeet siitä, miten verotukseen voidaan hakea muutosta.

38 §

Jos perintöverotuksen toimittamisen jälkeen kuolinpesään ilmaantuu uusia varoja tai velkoja, on perintökaaren 20 luvun 10 §:ssä tarkoitettu täydennys- tai oikaisukirja annettava lääninverovirastolle kuukauden kuluessa sen laatimisesta.

Kun perintöverotus toimitetaan veroilmoituksen nojalla, on uusista varoista ja veloista annettava lääninverovirastolle veroilmoitus kolmen kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun niitä on ilmaantunut pesään.

Jos perintö- tai lahjaverotuksen perusteet ovat verotuksen toimittamisen jälkeen muutoin muuttuneet, on se verovelvollinen, jon-

ka perintö- tai lahjaveron määrä nousisi, kolmen kuukauden kuluessa sanotusta syystä tiedon saatuaan velvollinen ilmoittamaan asiasta lääninverovirastolle, jollei joku muu osakas tai lahjansaaja jo ole sellaista ilmoitusta tehnyt.

39 §

Jos purkavin ehdoin saadun omaisuuden saaja ehdon täytyessä joutuu luovuttamaan omaisuuden viiden vuoden kuluessa siitä, kun hän sen sai, on aikaisemmin maksettu vero palautettava 41 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Verovelvollisen on tehtävä tätä koskeva ilmoitus lääninverovirastolle kuuden kuukauden kuluessa omaisuuden luovuttamisesta.

42 §

Lääninverovirasto voi kuitenkin ratkaista verovelvollisen tekemän 43 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen silloin, kun esitetty vaatimus hyväksytään.

43 §

Verovelvollinen tai veroasiamies saa hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Perintöverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella perinnönjättäjä kuollessaan asui. Edellä 22 §:n 2 momentissa mainituissa tapauksissa oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella omaisuuden edellinen saaja asuu tai kuollessaan asui. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa lääninverovirastoon.

Lahjaverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella lahjanantaja lahjaverovelvollisuuden alkaessa asui.

Jos 1 ja 2 momentin säännöksiä ei voida soveltaa, oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella veronalainen omaisuus verovelvollisuuden alkaessa suurimmalta osalta oli tai, jos varallisuus ei ollut Suomessa, jonka alueella verovelvollinen veroa määrättäessä asui.

Verovelvollisen on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan

vuoden alusta. Veroasiamiehen on tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verotuksen toimittamispäivästä.

Veronoikaisua ja muutoksenhakuviranomaisen uudelleen toimitettavaksi palauttamaa verotusta koskevasta lääninveroviraston päätöksestä saadaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus edellä säädetyn määräajan estämättä 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Veroasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

44 §

Edellä 43 §:stä säädetystä poiketen 21 a §:ssä tarkoitettuun ennakkotietopäätökseen haetaan muutosta valittamalla sen läänin lääninoikeuteen, jonka tuomiopiirissä ennakkotietopäätös on tehty. Valitusoikeus on ennakkotiedon hakijalla ja veroasiamiehellä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkotietopäätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä. Ennakkotietoa koskeva valitus on käsiteltävä lääninoikeudessa kiireellisenä.

45 §

Verovelvollinen tai veroasiamies saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen muutosta valittamalla sen läänin lääninoikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon.

Verovelvollisen valitusaika on viisi vuotta perintö- tai lahjaverotuksen toimitamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen valitusaika on kuusi kuukautta verotuksen toimittamispäivästä. Oikaisuvaatimukseen annettua päätöksestä saadaan kuitenkin valittaa tämän määräajan estämättä 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut tiedon päätöksestä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

46 §

Lääninveroviraston tulee varata verovelvolliselle veroasiamiehen tekemästä valituksesta ja veroasiamiehelle verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olevat asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle.

Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä sekä lääninveroviraston lausunto valituksesta.

47 §

Valitus, jonka verovelvollinen tai veroasiamies tekee lääninoikeudelle ja joka olisi tullut osoittaa oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnalle, käsitellään oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

48 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus veroasiamiehellä. Lääninoikeuden ennakkotietoa koskevaan päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

49 §

Jos perintö- tai lahjaverotusta koskevassa asiassa, josta on tehty oikaisuvaatimus verotuksen oikaisulautakunnalle tai haettu muutosta lääninoikeudelta, asia joltakin osaltaan on jäänyt tutkimatta tai verotuksessa on sovellettu vääriä perusteita taikka verotus on muutoin toimitettu olennaisesti väärin, voidaan asia kokonaisuudessaankin palauttaa lääninverovirastolle tai verotuksen oikaisulautakunnalle uuden verotuksen toimitamista tai päätöksen tekemistä varten.

50 §

Jos verotusta on muutettu toisen verovelvollisen verotukseen vaikuttavalla tavalla, lääninverovirasto oikaisee veronoikaisuin myös tämän verovelvollisen verotusta muutosta vastaavasti (*seurannaismuutos*), jollei oikaisun tekeminen ole erityisestä syystä kohtuutonta. Seurannaismuutos voidaan tehdä, vaikka veronoikaisun edellytykset puuttuvat.

51 §

Jos viranomainen on oikaisuvaatimukseen tai valitukseen antamallaan päätöksellä määrännyt jonkun verovelvolliseksi tai muuttanut verotusta koskevaa päätöstä, on muutoksen tehneen viranomaisen vahvistettava

muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai lääninoikeuden edellä tarkoitetusta päätöksestä on lähetettävä lääninoikeudelle ja lääninverovirastolle. Lääninverovirasto oikaisee verotuksen edellä tarkoitetun päätöksen perusteella noudattaen soveltuvin osin, mitä veronokaisusta säädetään.

52 §

Perintö- tai lahjaveron kanto, perintä ja palauttaminen toimitetaan siten kuin veronkantoaissa (611/78) säädetään taikka sen nojalla säädetään tai määrätään, ellei jäljempänä toisin säädetä.

53 §

Verohallitus voi hakemuksesta määräämällä ehdoilla myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen perintö- ja lahjaverosta, viivekorosta, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta. Vapautus voidaan myöntää:

Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän verohallituksen tai lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

Jos perintö- tai lahjaveron suorittaminen määrääjassa käy verovelvolliselle vaikeaksi, voi lääninverovirasto hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

54 §

Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen,

jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän verohallituksen tai lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

55 §

Perintö- tai lahjaverosta jätetään verovelvollisen lääninverovirastolle ennen verotuksen toimittamista tekemästä pyynnöstä osa maksuunpanematta, jos:

Verovelvollisen on tehtävä 4 momentissa tarkoitettua luovutusta koskeva ilmoitus lääninverovirastolle kolmen kuukauden kuluessa omaisuuden luovuttamisesta. Maksuunpanossa noudatetaan soveltuvin osin, mitä 40 §:ssä säädetään.

56 §

Jos maatilasta, muusta yrityksestä tai niiden osasta määrätyn perintö- tai lahjaveron suhteellinen osa koko verosta on 10 000 markkaa tai enemmän ja jos 55 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa, tämän veron osan maksuaikaa pidennetään verovelvollisen ennen verotuksen toimittamista lääninverovirastolle tekemästä pyynnöstä.

Jos verovelvollinen luovuttaa pääasiallisen osan edellä tarkoitetusta maatilasta, muusta yrityksestä tai sellaisen osasta, lääninverovirasto määrää kaikki vielä tällöin maksamatta olevat maksuerät kannettaviksi seuraavan kantoerän yhteydessä.

59 §

Mikäli ei tässä laissa toisin säädetä, on soveltuvin osin noudatettava, mitä verotusmenettelystä annetun lain 2, 3 ja 11 luvuissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Lain 53 ja 54 §:ssä tarkoitettu lääninveroviraston huojennustoimivalta koskee tämän lain voimaantullessa myös verohallituksessa vireillä olevia asioita.

6.

Laki

perintökaaren 20 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren 20 luvun 1, 8, 9, 12 ja 12 a §, sellaisina kuin ne ovat 19 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (733/94), seuraavasti:

20 luku

Perunkirjoituksesta

1 §

Perunkirjoitus on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa kuolemantapauksesta, jollei asianomainen lääninverovirasto saman ajan kuluessa tehdystä hakemuksesta pesän laatuun katsoen tai muusta erityisestä syystä tätä aikaa pidennä.

8 §

Perukirja on annettava lääninverovirastolle siten kuin perintö- ja lahjaverolaissa (378/40) säädetään.

9 §

Jos perunkirjoituksen toimittaminen on lai-

minlyöty, käräjäoikeuden tulee lääninveroviraston ilmoituksesta määrätä sopiva henkilö toimituttamaan perunkirjoitus.

12 §

Lääninveroviraston 1 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

12 a §

Lääninverovirastolle annettu perukirja tai sen tekninen tallenne on säilytettävä pysyvästi. Arkistolaitos antaa tarkemmat määräykset perukirjan ja sen liitteiden säilyttämisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

7.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/78) 2 §:n 1 momentti, 3 luvun otsake, 13 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentti, 21 §:n 1, 2 ja 3 momentti, 22 § sekä 24 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat, 13 §:n 1 ja 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1544/92), 2 momentti 22 päivänä heinäkuuta 1983 annetussa laissa (639/83) ja 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (696/94) sekä 22 § 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (616/89), seuraavasti:

2 §

Rajoitetusti verovelvollisen valtion- ja kunnallisvero peritään lopullisena verona toimittamalla pidätys tulon lähteellä (*lähdevero*) tai määrätään verotusmenettelystä annetun lain (/) mukaisessa järjestyksessä noudattaen, mitä jäljempänä tässä laissa säädetään.

3 luku

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä toimitettava verotus

13 §

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 28 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön on suoritettava 1 momentissa tarkoitettusta tulosta valtionveroa pääomatulosta 28 prosenttia ja ansiotulosta 35 prosenttia.

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettusta tulosta sekä 14 §:ssä tarkoitettusta varallisuudesta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä ja on tällöin ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä soveltuvin osin voimassa, mitä mainituissa laissa on säädetty tai sen nojalla määrätty, sekä veronkannosta ja verojen tilittämisestä soveltuvin osin voimassa, mitä veronkantolaissa (611/78) säädetään tai sen nojalla määrätään.

21 §

Muutosta lääninveroviraston 12 §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun taikka Uudenmaan lääninveroviraston 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Muutoksen hakemisesta 13 §:ssä tarkoitettun tulon ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettun varallisuuden osalta toimitettuun verotukseen on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa on säädetty. Muutoksen hakemisesta lääninveroviraston 11 §:n 2 momentin ja 11 a §:n mukaiseen päätökseen sekä ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimisen velvollisen maksettavaksi, on voimassa mitä ennakoperintälaissa on muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetty.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.

22 §

Mitä verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa säädetään tai sen nojalla määrätään verosta vapauttamisesta tai sen suorittamisen lykkäyksestä, on vastaavasti sovellettava täs-

sä laissa tarkoitettuun veroon. Hakemus voidaan lähettää verohallitukselle, jonka tulee toimittaa se asianomaisen viranomaisen ratkaistavaksi.

24 §

Asetuksella voidaan rajoitetusti verovelvollisen osalta säätää poikkeuksia siitä, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa tai sen

nojalla on voimassa ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisaikasta, verotuksen toimittamisessa noudatettavista määräajoista ja menettelystä sekä veron perimisestä.

— — — — —

—————

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
1996.

—————

8.

Laki

leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 70 a §:n 3 momentti ja 81 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 70 a §:n 3 momentti 21 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (885/84) ja 81 §:n 3 momentti 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (620/78), ja

muutetaan 23 §:n 2 momentti, 30 §:n 5 momentti, 57 b §:n 4 momentti, 70 a §:n 2 momentti, 74 §:n 4 momentti, 87 ja 89 §, 91 §:n 1 ja 3 momentti, 93 §, 97 a §:n 2 momentti, 98 a §:n 2 ja 3 momentti, 98 b §:n 1 momentti, 99 §:n 1 momentti sekä 100 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 23 §:n 2 momentti 3 päivänä tammikuuta 1946 annetussa laissa (1/46), 30 §:n 5 momentti, 57 b §:n 4 momentti ja 89 § 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1167/90), 70 a §:n 2 momentti mainitussa 21 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa, 74 §:n 4 momentti 23 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1196/88), 87 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja 16 päivänä marraskuuta 1992 annetulla lailla (922/92), 91 §:n 1 ja 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (519/94), 93 §, 98 a §:n 2 ja 3 momentti, 98 b §:n 1 momentti sekä 100 a § 3 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1080/93), 97 a §:n 2 momentti 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (291/82) ja 99 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (620/93), seuraavasti:

23 §

Lainhuutoa haettaessa on hakijan esitettävä asianomaisen lääninveroviraston antama todistus huudatettavan kiinteistön arvosta viimeksi toimitetussa varallisuusverotuksessa tai, ellei kiinteistöä ole sanotussa verotuksessa arvioitu, lausunto sen arvosta.

30 §

Edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu leimaverovapaus myönnetään vain siltä osin kuin kiinteistöä ja sillä olevaa asuinrakennusta käytetään omana vakituksena asuntona. Asuinrakennukseen luetaan myös asumiseen liittyvät muut rakennustilat. Rakennukseen rinnastetaan rakennuspaikka siltä osin kuin se on pinta-alaltaan enintään 10 000 neliometriä tai kaavoitetulla alueella enintään kaavan mukaisen tontin tai rakennuspaikan suuruinen. Luovutuksensaajan on lainhuutoa hakiessaan esitettävä tarvittavat selvitykset ja kotikuntansa lääninveroviraston antama lausunto verovapauden edellytyksistä. Jos luovutuksensaajia on useita, leimaverosta vapaa on vain 1 momentin 8 kohdassa mainitut edellytykset täyttävän luovutuksensaajan omistusoikeutta vastaava osuus luovutushinnasta.

57 b §

Verovapauden edellytyksistä on annettava selvitys sille lääninverovirastolle, jonka virka-alueella luovutuksensaajan kotikunta on, verohallituksen vahvistamaa lomaketta käyttäen 87 §:n 1 momentissa säädetyssä ajassa.

70 a §

Jos leimavero on jätetty suorittamatta tai se on suoritettu määräajan jälkeen, sille maksuunpannaan veronlisäys sen mukaan kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/) säädetään.

74 §

Jos 1 momentissa tarkoitettu vekselistä tai velkakirjasta ei ole suoritettu leimaveroa säädetyssä ajassa, lääninverovirasto maksuunpanee leimaveron veronlisäyksineen 1 momentissa tarkoitettua vastuuvollisuuden suorittavaksi.

87 §

Jokainen, joka arvopapereiden myynnin tai vaihdon tapahtuessa arvopaperipörssitoiminnan tai arvopaperinvälittäjien yhteisön yllä-

pitämän sopimusmarkkinatoiminnan ulkopuolella on ollut sopimuksen tekijänä, on velvollinen kahden kuukauden kuluessa myynnin tai vaihdon tapahtumisesta näyttämään asianomaiselle lääninverovirastolle 85 §:n 1 tai 2 momentissa mainitun laskelman. Kahden kuukauden määräaika luetaan kuitenkin omistusoikeuden siirtymisestä, kun asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet siirretään uudelle omistajalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu myynti tai vaihto on tapahtunut kolmannen henkilön välityksellä, on välittäjä velvollinen lääninveroviraston kehotuksesta esittämään arvopaperien myynnistä tai vaihdosta laatimansa laskelman.

Jos laskelmaa ei ole 1 momentissa säädettyssä ajassa esitetty eikä maksuvelvollinen kehotuksestaakaan osoita suorittaneensa säädettyä leimaveroa ja veronlisäystä, lääninverovirasto maksuunpanee leimaveron säädettyine veronlisäyksineen.

89 §

Jos luovutuksesta 30 §:n 1 momentin 8 kohdassa ja 57 b §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa ei ole suoritettu leimaveroa siitä syystä, että luovutuksensaaja on antanut virheellisiä tietoja, lääninverovirasto maksuunpanee suorittamatta jääneen leimaveron veronlisäyksiin. Maksamatta jäänyttä leimaveroa on, jos luovutuksensaaja on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut virheellisiä tietoja, korotettava enintään 50 prosentilla.

91 §

Verotusmenettelystä annetun lain (/) 85 §:ssä tarkoitettu keskusverolautakunta voi hakemuksesta antaa ennakkotiedon tämän lain mukaisesta velvollisuudesta suorittaa leimaveroa, jos se katsotaan hakijalle erityisen tärkeäksi tai jos lain soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapauksissa taikka verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saada asia ratkaistuksi.

Ennakkotieto annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkotietoa on verovelvollisen tai vastuvelvollisen vaatimuksesta noudatettava sitovana siltä ajalta, joksi se on annettu. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetun lain 84 §:ssä säädetään.

93 §

Oikaisuvaatimus ja valitus voidaan tehdä myös valtion edun valvomiseksi. Valtion puolesta on valitusoikeus veroasiamiehellä.

97 a §

Leimavero palautetaan kuitenkin vain siltä osin kauppahintaa, kuin se asianomaisen lääninveroviraston antaman todistuksen mukaan kohdistuu tuotannollisen toiminnan tai matkailuyritystoiminnan kannalta tarpeellisiin rakennuksiin ja niiden tonttimaahan.

98 a §

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Lääninveroviraston tulee varata veroasiamiehen tekemästä valituksesta asianosaiselle ja asianosaisen tekemästä valituksesta veroasiamiehelle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä asiakirjoineen, joihin on liitettävä myös lääninveroviraston lausunto, on viipymättä lähetettävä lääninoikeudelle.

98 b §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään.

99 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa leimaveroa, veronkorotusta, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

— — — — —

100 a §

Jos veroa ei ole suoritettu 26 tai 87 §:ssä säädettyssä ajassa, suorittamatta jääneelle verolle on maksettava veronlisäystä sen mukaan kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään.

—————

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

—————

9.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/92) 62 §:n 2 momentti, 112 §:n 2 momentti, 122 §:n 1 ja 2 momentti, 136 §:n 2 momentti ja 149 a §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 122 §:n 2 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (624/94) ja 149 a §:n 5 momentti 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1109/94), sekä *lisätään* 44 §:ään uusi 4 momentti, seuraavasti:

44 §

Porotaloudesta saatu tulo ja sen laskeminen

Valtioneuvosto vahvistaa verohallitusta kuultuaan 2 momentissa tarkoitetut tuottooperusteet ennen kunkin vuoden joulukuun 10 päivää. Paliskuntain yhdistyksen on ennen lokakuun 31 päivää tehtävä valtioneuvostolle ehdotus porotalouden tuottooperusteista.

62 §

Yritystulon ja osingon ansiotulo-osuus

Ansiotuloa on myös verotusmenettelystä annetun lain (/) 29 §:ssä tarkoitettu peitelty osinko.

112 §

Eläketulon jaksottaminen

Vaatus eläketulon jaksottamisesta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa eläkkeen maksuvuodelta toimitettavan verotuksen valmistumisen jälkeen. Toimitettujen verotusten osalta noudatetaan soveltuvin osin mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään veronoikaisusta verovelvollisen vahingoksi.

122 §

Omistajanvaihdon vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön ja elinkeinoyhtymän tappiota ei vähennetä, jos tappiovuoden aikana tai sen

jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut. Jos tappiota tuottaneen yrityksen osakkeista tai osuuksista vähintään 20 prosenttia omistavassa yhteisössä tai yhtymässä on tapahtunut vastaava omistajanvaihdos, viimeksi mainitun yhteisön tai yhtymän omistamien osakkeiden tai osuuksien katsotaan vaihtaneen omistajaa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, se lääninverovirasto, jonka virka-alueella yhteisön tai yhtymän kotikunta on, voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön tai yhtymän toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen.

136 §

Verotuksen kattosääntö

Verovelvollisen maksettavaksi verotusmenettelystä annetun lain 32 §:n nojalla määrätty veronkorotus maksuunpannaan 1 momentista poiketen kuitenkin kokonaan, eikä sitä oteta huomioon verojen ja maksujen enimmäismäärää laskettaessa.

149 a §

Sopeutumisvähennys

Jos maatila myydään vapaaehtoisella kaupalla vuosien 1995—2000 aikana, verovel-

vollinen menettää oikeuden vuosilta 1995—1999 toimitettavissa verotuksissa myönnettyyn sopeutumisvähennykseen. Lääninverovirasto oikaisee näiltä vuosilta toimitetut verotukset noudattaen soveltuvin osin, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään veronoikaisusta. Veronoikaisu voidaan tehdä, vaikka sen edellytykset puuttu-

vat.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Lain 122 §:n 1 momenttia sovelletaan 30 päivänä syyskuuta 1995 ja sen jälkeen tapahtuneisiin omistajanvaihdoksiin. Lain 122 §:n 2 momenttia sovelletaan lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin.

10.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä elokuuta 1978 annetun veronkantolain (611/78) 28 § sellaisena kuin se on muutettuna 6 päivänä elokuuta 1982 ja 28 päivänä kesäkuuta 1985 annetuilla laeilla (610/82 ja 542/85), ja

muutetaan 4 c §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 4 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 ja 2 momentti, 18 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, ja 26 a §:n 2 ja 3 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 4 c §:n 1 momentti 18 päivänä helmikuuta 1994 annetussa laissa (132/94), 9 a §:n 1 momentti ja 26 §:n 2 ja 3 momentti 22 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (353/91), 12 §:n 4 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (713/94), 17 §:n 1 momentti 4 heinäkuuta 1980 annetussa laissa (526/80), 18 §:n 1 momentti 1 päivänä marraskuuta 1991 annetussa laissa (1301/91), 18 §:n 2 momentti 4 heinäkuuta 1980 annetussa laissa (526/80), 18 a §:n 1 momentti 8 joulukuuta 1994 annetussa laissa (1103/94) sekä 2 ja 4 momentti 10 päivänä tammikuuta 1986 annetussa laissa (13/86), sekä

lisätään uusi 12 h §, seuraavasti:

4 c §

Maksuvelvolliselta kannetut tai perityt varat käytetään verosaatavan suoritukseksi seuraavassa järjestyksessä:

- 1) maksunlykkäyskorko;
- 2) jäämämaksu, viivästyskorko, viivekorko;
- 3) viivästyskorkoa vastaava korko, veronlisäys;
- 4) veronkorotus;
- 5) vero;
- 6) korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annetussa laissa (1251/90) tarkoitettu korotus; sekä
- 7) jäännösveron korko, maksettava yhteisökorko.

8 §

Samana vuonna vanhentuvien verojen kesken noudatetaan seuraavaa kuittausjärjestystä:

- 1) verotusmenettelystä annetun lain (/) 1 §:n 2 momentissa tarkoitetut verot ja maksut sekä ennakoperintälain ja sairausvakuutuslain nojalla maksuunpantu ennakko tai muu määrä;
- 2) työnantajan sosiaaliturvamaksu ja kiinteistövero;
- 3) muut valtiolle tulevat verot;
- 4) metsänhoitomaksu; sekä
- 5) suhdannetalletus.

9 a §

Jos Suomeen on vieraasta valtiosta siirretty sellaista veroa tai veron ennakkoa, jota ei ole käytetty verovelvollisen verotusmenettelystä annetun lain mukaisten verojen vähennykseksi vastaavasta tulosta toimitetussa verotuksessa, kuitataan siirretyt varat tässä verotuksessa kannossa maksettavaksi jääneen määrän suoritukseksi.

10 §

Veronkuittauspäivä on päivä, jona lääninverovirasto saa tiedon palautuksesta. Kun verojäämän suoritukseksi kuitataan palautettavaa ennakkoa tai kun veronkuittaus toimitetaan 9 a §:n mukaisesti, veronkuittauspäivä on päivä, jona verotus on päättynyt. Jos 9 a §:n mukainen kuittaus toimitetaan verovuotta seuraavan vuoden jälkeen maksuunpantujen verojen suoritukseksi, veronkuittauspäivä on kuitenkin veron maksuunpanokuukautta seuraavan kuukauden viimeinen päivä.

12 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään.

12 h §

Ahvenanmaan kunnille tulevat yhteisöverot tilitetään erillään muista yhteisöveroista noudattaen erikseen säädettyjen ja määrättyjen perusteiden ohella soveltuvin osin tämän luvun säännöksiä. Muilta osin tilittämisessä menetellään siten kuin tässä laissa säädetään.

17 §

Veronsaajille tilitetään kuukausittain maksuunpanosuhteiden mukainen osuus koko maassa kertyneistä verotusmenettelystä annettussa laissa tarkoitetuista lopullisista veroista sekä metsänhoitomaksusta. Verotuksen päättymisen jälkeen ennen 18 §:ssä tarkoitettua oikaisua tehdään tilitys säännönmukaisen lopullisen veron maksuunpanossa tai siihen liittyvässä metsänhoitomaksun maksuunpanossa vahvistettujen maksuunpanosuhteiden mukaisesti.

18 §

Tilitetyt määrät oikaistaan verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavana neljänteenä kuukautena ja sen jälkeen vuosittain tammi-kuussa (*oikaisutilitys*). Käytettäviin maksuunpanosuhteisiin sisällytetään tällöin säännönmukaisen lopullisen veron ja metsänhoitomaksun maksuunpanon lisäksi muut vero-voiteen kohdistuvat verotusmenettelystä annetun lain mukaisten verojen ja metsänhoitomaksun maksuunpanot sekä maksuunpanon muutoksista ja muista syistä aiheutuvat veronsaajille tilitettyjen tai tilitettävien määrien vähennykset. Oikaisutilityksen mukaiset määrät maksetaan veronsaajille tai vähennetään niiltä oikaisutilityskuukaudelta tehtävän kuukausitilityksen yhteydessä.

Oikaisutilityksen jälkeen tilitetään verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettuina veroina sekä ennakonpidätyksinä ja ennakonkantona samoin kuin metsänhoitomaksuina koko maassa kertyneet määrät kuukausittain tämän tilityksen mukaisissa maksuunpanosuhteissa, kunnes seuraava oikaisutilitys tehdään.

18 a §

Kuuden vuoden kuluttua siitä vuodesta, jona verovelvollisen verotus ja metsänhoitomaksun maksuunpano on päättynyt, lopetetaan verojen ja metsänhoitomaksun kuukausittainen tilittäminen ja veronsaajalle an-

netaan erillinen tilitys (*lopputilitys*). Lopputilitystä edeltävältä vuodelta ei tehdä oikaisutilitystä.

Lopputilitys tehdään noudattaen 18 §:ssä olevia oikaisutilitystä koskevia säännöksiä, kuitenkin siten, että kertymättä olevat verotusmenettelystä annetun lain mukaiset verot, kannossa maksettavat ennakot ja metsänhoitomaksut käsitellään vastaavan suuruksina veronsaajan rasitukseksi tehtyinä maksuunpanon muutoksina.

Lopputilityksen jälkeen kertyvät verotusmenettelystä annetun lain mukaiset verot, kannossa maksettavat ennakot ja metsänhoitomaksut tilitetään vuosittain siten kuin 22 §:ssä säädetään (*jälkitilitys*).

26 a §

Jos on ilmeistä, että 1 momentissa tarkoitetuissa sopimuksissa määrätyt edellytykset ovat olemassa, voidaan toisen sopimusvaltion siirrettäväksi pyytämät ennakonpidätykset, joiden kertymisestä on saatu riittävä selvitys, siirtää tämän toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle verotusmenettelystä annetun lain 49 §:ssä tarkoitettua verotuksen päättymistä odottamatta.

Verotusmenettelystä annetun lain 50 §:ssä tarkoitettu ennakonpalautus ja 76 §:ssä tarkoitettu määrä on siirrettävä toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle, jos 1 momentissa säädetty edellytykset ovat olemassa ja siirrettävät varat ovat veronkantoviranomaisen hallussa. Kun tulon verottamisesta Suomen ja vieraan valtion välillä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyyn sopimukseen perustuvan keskinäisen sopimusmenettelyn johdosta luovutetaan Suomessa, on kertyneet varat tai niistä siirrettäväksi pyydetty osa niin ikään siirrettävä toiselle sopimusvaltiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Lain 12 h §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1993 tehtäviin yhteisöveron tilityksiin.

11.

Laki

verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verojen ja maksujen perimisestä 29 päivänä kesäkuuta 1961 annetun lain (367/61) 6 §:n 3 momentti, 10 §:n 4 momentti ja 11 §:n 1 momentti, näistä 6 §:n 3 momentti ja 10 §:n 4 momentti sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1633/91), seuraavasti:

6 §

Verotusmenettelystä annetussa laissa (/) ja arvonnäisäverolaissa (1501/93) tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia, jos veroon tai maksuun on haettu muutosta oikaisuvaatimuksella tai valituksella ja jos oikaisuvaatimus tai valitus on tehty 60 päivän kuluessa veron tai maksun eräpäivästä. Jos vero tai maksu kannetaan useassa erässä, edellä tarkoitettut ajat lasketaan ensimmäisen kantoerän eräpäivästä.

10 §

Valitusta tai perustevalitusta käsittelevä viranomaisn saa määrätä puheenjohtajansa, jäsenensä taikka esittelijänsä käsittelemään ja ratkaisemaan ulosoton kieltämistä tai keskeyttämistä koskevia hakemuksia. Jos asian käsittely kuuluu verotuksen oikaisulautakunnalle, ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämi-

sestä voi päättää myös asianomainen lääninverovirasto. Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos se liittyy oikaisuvaatimukseen, jonka ratkaiseminen kuuluu lääninverovirastolle.

11 §

Vero, leimaveroa lukuun ottamatta, ja muu tässä laissa tarkoitettu saaminen on maksuvelvolliselta perittävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu, uhalla, että oikeus maksun saamiseen on menetetty. Ennakkoperintälain (418/59) nojalla kannossa määrätty ennakko saadaan kuitenkin periä saman ajan kuluessa kuin ne verot ja maksut, joiden suorituksesi ennakko on verotusmenettelystä annetun lain mukaan käytettävä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

12.

Laki

arpajaisverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun arpajaisverolain (552/92) 13 §:n 4 momentti,
 ja
muutetaan 10 §:n 1 momentti, 16 §:n 1, 2 ja 3 momentti ja 18 §:n 1 momentti,
 sellaisena kuin niistä ovat 16 §:n 1, 2 ja 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa
 laissa (709/94) ja 18 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (617/94),
 seuraavasti:

10 §

Veron maksuunpano

Jos arpajaisveroa ei ole suoritettu määrä-
 ajassa tai jos vero on suoritettu säädetyn
 määräajan jälkeen, lääninveroviraston on
 määrättävä verovelvollisen maksettavaksi
 suorittamatta oleva vero sekä sille veron-
 lisäystä sen mukaan kuin veronlisäyksestä ja
 viivekorosta annetussa laissa (/) sääde-
 tään.

16 §

Muutoksenhaku

Verovelvollinen ja valtion puolesta vero-
 asiamies saavat hakea muutosta lääninvero-
 viraston tämän lain nojalla tekemään päätök-
 seen lääninoikeudelta noudattaen, mitä muu-
 toksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa
 (154/59) säädetään. Valitusaika on 30 päivää
 päätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen
 valitusaika luetaan kuitenkin päätöksen teke-
 misestä.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea
 muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-
 oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myön-
 tää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudate-
 taan tällöin, mitä verotusmenettelystä anne-
 tun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään.

Valtion puolesta valitusoikeus korkeim-
 paan hallinto-oikeuteen on veroasiamiehellä.

18 §

*Verosta vapauttaminen ja veron
suorittamisen lykkäys*

Verohallitus voi erityisistä syistä hake-
 muksesta määräämillään ehdoilla myöntää
 osittaisen tai täydellisen vapautuksen arpa-
 jaisverosta, veronkorotuksesta, veronlisäyk-
 sestä, viivästyskorosta ja jäämämaksusta,
 viivekorosta sekä lykkäyksen vuoksi suori-
 tettavasta korosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 1996.

13.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/63) 17 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisena kuin 17 §:n 2 momentti on 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (461/85) ja 17 §:n 4 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa laissa (392/68), ja

muutetaan 8 §, 10 §:n 3 momentti, 12 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 ja 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 ja 10 §:n 3 momentti 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (461/85), 12 §:n 2 momentti 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), 14 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (611/94) sekä 17 §:n 1 momentti 16 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1227/94) ja 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (695/94), seuraavasti:

8 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevan ennakkotiedon ja siitä tehdyn valituksen osalta on vastaavasti voimassa, mitä ennakkoperintälain 17 ja 51 §:ssä säädetään.

10 §

Jos sosiaaliturvamaksu on jätetty suoritamatta tai se on suoritettu säädetyn maksupäivän jälkeen, sille maksuunpannaan veronlisäys sen mukaan kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/) säädetään.

12 §

Jollei suoritusvelvollisuutensa laiminlyönyttä työnantajaa voida pidätystodistuksessa olevien merkintöjen perusteella saada selville, on palkansaaja lääninveroviraston kehotuksesta velvollinen antamaan työnantajasta tarpeelliset tiedot.

14 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa työnantajan maksettavaksi pannut, 10 §:ssä tarkoitetut veronlisäykset ja -korotukset, viivästyskoron ja jäämämaksun sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta ane-

tun lain mukaisen viivekoron sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron. Verohallitus voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty kansaneläkelaitokselle.

17 §

Jos asianomainen tai veroasiamies on tyytymätön lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, hän saa hakea siihen valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen. Asianomaisen valitusaika on kuusi vuotta sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona päätös on annettu. Veroasiamiehen valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annettu lain (/) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

14.

Laki

koiraverosta annetun lain 8 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan koiraverosta 29 päivänä kesäkuuta 1979 annetun lain (590/79) 8 §:n 2 momentti ja 12 §:n 3 momentti,
 näistä 12 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (712/94), sekä
lisätään 8 §:ään uusi 3 momentti, seuraavasti:

8 §

— — — — —
 Jos koiraveroa 1 momentissa tarkoitettusta syystä ei ole voitu 7 §:n mukaisesti verovuodelta määrätä, on kunnanhallituksen tai johdosäännössä määrätyn viranhaltijan päätöksellään määrättävä koiranomistajan suoritettavaksi koiravero veronmaksun laiminlyömissen johdosta säädettyä veronlisäystä vastaavine korkoineen sekä korotettava koiravero enintään kaksinkertaiseksi. Koiraveron määrääminen, jonka johdosta koiranomistajalle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, on toimitettava viimeistään viidentenä vuotena verovuoden päättymisestä lukien.

Maksuunpannulle ja maksamatta jätetylle

koiraverolle on maksettava viivekorko siten kuin siitä säädetään veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/).

12 §

— — — — —
 Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (/) 70 ja 71 §:ssä säädetään.

— — — — —
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

15.

Laki

korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan korkotulon lähdeverosta 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1341/90) 7 §, 11 §:n 1 momentti, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 17 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentti,

näistä 11 §:n 1 momentti, 12 §, 14 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1393/91), seuraavasti:

7 §

Veron suorittaminen

noudatettavat tiliehdot.

Koronmaksajan on suoritettava korkotulosta perimänsä vero sille lääninverovirastolle, jonka virka-alueella on koronmaksajan verotusmenettelystä annetussa laissa (/) tarkoitettu kotikunta. Jos valtio on koronmaksaja, pidätetyt määrät on suoritettava Uudenmaan lääninverovirastolle. Pidätetyt määrät on suoritettava viimeistään koronmaksua seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä.

11 §

Tiedonantovelvollisuus

Verotusmenettelystä annetun lain mukainen verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus ei koske sitä korkotuloa, josta on suoritettava tämän lain mukainen lähdevero, eikä sitä pääomaa, jolle korko maksetaan. Koronmaksajan on kuitenkin pidettävä kirjaa, josta saadaan luotettavasti selville korkotulon lähdeveron määräytymisen kannalta merkitykselliset seikat. Lääninveroviraston asianomaisen virkamiehen kehotuksesta koronmaksajan on esitettävä korkotulon lähdeveron valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja muu tarpeellinen selvitys. Lääninverovirastolle on lisäksi annettava vuosittain asetuksella tarkemmin määrättävät tiedot lähdeveron piiriin kuuluvista koroista ja niistä peritystä lähdeverosta sekä lääninveroviraston kehotuksesta tiedot niistä verovelvollisista, joiden saamista 3 §:ssä tarkoitetuista koroista ei ole peritty lähdeveroa samoin kuin heille maksetuista koroista. Joukkovelkakirjalain liikkeeseenlaskijan on lisäksi ilmoitettava liikkeeseen laskemansa joukkovelkakirjalainan ehdot sekä huoltokonttoritalletukselle korkoa maksavan työnantajan ja osuuskuntalain 18 a §:ssä tarkoitettua lainausliikettä harjoittavan osuuskunnan talletustoiminnassa

12 §

Veron maksuunpano koronsaajalle

Jos korkotulon lähdeveroa ei ole peritty sen suorittamiseen velvollisen saamasta 3 §:ssä tarkoitettua korkotulosta, se lääninverovirasto, jonka virka-alueella koronsaajan kotikunta on, maksuunpanee korkotulon lähdeveron koronsaajalle. Jos koronsaajalla ei ole kotikuntaa Suomessa, maksuunpanon toimittaa Uudenmaan lääninverovirasto. Maksuunpanoa ei kuitenkaan toimiteta myöhemmin kuin kuudennen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana vero olisi pitänyt periä. Maksuunpanon yhteydessä verovelvollisen suoritettavaksi on määrättävä veronlisäys ja veronkorotus noudattaen soveltuvin osin verotusmenettelystä annetun lain jälkiverotusta koskevia säännöksiä.

13 §

Lähdeveron maksuunpano veronoikaisun yhteydessä

Jos tämän lain 3 §:ssä tarkoitettu korkotulo on virheellisesti verotettu korkotulon lähdeveron suorittamiseen velvollisen tuloverotuksessa veronalaisena tulona, tulee lääninveroviraston verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettua veronoikaisun yhteydessä maksuunpanna lähdevero sen suorittamiseen velvolliselle. Edellä 12 §:ssä tarkoitettua veronlisäystä ja veronkorotusta ei tällöin määrätä.

14 §

Lähdeveron hyväksi lukeminen ja palauttaminen

Koronsaajalta aiheettomasti peritty lähde-

vero katsotaan tuloveron ennakoksi ja siihen sovelletaan ennakon käyttämistä ja palauttamista koskevia ennakoperintälain (418/59) ja verotusmenettelystä annetun lain säännöksiä.

16 §

Lähdeveron kanto ja viivästysseuraamukset

Tässä laissa tarkoitettuun, koronsaajalle tai koronmaksajalle maksuunpantuun lähdeveroon sovelletaan, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/) säädetään.

17 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta koronsaajalle määrättyä lähdeveroa koskevaan päätökseen on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään muutoksenhausta valittamalla lääninoikeuteen.

18 §

Salassapitovelvollisuus ja rangaistussäännökset

Rangaistusseuraamuksista on voimassa mitä verotusmenettelystä annetun lain 9 luvussa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1996.

16.

Laki

ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta 16 päivänä joulukuuta 1994
annetun lain (1217/94) 7 § seuraavasti:

7 §
Ilmoittamisvelvollisuus

teisöä koskevat tiedot ja selvitykset sen mu-
kaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

Verovelvollisen tulee veroilmoituksessaan
ilmoittaa ja siihen liittää ulkomaista väliyh-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.

17.

Laki

yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/88) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti sekä 13 §, näistä 12 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1542/92), seuraavasti:

5 §

Yhtiöveron hyvitys luetaan osingonsaajan hyväksi soveltaen verovelvolliselta ennakko-perintälain mukaan pidätetyn ennakon käyttämistä koskevia verotusmenettelystä annetun lain (/) säännöksiä.

6 §

Verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitettuun peiteltyyn osinkoon sovelletaan, mitä yhtiön jaettavaksi päätetystä osingosta säädetään.

12 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vastuu toteutetaan muuttamalla verotusta osingonsaajan vahingoksi noudattaen soveltuvin osin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään veronoikaisusta verovelvollisen vahingoksi. Oikaisu on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jonka aikana yhtiön maksamatta jääneiden verojen määrä on lopulli-

sesti todettu.

Jos osingonsaajana on tuloverolain 3 §:ssä tarkoitettu yhteisö, voidaan yhtiöveron hyvitykseen perustuvaa ennakonpalautuksen maksamista, sen käyttämistä maksamatta olevan määrän lyhentämiseen sekä kuittamista lykätä siihen asti, kun osinkoa jakanut yhtiö on maksanut osingonjaon perusteena olevalta verovuodelta sille määrättyt verot tai 2 momentissa tarkoitettu veronoikaisu on toteutettu, jos on ilmeistä, että osingonjaosta on päätetty 1 momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa.

13 §

Jos yhtiön osingonjakopäätös on tehty niin myöhään, että verovuodelta jaettavaksi päätettyä osinkoa ei ole otettu huomioon yhtiön verovuoden verotusta toimitettaessa, yhtiön verotusta voidaan oikaista siten kuin verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

18.

Laki

merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merenkulun veronhuojennuksista 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (433/81) 8 §:n 1 momentti ja 8 a §,
näistä 8 a § sellaisena kuin se on 17 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1265/93),
seuraavasti:

8 §

Se lääninverovirasto, jonka virka-alueella verovelvollisen kotikunta on, antaa luvan alushankintatalletuksen tai sen osan nostamiseen, kun sille esitetään selvitys siitä, että alushankintavaraus tai sen osa on käytetty tai tullaan käyttämään vähintään 19 rekisteritonnin aluksen hankintaan. Jos varausta tai sen osaa ei ole verotuksessa vähennetty veronalaisesta tulosta ja verotus on tältä osin saanut lainvoiman, verovelvollisella on niin ikään oikeus nostaa talletus tai vastaava osa siitä.

— — — — —

8 a §

Jos verovelvollinen lopettaa elinkeinotoimintansa eikä kysymyksessä ole sulautuminen tai jos verovelvollisen omaisuus luovutetaan konkurssiin, luetaan alushankintavaraus sen verovuoden veronalaiseksi tuloksi, jona elinkeinotoiminta on lopetettu tai päätös konkurssiin asettamisesta tehty. Verovelvollisella on tällöin oikeus nostaa alushankintatalletus Suomen Pankista. Lääninverovirasto antaa verovelvolliselle todistuksen alushankintatalletuksen nosto-oikeudesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

19.

Laki

eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (680/76) 8 §:n 1 momentti ja 10 §, näistä 8 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (623/94), seuraavasti:

8 §

Tämän lain nojalla myönnetty veronhuojennus ei vapauta yhteisöä siitä ilmoittamisvelvollisuudesta, joka sillä ilman huojennusta olisi verotusmenettelystä annetun lain (/) mukaan. Yhteisön on lisäksi veroilmoituksen antamisen yhteydessä annettava lääninverovirastolle sellainen selvitys, kuin verohallitus määrää. Lääninverovirasto voi tehdä verohallitukselle esityksen veronhuojennuksen peruuttamisesta.

10 §

Tätä lakia sovellettaessa on rangaistussäännöksistä voimassa mitä verotusmenettelystä annetun lain 9 luvussa säädetään. Mainittua lakia noudatetaan muutoinkin soveltuvin osin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

20.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 36, 38 ja 39 §
näistä 36 § sellaisena kuin se on 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (462/85), seu-
raavasti:

36 §

Mitä verotusmenettelystä annetussa laissa
(/) ja veronkantolaissa (611/78) säädetään
kunnallisverosta ja kansaneläkevakuutusmak-
susta, on soveltuvien osin voimassa vakuute-
tun sairausvakuutusmaksusta.

38 §

Kunnalla on oikeus myöntää vapautus ja
lääninverovirastolla lykkäys vakuutetun sai-
rausvakuutusmaksun maksuun noudattaen
soveltuvien osin, mitä verotusmenettelystä an-
netussa laissa on säädetty kunnallisveron
huojennuksesta ja lykkäyksestä.

39 §

Kansaneläkelaitoksella on oikeus valvoa
vakuutettujen sairausvakuutusmaksujen mää-
räämistä, maksuunpanoa, kantoa ja tilitystä
sekä tarkastaa näiltä osin verotusta koskevia
asiakirjoja.

Kansaneläkelaitoksella ja kunnan määrää-
mällä veroasiamiehellä on oikeus hakea
muutosta vakuutetun sairausvakuutusmak-
suun siten kuin verotusmenettelystä annetus-
sa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.

21.

Laki

kansaneläkelain 18 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 18 ja 19 §, sellaisina kuin ne ovat 18 päivänä joulukuuta 1958 annetussa laissa (486/58), seuraavasti:

18 §

Kunnalla on oikeus myöntää vapautus ja lääninverovirastolla lykkäys vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksun maksuun noudattaen soveltuvien osin, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa (/) säädetään kunnalliseron huojennuksesta ja lykkäyksestä.

19 §

Kansaneläkelaitoksella on oikeus valvoa vakuutetun kansaneläkemaksujen määräämistä, maksuunpanoa, kantoa ja tilitystä sekä tarkastaa näiltä osin verotusta koskevia asiakirjoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

22.

Laki

suhdannetalletuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1977 annetun suhdannetalletuslain (53/77) 10, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 17 § sekä 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 2 momentti, 12 ja 17 § sekä 18 §:n 2 momentti 25 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa (295/83) ja 14 §:n 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (711/94), seuraavasti:

10 §

Lääninveroviraston, jonka on viimeksi toimitetussa verotuksessa ollut määrättävä talletusvelvolliselle valtionvero, on määrättävä suhdannetalletuksen määrä noudattaen soveltuvin osin, mitä ennakoperintälaissa on ennakonkannossa suoritettavan ennakon määrittämisestä säädetty.

Jos talletusvelvollinen on ennen kantojakson alkamista tai sen aikana 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lopettanut liiketoimintansa tai hänen omaisuutensa on luovutettu konkurssiin, lääninveroviraston on hakemuksesta määrättävä, että suhdannetalletuksena suoritettut erät on palautettava ja että maksamatta olevat erät on lyhennettävä siten kuin veron lyhentämisestä on säädetty. Jos talletusvelvollinen on ennen suhdannetalletusten maksuunpanoa edellä tarkoitettulla tavalla lopettanut liiketoimintansa tai hänen omaisuutensa on luovutettu konkurssiin, suhdannetalletus jätetään maksuunpanematta.

12 §

Jos suhdannetalletuksen maksaminen määräaikana laiminlyödään, peritään määrälle viivekorkoa siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/) säädetään.

Sen lisäksi, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään, palautetaan alennetulle tai poistetulle suhdannetalletukselle kertynyt viivekorko myös silloin, kun suhdannetalletusvelvollisuutta muutetaan lain 10 §:n 2 momentin tai 14 §:n nojalla.

13 §

Jos suhdannetalletus laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen johdosta on jäänyt osaksi tai kokonaan määräämättä tai talletus on määrätty aiheetta tai sitä on määrätty liikaa, talletuksen määränneen lääninveroviraston on oikaistava virhe. Jos talletus

on jäänyt osaksi tai kokonaan määräämättä, oikaisu on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa suhdannetalletuksen kantojakson alkamisesta ja muutoin kolmen kuukauden kuluessa kantojakson päättymisestä.

14 §

Tässä laissa tarkoitettuun lääninveroviraston päätökseen saadaan hakea muutosta vain siten kuin ennakoperintälain 51 §:n 5 momentissa säädetään.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus veroasiamiehellä.

17 §

Jos talletusvelvollinen on tehnyt Suomen Pankkiin ennen suhdannetalletuksen kantojakson päättymistä investointivarauslaissa (1094/78) tarkoitetun investointitalletuksen, jota koskeva investointivarauslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy valtioneuvoston suhdannetalletusten suorittamista koskevan päätöksen jälkeen, lääninveroviraston on hakemuksesta alennettava suhdannetalletusta investointitalletuksen määrällä. Suhdannetalletusta voidaan kuitenkin alentaa enintään määrällä, joka vastaa niiden kantoerien yhteismäärää, jotka erääntyvät aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua investointitalletuksen tekemisestä.

Valtiovarainministeriö tai sen määräämän verohallitus voi erityisen painavista syistä hakemuksesta kokonaan tai osittain vapauttaa talletusvelvollisen suorittamasta suhdannetalletusta tai sille perittyä tai perittävää viivästyskorkoa, jäämämaksua ja viivekorkoa.

18 §

Sen estämättä, että suorittamatta olevaa talletusta on 1 momentin nojalla lyhennetty, on talletusvelvollisen suoritettava viivekor-

ko. Viivekorko lasketaan talletuksen lyhennetylle osalle talletuksen palauttamispäivään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Arja Aho*

3.

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä marraskuuta 1959 annetun ennakkoperintälain (418/59) 50 §:n 1 momentti, 55 §:n 3—6 momentti ja 60 §, näistä 50 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1549/92) ja 55 §:n 3—6 momentti 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1338/90),

muutetaan 4 a §, 15 §:n 2 momentti, 16 §, 22 §, 24 §:n 5 momentti, 25 §, 25 b §:n 4 momentti, 28 §:n 1 ja 3 momentti, 29 §, 30 a §:n 3 momentin 1 kohta ja 5 momentti, 32 §:n 3 momentti, 38 §:n 1 momentti, 42 §, 43 §, 45 §:n 2 momentti, 46 §, 47 §:n 1 momentti, 48 §:n 1 ja 2 momentti, 49 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §, 52 §:n 2 momentti, 53 §, 55 §:n 1 momentti, 58 § ja 58 c §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 a § 16 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1215/94), 16 § muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1982 ja 17 päivänä joulukuuta 1982 annetuilla laeilla (529/82 ja 946/82), 22 §, 52 §:n 2 momentti ja 55 §:n 1 momentti 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (612/78), 25 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annettulla lailla ja 19 päivänä elokuuta 1983 annettulla lailla (704/83), 25 b §:n 4 momentti 22 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (1032/78), 28 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (610/94) ja 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (542/85), 29 § muutettuna 13 päivänä elokuuta 1976 annettulla lailla (670/76) ja mainitulla 30 päivänä joulukuuta 1992 annettulla lailla, 30 a §:n 3 momentin 1 kohta ja 5 momentti sekä 38 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, 32 §:n 3 momentti 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1338/90), 42 § 12 päivänä marraskuuta 1982 annetussa laissa (808/82), 43 § muutettuna 10 päivänä marraskuuta 1989 annettulla lailla (971/89) ja mainitulla 28 päivänä joulukuuta 1990 annettulla lailla, 46 § ja 47 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, 48 §:n 1 momentti mainitussa 13 päivänä elokuuta 1976 ja 2 momentti mainitussa 10 päivänä marraskuuta 1989 annetussa laissa, 49 a §:n 1 ja 2 momentti mainitussa 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa, 50 §:n 1 momentti mainitussa 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa, 51 § muutettuna mainituilla 11 päivänä elokuuta 1978 ja 16 päivänä joulukuuta 1994 annetuilla laeilla sekä 26 päivänä kesäkuuta 1981 annettulla lailla (482/81), 53 §:n 1 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (694/94) ja 2 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa laissa (391/68), 58 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annettulla lailla ja 29 päivänä joulukuuta 1988 annettulla lailla (1241/88) ja 58 c § muutettuna 10 päivänä heinäkuuta 1979 ja 18 päivänä joulukuuta 1981 annetuilla laeilla (610/79 ja 895/81), sekä

lisätään lakiin uusi 6 d ja 20 b §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 a §

Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen maksamastaan palkasta ja 6 §:ssä tarkoitusta korvauksesta vain, jos samalle saajalle kalenterivuonna maksettujen suoritusten määrä ylittää verohallituksen vuosittain vahvistaman määrän tai jos suoritus liittyy maksajan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan.

4 a §

Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen maksamastaan palkasta ja 6 §:ssä tarkoitusta korvauksesta vain, jos samalle saajalle kalenterivuonna maksettujen suoritusten määrä ylittää verohallituksen vahvistaman määrän tai jos suoritus liittyy maksajan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 d §

Ennakkoperintärekisteristä poistettu tai rekisteröimättä jätetty voi pyytää lääninverovirastolta päätöksen oikaisua.

15 §

Mikäli pidätyksen toimittamisen jälkeen selvitetään, miten 1 momentissa tarkoitettu palkka jakaantuu palkansaajien kesken, on sen veropiiriin verojohtajan, jossa pidätys on toimitettu, pyynnöstä jaettava pidätys palkansaajien kesken palkkojen suhteessa ja annettava heidän saamansa yhteisen pidätystodistuksen sijaan kullekin erikseen kirjoitettavat todistukset.

Jos pidätyksen toimittamisen jälkeen selvitetään, miten 1 momentissa tarkoitettu palkka jakaantuu palkansaajien kesken, *pidätyksen toimittaneen lääninveroviraston* on pyynnöstä jaettava pidätys palkansaajien kesken palkkojen suhteessa ja annettava heidän saamansa yhteisen pidätystodistuksen sijaan kullekin erikseen kirjoitettavat todistukset.

16 §

Jos on ilmeistä, ettei verovelvollisen tulosta toimitettava ennakonpidätys vastaa hänelle verovuodelta määrättävän valtionveron, kunnallis- ja kirkollisveron sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun yhteenlaskettua määrää, voi sen veropiiriin verojohtaja, johon verovelvollisen kotikunta kuuluu, verovelvollisen pyynnöstä tai muutoin vahvistaa taikka määrätä uudelleen, sen mukaan kuin verohallitus määrää, verovelvollisen ennakonpidätystunnuksen tai muut hänen ennakonpidätystään koskevat määräykset.

Tietyille palkansaajien ryhmälle, jolle voidaan yhtenäisten perusteiden mukaan myöntää muita kuin 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä, joita ei ole otettu huomioon ennakonpidätyksen määrää vahvistettaessa, voi myös sen veropiiriin verojohtaja, johon työnantajan kotikunta kuuluu, työnantajan pyynnöstä määrätä nämä vähennykset tehtäväksi tulosta ennen ennakonpidätyksen toimittamista.

16 §

Jos on ilmeistä, ettei verovelvollisen tulosta toimitettava ennakonpidätys vastaa hänelle verovuodelta määrättävän valtionveron, kunnallis- ja kirkollisveron sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun yhteenlaskettua määrää, voi *se lääninverovirasto, jonka virka-alueella verovelvollisen kotikunta on*, verovelvollisen pyynnöstä tai muutoin *muuttaa* verovelvollisen ennakonpidätystunnuksen tai muut hänen ennakonpidätystään koskevat määräykset sen mukaan kuin verohallitus määrää.

Tietyille palkansaajien ryhmälle, jolle voidaan yhtenäisten perusteiden mukaan myöntää muita kuin 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä, joita ei ole otettu huomioon ennakonpidätyksen määrää vahvistettaessa, voi myös *se lääninverovirasto, jonka virka-alueella työnantajan kotikunta on*, työnantajan pyynnöstä määrätä nämä vähennykset tehtäväksi tulosta ennen ennakonpidätyksen toimittamista.

20 b §

Työnantajan on annettava kuukausittain lääninverovirastolle ilmoitus yhteisöltä tai yhteisetuudelta pidätetystä ennakosta.

22 §

Työnantaja on valtiolle vastuussa pidätysmäärästä, jonka hän tai hänen palveluksessaan oleva henkilö tahi muu hänen edustajansa on 19 §:n mukaan palkoista pidättänyt.

22 §

Työnantaja on valtiolle vastuussa *ennakonpidätyksen suorittamisesta. Jos pidätetyn määrän tai 19 §:ssä tarkoitettun koron suorittaminen määräajassa osaksi tai kokonaan kuitenkin laiminlyödään, se lääninverovirasto, jonka virka-alueella työnantajan kotikun-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos työnantaja on osaksi tai kokonaan laiminlyönyt pidättämiensä varojen tai 19 §:n 4 momentissa tarkoitetun koron suorittamisen määräajassa, on sen lääninveroviraston, jonka virka-alueella työnantajan kotikunta on, viivytyksettä pantava työnantajan maksettavaksi laiminlyöty määrä sekä sille veronlisäystä yksi markka kultakin täydeltä sadalta markalta jokaiselta alkavalta kalenterikuukaudelta sen kuukauden päättymisestä, jona ennakonpidätys on toimitettu, eräpäivää edeltävän kuukauden loppuun.

Jos työnantaja on suorittanut pidättämänsä varat säädetyn maksupäivän jälkeen, maksuunpannaan hänelle 2 momentissa tarkoitettu veronlisäys jokaiselta alkavalta kalenterikuukaudelta sen kuukauden päättymisestä, jona ennakonpidätys on toimitettu sen kuukauden loppuun, jona ennakonpidätys on suoritettu.

24 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ennakonpidätys pannaan työnantajan maksettavaksi 40 prosentin suuruisena.

25 §

Ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyönyt työnantaja on 24 §:n mukaan suoritettavan määrän lisäksi määrättävä suorittamaan veronlisäystä yksi markka kultakin täydeltä sadalta markalta jokaiselta alkavalta kalenterikuukaudelta sen kuukauden päättymisestä, jona pidätys olisi ollut toimitettava, asetettavaa maksupäivää edeltävän kuukauden loppuun.

Veronlisäys on määrättävä työnantajan maksettavaksi, vaikka hän on jo suorittanut pidättämättä jätetyn määrän tai maksuvelvol-

ta on, maksuunpanee laiminlyödyn määrän ja sille veronlisäystä siten kuin laissa veronlisäyksestä ja viivekorosta (/) säädetään. Jos pidätys suoritetaan säädetyn maksupäivän jälkeen, maksettava veronlisäys lasketaan edellä mainitussa laissa tarkoitettulla tavalla.

Lääninveroviraston on toimitettava maksuunpano kuuden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä lukien, jona palkka on maksettu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ennakonpidätys pannaan työnantajan maksettavaksi enintään 40 prosentin suuruisena.

25 §

Ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyönyt työnantaja on 24 §:n mukaan suoritettavan määrän lisäksi määrättävä suorittamaan veronlisäystä siten kuin siitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään. Veronlisäys on määrättävä työnantajan maksettavaksi, vaikka pidättämättä jätetty määrä on jo suoritettu tai vaikka maksuvelvollisuus jätetään määräämättä 24 §:n 2 tai 4 momentin nojalla. Veronlisäys lasketaan sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun, jona pidätys olisi ollut toimitettava. Jos pidättämättä jätetty määrä on jo suoritettu, veronlisäys lasketaan maksupäivään.

Jos työnantajan laiminlyöntiä 24 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on pidettävä kokonaismäärältään vähäisenä, veron-

Voimassa oleva laki

lisuus jätetään hänelle määräämättä 24 §:n 2 tai 4 momentin nojalla. Jos työnantajan laiminlyöntiä 24 §:n 4 momentissa tarkoitettua tapauksissa on, sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää, pidettävä kokonaismäärältään vähäisenä, veronlisäystä ei kuitenkaan määrätä. Tässä momentissa tarkoitettu veronlisäys lasketaan sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun, jona pidätys olisi ollut toimitettava. Jos työnantaja on jo suorittanut pidättämättä jätetyn määrän, lasketaan veronlisäys kuitenkin sen kuukauden loppuun, jona ennakonpidätys on suoritettu.

25 b §

Korotukselle ei peritä verolisäystä. Edellä 24 §:n 1 momentin nojalla määrättyä maksuvelvollisuutta ei poisteta korotuksen osalta.

28 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämällään ehdoilla poistaa työnantajan maksettavaksi 24 §:n ja 25 a §:n 3 momentin nojalla pannun pidättämättä jätetyn määrän, 22 ja 25 §:ssä tarkoitettua veronlisäyksiä, 25 b §:ssä tarkoitettua korotuksen sekä veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetun lain (145/76) mukaisen viivästyskoron ja jäämämaksun sekä *verolle* lykkäyksen vuoksi maksettavan koron. Verohallitus voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Veronkantoviranomainen voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen määrien suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Veronkantoviranomainen ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

29 §

Työnantajan on verohallituksen tai lääninveroviraston taikka verotoimiston asianomaisen virkamiehen kehotuksesta esitettävä Suo-

Ehdotus

lisäystä ei kuitenkaan määrätä. Verohallitus määrää tarkemmin, mitä vähäisellä laiminlyönnillä tarkoitetaan.

Edellä 24 §:n 1 momentin nojalla määrättyä maksuvelvollisuutta ei poisteta korotuksen osalta.

28 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta ja määräämällään ehdoilla poistaa työnantajan maksettavaksi 24 §:n ja 25 a §:n 3 momentin nojalla pannun pidättämättä jätetyn määrän, 22 ja 25 §:ssä tarkoitettua veronlisäyksiä, 25 b §:ssä tarkoitettua korotuksen sekä *veronlisäyksestä ja viivekorosta annettussa laissa* tarkoitettua viivekoron ja lykkäyksen vuoksi maksettavan koron. Verohallitus voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Lääninverovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen määrien suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. *Lääninverovirasto* ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

29 §

Verohallituksen tai lääninveroviraston kehotuksesta työnantajan on esitettävä Suomessa tarkastettavaksi palkkakirjanpitoa tai

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

messä sanotun viranomaisen tai verohallituksen taikka lääninveroviraston määräämän asiantuntevan ja esteettömänä pidettävän henkilön tarkastettavaksi palkkakirjanpito- tai muistiinpanonsa, kuten alkuperäiset palkkalistat, -kortistot ja kuitit, sekä liike- ja tili-kirjansa, inventaarinsa ja tase-erittelynsä liitteineen, samoin kuin muu tositeaineisto ja kaikki muu laskentatoimeen kuuluva aineisto, sopimus- ja velkakirjat, pöytäkirjat, kirjeenvaihto, koneellisen kirjanpidon ja palkkakirjanpidon menetelmäkuvaus käyttöaikaa koskevin merkinnöin sekä muut tallenteet, jotka saattavat olla tarpeen ennakontarkastusta toimitettaessa. Niin ikään työnantajan on esitettävä muut ennakonpidätystä selvittävät, samoin kuin palkansaajan hänelle jättämät ennakonpidätystä koskevat tallenteet. Työnantajan on annettava myös muut valvontaa varten tarpeelliset tiedot. Palkansaaja on myös velvollinen kehotuksesta esittämään tarkastettavaksi ennakonpidätystä koskevat tallenteet ja antamaan kehotuksesta muut asiaa selvittävät tiedot. Työnantajan on lisäksi näytettävä toimintaansa kuuluvat varastot ja muu omaisuus. Tallenteella tarkoitetaan tässä laissa kirjallista tai kuvallista esitystä (*asiakirja*) sekä sellaista tietovälinettä, jonka sisältö on luettavissa, katseltavissa, kuunneltavissa tai muuten ymmärrettävissä vain teknisin apuvälinein (*tekeminen tallenne*).

Mitä 1 momentissa on säädetty työnantajasta, koskee myös sitä, jolla on hallussaan sanotussa momentissa tarkoitettua aineistoa.

Tallenteiden tarkastus on, mikäli mahdollista, toimitettava työnantajan liikehuoneistossa tai hänen käyttämässään tili- tai palvelutoimistossa. Jos tarkastus toimitetaan edellä mainitussa huoneistossa tai toimistossa, työnantajan on asetettava tarkastajan käytettäväksi tarkoituksenmukaiset tilat sekä tarpeelliset apuneuvot ja apulaiset. Apuneuvolla tarkoitetaan tässä laissa kirjoitus- ja laskukonetta, kopiointilaitetta sekä tietokonetta tai muuta teknistä apuvälinettä, jolla tekniset tallenteet voidaan saattaa luettavaan, katseltavaan, kuunneltavaan tai muuten ymmärrettävään muotoon. Jos tarkastusta ei voida haitatta toimittaa edellä tarkoitettussa paikassa, tarkastus voidaan toimittaa lääninverovirastossa tai verotoimistossa. Tallenteet on esitettävä tarkastettaviksi siellä tai toimitettava sinne, missä tarkastus suoritetaan. Tekni-

muistiinpanonsa sekä kaikki se laskentatoimeen kuuluva ja mikä tahansa muu aineisto, tarpeisto tai omaisuus, joka saattaa olla tarpeen ennakontarkastusta toimitettaessa. Niin ikään työnantajan on esitettävä palkansaajan hänelle jättämä ennakonpidätystä koskeva aineisto. Myös palkansaaja on velvollinen kehotuksesta esittämään tarkastettavaksi ennakonpidätystä koskevan aineiston.

Mitä 1 momentissa säädetään työnantajasta, koskee myös sitä, jolla on hallussaan edellä tarkoitettua aineistoa.

Suoritetusta tarkastuksesta on laadittava kertomus, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

sistä tallenteista on 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen kehotuksesta valmistettava jäljennökset tarkastusta suorittavan henkilön käyttöön, jos se on tarkastuksen suorittamista varten välttämätöntä. Suoritetusta tarkastuksesta on laadittava kertomus.

Ulosotonhaltija ja poliisiviranomainen ovat velvollisia antamaan veroviranomaisille virka-apua 1 momentissa tarkoitettujen tarkastusten toimittamisessa.

Ulosotonhaltija ja poliisiviranomainen ovat velvollisia antamaan veroviranomaisille virka-apua tarkastusten toimittamisessa.

Esittämisvelvollisuuden tarkemmasta sisällöstä ja laajuudesta sekä tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään asetuksella.

30 a §

Ennakonpidätystä ei toimiteta 1 momentissa tarkoitettusta suorituksesta, jos:

1) se maksetaan tuloverolaissa tarkoitettulle yhteisölle;

Jos on ilmeistä, että 2 momentissa tarkoitettu ennakonpidätys on verovelvollisen tässä pykälässä tarkoitettusta tulosta maksuunpantavien verojen ja maksujen suorituksiksi liian suuri, eikä hänellä ole muita tuloja, verotoimisto voi verovelvollisen pyynnöstä alentaa pidätyksen vastaamaan lopullisia veroja ja maksuja.

Ennakonpidätystä ei toimiteta 1 momentissa tarkoitettusta suorituksesta, jos:

1) se maksetaan tuloverolaissa tarkoitettulle yhteisölle *tai yhteisetuudelle*;

Jos on ilmeistä, että 2 momentissa tarkoitettu ennakonpidätys on verovelvollisen tässä pykälässä tarkoitettusta tulosta maksuunpantavien verojen ja maksujen suorituksiksi liian suuri, ja jos hänellä ei ole muita tuloja, *lääninverovirasto* voi verovelvollisen pyynnöstä alentaa pidätyksen vastaamaan lopullisia veroja ja maksuja.

32 §

Verotoimisto voi verovelvollisen pyynnöstä päättää, ettei pidätystä toimiteta 31 §:ssä tarkoitettusta suorituksesta, jos on ilmeistä, että ennakonpidätystä ei tarvita 1 §:ssä tarkoitettujen verojen ja maksujen suorituksiksi.

Lääninverovirasto voi verovelvollisen pyynnöstä päättää, ettei pidätystä toimiteta 31 §:ssä tarkoitettusta suorituksesta, jos on ilmeistä, että ennakonpidätystä ei tarvita 1 §:ssä tarkoitettujen verojen ja maksujen suorituksiksi.

38 §

Ellei verohallitus erityisistä syistä toisin määrää, ennakon määrää sen veropiiriin verotoimisto, jossa verovelvollisen verot on verotuslain mukaan maksuunpantava.

38 §

Ellei verohallitus erityisistä syistä toisin määrää, ennakon määrää *se lääninverovirasto*, jossa verovelvollisen *verotus verotusmenettelystä annetun lain* mukaan toimitaan.

42 §

Valtiovarainministeriö päättää pienimmästä määrättävästä ennakosta.

42 §

Verohallitus päättää pienimmästä määrättävästä ennakosta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

43 §

Ajasta, jonka kuluessa ennakon maksuunpano on saatettava loppuun, säädetään asetuksella.

Jos ennakko on jäänyt määräämättä 1 momentissa tarkoitettuna aikana tai se osoittautuu liian vähäiseksi viimeksi toimitettua verotusta varten annettujen tietojen perusteella tai ennakko on muutoin määrätty liian pieneksi, tulee asianomaisen verotoimiston viimeistään verovuoden marraskuun loppuun mennessä toimittaa maksuunpano.

Jos henkilöllä, joka ei ole Suomessa verovelvollinen asuin- tai kotipaikkansa perusteella, on tältä tilapäisesti ennakonkannon alaista tuloa, voidaan hänen maksettavakseen määrätä ennakko riippumatta 1 ja 2 momentissa mainituista määräajoista.

43 §

Ajasta, jonka kuluessa ennakon maksuunpano on toimitettava, säädetään asetuksella.

Rajoitetusti verovelvollisen maksettavaksi voidaan ennakko kuitenkin määrätä muulloinkin, jos Suomesta tilapäisesti saadaan ennakonkannon alaista tuloa.

45 §

Jos ennakoveroluetteloon ei ole tehty 1 momentissa tarkoitettua merkintää ennakosta vastuussa olevasta henkilöstä tai jos toinen henkilö on vastuussa vain osasta ennakkoa, määrätköön tarvittaessa sen veropiiriin verojohtaja, jossa maksuunpano on tapahtunut, edellä tarkoitettua henkilöä kuultuaan, hänet verovelvollisen kanssa yhteisvastuulliseksi ennakon tai sen osan suorittamisesta.

Jos ennakoveroluetteloon ei ole tehty 1 momentissa tarkoitettua merkintää ennakosta vastuussa olevasta henkilöstä tai jos toinen henkilö on vastuussa vain osasta ennakkoa, *se lääninverovirasto*, jossa maksuunpano on tapahtunut, voi tarvittaessa määrätä edellä tarkoitettua henkilöä kuultuaan hänet verovelvollisen kanssa yhteisvastuulliseksi ennakon tai sen osan suorittamisesta.

46 §

Jos ennakko on määrätty aiheetta tai suuremmaksi kuin tarvitaan, verotoimisto voi myös viran puolesta poistaa tai oikaista aiheettoman tai liian suuren ennakon. Ennakon määränneen verotoimiston on poistettava ennakko tai oikaistava se verovelvollisen esitettyä tarvittavan selvityksen.

46 §

Jos ennakko on määrätty aiheetta tai suuremmaksi kuin tarvitaan, *lääninverovirasto* voi myös viran puolesta poistaa tai oikaista aiheettoman tai liian suuren ennakon. Ennakon määränneen *lääninveroviraston* on poistettava ennakko tai oikaistava se verovelvollisen esitettyä tarvittavan selvityksen.

47 §

Edellä 46 §:ssä tarkoitettu ennakon uudelleen määrääminen voidaan toimittaa ennen verovuoden loppua.

47 §

Edellä 46 §:ssä tarkoitettua ennakon *alentamista on haettava* ennen verovuoden loppua. *Yhteisö ja yhteisetuus voivat hakea 46 §:ssä tarkoitettua ennakon alentamista neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättämiskuukauden lopusta lukien.*

48 §

Ennakko kannetaan ennakon määrästä riippuen yhdessä tai useammassa erässä, sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

48 §

Ennakko kannetaan ennakon määrästä riippuen yhdessä tai useammassa erässä, sen mukaan kuin *verohallitus* määrää.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä 43 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 46 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa kannetaan ennakko siten, kuin siitä säädetään asetuksella. Jos ennakko 46 §:n nojalla alennetaan jo suoritettua määrää pienemmäksi, verotomiston on määrättävä liikaa kannettu määrä viipymättä palautettavaksi.

Jos ennakko 46 §:n nojalla alennetaan jo suoritettua määrää pienemmäksi, *palautetaan* liikaa kannettu määrä viipymättä.

49 a §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämällään ehdoilla poistaa maksuunpannulle ennakolle suoritettavan viivästyskoron ja jäämämaksun sekä ennakolle lykkäyksen vuoksi maksettavan koron. Verohallitus voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Valtiovarainministeriö voi ottaa 1 momentissa tarkoitetun periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

49 a §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta ja määräämällään ehdoilla poistaa maksuunpannulle ennakolle suoritettavan *viivekoron* sekä ennakolle lykkäyksen vuoksi maksettavan koron. Verohallitus voi poistaa ne silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on jo tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle. *Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa.*

Verohallitus ja valtiovarainministeriö voivat ottaa 1 momentissa tarkoitetun periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

50 §

Ennakon täydennysmaksu on suoritettava lääninverovirastolle viimeistään verovuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

50 §

(1 mom. kumotaan)

51 §

Verovelvollisen ennakonpidätystä koskevaan 13 §:n nojalla annettuun määräykseen tai 43 §:n nojalla annettuun ennakkoa koskevaan määräykseen ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin määräyksiä on pyydetty oikaistavaksi 16 ja 46 §:ssä edellytetyllä tavalla. Edellä 6 a §:n mukaista ennakkoperintärekisteröintiä koskevaan päätökseen, jolla asianomainen on merkitty ennakkoperintärekisteriin, ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin rekisteriin merkitty on 6 b §:n 1 momentin mukaisesti pyytänyt rekisteristä poistamista. Edellä 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuun *verojohdajan* ratkaisuun ja 21 §:n mukaista rekisteröintiä koskevaan lääninveroviraston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Milloin muutoksenhakua ei 1 momentin mukaan ole kielletty, saa se, joka on tyytymätön lääninveroviraston tai *verojohdajan* tämän lain nojalla antamaan häntä koske-

51 §

Ennakonpidätystä koskevaan 13 §:n nojalla annettuun määräykseen tai 38 §:n nojalla annettuun ennakkoa koskevaan määräykseen *taikka 6 b §:n nojalla annettuun ennakkoperintärekisteröintiä koskevaan päätökseen* ei saa hakea muutosta valittamalla ennen kuin määräystä tai päätöstä on pyydetty oikaistavaksi 6 d, 16 tai 46 §:ssä *tarkoitettulla* tavalla. Ennakkoperintärekisteriin merkitsemistä koskevaan 6 a §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla ennen kuin rekisteriin merkitty on 6 b §:n 1 momentin mukaisesti pyytänyt rekisteristä poistamista. Edellä 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ratkaisuun ja 21 §:n mukaista rekisteröintiä koskevaan lääninveroviraston päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Jos muutoksenhakua ei 1 momentin mukaan ole kielletty, lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen muutosta sen läänin

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

vaan päätökseen, hakea siihen muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon hänen kotikuntansa kuuluu. Edellä 16 §:n 2 momentissa ja 17 §:ssä tarkoitetuista ratkaisuksista haetaan kuitenkin muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon työnantajan kotikunta kuuluu. Jollei mikään lääninoikeus edellä tässä momentissa olevien säännösten mukaan ole toimivaltainen valitusta käsittelemään, tehdään valitus Uudenmaan lääninoikeudelle.

Verotusasiاميةhellä on oikeus hakea muutosta lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen 21 §:n rekisteröintiä koskevaa päätöstä lukuun ottamatta. Valtionasiاميةhellä ja kunnanasiاميةhellä on oikeus hakea muutosta 16 ja 45 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

Muutoksenhaku on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa tiedoksi saamisesta. Ennakkokantoa koskeva 46 §:ssä tarkoitettu päätös, jolla ennakkoa on muutettu verovelvollisen vaatimuksen mukaisesti, katsotaan saadun tiedoksi seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on annettu postin kuljettavaksi. Valtionasiاميةiehen, kunnanasiاميةiehen ja verotusasiاميةiehen valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.

Joka tahtoo hakea muutosta lääninveroviraston 22, 24, 25, 25 a tai 25 b §:n nojalla tai verojohtajan 43 tai 45 §:n mukaan antamaan, häntä koskevaan päätökseen sillä perusteella, että se on annettu lakia virheellisesti soveltaen tai että asiaa käsiteltäessä on tapahtunut erehdys tai menettelyvirhe, jonka voidaan otaksua vaikuttaneen asian ratkaisuun, saa, jos asia koskee sellaista maksuunpanon perustetta, hakea muutosta lääninoikeudelta sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty ja 4 momentissa säädetyn määräjän jälkeenkin. Tällaista valitusta ei kuitenkaan saa tehdä myöhemmin kuin kuuden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta lukien, jona päätös on annettu.

lääninoikeudelta, johon hänen kotikuntansa kuuluu. Edellä 16 §:n 2 momentissa ja 17 §:ssä tarkoitetuista ratkaisuksista haetaan kuitenkin muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon työnantajan kotikunta kuuluu. Jollei mikään lääninoikeus edellä tässä momentissa olevien säännösten mukaan ole toimivaltainen valitusta käsittelemään, tehdään valitus Uudenmaan lääninoikeudelle.

Veroasiاميةhellä on oikeus hakea muutosta lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen 21 §:ssä tarkoitettua rekisteröintipäätöstä lukuun ottamatta. Veroasiاميةhellä on oikeus hakea muutosta myös 16 ja 45 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

Valituskirjelmä on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa tiedoksi saamisesta. Ennakkokantoa koskeva 46 §:ssä tarkoitettu päätös, jolla ennakkoa on muutettu verovelvollisen vaatimuksen mukaisesti, katsotaan saadun tiedoksi seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on annettu postin kuljettavaksi. *Veroasiاميةiehen* valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ja 4 momentissa säädetyn määräjän jälkeenkin voidaan muutosta hakea *lääninveroviraston* 38 ja 45 §:n mukaan tekemään päätökseen sillä perusteella, että päätös on annettu lakia virheellisesti soveltaen tai että asiaa käsiteltäessä on tapahtunut erehdys tai menettelyvirhe, jonka voidaan otaksua vaikuttaneen asian ratkaisuun. Valitusta ei kuitenkaan saa tehdä myöhemmin kuin kuuden vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta lukien, jona päätös on annettu.

Poiketen siitä, mitä 4 momentissa säädetään, muutosta voidaan hakea lääninveroviraston 22, 24, 25, 25 a, 25 b, 55, 55 a, 58, tai 58 b §:n nojalla antamaan päätökseen lääninoikeudelta kuuden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta luki-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

en, jona päätös on annettu. Haettaessa muutosta 27 ja 58 c §:ssä tarkoitettuun oikaisupäätökseen valitusaika on alkuperäisen päätöksen antamista seuranneen vuoden alusta kuusi vuotta, kuitenkin vähintään 60 päivää oikaisupäätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

52 §

Valituksesta huolimatta on annettua päätöstä noudatettava. Edellä 17 §:ssä tarkoitusta lääninveroviraston ratkaisusta tehdyn valituksen johdosta annettua päätöstä ei ole sovellettava ennakonpidätykseen, joka on toimitettu tai olisi ollut toimitettava, ennen kuin työnantaja on saanut päätöksestä tiedon.

Ennakkoperintärekisteröintiä koskevaa päätöstä on noudatettava oikaisuhakemuksesta tai valituksesta huolimatta. Oikaisuhakemukseen tai valitukseen annettua päätöstä sovelletaan siitä lukien, kun suorituksen maksaja on saanut oikaisuhakemuksen tai valituksen johdosta annetusta päätöksestä tiedon.

53 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään.

Valtion puhevaltaa käyttää 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarkastusasiamies.

53 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään.

Valtion puhevaltaa käyttää 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa veroasiamies.

55 §

Milloin ennakkoa on pidätetty tai kannettu tulosta tai omaisuudesta, josta ei ole suoritettava veroa eikä kansaneläkevakuutusmaksua, eikä ennakkoa ole muutoinkaan käytetty veron eikä kansaneläkevakuutusmaksun suorituksiksi, on pidätetyn määrän osalta sen lääninveroviraston, jonka virka-alueella työnantajan kotikunta on, sekä kannetun ennakon osalta sen veropiirin verojohtajan, jossa ennako on määrätty, määrättävä peritty määrä viipymättä palautettavaksi asianomaiselle.

55 §

Jos ennakkoa on pidätetty tai kannettu tulosta tai varallisuudesta, josta ei ole suoritettava veroa eikä kansaneläkevakuutusmaksua, eikä ennakkoa ole käytetty muun veron tai kansaneläkevakuutusmaksun suorituksiksi, on pidätetyn määrän osalta sen lääninveroviraston, jonka virka-alueella työnantajan kotikunta on, sekä kannetun ennakon osalta sen lääninveroviraston, jossa ennako on määrätty, määrättävä peritty määrä viipymättä palautettavaksi asianomaiselle.

Ennakon täydennysmaksu, jota ei verotuslaissa säädettyin tavoin ole käytetty verovelvollisen verojen ja maksujen suorituksiksi, on viipymättä verovuoden verotuksen päättymisen jälkeen palautettava verovelvolliselle.

Jos ennen verovuoden verotuksen päättymistä havaitaan, että täydennysmaksu on suoritettu sellaisten verojen ja maksujen suo-

(3 mom. kumotaan)

(4 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ritukseksi, joita verovelvolliselle ei maksuunpanna, täydennysmaksu palautetaan verovelvolliselle.

Verovelvollisen 50 §:ssä tarkoitetun määräjälkeen suorittama ennakon täydennysmaksu palautetaan verovelvolliselle viipymättä.

Verohallitus antaa tarkempia määräyksiä ennakon täydennysmaksun palauttamisesta ja sen yhteydessä noudatettavasta menettelystä.

58 §

Jos verovelvollinen ei ole liittänyt veroilmoitukseensa ennakonpidätyksestä annettua tai verotuslain 105 §:n 2 momentissa tarkoitettua todistusta eikä veroa määrättäessä ennakkoa ole otettu huomioon, on hänellä oikeus saada hakemuksesta takaisin veronkantoviranomaiselta liikaa suoritettu määrä. Pienimmistä palautettavasta määrästä säädetään asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hakemus on tehtävä veronkantoviranomaiselle kuuden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jota koskevaan veroilmoitukseen todistus olisi pitänyt liittää.

58 c §

Milloin lääninveroviraston 24 §:n 2 momentin, 55, 55 a, 58, 58 a tai 58 b §:n *tahi verojohtajan 55 §:n nojalla* antamassa päätöksessä on sattunut laskuvirhe tai siihen verrattava erehdys tai palautus muutoin todetaan kokonaan tai osittain aiheettomaksi, lääninveroviraston tai verojohtajan on oikaistava päätös.

Päätös oikaisussa noudatetaan soveltuvin osin, mitä 27 §:ssä tarkoitettua maksuunpanon oikaisusta on säädetty.

60 §

Verojohtajalle tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien uskomisesta muulle verotoimiston virkamiehelle säädetään asetuksella.

(5 mom. kumotaan)

(6 mom. kumotaan)

58 §

Ennakonpidätys luetaan verovelvollisen hyväksi verotusmenettelystä annetussa laissa (/) tarkoitetulla tavalla. Verohallitus antaa asiasta tarkempia määräyksiä. Myös yhtiöveron hyvitys luetaan siihen oikeutetun hyväksi verohallituksen määrämällä tavalla.

Jos ennakonpidätystä ei ole veroa määrättäessä otettu huomioon, voidaan liikaa suoritettu määrä saada hakemuksesta takaisin lääninverovirastolta. Hakemus on tehtävä kuuden vuoden kuluessa sen vuoden lopusta lukien, jolta toimitettavassa verotuksessa pidätys olisi pitänyt lukea verovelvollisen verojen lyhennykseksi.

Pienimmistä palautettavasta määrästä säädetään asetuksella.

58 c §

Jos 24 §:n 2 momentin, 55, 55 a, 58, 58 a tai 58 b §:n nojalla annetussa päätöksessä on sattunut laskuvirhe tai siihen verrattava erehdys tai palautus muutoin todetaan kokonaan tai osittain aiheettomaksi, *päätös* on oikaistava.

(60 § kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1996.*

Lain 28 ja 49 a §:ää sovelletaan myös veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa tarkoitettuihin viivästyskorkoon ja jäämämaksuun. Lain 49 a §:ssä tarkoitettu huojoennustoimivalta siirtyy lääninverovirastolle tämän lain voimaan tullessa myös verohallituksessa vireillä olevien asioiden osalta.

4.

Laki

Kiinteistöverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/92) 16—18 §, 20 ja 21 §, 22 §:n 1 momentti, 24 §:n 2 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26, 27, 29, 29 a, 32 ja 35 §, 36 §:n 1 momentti, 37 ja 39 §, sellaisina kuin niistä ovat 25 §:n 1 momentti sekä 26, 29 a ja 35 § 3 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1084/93) sekä 27 § 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (698/94), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

16 §

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

Verovelvollisen on kehotuksesta annettava verotoimistolle kiinteistöveron määräämistä ja maksuunpanoa varten tarvittavat tiedot. Tästä kehotuksesta ja siihen vastaamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslain 50—54 §:ssä säädetään.

17 §

Verotoimiston tiedonantovelvollisuus

Jos kiinteistö sijaitsee muussa kuin siinä veropiirissä, jonka verotoimisto määrää ja maksuunpanee veron, kiinteistön sijaintikunnan verotoimisto antaa verotuksen toimittavalle verotoimistolle veron määräämistä ja maksuunpanoa varten tarvittavat tiedot.

18 §

Verotoimiston tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Verotoimistolla on oikeus saada kiinteistöveron määräämistä ja maksuunpanoa tai 17 §:ssä mainittujen tietojen antamista varten verotuslain 44, 47 ja 49 §:ssä tarkoitetut tiedot sekä tarkastaa tai tarkastuttaa verotuslain 48 §:ssä tarkoitetut asiakirjat.

Ehdotus

16 §

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

Verovelvollisen on kehotuksesta annettava lääninverovirastolle ne tiedot ja selvitykset, jotka saattavat olla tarpeen kiinteistöverotuksen toimittamista tai muutoksenhakua varten. Verovelvollisen velvollisuudesta antaa tietoja verotuksen toimittamista varten on soveltuvin osin voimassa mitä verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuudesta verotusmenettelystä annetun lain (/) 2 luvussa säädetään.

17 §

Lääninveroviraston tiedonantovelvollisuus

Jos kiinteistö sijaitsee muun kuin sen lääninveroviraston virka-alueella, joka toimittaa verotuksen, kiinteistön sijaintikunnan lääninverovirasto antaa verotuksen toimittavalle lääninverovirastolle verotuksen toimittamista varten tarvittavat tiedot.

18 §

Lääninveroviraston tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Lääninveroviraston oikeuteen saada kiinteistöverotuksen toimittamista varten tietoja sivulliselta ja viranomaiselta sekä oikeuteen tarkastaa niitä on soveltuvin osin voimassa, mitä sivullisen ja viranomaisen tiedonantovelvollisuudesta verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa säädetään.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

20 §
Verotuksen toimittaja

Verotuksen toimittaa vero toimisto. Verohallitus määrää, miten verotuksen toimittaminen jakautuu eri vero toimistojen kesken.

21 §
Ennakkotieto

Verotuslain 69 §:ssä tarkoitettu keskusverolautakunta voi antaa kiinteistö veroa koskevan ennakkotiedon, jos se katsotaan verovelvolliselle erityisen tärkeäksi taikka jos lain soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapauksissa tai verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saada asia ratkaistuksi. Ennakkotiedon hakemisesta ja sitovuudesta sekä muutoksenhausta siihen on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslain 69 ja 99 §:ssä säädetään.

22 §
Verotuksen toimittaminen sekä veron määrääminen ja maksuunpanto

Verotoimiston on toimitettava verotus sekä määrättävä ja maksuunpantava kunkin verovelvollisen maksettava kiinteistö vero. Verotusta toimitettaessa otetaan huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat verotoimiston käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

20 §
Verotuksen toimittaja

Verotuksen toimittaa *lääninverovirasto*. Verohallitus määrää, miten verotuksen toimittaminen jakautuu eri *lääninverovirastojen* kesken.

21 §
Ennakkotieto

Verotusmenettelystä annetun lain 85 §:ssä tarkoitettu keskusverolautakunta voi antaa kiinteistö veroa koskevan ennakkotiedon, jos se katsotaan verovelvolliselle erityisen tärkeäksi taikka jos lain soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapauksissa tai verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saada asia ratkaistuksi. Ennakkotiedon hakemisesta ja sitovuudesta sekä muutoksenhausta siihen on soveltuvin osin voimassa, mitä *mainitussa laissa* säädetään.

22 §
Verotuksen toimittaminen

Verotusta toimitettaessa lääninverovirasto laskee ja maksuunpantaa kiinteistö veron. Verotusta toimitettaessa otetaan huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat *lääninveroviraston* käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

24 §
Verolippu ja veroselvitys

Verotoimiston on annettava verovelvolliselle selvitys, johon merkitään kiinteistöt, joista verovelvollisen on suoritettava veroa, näiden kiinteistöjen arvot sekä suoritettavan veron määrä. Jos rakennus sijoittuu 12—14 §:ssä tarkoitettuihin luokkiin, myös tämä merkitään selvitykseen.

Lääninveroviraston on annettava verovelvolliselle selvitys, johon merkitään kiinteistöt, joista verovelvollisen on suoritettava veroa, näiden kiinteistöjen arvot sekä suoritettavan veron määrä. Jos rakennus sijoittuu 12—14 §:ssä tarkoitettuihin luokkiin, myös tämä merkitään selvitykseen.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

25 §

Veronkorotus, veronoikaisu, maksuunpanon oikaisu, jälkiverotus ja seurannaismuutos

Veronkorotuksesta, veronoikaisusta, maksuunpanon oikaisusta, jälkiverotuksesta ja seurannaismuutoksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään verotuslais-
sa.

26 §

Muutoksenhaku verotoimiston ja verolautakunnan päätökseen

Tämän lain mukaan verovelvollinen tai se, joka on veron suorittamisesta joko julkis- tai yksityisoikeudellisella perusteella vastuussa, samoin kuin kiinteistön sijaintikunnan kunnanasiainmies tai kunnanhallitus saa hakea veron määräämiseen ja maksuunpanoon muutosta verolautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, jonka tuomiopiiriin kiinteistöverotuksen toimittanut verotoimisto kuuluu.

Valituksesta, oikaisuvaatimuksesta ja niiden käsittelystä on soveltuvin osin voimassa mitä verotuslaissa säädetään.

27 §

Muutoksenhaku lääninoikeuden päätökseen

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään. Kunnan puolesta on valitusoikeus kunnanhallituksella.

25 §

Veronkorotus ja verotuksen muuttaminen

Veronkorotuksesta, veronoikaisusta, jälkiverotuksesta ja seurannaismuutoksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä *verotusmenettelystä annetussa laissa* niistä säädetään.

26 §

Muutoksenhaku lääninveroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen

Tämän lain mukaan verovelvollinen tai se, joka on veron suorittamisesta joko julkis- tai yksityisoikeudellisella perusteella vastuussa, samoin kuin kiinteistön sijaintikunnan *määräämä veroasiamies* tai mainittu kunta saa hakea muutosta verotukseen kirjallisella oikaisuvaatimuksella *sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunnalta, jonka alueella verovelvollisen kotikunta on tai, jos puolisoilla on eri kotikunta, miehen kotikunnan verotuksen oikaisulautakunnalta. Jos verotus on 20 §:n mukaan määrätty toimitettavaksi muualla kuin siinä lääninverovirastossa, jonka toimialueella verovelvollisen kotikunta on, oikaisuvaatimus tehdään sen veropiirin verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella kiinteistö on.* Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä *asianomainen oikaisulautakunta on.*

Valituksesta, oikaisuvaatimuksesta ja niiden käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä *verotusmenettelystä annetussa laissa* säädetään.

27 §

Muutoksenhaku lääninoikeuden päätökseen

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä* säädetään. Kunnan puolesta on valitusoikeus *kiinteistön sijaintikunnan määräämällä veroasiamiehellä ja tällä kunnalla.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

29 §

Viivästyseuraamukset

Kiinteistöveron määräaikana maksamisen laiminlyönnin seuraamuksista on voimassa, mitä veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa (145/76) säädetään.

29 a §

Palautettavalle määrälle maksettava korko

Jos veroa palautetaan veronoikaisun, *maksuunpanon oikaisun* tai muutoksenhaun johdosta, palautettavalle määrälle maksetaan säädetty korko veron maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

32 §

Verohallituksen toimivalta

Verohallitus antaa kiinteistöveron kantoa, perintää, palauttamista ja tilittämistä koskevat tarkemmat määräykset. Verohallitus voi tällöin määrätä, että kiinteistöveron tilittäminen ja tilitysten maksatus yhdistetään verotuslain mukaisten verojen tilittämiseen.

35 §

Rangaistussäännökset

Rangaistusseuraamuksista on voimassa, mitä verotuslain 121, 123, 124 ja 124 a §:ssä säädetään.

36 §

Vastuu verosta

Verovastuusta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslaissa tarkoitettuihin veroihin liittyvästä vastuusta säädetään verotuslain 3 ja 4 §:ssä.

37 §

Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys

Kiinteistöverosta vapauttamisesta ja veron suorittamisen lykkäämisestä on voimassa, mitä verotuslain 125 §:ssä säädetään kunnallisverosta.

29 §

Viivästyseuraamukset

Kiinteistöveron määräaikana maksamisen laiminlyönnin seuraamuksista on voimassa, mitä *veronlisäyksestä ja viivekorosta* annetussa laissa (/) säädetään.

29 a §

Palautettavalle määrälle maksettava korko

Jos veroa palautetaan veronoikaisun tai muutoksenhaun johdosta, palautettavalle määrälle maksetaan säädetty korko veron maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

32 §

Verohallituksen toimivalta

Verohallitus antaa kiinteistöveron kantoa, perintää, palauttamista ja tilittämistä koskevat tarkemmat määräykset. Verohallitus voi tällöin määrätä, että kiinteistöveron tilittäminen ja tilitysten maksatus yhdistetään *verotusmenettelyssä annetun lain* mukaisten verojen tilittämiseen.

35 §

Rangaistussäännökset

Rangaistusseuraamuksista on voimassa, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 9 luvussa* säädetään.

36 §

Vastuu verosta

Verovastuusta on soveltuvin osin voimassa, mitä *verotusmenettelystä annetussa laissa ja veronkantolaissa (611/78)* säädetään.

37 §

Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys

Kiinteistöverosta vapauttamisesta ja veron suorittamisen lykkäämisestä on voimassa, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa* säädetään kunnallisverosta.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

39 §

Verotuslain soveltaminen

Sovellettaessa tähän lakiin sisältyvän viitauksen nojalla verotuslain säännöksiä niitä sovelletaan myös sellaisiin verovelvollisiin, joihin verotuslain säännöksiä ei muutoin sovelleta.

39 §

Verotusmenettelystä annetun lain soveltaminen

Sovellettaessa tähän lakiin sisältyvän viitauksen nojalla *verotusmenettelystä annetun lain* säännöksiä niitä sovelletaan myös sellaisiin verovelvollisiin, joihin *verotusmenettelystä annetun lain* säännöksiä ei muutoin sovelleta.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1997.*

5.

Laki

perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/40) 21 a §:n 1 momentti, 22—24 §, 25 §:n 3 momentti, 26, 29 ja 30 §, 31 §:n 1, 2 ja 3 momentti, 32 §, 37 §:n 1 momentti, 38 §, 39 §:n 2 momentti, 42 §:n 2 momentti, 43—49 §, 50 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti, 52 §:n 1 momentti, 53 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n johdantokappale, 56 §:n 1 ja 3 momentti sekä 59 §, sellaisina kuin ne ovat, 53 §:n 2 momentti ja 54 §:n 2 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (612/94), 55 §:n johdantokappale 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1110/94) ja muut 29 päivänä huhtikuuta 1994 annetussa laissa (318/94), sekä *lisätään* 55 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 8 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

21 a §

Ennakkotiedon lahjaverotuksesta antaa sen veropiirin verotoimisto, jonka alueella varallisuuden luovuttaja asuu.

22 §

Perintöverotuksen toimittaa sen veropiirin verotoimisto, jonka alueella perinnönjättäjä kuollessaan vakinaisesti asui.

Jos omaisuus siirtyy kahdelle tai useammalle henkilölle siten, että se toisen oikeuden lakattua siirtyy toiselle, myöhemmän saajan verotuksen toimittaa kuitenkin sen veropiirin verotoimisto, jonka alueella edellinen saaja asuu tai kuollessaan asui.

23 §

Lahjaverotuksen toimittaa sen veropiirin verotoimisto, jonka alueella lahjanantaja asui verovelvollisuuden alkaessa.

24 §

Jos 22 tai 23 §:n säännöksiä ei voida soveltaa, perintö- tai lahjaverotuksen toimittaa sen veropiirin verotoimisto, jonka alueella veronalainen varallisuus verovelvollisuuden alkaessa suurimmalta osaltaan oli, tai jollei varallisuus ollut Suomessa, sen veropiirin verotoimisto, jonka alueella verovelvollinen veroa määrättäessä asuu.

25 §

Verotoimisto voi kuolinpesän osakkaan ennen verotuksen toimittamista tekemästä

Ehdotus

21 a §

Ennakkotiedon lahjaverotuksesta antaa *se lääninverovirasto*, jonka alueella varallisuuden luovuttaja asuu.

22 §

Perintöverotuksen toimittaa *se lääninverovirasto*, jonka alueella perinnönjättäjä kuollessaan vakinaisesti asui.

Jos omaisuus siirtyy kahdelle tai useammalle henkilölle siten, että se toisen oikeuden lakattua siirtyy toiselle, myöhemmän saajan verotuksen toimittaa kuitenkin *se lääninverovirasto*, jonka alueella edellinen saaja asuu tai kuollessaan asui.

23 §

Lahjaverotuksen toimittaa *se lääninverovirasto*, jonka alueella lahjanantaja asui verovelvollisuuden alkaessa.

24 §

Jos 22 tai 23 §:n säännöksiä ei voida soveltaa, perintö- tai lahjaverotuksen toimittaa *se lääninverovirasto*, jonka alueella veronalainen varallisuus verovelvollisuuden alkaessa suurimmalta osaltaan oli, tai jollei varallisuus ollut Suomessa, *se lääninverovirasto*, jonka alueella verovelvollinen veroa määrättäessä asuu.

Lääninverovirasto voi kuolinpesän osakkaan ennen verotuksen toimittamista teke-

Voimassa oleva laki

hakemuksesta lykätä perintöverotuksen toimittamisen määräajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi perukirjan verotoimistolle jättämiselle säädetyn ajan päättymisestä, jos hakemuksen tueksi esitetään painavia syitä. Tällaisena syynä on muun muassa pidettävä perinnönjaon toimittamista pesässä, johon sisältyvän maatilán tai muun yrityksen toimintaa jatketaan kuolinpesän tai sen osakkaiden lukuun, kun kysymyksessä ei ole kuolinpesän kokonaisvaroihin nähden vähäinen varallisuuserä.

26 §

Perintöverotuksen toimittamista varten on sen, jonka tulee perintökaaren 20 luvun säännösten nojalla ilmoittaa pesä, annettava kehotuksesta perukirja. Edellä 22 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on annettava myös edellisen haltijan tai osuutta rasittavan oikeuden haltijan jäämistöstä laadittu perukirja.

Perintöverotuksen toimittamista varten on verovelvollisen kuitenkin annettava veroilmoitus, jos perinnönjättäjä ei kuollessaan asunut Suomessa tai jos velvollisuus suorittaa perintöveroa muissa kuin 22 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa alkaa myöhemmin kuin 5 §:ssä säädetään. *Jos verovelvollinen ei asu Suomessa, velvollinen antamaan veroilmoituksen on se, jolla on kuolinpesä hallussaan.*

29 §

Perukirja on annettava asianomaiselle verotoimistolle kuukauden kuluessa perunkirjoituksesta.

Jos verotoimisto havaitsee, että perunkirjoituksen toimittaminen on laiminlyöty, voi verotoimisto ilmoittaa siitä käräjäoikeudelle.

30 §

Veroilmoitus on annettava asianomaiselle verotoimistolle kolmen kuukauden kuluessa verovelvollisuuden alkamisesta.

31 §

Verotoimisto toimittaa perintö- ja lahjaverotuksen. Verotoimisto myös oikaisee havaitsemansa 40 tai 41 §:ssä tarkoitetun vir-

Ehdotus

mästä hakemuksesta lykätä perintöverotuksen toimittamisen määräajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi perukirjan *lääninverovirastolle* jättämiselle säädetyn ajan päättymisestä, jos hakemuksen tueksi esitetään painavia syitä. Tällaisena syynä on muun muassa pidettävä perinnönjaon toimittamista pesässä, johon sisältyvän maatilán tai muun yrityksen toimintaa jatketaan kuolinpesän tai sen osakkaiden lukuun, kun kysymyksessä ei ole kuolinpesän kokonaisvaroihin nähden vähäinen varallisuuserä.

26 §

Perintöverotuksen toimittamista varten on *perintökaaren 20 luvussa tarkoitetun pesän ilmoittajan* annettava kehotuksesta *perinnönjättäjän jälkeen laadittu* perukirja. Edellä 22 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on annettava myös edellisen haltijan tai osuutta rasittavan oikeuden haltijan jäämistöstä laadittu perukirja.

Verovelvollisen on annettava veroilmoitus, jos perinnönjättäjän jälkeen ei ole laadittava perukirjaa tai jos velvollisuus suorittaa perintöveroa muissa kuin 22 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa alkaa myöhemmin kuin 5 §:ssä säädetään.

Jos verovelvollinen ei asu Suomessa, velvollinen antamaan veroilmoituksen on se, jolla on kuolinpesä hallussaan.

29 §

Perukirja on annettava kuukauden kuluessa perunkirjoituksesta *asianomaiselle lääninverovirastolle*.

Lääninverovirasto voi ilmoittaa käräjäoikeudelle perunkirjoituksen toimittamisen laiminlyönnistä.

30 §

Veroilmoitus on annettava kolmen kuukauden kuluessa verovelvollisuuden alkamisesta *asianomaiselle lääninverovirastolle*.

31 §

Lääninverovirasto toimittaa perintö- ja lahjaverotuksen. *Se* myös oikaisee havaitsemansa 40 tai 41 §:ssä tarkoitetun virheen.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

heen.

Verotus katsotaan toimitetuksi sinä päivänä, jona verotoimisto on käsitellyt asian. Verotuksen toimittamispäivän tulee ilmetä verotusasiakirjoista.

Verotusta toimitettaessa voidaan ottaa huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat verotoimiston käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

32 §

Kuolinpesän osakas, erityisjälkisäädöksen saaja ja eloonjäänyt puoliso, silloinkin kun tämä ei ole kuolinpesän osakas, sekä näiden lailliset edustajat, perunkirjoituksen toimittajat ja se, joka on ilmoittanut pesän tai hoitaa sitä, samoin kuin lahjanantaja ja -saaja ovat velvolliset *verotoimiston*, *lääninveroviraston* tai verohallituksen asianomaisen virkamiehen tai valtionasiamiehen kehotuksesta antamaan kaikki pesää tai lahjaa koskevat tiedot ja selvitykset sekä esittämään tarkastettaviksi kaikki pesää tai lahjaa koskevat asiakirjat.

37 §

Kun verotoimisto on toimittanut verotuksen, on sille, jolle on maksuunpantu perintö- tai lahjaveroa, lähetettävä verolippu ja annettava selvitys verotuksen perusteista sekä ohjeet siitä, miten verotukseen voidaan hakea muutosta.

38 §

Jos perintöverotuksen toimittamisen jälkeen kuolinpesään ilmaantuu uusia varoja tai velkoja, on perintökaaren 20 luvun 10 §:ssä tarkoitettu täydennys- tai oikaisukirja annettava verotoimistolle kuukauden kuluessa sen laatimisesta.

Kun perintöverotus toimitetaan veroilmoituksen nojalla, on uusista varoista ja veloista annettava verotoimistolle veroilmoitus kolmen kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun niitä on ilmaantunut pesään.

Jos perintö- tai lahjaverotuksen perusteet ovat verotuksen toimittamisen jälkeen muuttuneet, on se verovelvollinen, jonka perintö- tai lahjaveron määrä nousisi, kuuden kuukauden kuluessa sanotusta syystä tiedon saatuaan velvollinen ilmoittamaan

Verotus katsotaan toimitetuksi sinä päivänä, jona *lääninverovirasto* on käsitellyt asian. Verotuksen toimittamispäivän tulee ilmetä verotusasiakirjoista.

Verotusta toimitettaessa voidaan ottaa huomioon myös ne tiedot ja asiakirjat, jotka ovat *lääninveroviraston* käytettävissä muun kuin tässä laissa tarkoitetun verotuksen toimittamista varten.

32 §

Kuolinpesän osakas, erityisjälkisäädöksen saaja ja eloonjäänyt puoliso, silloinkin kun *hän* ei ole kuolinpesän osakas, sekä näiden lailliset edustajat, perunkirjoituksen toimittajat ja se, joka on ilmoittanut pesän tai hoitaa sitä, samoin kuin lahjanantaja ja -saaja ovat velvolliset *lääninveroviraston* tai verohallituksen asianomaisen virkamiehen tai *veroasiamiehen* kehotuksesta antamaan kaikki pesää tai lahjaa koskevat tiedot ja selvitykset sekä esittämään tarkastettaviksi kaikki pesää tai lahjaa koskevat asiakirjat.

37 §

Kun *lääninverovirasto* on toimittanut verotuksen, on sille, jolle on maksuunpantu perintö- tai lahjaveroa, lähetettävä verolippu ja annettava selvitys verotuksen perusteista sekä ohjeet siitä, miten verotukseen voidaan hakea muutosta.

38 §

Jos perintöverotuksen toimittamisen jälkeen kuolinpesään ilmaantuu uusia varoja tai velkoja, on perintökaaren 20 luvun 10 §:ssä tarkoitettu täydennys- tai oikaisukirja annettava *lääninverovirastolle* kuukauden kuluessa sen laatimisesta.

Kun perintöverotus toimitetaan veroilmoituksen nojalla, on uusista varoista ja veloista annettava *lääninverovirastolle* veroilmoitus kolmen kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun niitä on ilmaantunut pesään.

Jos perintö- tai lahjaverotuksen perusteet ovat verotuksen toimittamisen jälkeen muuttuneet, on se verovelvollinen, jonka perintö- tai lahjaveron määrä nousisi, *kolmen* kuukauden kuluessa sanotusta syystä tiedon saatuaan velvollinen ilmoittamaan

Voimassa oleva laki

asiasta verotoimistolle, jollei joku muu osakas tai lahjansaaja jo ole sellaista ilmoitusta tehnyt.

Ehdotus

asiasta *lääninverovirastolle*, jollei joku muu osakas tai lahjansaaja jo ole sellaista ilmoitusta tehnyt.

39 §

Jos purkavin ehdoin saadun omaisuuden saaja ehdon täyttyessä joutuu luovuttamaan omaisuuden viiden vuoden kuluessa siitä, kun hän sen sai, on aikaisemmin maksettu vero palautettava 41 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Verovelvollisen on tehtävä tätä koskeva ilmoitus verotoimistolle kuuden kuukauden kuluessa omaisuuden luovuttamisesta.

Jos purkavin ehdoin saadun omaisuuden saaja ehdon täyttyessä joutuu luovuttamaan omaisuuden viiden vuoden kuluessa siitä, kun hän sen sai, on aikaisemmin maksettu vero palautettava 41 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Verovelvollisen on tehtävä tätä koskeva ilmoitus *lääninverovirastolle* kuuden kuukauden kuluessa omaisuuden luovuttamisesta.

42 §

Verotoimisto voi kuitenkin ratkaista verovelvollisen tekemän 43 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen silloin, kun esitetty vaatimus hyväksytään.

Lääninverovirasto voi kuitenkin ratkaista verovelvollisen tekemän 43 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen silloin, kun esitetty vaatimus hyväksytään.

43 §

Verovelvollinen tai valtionasiamies saa hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella toimitettua verotusta oikaisuvaatimus koskee. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa verotoimistoon.

43 §

Verovelvollinen tai *veroasiamies* saa hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Perintöverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella *perinnönjättäjä kuollessaan asui*. Edellä 22 §:n 2 momentissa mainituissa tapauksissa oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella omaisuuden edellinen saaja asuu tai kuollessaan asui. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa lääninverovirastoon.

Lahjaverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella lahjanantaja lahjaverovelvollisuuden alkaessa asui.

Jos 1 ja 2 momentin säännöksiä ei voida soveltaa, oikaisuvaatimus tehdään sille verotuksen oikaisulautakunnalle, jonka alueella veronalainen omaisuus verovelvollisuuden alkaessa suurimmalta osalta oli tai, jos varallisuus ei ollut Suomessa, jonka alueella verovelvollinen veroa määrättäessä asui.

Voimassa oleva laki

Verovelvollisen on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Valtionasiamiehen on tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verotuksen toimittamispäivästä.

Veronoikaisua ja muutoksenhakuviranomaisen uudelleen toimitettavaksi palauttamaa verotusta koskevasta verotoimiston päätöksestä saadaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus edellä säädetyn määräajan estämättä 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Valtionasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

44 §

Edellä 43 §:stä säädetystä poiketen 21 a §:ssä tarkoitettuun ennakkotietopäätökseen haetaan muutosta valittamalla sen läänin lääninoikeuteen, jonka tuomiopiirissä ennakkotietopäätös on tehty. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verotoimistoon.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkotietopäätöksen tiedoksisaannista. Valtionasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä. Ennakkotietoa koskeva valitus on käsiteltävä lääninoikeudessa kiireellisenä.

45 §

Verovelvollinen tai valtionasiamies saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen muutosta valittamalla sen läänin lääninoikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verotoimistoon.

Verovelvollisen valitusaika on viisi vuotta perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Valtionasiamiehen valitusaika on kuusi kuukautta verotuksen toimittamispäivästä. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan kuitenkin valittaa tämän määräajan estämättä 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut tiedon päätöksestä. Valtionasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

46 §

Verotoimiston tulee varata verovelvollisel-

Ehdotus

Verovelvollisen on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. *Veroasiamiehen* on tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verotuksen toimittamispäivästä.

Veronoikaisua ja muutoksenhakuviranomaisen uudelleen toimitettavaksi palauttamaa verotusta koskevasta *lääninveroviraston* päätöksestä saadaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus edellä säädetyn määräajan estämättä 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. *Veroasiamiehen* määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

44 §

Edellä 43 §:stä säädetystä poiketen 21 a §:ssä tarkoitettuun ennakkotietopäätökseen haetaan muutosta valittamalla sen läänin lääninoikeuteen, jonka tuomiopiirissä ennakkotietopäätös on tehty. *Valitusoikeus on ennakkotiedon hakijalla ja veroasiamiehellä.* Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa *lääninverovirastoon.*

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkotietopäätöksen tiedoksisaannista. *Veroasiamiehen* määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä. Ennakkotietoa koskeva valitus on käsiteltävä lääninoikeudessa kiireellisenä.

45 §

Verovelvollinen tai *veroasiamies* saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen muutosta valittamalla sen läänin lääninoikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa *lääninverovirastoon.*

Verovelvollisen valitusaika on viisi vuotta perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. *Veroasiamiehen* valitusaika on kuusi kuukautta verotuksen toimittamispäivästä. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan kuitenkin valittaa tämän määräajan estämättä 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut tiedon päätöksestä. *Veroasiamiehen* valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

46 §

Lääninveroviraston tulee varata verovel-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

le valtionasiamiehen tekemästä valituksesta ja valtionasiamiehelle verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olevat asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle. Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä sekä verojohtajan lausunto valituksesta.

47 §

Valitus, jonka verovelvollinen tai valtionasiamies tekee lääninoikeudelle ja joka olisi tullut osoittaa oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnalle, käsitellään oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

48 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus tarkastusasiamiehellä. Lääninoikeuden ennakkotietoa koskevaan päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

49 §

Jos perintö- tai lahjaverotusta koskevassa asiassa, josta on tehty oikaisuvaatimus verotuksen oikaisulautakunnalle tai haettu muutosta lääninoikeudelta, asia joltakin osaltaan on jäänyt tutkimatta tai verotuksessa on sovellettu vääriä perusteita taikka verotus on muutoin toimitettu olennaisesti väärin, voidaan asia kokonaisuudessaankin palauttaa verotoimistolle tai verotuksen oikaisulautakunnalle uuden verotuksen toimittamista tai päätöksen tekemistä varten.

50 §

Jos verotusta on muutettu toisen verovelvollisen verotukseen vaikuttavalla tavalla, verotoimisto oikaisee veronoikaisuin myös tämän verovelvollisen verotusta muutosta vastaavasti (*seurannaismuutos*), jollei oikaisun tekeminen ole erityisestä syystä kohtuutonta. Seurannaismuutos voidaan tehdä,

volliselle *veroasiamiehen* tekemästä valituksesta ja *veroasiamiehelle* verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olevat asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle. Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä sekä *lääninveroviraston* lausunto valituksesta.

47 §

Valitus, jonka verovelvollinen tai *veroasiamies* tekee lääninoikeudelle ja joka olisi tullut osoittaa oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnalle, käsitellään oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

48 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä* säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus *veroasiamiehellä*. Lääninoikeuden ennakkotietoa koskevaan päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

49 §

Jos perintö- tai lahjaverotusta koskevassa asiassa, josta on tehty oikaisuvaatimus verotuksen oikaisulautakunnalle tai haettu muutosta lääninoikeudelta, asia joltakin osaltaan on jäänyt tutkimatta tai verotuksessa on sovellettu vääriä perusteita taikka verotus on muutoin toimitettu olennaisesti väärin, voidaan asia kokonaisuudessaankin palauttaa *lääninverovirastolle* tai verotuksen oikaisulautakunnalle uuden verotuksen toimitamista tai päätöksen tekemistä varten.

50 §

Jos verotusta on muutettu toisen verovelvollisen verotukseen vaikuttavalla tavalla, *lääninverovirasto* oikaisee veronoikaisuin myös tämän verovelvollisen verotusta muutosta vastaavasti (*seurannaismuutos*), jollei oikaisun tekeminen ole erityisestä syystä kohtuutonta. Seurannaismuutos voidaan teh-

Voimassa oleva laki

vaikka veronoikaisun edellytykset puuttuvat.

51 §

Jos viranomainen on oikaisuvaatimukseen tai valitukseen antamallaan päätöksellä määrännyt jonkun verovelvolliseksi tai muuttanut verotusta koskevaa päätöstä, on muutoksen tehneen viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai läänioikeuden edellä tarkoitettusta päätöksestä on lähetettävä läänioikeudelle ja verotoimistolle. Verotoimisto oikaisee verotuksen edellä tarkoitetun päätöksen perusteella noudattaen soveltuvien osin, mitä veronoikaisusta säädetään.

52 §

Vero kannetaan, mikäli sukupolvenvaihdoistilanteiden kohdalla ei ole toisin säädetty, yhdessä tai, jos valtiovarainministeriö niin määrää, useammassa erässä ministeriön määräämän ajan kuluessa.

53 §

Verohallitus voi hakemuksesta määräämälään ehdoilla myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen perintö- ja lahjaverosta, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta. Vapautus voidaan myöntää:

Valtiovarainministeriö voi ottaa 1 momentissa tarkoitetun periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Jos perintö- tai lahjaveron suorittaminen määräajassa käy verovelvolliselle vaikeaksi, voi veronkantoviranomainen hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Veronkantoviranomainen ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin

Ehdotus

dä, vaikka veronoikaisun edellytykset puuttuvat.

51 §

Jos viranomainen on oikaisuvaatimukseen tai valitukseen antamallaan päätöksellä määrännyt jonkun verovelvolliseksi tai muuttanut verotusta koskevaa päätöstä, on muutoksen tehneen viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai läänioikeuden edellä tarkoitettusta päätöksestä on lähetettävä läänioikeudelle ja lääninverovirastolle. Lääninverovirasto oikaisee verotuksen edellä tarkoitetun päätöksen perusteella noudattaen soveltuvien osin, mitä veronoikaisusta säädetään.

52 §

Perintö- tai lahjaveron kanto, perintä ja palauttaminen toimitetaan siten kuin veronkantolaissa (611/78) säädetään taikka sen nojalla säädetään tai määrätään, ellei jäljempänä toisin säädetä.

53 §

Verohallitus voi hakemuksesta määräämälään ehdoilla myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen perintö- ja lahjaverosta, viivekorosta, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta. Vapautus voidaan myöntää:

Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän verohallituksen tai lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

Jos perintö- tai lahjaveron suorittaminen määräajassa käy verovelvolliselle vaikeaksi, voi lääninverovirasto hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

ehdoin. Valtiovarainministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

54 §

Valtiovarainministeriö voi ottaa 1 momentissa tarkoitetun periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos poistettavaksi pyydetty määrä on enintään 300 000 markkaa. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän verohallituksen tai lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen. Verohallitus voi ottaa periaatteellisesti tärkeän lääninveroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

55 §

Perintö- tai lahjaverosta jätetään verovelvollisen verotoimistolle ennen verotuksen toimittamista tekemästä pyynnöstä osa maksuunpanematta, jos:

55 §

Perintö- tai lahjaverosta jätetään verovelvollisen *lääninverovirastolle* ennen verotuksen toimittamista tekemästä pyynnöstä osa maksuunpanematta, jos:

56 §

Jos maatilasta, muusta yrityksestä tai niiden osasta määrätyn perintö- tai lahjaveron suhteellinen osa koko verosta on 10 000 markkaa tai enemmän ja jos 55 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa, tämän veron osan maksuaikaa pidennetään verovelvollisen ennen verotuksen toimittamista verotoimistolle tekemästä pyynnöstä.

56 §

Jos maatilasta, muusta yrityksestä tai niiden osasta määrätyn perintö- tai lahjaveron suhteellinen osa koko verosta on 10 000 markkaa tai enemmän ja jos 55 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa, tämän veron osan maksuaikaa pidennetään verovelvollisen ennen verotuksen toimittamista *lääninverovirastolle* tekemästä pyynnöstä.

Jos verovelvollinen luovuttaa pääasiallisen osan edellä tarkoitetusta maatilasta, muusta yrityksestä tai sellaisen osasta, verotoimisto määrää kaikki vielä tällöin maksamatta olevat maksuerät kannettaviksi seuraavan kantoerän yhteydessä.

Jos verovelvollinen luovuttaa pääasiallisen osan edellä tarkoitetusta maatilasta, muusta yrityksestä tai sellaisen osasta, *lääninverovirasto* määrää kaikki vielä tällöin maksamatta olevat maksuerät kannettaviksi seuraavan kantoerän yhteydessä.

59 §

Mikäli ei tässä laissa toisin säädetä, on soveltuvin osin noudatettava, mitä verotus-

59 §

Mikäli ei tässä laissa toisin säädetä, on soveltuvin osin noudatettava, mitä *verotus-*

Voimassa oleva laki

lain 5—19, 40—54 ja 129—143 §:ssä säädetään.

Ehdotus

menettelystä annetun lain 2, 3 ja 11 luvuissa säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1996.*

Lain 53 ja 54 §:ssä tarkoitettu lääninveroviraston huojennustoimivalta koskee tämän lain voimaantullessa myös verohallituksessa vireillä olevia asioita.

6.

Laki**perintökaaren 20 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren 20 luvun 1, 8, 9, 12 ja 12 a §, sellaisina kuin ne ovat 19 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (733/94), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 luku

20 luku

Perunkirjoituksesta**Perunkirjoituksesta**

1 §

Perunkirjoitus on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa kuolemantapauksesta, jollei asianomainen verotoimisto saman ajan kuluessa tehdystä hakemuksesta pesän laatuun katsoen tai muusta erityisestä syystä tätä aikaa pidennä.

1 §

Perunkirjoitus on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa kuolemantapauksesta, jollei asianomainen *lääninverovirasto* saman ajan kuluessa tehdystä hakemuksesta pesän laatuun katsoen tai muusta erityisestä syystä tätä aikaa pidennä.

8 §

Perukirja on annettava verotoimistolle siten kuin perintö- ja lahjaverolaissa (378/40) säädetään.

8 §

Perukirja on annettava *lääninverovirastolle* siten kuin perintö- ja lahjaverolaissa (378/40) säädetään.

9 §

Jos perunkirjoituksen toimittaminen on laiminlyöty, käräjäoikeuden tulee verotoimiston ilmoituksesta määrätä sopiva henkilö toimituttamaan perunkirjoitus.

9 §

Jos perunkirjoituksen toimittaminen on laiminlyöty, käräjäoikeuden tulee *lääninveroviraston* ilmoituksesta määrätä sopiva henkilö toimituttamaan perunkirjoitus.

12 §

Verotoimiston 1 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

12 §

Lääninveroviraston 1 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

12 a §

Verotoimistolle annettu perukirja on säilytettävä pysyvästi. Arkistolaitos antaa tarkemmat määräykset perunkirjan ja sen liitteiden säilyttämisestä.

12 a §

Lääninverovirastolle annettu perukirja *tai sen tekninen tallenne* on säilytettävä pysyvästi. Arkistolaitos antaa tarkemmat määräykset perunkirjan ja sen liitteiden säilyttämisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

7.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/78) 2 §:n 1 momentti, 3 luvun otsake, 13 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentti, 21 §:n 1, 2 ja 3 momentti, 22 § sekä 24 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13 §:n 1 ja 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1544/92), 2 momentti 22 päivänä heinäkuuta 1983 annetussa laissa (639/83) ja 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (696/94) sekä 22 § 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (616/89), seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

Rajoitetusti verovelvollisen valtion- ja kunnallisveroa peritään lopullisena verona toimittamalla pidätys tulon lähteellä (*lähdevero*) tai määrätään verotuslain (482/58) mukaisessa järjestyksessä noudattaen mitä jäljempänä tässä laissa säädetään.

2 §

Rajoitetusti verovelvollisen valtion- ja kunnallisveroa peritään lopullisena verona toimittamalla pidätys tulon lähteellä (*lähdevero*) tai määrätään *verotusmenettelystä annetun lain* (/) mukaisessa järjestyksessä noudattaen, mitä jäljempänä tässä laissa säädetään.

3 luku

3 luku

Verotuslain mukaisessa järjestyksessä toimitettava verotus***Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä toimitettava verotus***

13 §

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 25 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön on suoritettava 1 momentissa tarkoitettusta tulosta valtionveroa pääomatulosta 25 prosenttia ja ansiotulosta 35 prosenttia.

13 §

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 28 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön on suoritettava 1 momentissa tarkoitettusta tulosta valtionveroa pääomatulosta 28 prosenttia ja ansiotulosta 35 prosenttia.

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettusta tulosta sekä 14 §:ssä tarkoitettusta varallisuudesta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotuslain mukaisessa järjestyksessä ja on tällöin ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä soveltuvien osin voimassa, mitä verotuslaissa on säädetty tai sen nojalla määrätty, sekä veronkannosta ja verojen tilittämisestä soveltuvien osin voimassa, mitä veronkantolaissa (611/78) on säädetty tai sen

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettusta tulosta sekä 14 §:ssä tarkoitettusta varallisuudesta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle *verotusmenettelystä annetun lain* mukaisessa järjestyksessä ja on tällöin ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä soveltuvien osin voimassa, mitä *mainitussa laissa* on säädetty tai sen nojalla määrätty, sekä veronkannosta ja verojen tilittämisestä soveltuvien osin voimassa, mitä veronkantolaissa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nojalla määrätty.

(611/78) säädetään tai sen nojalla määrätään.

21 §

Muutosta lääninveroviraston 11 §:n 2 momentin tai 11 a §:n nojalla antamaan päätökseen tai 12 §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun taikka verojohtajan 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai verotoimistoon taikka Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on verotuslaissa tarkoitetulla verotusasiamehellä. Verotusasiameiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Muutoksen hakemisesta 13 §:ssä tarkoitetun tulon ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun varallisuuden osalta toimitettuun verotukseen on voimassa, mitä verotuslaissa on säädetty. Muutoksen hakemisesta lääninveroviraston ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, on voimassa mitä ennakkoperintälaissa on muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetty.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus tarkastusasiamehellä.

22 §

Mitä verotuslain 125 ja 126 a §:ssä on säädetty tai niiden nojalla on määrätty verosta vapauttamisesta tai sen suorittamisen lykkäyksestä, on vastaavasti sovellettava tässä laissa tarkoitettuun veroon. Hakemus voidaan lähettää verohallitukselle, jonka tulee toimittaa se asianomaisen viranomaisen ratkaistavaksi.

24 §

Asetuksella voidaan rajoitetusti verovelvollisen osalta säätää poikkeuksia siitä, mitä verotuslain mukaan on voimassa ilmoitta-

21 §

Muutosta lääninveroviraston 12 §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun taikka Uudenmaan lääninveroviraston 16 §:n 2 momentin nojalla antamaan maksuunpanoa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamehellä. Veroasiameiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Muutoksen hakemisesta 13 §:ssä tarkoitetun tulon ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun varallisuuden osalta toimitettuun verotukseen on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa on säädetty. Muutoksen hakemisesta lääninveroviraston 11 §:n 2 momentin ja 11 a §:n mukaiseen päätökseen sekä ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, on voimassa, mitä ennakkoperintälaissa on muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetty.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamehellä.

22 §

Mitä verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa säädetään tai sen nojalla määrätään verosta vapauttamisesta tai sen suorittamisen lykkäyksestä, on vastaavasti sovellettava tässä laissa tarkoitettuun veroon. Hakemus voidaan lähettää verohallitukselle, jonka tulee toimittaa se asianomaisen viranomaisen ratkaistavaksi.

24 §

Asetuksella voidaan rajoitetusti verovelvollisen osalta säätää poikkeuksia siitä, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa tai sen

Voimassa oleva laki

misvelvollisuuden täyttämisaajasta, veron määräämisajasta ja -menettelystä sekä veron perimisestä.

Ehdotus

nojalla on voimassa ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisaajasta, *verotuksen toimittamisessa noudatettavista määräajoista* ja menettelystä sekä veron perimisestä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1996.*

8.

Laki

leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 70 a §:n 3 momentti ja 81 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 70 a §:n 3 momentti 21 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (885/84) ja 81 §:n 3 momentti 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (620/78), ja

muutetaan 23 §:n 2 momentti, 30 §:n 5 momentti, 57 b §:n 4 momentti, 70 a §:n 2 momentti, 74 §:n 4 momentti, 87 ja 89 § 91 §:n 1 ja 3 momentti, 93 §, 97 a §:n 2 momentti, 98 a §:n 2 ja 3 momentti, 98 b §:n 1 momentti, 99 §:n 1 momentti sekä 100 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 23 §:n 2 momentti 3 päivänä tammikuuta 1946 annetussa laissa (1/46), 30 §:n 5 momentti, 57 b §:n 4 momentti ja 89 § 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1167/90), 70 a §:n 2 momentti mainitussa 21 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa, 74 §:n 4 momentti 23 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1196/88), 87 § muutettuna mainitulla 11 päivänä elokuuta 1978 annetulla lailla ja 16 päivänä marraskuuta 1992 annetulla lailla (922/92), 91 §:n 1 ja 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (519/94), 93 §, 98 a §:n 2 ja 3 momentti, 98 b §:n 1 momentti sekä 100 a § 3 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1080/93), 97 a §:n 2 momentti 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (291/82) ja 99 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (620/93), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

Lainhuutoa haettaessa on hakijan esitettävä asianomaisen verolautakunnan puheenjohtajan antama todistus siitä, mihin arvoon huudattava kiinteistö on arvioitu viimeksi toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa, tai ellei kiinteistöä ole sanotussa verotuksessa arvioitu, *verolautakunnan puheenjohtajan* lausunto sen arvosta.

Lainhuutoa haettaessa on hakijan esitettävä asianomaisen *lääninveroviraston* antama todistus *huudattettavan kiinteistön arvosta* viimeksi toimitetussa *varallisuusverotuksessa* tai, ellei kiinteistöä ole sanotussa verotuksessa arvioitu, lausunto sen arvosta.

30 §

Edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu leimaverovapaus myönnetään vain siltä osin kuin kiinteistöä ja sillä olevaa asuinrakennusta käytetään omana vakituksena asuntona. Asuinrakennukseen luetaan myös asumiseen liittyvät muut rakennustilat. Rakennukseen rinnastetaan rakennuspaikka siltä osin kuin se on pinta-alaltaan enintään 10 000 neliometriä tai kaavoitetulla alueella enintään kaavan mukaisen tontin tai rakennuspaikan suuruinen. Luovutuksensaajan on lainhuutoa hakiessaan esitettävä tarvittavat selvitykset ja kotikuntansa vero toimiston antama lausunto verovapauden edellytyksistä. Jos luovutuksensaajia on useita, leimaverosta vapaa on vain 1 momentin 8 kohdassa mainitut edel-

Edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu leimaverovapaus myönnetään vain siltä osin kuin kiinteistöä ja sillä olevaa asuinrakennusta käytetään omana vakituksena asuntona. Asuinrakennukseen luetaan myös asumiseen liittyvät muut rakennustilat. Rakennukseen rinnastetaan rakennuspaikka siltä osin kuin se on pinta-alaltaan enintään 10 000 neliometriä tai kaavoitetulla alueella enintään kaavan mukaisen tontin tai rakennuspaikan suuruinen. Luovutuksensaajan on lainhuutoa hakiessaan esitettävä tarvittavat selvitykset ja kotikuntansa *lääninveroviraston* antama lausunto verovapauden edellytyksistä. Jos luovutuksensaajia on useita, leimaverosta vapaa on vain 1 momentin 8 kohdassa mainitut

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lytykset täyttävän luovutuksensaajan omistusoikeutta vastaava osuus luovutushinnasta.

edellytykset täyttävän luovutuksensaajan omistusoikeutta vastaava osuus luovutushinnasta.

57 b §

Verovapauden edellytyksistä on annettava selvitys luovutuksensaajan kotikunnan vero- toimistolle verohallituksen vahvistamaa lomaketta käyttäen 87 §:n 1 momentissa säädettyssä ajassa.

Verovapauden edellytyksistä on annettava selvitys sille *lääninverovirastolle*, jonka virka-alueella luovutuksensaajan kotikunta on, verohallituksen vahvistamaa lomaketta käyttäen 87 §:n 1 momentissa säädettyssä ajassa.

70 a §

Laiminlyödylle määrälle on maksettava veronlisäystä markka sadalta jokaiselta kalenterikuukaudelta siitä päivästä, jolloin vero olisi viimeistään pitänyt maksaa, asetettavaa eräpäivää edeltävän kuukauden loppuun. Veronlisäystä on suoritettava kuitenkin vähintään 20 markkaa.

Jos leimavero on suoritettu määräajan jälkeen, maksuunpannaan 2 momentissa tarkoitettu veronlisäys jokaiselta kalenterikuukaudelta siitä päivästä, jona vero olisi viimeistään pitänyt maksaa, sen kuukauden loppuun, jona vero on suoritettu.

Jos leimavero on jätetty suorittamatta tai se on suoritettu määräajan jälkeen, sille maksuunpannaan veronlisäys sen mukaan kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettussa laissa (/) säädetään.

(3 mom. kumotaan)

74 §

Jos 1 momentissa tarkoitettusta vekselistä tai velkakirjasta ei ole suoritettu leimaveroa säädettyssä ajassa, lääninverovirasto maksuunpanee leimaveron veronlisäyksineen 1 momentissa tarkoitettua vastuuvollisen suoritettavaksi. *Laiminlyödyille tai määräajan jälkeen suoritettulle leimaverolle määrätään veronlisäystä siten kuin 70 a §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty.*

Jos 1 momentissa tarkoitettua vekselistä tai velkakirjasta ei ole suoritettu leimaveroa säädettyssä ajassa, lääninverovirasto maksuunpanee leimaveron veronlisäyksineen 1 momentissa tarkoitettua vastuuvollisen suoritettavaksi.

81 §

Edellä säädettyä leimaveron maksuunpanoa varten tulee verotoimiston lähettää maaliskuun kuluessa lääninverovirastolle tiedot niistä kaupanvahvistajan vahvistamista kiinteistön saannoista, joiden lainhuudatus on edellisen vuoden kuluessa laiminlyöty.

(3 mom. kumotaan)

87 §

Jokainen, joka arvopaperien myynnin tai vaihdon tapahtuessa arvopaperipörssitoimin-

87 §

Jokainen, joka arvopaperien myynnin tai vaihdon tapahtuessa arvopaperipörssitoimin-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nan tai arvopaperinvälittäjien yhteisön ylläpitämän sopimusmarkkinatoiminnan ulkopuolella on ollut sopimuksen tekijänä, on velvollinen kahden kuukauden kuluessa myynnin tai vaihdon tapahtumisesta näyttämään asianomaiselle verotoimistolle 85 §:n 1 tai 2 momentissa mainitun laskelman. Kahden kuukauden määräaika luetaan kuitenkin omistusoikeuden siirtymisestä, kun asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet siirretään uudelle omistajalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu myynti tai vaihto on tapahtunut kolmannen henkilön välityksellä, on välittäjä velvollinen verotoimiston kehotuksesta näyttämään sille arvopaperien myynnistä tai vaihdosta laatimansa laskelman.

Jos laskelmaa ei ole 1 momentissa säädettyssä ajassa esitetty *verotoimistolle* eikä maksuvelvollinen *verotoimiston* kehotuksestaakaan osoita suorittaneensa säädettyä leimaveroa ja veronlisäystä, tulee lääninveroviraston maksuunpanna leimavero säädettyine veronlisäyksineen.

89 §

Jos luovutuksesta 30 §:n 1 momentin 8 kohdassa ja 57 b §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa ei ole suoritettu leimaveroa siitä syystä, että luovutuksensaaja on antanut virheellisiä tietoja, lääninverovirasto maksuunpanee suorittamatta jääneen leimaveron veronlisäyksineen. *Veronlisäystä on maksettava markka sadalta jokaiselta kalenterikuukaudelta siitä päivästä, jolloin vero olisi tullut viimeistään maksaa, eräpäivää edeltävän kuukauden loppuun.* Maksamatta jäänyttä leimaveroa on, jos luovutuksensaaja on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut virheellisiä tietoja, korotettava enintään 50 prosentilla. *Korotukselle ei määrätä veronlisäystä.*

91 §

Verotuslain 69 §:ssä tarkoitettu keskusverolautakunta voi hakemuksesta antaa ennakkotiedon tämän lain mukaisesta velvollisuudesta suorittaa leimaveroa, jos se katsotaan hakijalle erityisen tärkeäksi tai jos lain soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapauksissa taikka verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saada asia ratkaistuksi.

nan tai arvopaperinvälittäjien yhteisön ylläpitämän sopimusmarkkinatoiminnan ulkopuolella on ollut sopimuksen tekijänä, on velvollinen kahden kuukauden kuluessa myynnin tai vaihdon tapahtumisesta näyttämään asianomaiselle *lääninverovirastolle* 85 §:n 1 tai 2 momentissa mainitun laskelman. Kahden kuukauden määräaika luetaan kuitenkin omistusoikeuden siirtymisestä, kun asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet siirretään uudelle omistajalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu myynti tai vaihto on tapahtunut kolmannen henkilön välityksellä, on välittäjä velvollinen *lääninveroviraston* kehotuksesta *esittämään* arvopaperien myynnistä tai vaihdosta laatimansa laskelman.

Jos laskelmaa ei ole 1 momentissa säädettyssä ajassa esitetty eikä maksuvelvollinen kehotuksestaakaan osoita suorittaneensa säädettyä leimaveroa ja veronlisäystä, lääninverovirasto maksuunpanee leimaveron säädettyine veronlisäyksineen.

89 §

Jos luovutuksesta 30 §:n 1 momentin 8 kohdassa ja 57 b §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa ei ole suoritettu leimaveroa siitä syystä, että luovutuksensaaja on antanut virheellisiä tietoja, lääninverovirasto maksuunpanee suorittamatta jääneen leimaveron veronlisäyksineen. Maksamatta jäänyttä leimaveroa on, jos luovutuksensaaja on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut virheellisiä tietoja, korotettava enintään 50 prosentilla.

91 §

Verotusmenettelystä annetun lain (/) 85 §:ssä tarkoitettu keskusverolautakunta voi hakemuksesta antaa ennakkotiedon tämän lain mukaisesta velvollisuudesta suorittaa leimaveroa, jos se katsotaan hakijalle erityisen tärkeäksi tai jos lain soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapauksissa taikka verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saada asia ratkaistuksi.

Voimassa oleva laki

Ennakkotieto annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkotietoa on verovelvollisen tai vastuvelvollisen vaatimuksesta noudatettava sitovana siltä ajalta, joksi se on annettu. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslain 99 §:ssä säädetään.

93 §

Oikaisuvaatimus ja valitus voidaan tehdä myös valtion edun valvomiseksi. Valtion puhevaltaa käyttää verotusasiamesi.

97 a §

Leimavero palautetaan kuitenkin vain siltä osin kauppahintaa, kuin se asianomaisen verotoimiston antaman todistuksen mukaan kohdistuu tuotannollisen toiminnan tai matkailuyritystoiminnan kannalta tarpeellisiin rakennuksiin ja niiden tonttimaahan.

98 a §

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Verotusasiamehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Lääninveroviraston tulee varata verotusasiamehen tekemästä valituksesta asianosaiselle ja asianosaisen tekemästä valituksesta verotusasiamehelle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä asiakirjoineen, joihin on liitettävä myös lääninveroviraston lausunto, on viipymättä lähetettävä lääninoikeudelle.

98 b §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään.

99 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa leimaveroa, veronko-

Ehdotus

Ennakkotieto annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkotietoa on verovelvollisen tai vastuvelvollisen vaatimuksesta noudatettava sitovana siltä ajalta, joksi se on annettu. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 84 §:ssä* säädetään.

93 §

Oikaisuvaatimus ja valitus voidaan tehdä myös valtion edun valvomiseksi. Valtion puolesta on valitusoikeus *veroasiamiehellä*.

Leimavero palautetaan kuitenkin vain siltä osin kauppahintaa, kuin se asianomaisen *lääninveroviraston* antaman todistuksen mukaan kohdistuu tuotannollisen toiminnan tai matkailuyritystoiminnan kannalta tarpeellisiin rakennuksiin ja niiden tonttimaahan.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. *Veroasiamiehen* valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Lääninveroviraston tulee varata *veroasiamiehen* tekemästä valituksesta asianosaiselle ja asianosaisen tekemästä valituksesta *veroasiamiehelle* tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä asiakirjoineen, joihin on liitettävä myös lääninveroviraston lausunto, on viipymättä lähetettävä lääninoikeudelle.

98 b §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä* säädetään.

99 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa leimaveroa, veronko-

Voimassa oleva laki

rotusta, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

100 a §

Jos veroa ei ole suoritettu 26 tai 87 §:ssä säädettyssä ajassa, suorittamatta jääneelle verolle on maksettava veronlisäystä markka sadalta jokaiselta kalenterikuukaudelta siitä päivästä, jona vero olisi tullut viimeistään maksaa, maksupäivään tai jos vero on maksuunpantu, eräpäivää edeltävän kuukauden loppuun.

Ehdotus

rotusta, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, *viivekorkoa* sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

100 a §

Jos veroa ei ole suoritettu 26 tai 87 §:ssä säädettyssä ajassa, suorittamatta jääneelle verolle on maksettava veronlisäystä *sen mukaan kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään.*

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1996.*

9.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/92) 62 §:n 2 momentti, 112 §:n 2 momentti, 122 §:n 1 ja 2 momentti, 136 §:n 2 momentti ja 149 a §:n 5 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 122 §:n 2 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (624/94) ja 149 a §:n 5 momentti 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1109/94), sekä *lisätään* 44 §:ään uusi 4 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

44 §

Porotaloudesta saatu tulo ja sen laskeminen

Valtioneuvosto vahvistaa verohallitusta kuultuaan 2 momentissa tarkoitetut tuottoeperusteet ennen kunkin vuoden joulukuun 10 päivää. Paliskuntain yhdistyksen on ennen lokakuun 31 päivää tehtävä valtioneuvostolle ehdotus porotalouden tuottoeperusteista.

62 §

Yritystulon ja osingon ansiotulo-osuus

Ansiotuloa on myös verotuslain 57 §:ssä tarkoitettu peitelty pääomatulo.

Ansiotuloa on myös verotusmenettelystä annetun lain (/) 29 §:ssä tarkoitettu peitelty osinko.

112 §

Eläketulon jaksottaminen

Vaatus eläketulon jaksottamisesta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa eläkkeen maksuvuodelta toimitettavan verotuksen valmistumisen jälkeen. Toimitettujen verotusten osalta noudatetaan soveltuvin osin verotuslain 82 §:ssä tarkoitettua menettelyä.

Vaatus eläketulon jaksottamisesta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa eläkkeen maksuvuodelta toimitettavan verotuksen valmistumisen jälkeen. Toimitettujen verotusten osalta noudatetaan soveltuvin osin mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään veronoikaisusta verovelvollisen vahingoksi.

122 §

Omistajanvaihdon vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön ja elinkeinoyhtymän tappiota ei vähennetä, jos tappiovuoden aikana tai sen jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun sannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut.

122 §

Omistajanvaihdon vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön ja elinkeinoyhtymän tappiota ei vähennetä, jos tappiovuoden aikana tai sen jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun sannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut. Jos tappiota tuottaneen yrityksen osakkeista tai osuuksista vähintään 20 prosenttia omistavassa yhteisössä tai yhtymässä on tapahtunut vastaa-

Voimassa oleva laki

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, verohallitus voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön tai yhtymän toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen.

Ehdotus

va omistajanvaihdos, viimeksi mainitun yhteisön tai yhtymän omistamien osakkeiden tai osuuksien katsotaan vaihtaneen omistajaa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, *se lääninverovirasto, jonka virka-alueella yhteisön tai yhtymän kotikunta on*, voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön tai yhtymän toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen.

136 §

Verotuksen kattosääntö

Verovelvollisen maksettavaksi verotuslain 77 §:n nojalla määrätty veronkorotus maksuunpannaan 1 momentista poiketen kuitenkin kokonaan, eikä sitä oteta huomioon verojen ja maksujen enimmäismäärää laskettaessa.

Verovelvollisen maksettavaksi *verotusmenettelystä annetun lain 32 §:n* nojalla määrätty veronkorotus maksuunpannaan 1 momentista poiketen kuitenkin kokonaan, eikä sitä oteta huomioon verojen ja maksujen enimmäismäärää laskettaessa.

149 a §

Sopeutumisvähennys

Jos maatila myydään vapaaehtoisella kauppalla vuosien 1995—2000 aikana, verovelvollinen menettää oikeuden vuosilta 1995—1999 toimitettavissa verotuksissa myönnettyyn sopeutumisvähennykseen. Verotoimisto oikaisee näiltä vuosilta toimitetut verotukset noudattaen soveltuvien osin, mitä verotuslaissa säädetään veronoikaisusta. Veronoikaisu voidaan tehdä, vaikka sen edellytykset puuttuvat.

Jos maatila myydään vapaaehtoisella kauppalla vuosien 1995—2000 aikana, verovelvollinen menettää oikeuden vuosilta 1995—1999 toimitettavissa verotuksissa myönnettyyn sopeutumisvähennykseen. *Lääninverovirasto* oikaisee näiltä vuosilta toimitetut verotukset noudattaen soveltuvien osin, mitä *verotusmenettelystä annetussa laissa* säädetään veronoikaisusta. Veronoikaisu voidaan tehdä, vaikka sen edellytykset puuttuvat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Lain 122 §:n 1 momenttia sovelletaan 30 päivänä syyskuuta 1995 ja sen jälkeen tapahtuneisiin omistajanvaihdoksiin. Lain 122 §:n 2 momenttia sovelletaan lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin.

10.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä elokuuta 1978 annetun veronkantolain (611/78) 28 § sellaisena kuin se on muutettuna 6 päivänä elokuuta 1982 ja 28 päivänä kesäkuuta 1985 annetuilla laeilla (610/92 ja 542/85), ja

muutetaan 4 c §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 4 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 ja 2 momentti, 18 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, ja 26 a §:n 2 ja 3 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 4 c §:n 1 momentti 18 päivänä helmikuuta 1994 annetussa laissa (132/94), 9 a §:n 1 momentti ja 26 §:n 2 ja 3 momentti 22 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (353/91), 12 §:n 4 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (713/94), 17 §:n 1 momentti 4 heinäkuuta 1980 annetussa laissa (526/80), 18 §:n 1 momentti 1 päivänä marraskuuta 1991 annetussa laissa (1301/91), 18 §:n 2 momentti 4 heinäkuuta 1980 annetussa laissa (526/80), 18 a §:n 1 momentti 8 joulukuuta 1994 annetussa laissa (1103/94) sekä 2 ja 4 momentti 10 päivänä tammikuuta 1986 annetussa laissa (13/86), sekä

lisätään uusi 12 h §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 c §

Maksuvelvolliselta kannetut tai perityt varat käytetään verosaatavan suorituksiksi seuraavassa järjestyksessä:

- 1) maksunlykkäyskorko;
- 2) jäämämaksu;
- 3) viivästyskorko;
- 4) veronlisäys;
- 5) viivästyskorkoa vastaava korko;
- 6) veronkorotus;
- 7) vero; sekä
- 8) korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annetussa laissa (1251/90) tarkoitettu korotus.

4 c §

Maksuvelvolliselta kannetut tai perityt varat käytetään verosaatavan suorituksiksi seuraavassa järjestyksessä:

- 1) maksunlykkäyskorko;
- 2) jäämämaksu, viivästyskorko, viivekorko;
- 3) viivästyskorkoa vastaava korko, veronlisäys;
- 4) veronkorotus;
- 5) vero;
- 6) korkoa vastaavasta korotuksesta verotuksessa annetussa laissa (1251/90) tarkoitettu korotus; sekä
- 7) jäännösveron korko, maksettava yhteisökorko.

8 §

Samana vuonna vanhentuvien verojen kesken noudatetaan seuraavaa kuittausjärjestystä:

- 1) verotuslain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettut verot ja maksut sekä ennakoperintälain ja sairausvakuutuslain nojalla maksuunpantu ennako tai muu määrä;
- 2) työnantajan sosiaaliturvamaksu ja kiinteistövero;
- 3) muut valtiolle tulevat verot;
- 4) metsänhoitomaksu; sekä

Samana vuonna vanhentuvien verojen kesken noudatetaan seuraavaa kuittausjärjestystä:

- 1) verotusmenettelystä annetun lain (/) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettut verot ja maksut sekä ennakoperintälain ja sairausvakuutuslain nojalla maksuunpantu ennako tai muu määrä;
- 2) työnantajan sosiaaliturvamaksu ja kiinteistövero;
- 3) muut valtiolle tulevat verot;
- 4) metsänhoitomaksu; sekä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5) suhdannetalletus.

5) suhdannetalletus.

9 a §

Jos Suomeen on vieraasta valtiosta siirretty sellaista veroa tai veron ennakkoa, jota ei ole käytetty verovelvollisen verotuslain mukaisten verojen vähennykseksi vastaavasta tulosta toimitetussa verotuksessa, kuitataan siirretyt varat tässä verotuksessa kannossa maksettavaksi jääneen määrän suorituksiksi.

9 a §

Jos Suomeen on vieraasta valtiosta siirretty sellaista veroa tai veron ennakkoa, jota ei ole käytetty verovelvollisen *verotusmenettelystä annetun lain* mukaisten verojen vähennykseksi vastaavasta tulosta toimitetussa verotuksessa, kuitataan siirretyt varat tässä verotuksessa kannossa maksettavaksi jääneen määrän suorituksiksi.

10 §

Veronkuittauspäivä on *sen kuukauden viimeinen päivä*, jona veronkantoviranomainen saa tiedon palautuksesta. Kun verojäämän suoritukseksi kuitataan palautettavaa ennakkoa, veronkuittauspäivä on *sitä kuukautta edeltävän kuukauden viimeinen päivä*, jona verotus on päättynyt. Kun veronkuittaus toimitetaan 9 a §:n mukaisesti, veronkuittauspäivä on verovuotta seuraavan vuoden viimeinen päivä. Jos 9 a §:n mukainen kuittaus toimitetaan verotuslain 82 tai 83 §:ssä tarkoitettujen veronoikaisu- tai jälkiverotuksien maksuunpantujen verojen suorituksiksi, veronkuittauspäivä on kuitenkin *sitä kuukautta seuraavan kuukauden viimeinen päivä*, jonka aikana veron maksuunpano on toimitettu.

10 §

Veronkuittauspäivä on päivä, jona *länin-verovirasto* saa tiedon palautuksesta. Kun verojäämän suoritukseksi kuitataan palautettavaa ennakkoa *tai kun veronkuittaus toimitetaan 9 a §:n mukaisesti*, veronkuittauspäivä on päivä, jona verotus on päättynyt. Jos 9 a §:n mukainen kuittaus toimitetaan verovuotta seuraavan vuoden jälkeen maksuunpantujen verojen suorituksiksi, veronkuittauspäivä on kuitenkin veron maksuunpano-*kuukautta seuraavan kuukauden viimeinen päivä*.

12 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä* säädetään.

12 h §

Ahvenanmaan kunnille tulevat yhteisöverot tilitetään erillään muista yhteisöveroista noudattaen erikseen säädettyjen ja määrättyjen perusteiden ohella soveltuvin osin tämän luvun säännöksiä. Muilta osin tilittämisessä menetellään siten kuin tässä laissa säädetään.

17 §

Veronsaajille tilitetään kuukausittain maksuunpanosuhteiden mukainen osuus koko

17 §

Veronsaajille tilitetään kuukausittain maksuunpanosuhteiden mukainen osuus koko

Voimassa oleva laki

Ehdotus

maassa kertyneistä verotuslaissa tarkoitetuista lopullisista veroista sekä metsänhoitomaksusta. Verotuksen päättymisen jälkeen ennen 18 §:ssä tarkoitettua oikaisua tehdään tilitys säännönmukaisen lopullisen veron maksuunpanossa tai siihen liittyvässä metsänhoitomaksun maksuunpanossa vahvistettujen maksuunpanosuhteiden mukaisesti.

maassa kertyneistä *verotusmenettelystä annetussa laissa* tarkoitetuista lopullisista veroista sekä metsänhoitomaksusta. Verotuksen päättymisen jälkeen ennen 18 §:ssä tarkoitettua oikaisua tehdään tilitys säännönmukaisen lopullisen veron maksuunpanossa tai siihen liittyvässä metsänhoitomaksun maksuunpanossa vahvistettujen maksuunpanosuhteiden mukaisesti.

18 §

Tilitetyt määrät oikaistaan verotuksen päättymiskuukautta seuraavana neljäntenä kuukautena ja sen jälkeen vuosittain tammikuussa (*oikaisutilitys*). Käytettäviin maksuunpanosuhteisiin sisällytetään tällöin säännönmukaisen lopullisen veron ja metsänhoitomaksun maksuunpanon lisäksi muut verovuoteen kohdistuvat verotuslain mukaisten verojen ja metsänhoitomaksun maksuunpanot sekä maksuunpanon muutoksista ja muista syistä aiheutuvat veronsaajille tilitettyjen tai tilitettävien määrien vähennykset. Oikaisutilityksen mukaiset määrät maksetaan veronsaajille tai vähennetään niiltä oikaisutilityskuukaudelta tehtävän kuukausitilityksen yhteydessä.

Oikaisutilityksen jälkeen tilitetään verotuslaissa tarkoitettuina veroina sekä ennakonpidätyksinä ja ennakonkantona samoin kuin metsänhoitomaksuina koko maassa kertyneet määrät kuukausittain tämän tilityksen mukaisissa maksuunpanosuhteissa, kunnes seuraava oikaisutilitys tehdään.

18 a §

Kuuden vuoden kuluttua verotusvuoden ja vastaavan metsänhoitomaksun maksuunpanovuoden päättymisestä lopetetaan verojen ja metsänhoitomaksun kuukausittainen tilittäminen ja veronsaajalle annetaan erillinen tilitys (*lopputilitys*). Lopputilitystä edeltävältä vuodelta ei tehdä oikaisutilitystä.

Lopputilitys tehdään noudattaen 18 §:ssä olevia oikaisutilitystä koskevia säännöksiä, kuitenkin siten, että kertymättä olevat verotuslain mukaiset verot, kannossa maksettavat ennakot ja metsänhoitomaksut käsitellään vastaavan suuruksina veronsaajan rasitukseksi.

18 §

Tilitetyt määrät oikaistaan *verovelvollisen* verotuksen päättymistä seuraavana neljäntenä kuukautena ja sen jälkeen vuosittain tammikuussa (*oikaisutilitys*). Käytettäviin maksuunpanosuhteisiin sisällytetään tällöin säännönmukaisen lopullisen veron ja metsänhoitomaksun maksuunpanon lisäksi muut verovuoteen kohdistuvat *verotusmenettelystä annetun lain* mukaisten verojen ja metsänhoitomaksun maksuunpanot sekä maksuunpanon muutoksista ja muista syistä aiheutuvat veronsaajille tilitettyjen tai tilitettävien määrien vähennykset. Oikaisutilityksen mukaiset määrät maksetaan veronsaajille tai vähennetään niiltä oikaisutilityskuukaudelta tehtävän kuukausitilityksen yhteydessä.

Oikaisutilityksen jälkeen tilitetään *verotusmenettelystä annetussa laissa* tarkoitettuina veroina sekä ennakonpidätyksinä ja ennakonkantona samoin kuin metsänhoitomaksuina koko maassa kertyneet määrät kuukausittain tämän tilityksen mukaisissa maksuunpanosuhteissa, kunnes seuraava oikaisutilitys tehdään.

18 a §

Kuuden vuoden kuluttua *siitä vuodesta, jona verovelvollisen verotus ja metsänhoitomaksun maksuunpano on päättynyt*, lopetetaan verojen ja metsänhoitomaksun kuukausittainen tilittäminen ja veronsaajalle annetaan erillinen tilitys (*lopputilitys*). Lopputilitystä edeltävältä vuodelta ei tehdä oikaisutilitystä.

Lopputilitys tehdään noudattaen 18 §:ssä olevia oikaisutilitystä koskevia säännöksiä, kuitenkin siten, että kertymättä olevat *verotusmenettelystä annetun lain* mukaiset verot, kannossa maksettavat ennakot ja metsänhoitomaksut käsitellään vastaavan suuruksina

Voimassa oleva laki

si tehtyinä maksuunpanon muutoksina.

 Lopputilityksen jälkeen kertyvät verotuslain mukaiset verot, kannossa maksettavat ennakot ja metsänhoitomaksut tilitetään vuosittain siten kuin 22 §:ssä säädetään (*jälkilitys*)

Ehdotus

veronsaajan rasitukseksi tehtyinä maksuunpanon muutoksina.

 Lopputilityksen jälkeen kertyvät *verotusmenettelystä annetun lain* mukaiset verot, kannossa maksettavat ennakot ja metsänhoitomaksut tilitetään vuosittain siten kuin 22 §:ssä säädetään (*jälkilitys*).

26 a §

 Jos on ilmeistä, että 1 momentissa tarkoitetuissa sopimuksissa määrätty edellytykset ovat olemassa, voidaan toisen sopimusvaltion siirrettäväksi pyytämät ennakonpidätysvarat, joiden kertymisestä on saatu riittävä selvitys, siirtää tämän toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle verotuslain 81 §:ssä tarkoitettua verotuksen päättymistä odottamatta.

Verotuslain 108 §:n 3 momentissa tarkoitettu ennakonpalautus ja 114 a §:ssä tarkoitettu määrä on siirrettävä toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle, jos 1 momentissa säädetty edellytykset ovat olemassa ja siirrettävät varat ovat veronkantoviranomaisen hallussa. Kun tulon verottamisesta Suomen ja vieraan valtion välillä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyyn sopimukseen perustuvan keskinäisen sopimusmenettelyn johdosta luovutaan Suomessa, on kertyneet varat tai niistä siirrettäväksi pyydetty osa niin ikään siirrettävä toiselle sopimusvaltiolle.

 Jos on ilmeistä, että 1 momentissa tarkoitetuissa sopimuksissa määrätty edellytykset ovat olemassa, voidaan toisen sopimusvaltion siirrettäväksi pyytämät ennakonpidätysvarat, joiden kertymisestä on saatu riittävä selvitys, siirtää tämän toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle *verotusmenettelystä annetun lain* 49 §:ssä tarkoitettua verotuksen päättymistä odottamatta.

Verotusmenettelystä annetun lain 50 §:ssä tarkoitettu ennakonpalautus ja 76 §:ssä tarkoitettu määrä on siirrettävä toisen sopimusvaltion asianomaiselle viranomaiselle, jos 1 momentissa säädetty edellytykset ovat olemassa ja siirrettävät varat ovat veronkantoviranomaisen hallussa. Kun tulon verottamisesta Suomen ja vieraan valtion välillä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyyn sopimukseen perustuvan keskinäisen sopimusmenettelyn johdosta luovutaan Suomessa, on kertyneet varat tai niistä siirrettäväksi pyydetty osa niin ikään siirrettävä toiselle sopimusvaltiolle.

28 §

Tässä laissa tarkoitettuja veroja ja maksuja koskevassa, muussa kuin verotuksesta tehtyä muutoksenhakua koskevassa oikeudenkäynnissä verohallitus ja lääninverovirasto valvovat valtion edun ohella myös asianomaisten kuntien, seurakuntien ja kansaneläkelaitoksen sekä metsänhoitoyhdistysten ja piirimetsälautakuntien oikeutta, mikäli mainitut veronsaajat eivät itse sitä tee.

(28 § kumotaan)

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Lain 12 h §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1993 tehtäviin yhteisöveron tilityksiin.

11.

Laki

verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verojen ja maksujen perimisestä 29 päivänä kesäkuuta 1961 annetun lain (367/61) 6 §:n 3 momentti, 10 §:n 4 momentti ja 11 §:n 1 momentti, näistä 6 §:n 3 momentti ja 10 §:n 4 momentti sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1633/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Verotuslaissa (482/58) ja liikevaihtovero-laissa (553/91) tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia, jos veroon tai maksuun on haettu muutosta veromuistutuksella tai verovalituksella taikka vaadittu oikaisua ja jos verovalitus tai oikaisuvaatimus on tehty 60 päivänä kuluessa veron tai maksun eräpäivästä. Jos vero tai maksu kannetaan useassa erässä, edellä tarkoitettut ajat lasketaan ensimmäisen kantoerän eräpäivästä.

Verotusmenettelystä annetussa laissa (/) ja arvonnäisäverolaissa (1501/93) tarkoitettujen verojen ja maksujen ulosotossa sovelletaan 2 momentissa säädettyjä rajoituksia, jos veroon tai maksuun on haettu muutosta oikaisuvaatimuksella tai valituksella ja jos oikaisuvaatimus tai valitus on tehty 60 päivän kuluessa veron tai maksun eräpäivästä. Jos vero tai maksu kannetaan useassa erässä, edellä tarkoitettut ajat lasketaan ensimmäisen kantoerän eräpäivästä.

10 §

Säännönmukaista valitusta tai perustevalitusta käsittelevä viranomainen saa määrätä puheenjohtajansa, jäsenensä taikka esittelijänsä käsittelemään ja ratkaisemaan ulosoton kieltämistä tai keskeyttämistä koskevia hakemuksia. Jos asian käsittely kuuluu verolautakunnalle tai lääninverolautakunnalle, ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä voi päättää myös asianomainen *verotoimisto* tai lääninverovirasto. *Verotoimisto* tai lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos se liittyy *verotoimiston* tai lääninveroviraston ratkaistavaan oikaisuhakemukseen.

Valitusta tai perustevalitusta käsittelevä viranomainen saa määrätä puheenjohtajansa, jäsenensä taikka esittelijänsä käsittelemään ja ratkaisemaan ulosoton kieltämistä tai keskeyttämistä koskevia hakemuksia. Jos asian käsittely kuuluu *verotuksen oikaisulautakunnalle*, ulosoton kieltämisestä tai keskeyttämisestä voi päättää myös asianomainen lääninverovirasto. Lääninverovirasto ratkaisee hakemuksen, jos se liittyy *oikaisuvaatimukseen, jonka ratkaiseminen kuuluu lääninverovirastolle.*

11 §

Vero, leimaveroa lukuun ottamatta, ja muu tässä laissa tarkoitettu saaminen on maksuvelvolliselta perittävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu, uhalla, että oikeus maksun saamiseen on menetetty. *Ennakkokannossa 28 päivänä marraskuuta 1959 annetun ennakkoperintälain (418/59) nojalla määrätty ennakko* saadaan kuitenkin periä saman ajan kuluessa

11 §

Vero, leimaveroa lukuun ottamatta, ja muu tässä laissa tarkoitettu saaminen on maksuvelvolliselta perittävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu, uhalla, että oikeus maksun saamiseen on menetetty. Ennakkoperintälain (418/59) nojalla *kannossa* määrätty ennakko saadaan kuitenkin periä saman ajan kuluessa kuin ne verot ja maksut, joiden suoritukseksi ennak-

Voimassa oleva laki

kuin ne verot ja maksut, joiden suorituksiksi
ennakko on verotuslain mukaan käytettävä.

— — — — —

Ehdotus

ko on verotusmenettelystä annetun lain mu-
kaan käytettävä.

— — — — —

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.*

12.

Laki

arpajaisverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun arpajaisverolain (552/92) 13 §:n 4 momentti,
 ja
muutetaan 10 §:n 1 momentti, 16 §:n 1, 2 ja 3 momentti ja 18 §:n 1 momentti,
 sellaisena kuin niistä ovat 16 §:n 1, 2 ja 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa
 laissa (709/94) ja 18 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (617/94),
 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

 10 §
Veron maksuunpano

Jos arpajaisveroa ei ole suoritettu määrä-
 ajassa, lääninveroviraston on määrättävä ve-
 rovelvollisen maksettavaksi suorittamatta
 oleva vero sekä sille veronlisäystä yksi
 markka kultakin täydeltä sadalta markalta
 jokaiselta kalenterikuukaudelta sen kuukau-
 den alusta lukien, jona vero olisi tullut suo-
 rittaa, verolle määrättävää eräpäivää edeltä-
 vän kuukauden loppuun. Jos arpajaisvero on
 suoritettu säädetyn määräajan jälkeen, veron-
 lisäys määrätään sen kuukauden loppuun,
 jona vero on suoritettu.

 10 §
Veron maksuunpano

Jos arpajaisveroa ei ole suoritettu määrä-
 ajassa *tai jos vero on suoritettu säädetyn*
määräajan jälkeen, lääninveroviraston on
 määrättävä verovelvollisen maksettavaksi
 suorittamatta oleva vero sekä sille veron-
 lisäystä *sen mukaan kuin veronlisäyksestä ja*
viivekorosta annetussa laissa (/) sääde-
tään.

 13 §
Veronkorotus

Korotukselle ei peritä veronlisäystä.

(4 mom. kumotaan)

 16 §
Muutoksenhaku

Verovelvollinen ja valtion puolesta vero-
 tusasiamies saavat hakea muutosta lääninve-
 roviraston tämän lain nojalla tekemään päät-
 ökseen lääninoikeudelta noudattaen, mitä
 muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa
 laissa (154/50) säädetään. Valitusaika on 30
 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Vero-
 tusasiamiehen valitusaika luetaan kuitenkin
 päätöksen tekemisestä.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea
 muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-
 oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myön-
 tää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudate-
 taan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä sääde-
 tään.

 16 §
Muutoksenhaku

Verovelvollinen ja valtion puolesta *vero-*
asiamies saavat hakea muutosta lääninve-
 roviraston tämän lain nojalla tekemään päätök-
 seen lääninoikeudelta noudattaen, mitä muu-
 toksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa
 (154/59) säädetään. Valitusaika on 30 päivää
 päätöksen tiedoksisaannista. *Veroasiamiehen*
 valitusaika luetaan kuitenkin päätöksen teke-
 misestä.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea
 muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-
 oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myön-
 tää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudate-
 taan tällöin, mitä *verotusmenettelystä anne-*
tun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään.

Voimassa oleva laki

Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on tarkastusasiamehellä.

18 §

Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen arpajaisverosta, veronkorotuksesta, veronlisäyksestä, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta.

Ehdotus

Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on *veroasiamehellä*.

18 §

Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen arpajaisverosta, veronkorotuksesta, veronlisäyksestä, viivästyskorosta ja jäämämaksusta, *viivekorosta* sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.*

13.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/63) 17 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisena kuin 17 §:n 2 momentti on 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (461/85) ja 17 §:n 4 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa laissa (392/68), ja

muutetaan 8 §, 10 §:n 3 momentti, 12 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 ja 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 ja 10 §:n 3 momentti 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (461/85), 12 §:n 2 momentti 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), 14 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (611/94) sekä 17 §:n 1 momentti 16 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1227/94) ja 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (695/94), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksun osalta on vastaavasti voimassa mitä ennakkoperintälain 17 §:ssä on säädetty.

8 §

Työnantajan sosiaaliturvamaksua *koskevan ennakkotiedon ja siitä tehdyn valituksen* osalta on vastaavasti voimassa, mitä ennakkoperintälain 17 ja 51 §:ssä säädetään.

10 §

Jos sosiaaliturvamaksu on jätetty suoritamatta tai se on suoritettu säädetyn maksupäivän jälkeen, sille maksuunpannaan veronlisäys sen mukaan kuin ennakkoperintälaissa ennakonpidätykselle maksuunpantavasta veronlisäyksestä on säädetty.

Jos sosiaaliturvamaksu on jätetty suoritamatta tai se on suoritettu säädetyn maksupäivän jälkeen, sille maksuunpannaan veronlisäys sen mukaan kuin *veronlisäyksestä ja viivekorosta* annetussa laissa (/) säädetään.

12 §

Jollei suoritusvelvollisuutensa laiminlyönyttä työnantajaa voida pidätystodistuksessa olevien merkintöjen perusteella saada selville, on palkansaaja lääninveroviraston *tai verotoimiston* kehotuksesta velvollinen antamaan työnantajasta tarpeelliset tiedot.

Jollei suoritusvelvollisuutensa laiminlyönyttä työnantajaa voida pidätystodistuksessa olevien merkintöjen perusteella saada selville, on palkansaaja lääninveroviraston kehotuksesta velvollinen antamaan työnantajasta tarpeelliset tiedot.

14 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa työnantajan maksettavaksi pannut, 10 §:ssä tarkoitetut veronlisäykset ja -korotukset *sekä veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta* annetun lain mukaisen viivästyskoron ja jäämämaksun sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron. Verohallitus voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty kansaneläkelai-

14 §

Verohallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa työnantajan maksettavaksi pannut, 10 §:ssä tarkoitetut veronlisäykset ja -korotukset, viivästyskoron ja jäämämaksun *sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta* annetun lain mukaisen viivekoron sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron. Verohallitus voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty kansaneläkelai-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tokselle.

tokselle.

17 §

Jos asianomainen tai verotusasiamies on tyytymätön lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hän hakea siihen valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai *verotoimistoon taikka lääninoikeuteen* 30 päivän kuluessa tiedoksi saamisesta. Verotusasiamiehen valitusaikea alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.

Lääninveroviraston päätöksestä saa asianomainen valittaa lääninoikeudelle 1 momentissa mainitun määräajan jälkeenkin sillä perusteella, että sosiaaliturvamaksu on määrätty lakia virheellisesti soveltaen tai että asiaa käsiteltäessä on tapahtunut erehdys tai menettelyvirhe, jonka voidaan otaksua vaikuttaneen asian ratkaisuun. Tällaista valitusta ei kuitenkaan saa tehdä myöhemmin kuin kuudennen vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta lukien, jona päätös on annettu.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään.

Valtion puhevaltaa käyttää 3 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarkastusasiamies.

17 §

Jos asianomainen tai *veroasiamies* on tyytymätön lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, hän saa hakea siihen valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen. *Asianomaisen valitusaikea on kuusi vuotta sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona päätös on annettu. Veroasiamiehen valitusaikea on 60 päivää päätöksen tekemisestä.*

(2 mom. kumotaan)

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä *verotusmenettelystä annettun lain (/) 70 ja 71 §:ssä* säädetään. *Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.*

(4 mom. kumotaan)

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.*

14.

Laki

koiraverosta annetun lain 8 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan koiraverosta 29 päivänä kesäkuuta 1979 annetun lain (590/79) 8 §:n 2 momentti ja 12 §:n 3 momentti,
 näistä 12 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (712/94), sekä
lisätään 8 §:ään uusi 3 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Jos koiraveroa 1 momentissa tarkoitetusta syystä ei ole voitu 7 §:n mukaisesti verovuodelta määrätä, on kunnanhallituksen tai johdosäännössä määrätyn viranhaltijan päätöksellään määrättävä koiranomistajan suoritettavaksi koiravero veronmaksun laiminlyömisestä johdosta säädettyä viivästyskorkoa vastaavine korkoineen sekä korotettava koiravero enintään kaksinkertaiseksi. Koiraveron määrääminen, jonka johdosta koiranomistajalle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, on toimitettava viimeistään viidentenä vuotena verovuoden päättymisestä lukien.

Jos koiraveroa 1 momentissa tarkoitetusta syystä ei ole voitu 7 §:n mukaisesti verovuodelta määrätä, on kunnanhallituksen tai johdosäännössä määrätyn viranhaltijan päätöksellään määrättävä koiranomistajan suoritettavaksi koiravero veronmaksun laiminlyömisestä johdosta säädettyä *veronlisäystä* vastaavine korkoineen sekä korotettava koiravero enintään kaksinkertaiseksi. Koiraveron määrääminen, jonka johdosta koiranomistajalle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, on toimitettava viimeistään viidentenä vuotena verovuoden päättymisestä lukien.

Maksuunpannulle ja maksamatta jätetylle koiraverolle on maksettava viivekorko siten kuin siitä säädetään veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/).

12 §

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudetaan tällöin, mitä *verotusmenettelystä annetun lain (/) 70 ja 71 §:ssä* säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 1996.*

15.

Laki

korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan korkotulon lähdeverosta 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1341/90) 7 §, 11 §:n 1 momentti, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 17 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentti,

näistä 11 §:n 1 momentti, 12 §, 14 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1393/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Veron suorittaminen

Koronmaksajan on suoritettava korkotulosta perimänsä vero sille lääninverovirastolle, jonka virka-alueella on koronmaksajan verotuslaissa tarkoitettu kotikunta. Jos valtio on koronmaksaja, pidätetyt määrät on suoritettava Uudenmaan lääninverovirastolle. Pidätetyt määrät on suoritettava viimeistään koronmaksua seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä.

11 §

Tiedonantovelvollisuus

Verotuslain mukainen verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus ei koske sitä korkotuloa, josta on suoritettava tämän lain mukainen lähdevero, eikä sitä pääomaa, jolle korko maksetaan. Koronmaksajan on kuitenkin pidettävä kirjaa, josta saadaan luotettavasti selville korkotulon lähdeveron määräytymisen kannalta merkitykselliset seikat. Lääninveroviraston asianomaisen virkamiehen kehotuksesta koronmaksajan on esitettävä korkotulon lähdeveron valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja muu tarpeellinen selvitys. Lääninverovirastolle on lisäksi annettava vuosittain asetuksella tarkemmin määrättävät tiedot lähdeveron piiriin kuuluvista koroista ja niistä peritystä lähdeverosta sekä lääninveroviraston kehotuksesta tiedot niistä verovelvollisista, joiden saamista 3 §:ssä tarkoitetuista koroista ei ole peritty lähdeveroa samoin kuin heille maksetuista koroista. Joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijan on lisäksi ilmoitettava liikkeeseen laskemansa joukkovelkakirjalainan ehdot sekä huoltokonttoritalletukselle korkoa maksavan työntäjän ja osuuskuntalain 18 a §:ssä tarkoite-

7 §

Veron suorittaminen

Koronmaksajan on suoritettava korkotulosta perimänsä vero sille lääninverovirastolle, jonka virka-alueella on koronmaksajan *verotusmenettelystä annetussa laissa* (/) tarkoitettu kotikunta. Jos valtio on koronmaksaja, pidätetyt määrät on suoritettava Uudenmaan lääninverovirastolle. Pidätetyt määrät on suoritettava viimeistään koronmaksua seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä.

11 §

Tiedonantovelvollisuus

Verotusmenettelystä annetun lain mukainen verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus ei koske sitä korkotuloa, josta on suoritettava tämän lain mukainen lähdevero, eikä sitä pääomaa, jolle korko maksetaan. Koronmaksajan on kuitenkin pidettävä kirjaa, josta saadaan luotettavasti selville korkotulon lähdeveron määräytymisen kannalta merkitykselliset seikat. Lääninveroviraston asianomaisen virkamiehen kehotuksesta koronmaksajan on esitettävä korkotulon lähdeveron valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja muu tarpeellinen selvitys. Lääninverovirastolle on lisäksi annettava vuosittain asetuksella tarkemmin määrättävät tiedot lähdeveron piiriin kuuluvista koroista ja niistä peritystä lähdeverosta sekä lääninveroviraston kehotuksesta tiedot niistä verovelvollisista, joiden saamista 3 §:ssä tarkoitetuista koroista ei ole peritty lähdeveroa samoin kuin heille maksetuista koroista. Joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijan on lisäksi ilmoitettava liikkeeseen laskemansa joukkovelkakirjalainan ehdot sekä huoltokonttoritalletukselle korkoa maksavan työntäjän ja osuuskuntalain

Voimassa oleva laki

tun lainausliikettä harjoittavan osuuskunnan talletustoiminnassa noudatettavat tiliehdot.

12 §

Veron maksuunpano koronsaajalle

Jos korkotulon lähdeveroa ei ole peritty sen suorittamiseen velvollisen saamasta 3 §:ssä tarkoitetusta korkotulosta, koronsaajan kotikunnan verotoimisto maksuunpanee korkotulon lähdeveron koronsaajalle. Jos koronsaajalla ei ole kotikuntaa Suomessa, maksuunpanon toimittaa Helsingin verovirasto. Maksuunpanoa ei kuitenkaan toimiteta myöhemmin kuin kuudennen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana vero olisi pitänyt periä. Maksuunpanon yhteydessä verovelvollisen suoritettavaksi on määrättävä viivästyskorkoa vastaava korko ja veronkorotus noudattaen soveltuvin osin verotuslain jälkiverotusta koskevia säännöksiä.

13 §

Lähdeveron maksuunpano veronoikaisun yhteydessä

Jos tämän lain 3 §:ssä tarkoitettu korkotulo on virheellisesti verotettu korkotulon lähdeveron suorittamiseen velvollisen tuloverotuksessa veronalaisena tulona, tulee verotoimiston verotuslaissa tarkoitettun veronoikaisun yhteydessä maksuunpanna lähdevero sen suorittamiseen velvolliselle. Edellä 12 §:ssä tarkoitettua viivästyskorkoa vastaavaa korkoa ja veronkorotusta ei tällöin määrätä.

14 §

Lähdeveron hyväksi lukeminen ja palauttaminen

Koronsaajalta aiheuttomasti peritty lähdevero katsotaan tuloveron ennakoksi ja siihen sovelletaan ennakon käyttämistä ja palauttamista koskevia ennakoperintälain (418/59) ja verotuslain säännöksiä.

Ehdotus

18 a §:ssä tarkoitetun lainausliikettä harjoittavan osuuskunnan talletustoiminnassa noudatettavat tiliehdot.

12 §

Veron maksuunpano koronsaajalle

Jos korkotulon lähdeveroa ei ole peritty sen suorittamiseen velvollisen saamasta 3 §:ssä tarkoitetusta korkotulosta, *se lääninverovirasto, jonka virka-alueella koronsaajan kotikunta on*, maksuunpanee korkotulon lähdeveron koronsaajalle. Jos koronsaajalla ei ole kotikuntaa Suomessa, maksuunpanon toimittaa *Uudenmaan lääninverovirasto*. Maksuunpanoa ei kuitenkaan toimiteta myöhemmin kuin kuudennen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana vero olisi pitänyt periä. Maksuunpanon yhteydessä verovelvollisen suoritettavaksi on määrättävä *veronlisäys* ja veronkorotus noudattaen soveltuvin osin *verotusmenettelystä annetun lain* jälkiverotusta koskevia säännöksiä.

13 §

Lähdeveron maksuunpano veronoikaisun yhteydessä

Jos tämän lain 3 §:ssä tarkoitettu korkotulo on virheellisesti verotettu korkotulon lähdeveron suorittamiseen velvollisen tuloverotuksessa veronalaisena tulona, tulee *lääninveroviraston verotusmenettelystä annetussa laissa* tarkoitettun veronoikaisun yhteydessä maksuunpanna lähdevero sen suorittamiseen velvolliselle. Edellä 12 §:ssä tarkoitettua *veronlisäystä* ja veronkorotusta ei tällöin määrätä.

14 §

Lähdeveron hyväksi lukeminen ja palauttaminen

Koronsaajalta aiheuttomasti peritty lähdevero katsotaan tuloveron ennakoksi ja siihen sovelletaan ennakon käyttämistä ja palauttamista koskevia ennakoperintälain (418/59) ja *verotusmenettelystä annetun lain* säännöksiä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

Lähdeveron kanto ja viivästysseuraamukset

Tässä laissa tarkoitettuun, koronsaajalle tai koronmaksajalle maksuunpantuun lähdeveroon sovelletaan veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetun lain säännöksiä.

Tässä laissa tarkoitettuun, koronsaajalle tai koronmaksajalle maksuunpantuun lähdeveroon sovelletaan, *mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/) säädetään.*

17 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta koronsaajalle määrättyä lähdeveroa koskevaan päätökseen on voimassa, mitä muutoksenhausta valittamalla verotuslaissa säädetään. Valitusta ei kuitenkaan käsitellä verotuslain 82 §:ssä tarkoitettulla tavalla veronoikaisuna.

17 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta koronsaajalle määrättyä lähdeveroa koskevaan päätökseen on voimassa, mitä *verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään muutoksenhausta valittamalla lääninoikeuteen.*

18 §

Salassapitovelvollisuus ja rangaistussäännökset

Rangaistusseuraamuksista on voimassa mitä verotuslain 121—124 a §:ssä on säädetty.

Rangaistusseuraamuksista on voimassa mitä *verotusmenettelystä annetun lain 9 luvussa* säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

16.

Laki

ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta 16 päivänä joulukuuta 1994
annetun lain (1217/94) 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §
Ilmoittamisvelvollisuus

Verovelvollisen tulee veroilmoituksessaan ilmoittaa ja siihen liittää ulkomaista väliyhteisöä koskevat tiedot ja selvitykset siten kuin verotusasetuksessa (530/59) säädetään.

7 §
Ilmoittamisvelvollisuus

Verovelvollisen tulee veroilmoituksessaan ilmoittaa ja siihen liittää ulkomaista väliyhteisöä koskevat tiedot ja selvitykset *sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.*

17.

Laki

yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/88) 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti sekä 13 §, näistä 12 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1542/92), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Yhtiöveron hyvitys luetaan osingonsaajan hyväksi soveltaen verovelvolliselta ennakko-perintälain mukaan pidätetyn ennakon käyttämistä koskevia verotuslain säännöksiä.

5 §

Yhtiöveron hyvitys luetaan osingonsaajan hyväksi soveltaen verovelvolliselta ennakko-perintälain mukaan pidätetyn ennakon käyttämistä koskevia *verotusmenettelystä annetun lain* (/) säännöksiä.

6 §

Verotuslain 57 §:ssä tarkoitettuun peiteltyyn osinkoon sovelletaan mitä on yhtiön jaettavaksi päätetystä osingosta säädetty.

Verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitettuun peiteltyyn osinkoon sovelletaan, mitä yhtiön jaettavaksi päätetystä osingosta *säädetään*.

12 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vastuu toteutetaan oikaisemalla maksuunpano osingonsaajan vahingoksi noudattaen soveltuvin osin, mitä verotuslain 82 a §:ssä on säädetty maksuunpanon oikaisusta. Oikaisu on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jonka aikana yhtiön maksamatta jääneiden verojen määrä on lopullisesti todettu.

Jos osingonsaajana on tuloverolain 3 §:ssä tarkoitettu yhteisö, voidaan yhtiöveron hyvitykseen perustuvaa ennakonpalautuksen maksamista, sen käyttämistä maksamatta olevan määrän lyhentämiseen sekä kuittamista lykätä siihen asti, kun osinkoa jakanut yhtiö on maksanut osingonjaon perusteena olevalta verovuodelta sille määrätyt verot tai 2 momentissa tarkoitettu maksuunpanon oikaisu on toteutettu, jos on ilmeistä, että osingonjaosta on päätetty 1 momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vastuu toteutetaan *muuttamalla verotusta* osingonsaajan vahingoksi noudattaen soveltuvin osin, mitä *verotusmenettelystä annetun lain* 56 §:ssä *säädetään veronoikaisusta verovelvollisen vahingoksi*. Oikaisu on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jonka aikana yhtiön maksamatta jääneiden verojen määrä on lopullisesti todettu.

Jos osingonsaajana on tuloverolain 3 §:ssä tarkoitettu yhteisö, voidaan yhtiöveron hyvitykseen perustuvaa ennakonpalautuksen maksamista, sen käyttämistä maksamatta olevan määrän lyhentämiseen sekä kuittamista lykätä siihen asti, kun osinkoa jakanut yhtiö on maksanut osingonjaon perusteena olevalta verovuodelta sille määrätyt verot tai 2 momentissa tarkoitettu *veronoikaisu* on toteutettu, jos on ilmeistä, että osingonjaosta on päätetty 1 momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa.

Voimassa oleva laki

13 §

Jos yhtiön osingonjakopäätös on tehty niin myöhään, että verovuodelta jaettavaksi päätettyä osinkoa ei ole otettu huomioon yhtiön verovuoden verotusta toimitettaessa, yhtiön verotusta voidaan oikaista siten kuin verotuslain 82 §:ssä on säädetty.

Ehdotus

13 §

Jos yhtiön osingonjakopäätös on tehty niin myöhään, että verovuodelta jaettavaksi päätettyä osinkoa ei ole otettu huomioon yhtiön verovuoden verotusta toimitettaessa, yhtiön verotusta voidaan oikaista siten kuin *verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä* säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.*

18.

Laki

merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merenkulun veronhuojennuksista 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (433/81) 8 §:n 1 momentti ja 8 a §, näistä 8 a § sellaisena kuin se on 17 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1265/93), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Verohallitus antaa luvan alushankintatalletuksen tai sen osan nostamiseen, kun sille esitetään selvitys siitä, että alushankintavarauksen tai sen osa on käytetty tai tullaan käyttämään vähintään 19 rekisteritonnin aluksen hankkimiseen. Jos varausta tai sen osaa ei ole verotuksessa vähennetty veronalaisesta tulosta ja verotus on tältä osin saanut lainvoiman, verovelvollisella on niin ikään oikeus nostaa talletus tai vastaava osa siitä.

8 §

Se lääninverovirasto, jonka virka-alueella verovelvollisen kotikunta on, antaa luvan alushankintatalletuksen tai sen osan nostamiseen, kun sille esitetään selvitys siitä, että alushankintavarauksen tai sen osa on käytetty tai tullaan käyttämään vähintään 19 rekisteritonnin aluksen hankintaan. Jos varausta tai sen osaa ei ole verotuksessa vähennetty veronalaisesta tulosta ja verotus on tältä osin saanut lainvoiman, verovelvollisella on niin ikään oikeus nostaa talletus tai vastaava osa siitä.

8 a §

Jos verovelvollinen lopettaa elinkeinotoimintansa eikä kysymyksessä ole sulautuminen tai jos verovelvollisen omaisuus luovutetaan konkurssiin, luetaan alushankintavarauksen sen verovuoden veronalaiseksi tuloksi, jona elinkeinotoiminta on lopetettu tai päätös konkurssiin asettamisesta on tehty. Verovelvollisella on tällöin oikeus nostaa alushankintatalletus Suomen Pankista. Verotoimisto antaa verovelvolliselle todistuksen alushankintatalletuksen nosto-oikeudesta.

8 a §

Jos verovelvollinen lopettaa elinkeinotoimintansa eikä kysymyksessä ole sulautuminen tai jos verovelvollisen omaisuus luovutetaan konkurssiin, luetaan alushankintavarauksen sen verovuoden veronalaiseksi tuloksi, jona elinkeinotoiminta on lopetettu tai päätös konkurssiin asettamisesta tehty. Verovelvollisella on tällöin oikeus nostaa alushankintatalletus Suomen Pankista. *Lääninverovirasto* antaa verovelvolliselle todistuksen alushankintatalletuksen nosto-oikeudesta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 1996.*

19.

Laki

eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 8 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (680/76) 8 §:n 1 momentti ja 10 §,

näistä 8 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (623/94), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Tämän lain nojalla myönnetty veronhuojennus ei vapauta yhteisöä siitä ilmoittamisvelvollisuudesta, joka sillä ilman huojennusta olisi verotuslain (482/58) mukaan. Yhteisön on lisäksi veroilmoituksen antamisen yhteydessä annettava verotoimistolle sellainen selvitys, kuin verohallitus määrää. Verotoimisto voi tehdä verohallitukselle esityksen veronhuojennuksen peruuttamisesta.

10 §

Tätä lakia sovellettaessa noudatetaan verotuslain rangaistussäännöksiä ja salassapitovelvollisuutta koskevia säännöksiä sekä soveltuvien osin myös muita verotuslain säännöksiä.

Ehdotus

8 §

Tämän lain nojalla myönnetty veronhuojennus ei vapauta yhteisöä siitä ilmoittamisvelvollisuudesta, joka sillä ilman huojennusta olisi *verotusmenettelystä annetun lain* (/) mukaan. Yhteisön on lisäksi veroilmoituksen antamisen yhteydessä annettava *lääninverovirastolle* sellainen selvitys, kuin verohallitus määrää. *Lääninverovirasto* voi tehdä verohallitukselle esityksen veronhuojennuksen peruuttamisesta.

10 §

Tätä lakia sovellettaessa *on rangaistussäännöksistä voimassa mitä verotusmenettelystä annetun lain 9 luvussa säädetään. Mainittua lakia noudatetaan muutoinkin soveltuvien osin.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.*

20.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 36, 38 ja 39 §, näistä 36 § sellaisena kuin se on 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (462/85), seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

36 §

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun määräämisestä, maksuunpanosta ja ennakon käyttämisestä sekä muutoksen hakemisesta niihin samoin kuin vastuusta maksun suorittamisesta on vastaavasti voimassa, mitä verotuslaissa on kansaneläkevakuutusmaksusta säädetty. Vakuutetun sairausvakuutusmaksun kannosta ja tilittämisestä on säädetty verotuslaissa ja veronkantolaissa.

38 §

Mitä verotuslain 125 §:ssä on säädetty kunnan oikeudesta myöntää vapautus kunnallisveron maksamisesta ja valtiovarainministeriön tai veronkantoviranomaisen oikeudesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä, on vastaavasti voimassa vakuutetun sairausvakuutusmaksusta.

39 §

Kansaneläkelaitoksella on oikeus valvoa vakuutettujen sairausvakuutusmaksujen määräämistä, maksuunpanoa, kantoa ja tilitystä sekä tarvittavin osin tarkastaa veroluetteloita ynnä veronkantoa koskevia asiakirjoja.

Mitä verotuslaissa on säädetty kunnanasiamiehen, kansaneläkelaitoksen, verotusasiamiehen ja tarkastusasiamiehen velvollisuudesta valvoa kansaneläkevakuutusmaksujen osalta kansaneläkelaitoksen oikeutta verotuksessa ja heidän oikeudestaan hakea muutosta kansaneläkevakuutusmaksun määräämiseen ja maksuunpanoon, on vastavasti voimassa vakuutetun sairausvakuutusmaksusta.

36 §

Mitä verotusmenettelystä annetussa laissa (/) ja veronkantolaissa (611/78) säädetään kunnallisverosta ja kansaneläkevakuutusmaksusta, on soveltuvin osin voimassa vakuutetun sairausvakuutusmaksusta.

38 §

Kunnalla on oikeus myöntää vapautus ja lääninverovirastolla lykkäys vakuutetun sairausvakuutusmaksun maksuun noudattaen soveltuvin osin, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa on säädetty kunnallisveron huojennuksesta ja lykkäyksestä.

39 §

Kansaneläkelaitoksella on oikeus valvoa vakuutettujen sairausvakuutusmaksujen määräämistä, maksuunpanoa, kantoa ja tilitystä sekä tarkastaa näiltä osin verotusta koskevia asiakirjoja.

Kansaneläkelaitoksella ja kunnan määräämällä veroasiamiehellä on oikeus hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun siten kuin verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.

21.

Laki

kansaneläkelain 18 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 18 ja 19 §, sellaisina kuin ne ovat 18 päivänä joulukuuta 1958 annetussa laissa (486/58), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

Mitä verotuslain 125 §:ssä on säädetty kunnan oikeudesta myöntää vapautus kunnallisveron maksamisesta ja valtiovarainministeriön tai veronkantoviranomaisen oikeudesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä, on vastaavasti voimassa vakuutusmaksusta.

19 §

Eläkelaitoksella on oikeus valvoa vakuutusmaksujen määräämistä, maksuunpanoa, kantoa, pakkoperintää ja tilitystä sekä tarvittavin osin tarkastaa veroluetteloita ynnä veronkantoa ja pakkoperintää koskevia asiakirjoja.

18 §

Kunnalla on oikeus myöntää vapautus ja lääninverovirastolla lykkäys vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksun maksuun noudattaen soveltuvin osin, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa (/) säädetään kunnallisveron huojenuksesta ja lykkäyksestä.

19 §

Kansaneläkelaitoksella on oikeus valvoa vakuutetun kansaneläkemaksujen määräämistä, maksuunpanoa, kantoa ja tilitystä sekä tarkastaa näiltä osin verotusta koskevia asiakirjoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.

22.

Laki

suhdannetalletuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1977 annetun suhdanetalletuslain (53/77) 10, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 17 § sekä 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 2 momentti, 12 ja 17 § sekä 18 §:n 2 momentti 25 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa (295/83) ja 14 §:n 3 momentti 2 päivänä elokuuta 1994 annetussa laissa (711/94), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Verojohtajan, jonka on viimeksi toimituksessa verotuksessa ollut määrättävä talletusvelvolliselle valtion vero, on määrättävä suhdannetalletuksen määrä noudattaen soveltuvin osin, mitä ennakkoperintälaissa on ennakonkannossa suoritettavan ennakon määrämisestä säädetty.

Jos talletusvelvollinen on ennen kantojakson alkamista tai sen aikana 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lopettanut liiketoimintansa tai hänen omaisuutensa on luovutettu konkurssiin, verojohtajan on hakemuksesta määrättävä, että suhdannetalletuksena suoritettut erät on palautettava ja että maksamatta olevat erät on lyhennettävä siten kuin veron lyhentämisestä on säädetty. Jos talletusvelvollinen on ennen suhdannetalletusten maksuunpanoa edellä tarkoitettulla tavalla lopettanut liiketoimintansa tai hänen omaisuutensa on luovutettu konkurssiin, suhdannetalletus jätetään maksuunpanematta.

12 §

Jos suhdannetalletuksen maksaminen määräaikana laiminlyödään, peritään määrälle viivästyskorkoa ja jäämämaksua siten kuin veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa on säädetty.

Sen lisäksi mitä veron viivästyskorosta ja jäämämaksusta annetussa laissa on säädetty, palautetaan alennetulle tai poistetulle suhdannetalletukselle kertynyt viivästyskorko ja jäämämaksu myös silloin, kun suhdannetalletusvelvollisuutta muutetaan lain 10 §:n 2 momentin tai 14 §:n nojalla.

Talletusvelvollinen ei saa verotuksessa vähentää veronalaisesta tulostaan 1 momentissa tarkoitettua viivästyskorkoa ja jäämämaksua.

10 §

Lääninveroviraston, jonka on viimeksi toimituksessa verotuksessa ollut määrättävä talletusvelvolliselle valtionvero, on määrättävä suhdannetalletuksen määrä noudattaen soveltuvin osin, mitä ennakkoperintälaissa on ennakonkannossa suoritettavan ennakon määrämisestä säädetty.

Jos talletusvelvollinen on ennen kantojakson alkamista tai sen aikana 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lopettanut liiketoimintansa tai hänen omaisuutensa on luovutettu konkurssiin, *lääninveroviraston* on hakemuksesta määrättävä, että suhdannetalletuksena suoritettut erät on palautettava ja että maksamatta olevat erät on lyhennettävä siten kuin veron lyhentämisestä on säädetty. Jos talletusvelvollinen on ennen suhdannetalletusten maksuunpanoa edellä tarkoitettulla tavalla lopettanut liiketoimintansa tai hänen omaisuutensa on luovutettu konkurssiin, suhdannetalletus jätetään maksuunpanematta.

12 §

Jos suhdannetalletuksen maksaminen määräaikana laiminlyödään, peritään määrälle viivästyskorkoa siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (/) säädetään.

Sen lisäksi, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään, palautetaan alennetulle tai poistetulle suhdannetalletukselle kertynyt viivestikorko myös silloin, kun suhdannetalletusvelvollisuutta muutetaan lain 10 §:n 2 momentin tai 14 §:n nojalla.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

Jos suhdannetalletus laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen johdosta on jäänyt osaksi tai kokonaan määräämättä tai talletus on määrätty aiheetta tai sitä on määrätty liikaa, on talletuksen määränneen verojohtajan oikaistava virhe. Jos talletus on jäänyt osaksi tai kokonaan määräämättä, on oikaisu tehtävä kolmen kuukauden kuluessa suhdannetalletuksen kantojakson alkamisesta ja muutoin kolmen kuukauden kuluessa kantojakson päättymisestä.

14 §

Tässä laissa tarkoitettuun verojohtajan päätökseen saadaan hakea muutosta vain siten kuin ennakkoperintälain 51 §:n 5 momentissa on säädetty.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotuslain 96 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus tarkastusasiamehellä.

17 §

Jos talletusvelvollinen on tehnyt Suomen Pankkiin ennen suhdannetalletuksen kantojakson päättymistä investointivarauslaissa (1094/78) tarkoitetun investointitalletuksen, jota koskeva investointivarauslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy valtioneuvoston suhdannetalletusten suorittamista koskevan päätöksen jälkeen, verojohtajan on hakemuksesta alennettava suhdannetalletusta investointitalletuksen määrällä. Suhdannetalletusta voidaan kuitenkin alentaa enintään määrällä, joka vastaa niiden kantoerien yhteismäärää, jotka erääntyvät aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua investointitalletuksen tekemisestä.

Valtiovarainministeriö tai sen määräämänä verohallitus voi erityisen painavista syistä hakemuksesta kokonaan tai osittain vapauttaa talletusvelvollisen suorittamasta suhdannetalletusta tai sille perittyä tai perittävää viivästyskorkoa taikka jäämämaksua.

13 §

Jos suhdannetalletus laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen johdosta on jäänyt osaksi tai kokonaan määräämättä tai talletus on määrätty aiheetta tai sitä on määrätty liikaa, talletuksen määränneen *lääninveroviraston* on oikaistava virhe. Jos talletus on jäänyt osaksi tai kokonaan määräämättä, oikaisu on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa suhdannetalletuksen kantojakson alkamisesta ja muutoin kolmen kuukauden kuluessa kantojakson päättymisestä.

14 §

Tässä laissa tarkoitettuun *lääninveroviraston* päätökseen saadaan hakea muutosta vain siten kuin ennakkoperintälain 51 §:n 5 momentissa säädetään.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä *verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä* säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus *veroasiamehellä*.

17 §

Jos talletusvelvollinen on tehnyt Suomen Pankkiin ennen suhdannetalletuksen kantojakson päättymistä investointivarauslaissa (1094/78) tarkoitetun investointitalletuksen, jota koskeva investointivarauslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy valtioneuvoston suhdannetalletusten suorittamista koskevan päätöksen jälkeen, *lääninveroviraston* on hakemuksesta alennettava suhdannetalletusta investointitalletuksen määrällä. Suhdannetalletusta voidaan kuitenkin alentaa enintään määrällä, joka vastaa niiden kantoerien yhteismäärää, jotka erääntyvät aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua investointitalletuksen tekemisestä.

Valtiovarainministeriö tai sen määräämänä verohallitus voi erityisen painavista syistä hakemuksesta kokonaan tai osittain vapauttaa talletusvelvollisen suorittamasta suhdannetalletusta tai sille perittyä tai perittävää viivästyskorkoa, jäämämaksua *ja viivekor-*
koa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

Sen estämättä, että suorittamatta olevaa talletusta on 1 momentin nojalla lyhennetty, on talletusvelvollisen suoritettava viivästyskorkoa ja jäämämaksu. Nämä lasketaan talletuksen lyhennetylle osalle sen kalenterikuukauden loppuun, jona suhdannetalletus olisi muutoin palautettu. Jäämämaksu lasketaan kuitenkin enintään kuudelta kuukaudeelta.

18 §

Sen estämättä, että suorittamatta olevaa talletusta on 1 momentin nojalla lyhennetty, on talletusvelvollisen suoritettava viivekorko. Viivekorko lasketaan talletuksen lyhennetylle osalle talletuksen palauttamispäivään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 1996.

Luonnos

Verohallintoasetus

Valtiovarainministerin esittelystä säädetään päivänä kuuta 199 annetun verohallintolain (/) §:n nojalla:

Verohallitus

1 § *Tehtävät*

Verohallitus johtaa valtiovarainministeriön alaisena asiantuntijaviranomaisena verotusmenettelystä annetussa laissa (/) tarkoitettujen verojen ja maksujen, työnantajan sosiaaliturvamaksun, perintö- ja lahjaveron, kiinteistöveron, korkotulon lähdeveron, arvonlisäveron, leimaveron, eräistä vakuutusmaksuista suoritettavan veron sekä muiden verojen ja maksujen, joiden osalta niin säädetään, määräämistä, maksuunpanoa, kantoa, perintää, verovalvontaa sekä veronsaajien oikeuden valvonnan järjestämistä verotuksessa. Lisäksi verohallitus suorittaa ne muut tehtävät, jotka sille verohallintolain (/) sekä muiden säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat tai jotka valtiovarainministeriö sen tehtäväksi antaa.

2 § *Johtokunta*

Verohallituksessa on valtioneuvoston enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan asettama johtokunta.

Johtokunnassa on enintään kuusi jäsentä, joista yksi on verohallituksen pääjohtaja ja yksi verohallinnon henkilöstön keskuudesta enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan valitsema edustaja. Valtioneuvosto nimittää muut johtokunnan jäsenet sekä määrää johtokunnan puheenjohtajan. Johtokunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Pääjohtajan estyneenä ollessa hänen sijaisensa toimii johtokunnan jäsenenä.

Henkilöstöä edustavan jäsenen oikeudet ja velvollisuudet ovat samat kuin johtokunnan muillakin jäsenillä. Hänellä ei kuitenkaan ole oikeutta ottaa osaa päätöksentekoon asiassa, joka koskee johdon valintaa tai erottamista, johdon sopimusehtoja tai henkilöstön palvelussuhteen ehtoja taikka työtaistelutoi-

menpiteitä.

Valtiovarainministeriö vahvistaa johtokunnan jäsenten palkkiot.

3 § *Työjärjestys*

Verohallituksen toimintaorganisaatiosta määrätään verohallituksen työjärjestyksessä.

4 § *Asioiden ratkaiseminen*

Verohallitukselle kuuluvat asiat ratkaisee johtokunta, pääjohtaja tai sen mukaan kuin työjärjestyksessä määrätään muu virkamies.

5 § *Johtokunnan toimivalta*

Johtokunta ratkaisee asiat, jotka koskevat:

1) verohallinnon toimintalinjoja, toiminta- ja taloussuunnitelmaa, talousarvioehdotusta sekä jäljempänä mainittujen virkamiesten nimeämisestä,

2) verohallituksen määräyksiä ja ohjeita ja muita verohallintoa koskevia periaatteellisia tai laajakantoisia asioita, jotka se ottaa käsiteltäväkseen, sekä

3) pääjohtajan estyneenä ollessa hänen sijaisenaan toimivan verohallituksen virkamiehen määräämistä.

6 § *Johtokunnan päätösvaltaisuus*

Johtokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtajan lisäksi vähintään kolme jäsentä on saapuvilla.

Johtokunnan päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö on kannattanut, tai äänen mennessä tasan se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt. Johtokunta päättää muilta osin asioiden käsittelymenettelystä johtokunnassa.

7 §

Pääjohtajan toimivalta

Pääjohtaja ratkaisee verohallitukselle kuuluvat asiat, joita ei ratkaista johtokunnassa tai joita ei työjärjestyksessä ole annettu muun virkamiehen ratkaistavaksi.

Pääjohtaja voi ottaa yksittäistapauksessa ratkaistavakseen asian, joka muutoin olisi hänen alaisensa ratkaistava. Vastaava oikeus on myös muulla virkamiehellä, jolle työjärjestyksessä on annettu oikeus ratkaista asioita.

Pääjohtaja vahvistaa verohallituksen työjärjestyksen.

Lääninverovirastot

8 §

Tehtävät

Lääninveroviraston tehtävänä on verotuksen toimittaminen, verojen ja maksujen kanto, perintä, verovalvonta sekä veronsaajien oikeuden valvonnan järjestäminen verotuksessa virka-alueellaan sen mukaan kuin erikseen säädetään. Lääninveroviraston tulee suorittaa ne selvitys-, kokeilu-, seuranta- ja suunnittelutehtävät sekä ne muut tehtävät, jotka verohallitus sille antaa tai jotka sille erikseen säädetään tai määrätään.

9 §

Toimipisteiden sijainti

Lääninveroviraston yksiköiden ja muiden toimipisteiden sijainnin määrää lääninverovirasto.

10 §

Lääninveroviraston työjärjestys

Lääninveroviraston toimintaorganisaatiosta määrätään lääninveroviraston työjärjestyksessä, jonka vahvistaa lääninverojohdaja. Lääninveroviraston yksikön päällikkö määrää yksikön sisäisestä organisaatiosta ja yksikölle kuuluvien tehtävien järjestämisestä.

11 §

Asioiden ratkaiseminen

Lääninverovirastolle kuuluvat asiat ratkaisee lääninverojohdaja tai sen mukaan kuin työjärjestyksessä määrätään muu virkamies. Lääninveroviraston työjärjestyksessä yksikön

käsiteltäväksi määrättyt asiat ratkaisee yksikön päällikkö tai hänen määräämänsä yksikön muu virkamies.

Lääninverojohdaja voi ottaa yksittäistapauksessa ratkaistavakseen asian, joka muutoin olisi hänen alaisensa ratkaistava. Vastaava oikeus on myös muulla virkamiehellä, jolle työjärjestyksessä on annettu oikeus ratkaista asioita.

12 §

Lääninverojohdajan sijainen

Lääninverojohdajan ollessa estynyt hänen sijaisenaan toimii hänen määräämänsä lääninveroviraston virkamies.

Verotuksen oikaisulautakunta

13 §

Jäsenten lukumäärä ja valintaa koskevat ilmoitukset

Lääninveroviraston on ilmoitettava kunnille verotuksen oikaisulautakunnan jäsenten lukumäärää koskevasta päätöksestä. Kunnan on ilmoitettava lääninverovirastolle valitsemansa lautakunnan jäsenet hyvissä ajoin ennen lautakunnan toimikauden alkua.

14 §

Päätösvaltaisuus ja menettely

Verotuksen oikaisulautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja ja vähintään puolet lautakunnan muista jäsenistä.

Lautakunnassa noudatettavaan menettelyyn sovelletaan, mitä hallintomenettelylaissa (598/82) ja verotusmenettelystä annetussa laissa (/) säädetään.

15 §

Jaosto

Verotuksen oikaisulautakunnan jaostojen lukumäärästä, tehtäväjaosta niiden kesken ja jäsenistä päättää lautakunta. Jaostossa on aina oltava puheenjohtajana toimivan lisäksi vähintään kaksi jäsentä. Jaoston puheenjohtajana on lääninveroviraston määräämä verohallinnon virkamies.

Jaostosta ja sen puheenjohtajasta on soveltuvin osin voimassa, mitä lautakunnasta ja sen puheenjohtajasta säädetään.

Jaoston käsiteltävä asia on siirrettävä lautakunnan ratkaistavaksi, jos lautakunnan pu-

heenjohtaja tai asianomaisen jaoston puheenjohtaja taikka muu jäsen sitä vaatii.

16 §

Läsnäolo-oikeus kokouksessa

Verohallinnon asianomaisilla virkamiehillä ja verotuksen oikaisulautakunnan kutsumalla asiantuntijalla on oikeus olla läsnä lautakunnan kokouksessa ja siellä ottaa osaa keskusteluun. Veroasiamies tai muut sivulliset eivät saa olla läsnä kokouksessa.

17 §

Pöytäkirja

Verotuksen oikaisulautakunnan ja sen jaoston kokouksessa on pidettävä pöytäkirjaa. Oikaisuvaatimus ja siihen annettu päätös perusteluineen muodostavat pöytäkirjan liitteen.

Veronsaajien oikeuden valvonta

18 §

Veroasiamies

Lääninverovirasto määrää yhden tai useamman verohallinnon virkamiehen tai muun henkilön lääninverovirastoon veroasiamiehenä valvomaan valtion oikeutta verotuksessa. Kunta määrää yhden tai useamman henkilön veroasiamiehenä valvomaan kunnan, seurakuntien sekä kansaneläkelaitoksen oikeutta verotuksessa. Kunnan on ilmoitettava lääninverovirastolle antamastaan veroasiamiehen määräyksestä.

Veroasiamies ratkaisee hänen tehtäväkseen määrätty veronsaajien oikeuden valvontaa koskevat asiat, ellei muualla toisin säädetä. Sama veroasiamies voi valvoa eri veronsaajien oikeutta.

Lääninverovirasto avustaa kunnan määräämää veroasiamiestä tämän toimistotehtävissä.

19 §

Veroasiamiehen tehtävät

Veroasiamiehen tehtävänä on sen lisäksi mitä muualla säädetään tai määrätään, pyytää lääninverovirastossa, verotuksen oikaisulautakunnassa, lääninoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa vireillä olevassa asiassa todistajankuulustelua sekä

edustaa valtiota, kuntaa, seurakuntaa ja kansaneläkelaitosta todistajankuulustelussa.

Veroasiamies käyttää lisäksi puhevaltaa lainvoiman saaneen päätöksen purkamista tai menetetyn määräjän palauttamista koskevis- sa asioissa.

Henkilöstö

20 §

Henkilöstö, johtaminen ja vastuu

Verohallitusta johtaa pääjohtaja.

Pääjohtaja vastaa siitä, että verohallinnon toiminnassa noudatetaan johtokunnan päättämiä toimintalinjoja.

Lääninverovirastoa johtaa lääninverojohtaja.

Lääninverojohtaja vastaa lääninverovirastolle asetettujen tulostavoitteiden saavuttamisesta.

Verohallinnon eri yksiköiden päälliköt vastaavat johdettavakseen kuuluvan toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämisestä sekä siitä, että tehtävät tulevat asianmukaisesti ja aikanaan hoidetuiksi.

Verohallinnossa on lisäksi muuta henkilökuntaa.

Virkojen täyttäminen ja muun henkilöstön ottaminen

21 §

Kelpoisuusvaatimukset

Pääjohtajalta, ylijohtajalta, johtajalta, apulaisjohtajalta, lääninverojohtajalta ja verojoh-
tajalta sekä muulta lääninveroviraston tulo-
syksikön päällikkönä toimivalta virkamie-
heltä edellytetään johtamistaitoa.

Lisäksi vaaditaan:

1) pääjohtajalta soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvää perehtyneisyyttä viraston toimialaan sekä verohallituksen ylijohtajalta, johtajalta ja apulaisjohtajalta hyvää perehtyneisyyttä tehtäväalaa ja soveltuva ylempi korkeakoulututkinto;

2) lääninverojohtajalta hyvää perehtyneisyyttä tehtäväalaa ja soveltuva ylempi korkeakoulututkinto;

3) lääninveroviraston tulossyksikön päällikkönä toimivalta virkamieheltä soveltuva korkeakoulututkinto ja perehtyneisyys tehtäväalaa.

22 §

Viran julistaminen haettavaksi

Verohallituksen pääjohtajan virka täytetään haettavaksi julistamatta.

Verohallitukseen sijoitetun verohallinnon viran sekä lääninverojohdajan viran julistaa haettavaksi verohallitus.

Lääninverovirastoon sijoitetun verohallinnon muun viran julistaa haettavaksi lääninverovirasto.

23 §

Nimittäminen

Tasavallan presidentti nimittää pääjohtajan valtioneuvoston esityksestä.

Johtokunta nimittää verohallituksen ylijohdajan ja johtajan sekä lääninverojohdajan.

Verohallitus nimittää muut verohallituksen virkamiehet.

Lääninverovirasto nimittää muut lääninveroviraston virkamiehet.

Verohallituksen työsopimussuhteisen henkilöstön ottaa verohallitus ja lääninveroviraston työsopimussuhteisen henkilöstön ottaa lääninverovirasto.

24 §

Virkavapauden myöntäminen

Pääjohtajalle myöntää virkavapautta valtiovarainministeriö ja lääninverojohdajalle verohallitus.

Verotuskustannukset

25 §

Verotuskustannusten perintä

Uudenmaan lääninveroviraston tulee vuosittain maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa suoritettavan verotulojen tilittämisen yhteydessä periä kunnilta, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta ja kansaneläkelaitokselta näiden osuudet verohallintolain 11 §:ssä tarkoitetuista verohallituksen vahvistamista verotuskustannuksista.

Verotuskustannukset peritään täysin markoin siten, että markkojen ylimenevät pennit jätetään lukuun ottamatta.

Verotuskustannusten perimisen yhteydessä Uudenmaan lääninveroviraston on ilmoitettava kunnille, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnille ja kansaneläkelaitokselle verohallintolain 11 §:ssä tarkoitettujen verotuskustannusten määrä.

26 §

Kustannusten oikaisu

Jos kunta, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai kansaneläkelaitos ei tyydy osuuteensa verotuskustannuksista, on sen tehtävä kustannusten perimistä seuraavan kalenterikuukauden aikana verohallintolain 12 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus verohallitukselle.

Erinäiset säännökset

27 §

Lääninveroviraston asiana on, sen lisäksi mitä muualla laissa säädetään, tehdä verohallitukselle esityksiä sellaisista toimialaansa kuuluvista asioista, jotka ovat valtiovarainministeriön tai verohallituksen käsiteltäviä.

28 §

Verohallitus ja lääninverovirasto tekevät omalta osaltaan ne päätökset, jotka valtion virkamieslain (750/94), valtion virkamiesasetuksen (971/94) ja valtion virkaehtosopimuksen (664/70) mukaan tekee asianomainen virasto.

Verohallitus tekee kuitenkin pääjohtajan virkaa lukuun ottamatta verohallinnon virkojen perustamista, siirtämistä ja lakkauttamista koskevat päätökset samoin kuin päätökset, jotka koskevat lääninverojohdajaa ja lääninverojohdajan virkaa.

29 §

Jollei erikseen toisin säädetä, muutosta verohallituksen päätökseen haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta ja lääninveroviraston päätökseen verohallitukselta.

30 §

Verohallintolain 13 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräys on julkaistava säädöskokoelmassa.

Verohallintolain 13 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen yrityksen tai konserniyritysten liikevaihto 12 kuukauden pituiselta tilikaudelta on vähintään 300 miljoonaa markkaa.

31 §

Palkkiot

Verohallitus määrää verotuksen oikaisulautakunnan jäsenten ja asiantuntijoiden sekä lääninveroviraston määräämän veroasia-

miehen palkkioiden ja matkakustannusten korvausten perusteet.

32 §

Sen estämättä mitä kelpoisuusvaatimuksista tässä asetuksessa säädetään, säilyttää henkilö, joka tämän asetuksen voimaan tullessa on verohallinnon virassa, oikeutensa hakea ja säädettyjen perusteiden mukaan saada sellaisia tässä asetuksessa mainittuja tai niitä

vastaavia virkoja, joihin hänellä silloin oli kelpoisuus.

33 §

Tämä asetus tulee voimaan päivänä joulukuuta 1995.

Tällä asetuksella kumotaan 5 päivänä marraskuuta 1993 annettu verohallintoasetus (926/93).

Luonnos

Asetus

verotusmenettelystä

Valtiovarainministerin esittelystä säädetään päivänä
tä annetun lain (/) 95 §:n nojalla:

kuuta 1995 verotusmenettelys-

1 §

Sijoitusrahaston ja eräiden yhteisöjen ilmoittamisvelvollisuus

Tuloverolain (1535/92) 20 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun sijoitusrahaston ja varallisuusverolain (1537/92) 5 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun yhteisön tulee siitä huolimatta, että ne ovat varallisuuden perusteella suoritettavasta verosta vapaat, verotusta varten kehotuksetta antaa varojaan ja velkojaan koskevat tiedot sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

2 §

Verotarkastuksessa esitettävä aineisto ja omaisuus

Verotarkastuksessa on esitettävä tarkastetavaksi kaikki elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan liittyvä aineisto ja omaisuus. Aineistolla tarkoitetaan tasekirjaa, tase-erittelyjä ja muita kirjanpitokirjoja, tilipuitteita käyttöaikaa koskevin merkinnöin, kirjaussuunnitelmaa, koneellisen kirjanpidon menetelmäkuvausta, tositteita, kirjeenvaihtoa sekä muuta kirjanpitoaineistoa, muistiinpanoja, sopimus- ja velkakirjoja, pöytäkirjoja ja muuta laskentatoimeen kuuluvaa aineistoa. Aineiston esittämisvelvollisuus koskee kirjallisia ja kuvallisia esityksiä (*asiakirja*) sekä sellaisia tietovälineitä, joiden sisältö on luettavissa, katseltavissa, kuunneltavissa tai muuten ymmärrettävissä vain teknisin apuvälinein (*tekninen tallenne*). Omaisuudella tarkoitetaan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan kuuluvia varastoja ja muuta omaisuutta.

Esittämisvelvollisen on esitettävä tarkastetavaksi myös kaikki muu aineisto ja omaisuus, joka saattaa olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa

muutoksenhakua käsiteltäessä.

3 §

Verotarkastuksen suorittamispaikka

Verotarkastus toimitetaan verovelvollisen toimitiloissa, tilitoimistossa tai lääninverovirastossa. Jos verotarkastus toimitetaan verovelvollisen toimitiloissa tai tilitoimistossa, verovelvollisen on asetettava verotarkastuksen suorittavan virkamiehen käyttöön tarkoituksenmukaiset tilat ja apuvälineet. Asiakirjat ja tekniset tallenteet on toimitettava esitettävä tarkastettavaksi tai toimitettava sinne, missä tarkastus suoritetaan. Teknisistä tallenteista on viranomaisen kehotuksesta valmistettava jäljennökset tarkastusta suorittavan henkilön käyttöön, jos se on tarkastuksen suorittamista varten tarpeen.

Apuvälineellä tarkoitetaan kirjoitus- ja laskukonetta, kopiointilaitetta sekä tietokonetta tai muuta teknistä apuvälinettä, jolla tekniset tallenteet voidaan saattaa luettavaan, katseltavaan, kuunneltavaan tai muuten ymmärrettävään muotoon.

4 §

Asiakirjojen allekirjoittamatta jättäminen

Verotusta koskevaan päätökseen tai muuhun asiakirjaan, joka annetaan automaattista tietojenkäsittelyä tai muutoin ainakin osittain painomenetelmää käyttäen, voidaan jättää allekirjoitus merkitsemättä.

5 §

Verotustietojen ilmoittaminen kunnalle ja seurakunnalle

Lääninveroviraston on ilmoitettava verotuksessa maksuunpantujen veroäyrien yhteismäärä tai arvio niistä kunnalle ja seurakun-

nalle viimeistään verotuksen päättymisvuotta seuraavan vuoden syyskuun 16 päivään mennessä.

6 §

Maksuunpano- ja äyritiedot

Kultakin verovuodelta kootaan verosaaja-kohtaiset maksuunpano- ja äyritiedot toimitetusta verotuksesta. Verohallitus antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä.

7 §

Veronhuojennus- ja veronlykkäyspäätöksistä ilmoittaminen

Veronhuojennus- tai veronlykkäyspäätöksen tehneen viranomaisen on lähetettävä jäljennös päätöksestä asianomaiselle lääninverovirastolle sekä, jos päätös koskee myös kunnallis- ja kirkollisveroa tai kansaneläkeja sairausvakuutusmaksua, myös kunnalle, seurakunnalle ja kansaneläkelaitokselle.

8 §

Muutoksenhakua koskevien asiakirjojen säilyttämien

Lääninoikeus lähettää verovalitukseen antamansa päätöksen saatua lainvoiman ja korkein hallinto-oikeus valituksen ratkaistuaan valitusta koskevat asiakirjat lääninverovirastoon säilytettäväksi.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä joulukuuta 1995.

Tällä asetuksella kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1959 annettu verotusasetus (530/59) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Veroluokitusta, muutoksenhakua veroluokitukseen ja metsätalouden tuottooperusteiden vahvistamista koskevia verotusasetuksen säännöksiä noudatetaan sellaisina kuin ne olivat voimassa ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

Luonnos

Valtiovarainministeriön päätös

ilmoittamisvelvollisuudesta

Valtiovarainministeriö on verotusmenettelystä päivänä kuuta 1995 annetun lain (/) 7 §:n 3 momentin, 10 §:n 1 momentin ja 13 §:n 2 momentin nojalla päättänyt:

1 §

Tulojen ja vähennysten ilmoittamisvelvollisuus

Veroilmoituksessa tai sen liitteessä on tulolajeittain, tulolähteittäin ja varallisuusryhmittäin sekä muutoin riittävästi eriteltyinä ilmoitettava veronalaiset tulot ja varallisuus. Veroilmoitukseen on vastaavasti eritellen merkittävä myös ne vähennykset, jotka verovelvollinen tahtoo lukea hyväkseen ja joiden tekeminen edellyttää verovelvollisen esittämää selvitystä vähennyksen perusteesta ja suuruudesta.

Tulosta tai varallisuudesta, joita ei voida suuruudeltaan tai arvoltaan tarkalleen määrätä samoin kuin metsätaloudesta ja poronhoidosta saadusta tulosta on ilmoitettava seikat, joiden nojalla sellainen tulo tai varallisuus voidaan arvioida.

Niiden verovelvollisten joiden verotettava tulo lasketaan tulolajeittain, on ilmoitettava erikseen ansiotulot ja pääomatulot. Sellaisten tulojen osalta, jotka voivat olla osittain ansio- ja osittain pääomatuloa, on annettava verolomakkeilla vaaditut tiedot niistä perusteista, joiden avulla tulo voidaan jakaa ansio- ja pääomatuloksi.

Verovelvollisen tai puolisoiden, jotka vaativat elinkeinotoiminnan tai maatalouden tappion tai verotusyhtymän maatalouden tappion vähentämistä tuloverolain 59 §:ssä tarkoitetulla tavalla pääomatuloistaan, on vaatimusta esittäessään ilmoitettava, mikä määrä tappiosta vähennetään pääomatuloista.

2 §

Tiedot varoista

Verovelvollisen on veroilmoituksessaan ilmoitettava kunnittain omistamansa kiinteistöt.

Yhtymän osakkaan on omassa veroilmoituksessaan ilmoitettava yhtymän nimi ja

osoite sekä osuutensa yhtymän tuloihin ja varallisuuteen.

Yhtymän osakkaan on veroilmoituksessaan ilmoitettava niiden yhteisöjen nimi, liike- ja yhteisötunnus ja kotipaikka, joiden osakkeista tai osuuksista hän omistaa vähintään 10 prosenttia, sekä omistusosuutensa yhteisöstä.

Verovelvollisen on veroilmoituksessaan erikseen ilmoitettava osuutensa tai omistamansa osakkeet sellaisissa elinkeinoyhtymissä ja yhteisöissä, joiden osuuksista tai osakkeista verovelvollinen yksin tai yhdessä puolison, lapsen, vanhemman tai muun omaisen kanssa omistaa suoraan tai välillisesti toisen yhtymän tai yhteisön kautta vähintään 50 prosenttia tai joissa osakkeiden tuottama äänivalta on vähintään 50 prosenttia yhteisön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta.

3 §

Tiedot ulkomaisista väliyhteisöistä

Verovelvollisen, joka on ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain (1217/94) 4 §:ssä tarkoitettu osakas tai edunsaaja, on liitettävä veroilmoitukseensa seuraavat tiedot ja selvitykset:

1) eritelty luettelo välittömistä ja ulkomaisista välillisistä omistusosuuksista ulkomaisiin väliyhteisöihin;

2) selvitys edunsaaja-asemasta ulkomaisessa väliyhteisössä;

3) riittävä ja luotettava selvitys muista mainitun lain nojalla verotettavan tulon laskemista varten tarvittavista tiedoista sekä ulkomaisen väliyhteisön voitonjaosta, tilikauden tappiosta ja yhteisön maksamista mainitun lain 6 §:ssä tarkoitetuista veroista.

Jos ulkomainen väliyhteisö on kirjanpitolain (1571/92) 22 a §:ssä tarkoitettu verovelvollisen tytäryritys tai 22 c §:ssä tarkoitettu osakkuusyritys, verovelvollisen on liitettävä veroilmoitukseensa oikeaksi todistettu jäljen-

nös ulkomaisen yhteisön tilikautta koskevas-
ta tuloslaskelmasta ja taseesta samoin kuin
tilikautta edeltäneestä taseesta taikka vastaa-
vista tilinpäätösasiakirjoista. Vieraskielisestä
asiakirjasta on lisäksi kehotuksesta annettava
virallisen kääntäjän tai muun pätevän henki-
lön tekemä suomen- tai ruotsinkielinen kään-
nös.

Muussa kuin 2 momentissa mainitussa ta-
pauksessa verovelvollisen on annettava 2
momentissa tarkoitetut asiakirjat kehotukses-
ta, jollei verovelvollinen tee todennäköiseksi,
ettei asiakirjojen hankkiminen ole mahdollis-
ta.

4 §

Ammattinharjoittajan ilmoittamisvelvollisuus

Ammattitoimintaa harjoittavan verovelvol-
lisen, joka pitää yhdenkertaista kirjanpitoa,
on annettava seuraavat tiedot ja selvitykset:

1) tiedot verovuotta koskevasta tuloslas-
kelmasta;

2) selvitys verovuoden päättyessä olleista
ammattiin liittyvistä rahavaroista ja pank-
kisaamisista, ammatista johtuneista saamisista
ja veloista;

3) tieto vaihto-omaisuuden arvosta vero-
vuoden päättyessä ja vaihto-omaisuuden
hankintamenosta verovuonna kuluksi kirja-
tusta arvonalenemisesta sekä selvitys ar-
vonalenemisen kuluksi kirjaamisessa nouda-
tetuista periaatteista;

4) selvitys käyttöomaisuuden verotuksessa
poistamatta olevasta hankintamenosta vero-
vuoden alkaessa, hankintamenon lisäyksistä
ja vähennyksistä verovuoden aikana, hankin-
tamenosta verovuonna tehdyistä poistoista,
hankintamenon kattamisesta varauksella ja
hankintamenosta verovuoden lopussa poista-
matta olevasta määrästä elinkeinotulon ve-
rottamisesta annetun lain mukaisin poisto-
ryhmittäin eriteltynä sekä vastaava selvitys
pitkävaikutteisten menojen poistamatta ole-
vista määristä ja verovuonna tehdyistä pois-
toista;

5) luettelo verovuoden päättyessä olleista
ammattia varten hankituista arvopapereista;

6) selvitys verovelvollisen ja hänen puo-
lionsa työskentelystä ammatissa sekä heidän
osuuksistaan ammattitoiminnan nettovaralli-
suuteen sekä selvitys tuloverolain 38 §:n 2
momentissa tarkoitetuista luovutusvoitoista;

7) selvitys verovelvollisen ammatistaan
ottamasta vaihto-, käyttö- ja muusta omai-
suudesta, palveluksesta tai muusta etuudesta

tahi oikeudesta ja niiden alkuperäisistä han-
kintamenoista tai niitä alhaisemmista toden-
näköisistä luovutushinnoista;

8) eritelty luettelo verovelvollisen omista
ja yli kolmen kuukauden ajaksi vuokralle
ottamista kulkuneuvoista ja selvitys niistä
perusteista, joiden mukaan kulkuneuvoista
johtuneet menot on jaettu ammatista joh-
tuneiksi kuluiksi ja verovelvollisen yksityis-
menoiksi.

9) tieto julkisyhteisöiltä elinkeinotoimintaa
varten saatujen avustusten, tukien ja lisien
yhteismäärästä.

5 §

Liikkeenharjoittajan ja eräiden muiden kahdenkertaista kirjanpitoa pitävien ilmoitta- misvelvollisuus

Liiketoimintaa harjoittavan verovelvolli-
sen, kahdenkertaista kirjanpitoa pitävän am-
mattitoimintaa harjoittavan verovelvollisen ja
kirjanpitolain 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun
muun kirjanpitovelvollisen kuin aatteellisen
yhteisön tai säätiön on annettava 1, 2 ja
3 §:ssä säädettyjen tietojen lisäksi seuraavat
tiedot ja selvitykset:

1) jäljennös verovuotta koskevasta tulos-
laskelmasta ja taseesta sekä kirjanpitolain
21 §:n 4—8 kohdissa tarkoitetut tiedot, jos
niitä ei ole ilmoitettu tuloslaskelmassa tai
taseessa;

2) tieto myyntisaamisten verovuonna ku-
luksi kirjatusta arvonalenemisesta ja selvitys
arvonalenemisen kuluksi kirjaamisessa nou-
datetuista periaatteista;

3) tieto muiden saamisten kuin myyntisaa-
misten verovuonna kuluksi kirjatusta ar-
vonalenemisestä tulolähteittäin eriteltynä ja
selvitys arvonalenemisen kuluksi kirjaami-
sessa noudatetuista periaatteista;

4) tieto talletuspankkien ja luottolaitosten
saamisten arvonalenemisena verovuonna ku-
luksi kirjatusta määrästä eriteltynä elinkei-
notulon verottamisesta annetun lain 17 §:ssä
tarkoitettuihin lopulliseksi todettuihin me-
netyksiin ja todennäköisinä menetyksinä ku-
luksi kirjattuun määrään;

5) tieto vaihto-omaisuuden arvosta vero-
vuoden päättyessä ja vaihto-omaisuuden
hankintamenosta verovuonna kuluksi kirja-
tusta arvonalenemisestä sekä selvitys ar-
vonalenemisen kuluksi kirjaamisessa nouda-
tetuista periaatteista;

6) tieto turvavarastoissa (970/82) tarkoi-
tetun turvavaraston sekä tuontipolttoaineiden

velvoitevarastointilaissa (303/83) ja lääkkeiden velvoitevarastointilaissa (402/84) tarkoitetun velvoitevaraston hankintamenosta 5 kohdan lisäksi verovuonna kuluksi kirjatusta määrästä;

7) tiedot muun sijoitusomaisuuden kuin sijoitusomaisuuteen kuuluvien rakennuksien hankintamenoista ja arvonorotuksista verovuoden päättyessä, sijoitusomaisuuden hankintamenosta ja arvonorotuksista verovuonna tehdyistä kulukirjauksista sekä selvitys kuluksi kirjaamisessa noudatetuista periaatteista;

8) selvitys käyttöomaisuuden verotuksessa poistamatta olevasta hankintamenosta verovuoden alkaessa, hankintamenon lisäyksistä ja vähennyksistä verovuoden aikana, hankintamenosta verovuonna tehdyistä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja veronhuojennuslakien mukaisista poistoista, hankintamenon kattamisesta varauksella, hankintamenosta verovuoden lopussa poistamatta olevasta määrästä sekä suunnitelman mukaisten poistojen johdosta kertyneistä poistoeroista elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisin poistoryhmittäin ja tulolähteittäin eriteltynä;

9) vastaava selvitys kuin 8 kohdassa säädetään sijoitusomaisuuteen kuuluvien rakennusten hankintamenoista ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 45 §:ssä tarkoitettuista hankintamenoista ja hankintamenoista verovuonna tehdyistä poistoista sekä pitkävaikutteisten menojen poistamatta olevista määristä ja verovuonna tehdyistä poistoista;

10) luettelo arvopapereiden, maa-alueiden ja muun kulumattoman omaisuuden hankintamenoista ja niistä verovuonna ja aikaisempina vuosina tehdyistä poistoista omaisuusryhmittäin ja tulolähteittäin eriteltynä;

11) selvitys elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 5 a §:ssä tarkoitetuista veronalaisista oikaisueristä ja niiden kirjaamisesta;

12) selvitys muista veloista kuin ostoveljoista ja niihin kohdistuvista koroista ja muista rahoituskuluista sekä kuluksi kirjatusta indeksi- ja kurssitappioista tulolähteittäin eriteltynä;

13) erittely elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja veronhuojennuslakien mukaisista varauksista verovuoden päättyessä ja selvitys varausten muutoksista verovuoden aikana varauksittain eriteltynä;

14) selvitys verovuonna kuluksi kirjatusta kirjanpitolain 16 a §:ssä tarkoitetuista pakollisista varauksista;

15) tieto verovuonna kuluksi kirjattujen edustuskulujen määrästä;

16) tieto verovuonna kuluksi kirjattujen vuokrien määrästä;

17) tieto verovuonna kuluksi kirjattujen henkilöstömenojen määrästä jaoteltuna palkkojen ja palkkioiden määrään sekä niihin liittyvien henkilösivukulujen määrään;

18) tieto verovuonna vähennetyn kehitysalueiden veronhuojennuksista annetun lain (290/82) mukaisen investointivähennyksen määrästä ja merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 6 §:n mukaisen jäämaksuluokkavähennyksen määrästä;

19) selvitys yhtiöveron hyvityksestä annetun lain (1232/88) mukaisista osinko- ja korkotuloista ja voitto-osuuksista, niihin liittyvistä yhtiöveron hyvityksistä sekä muista osinkotuloista eriteltynä tulolähteittäin;

20) selvitys verovelvollisen ja hänen puolisonsa työskentelystä elinkeinotoiminnassa sekä heidän osuuksistaan elinkeinotoiminnan nettovarallisuuteen;

21) selvitys elinkeinotoiminnan käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoitoista;

22) erittely verovelvollisen perheenjäsenille maksettujen palkkojen ja muiden etuuksien määrästä sekä selvitys verovelvollisen liikkeestään ottamasta rahoitus-, vaihto- ja käyttöomaisuuden tai muun omaisuuden, palveluksen ja muun etuuden tahi oikeuden markkamäärästä sekä niiden alkuperäisistä hankintamenoista tai hankintamenoja alhaisemmista todennäköisistä luovutushinnoista;

23) erittely verovelvollisen omista ja yli kolmen kuukauden ajaksi vuokralle ottamista kulkuneuvoista, lukuun ottamatta linja-autoja, kuorma-autoja ja omalta painoltaan yli 1 800 kilon pakettiautoja, ja selvitys niistä perusteista, joiden mukaan niistä johtuneet menot on jaettu liikkeen kuluksi, palkanluontoisiksi etuuksiksi ja verovelvollisen yksityismenoiksi.

24) tieto julkisyhteisöiltä elinkeinotoimintaa varten saatujen avustusten, tukien ja lisen yhteismäärästä.

Kirjanpitolaisissa (655/73) tarkoitetun aatteellisen yhteisön ja säätiön on noudatettava soveltuvin osin, mitä edellä tässä pykälässä säädetään.

6 §

Osake- ja henkilöyhtiön sekä eräiden muiden yhteisöjen erityistiedot

Osakeyhtiön, osuuskunnan, säästöpankin, keskinäisen vakuutusyhtiön, yhdistyksen, laitoksen, säätiön sekä avoimen yhtiön, kommandiitti- ja laivaniisännistöyhtiön on veroilmoituksessaan 1, 2, 3 ja 5 §:ssä mainittujen tietojen ja selvitysten lisäksi annettava verotoimistolle seuraavat asiakirjat, tiedot ja selvitykset:

- 1) jäljennös tilintarkastuskertomuksesta;
- 2) selvitys voitonjaosta; jos voitonjaosta on päätetty veroilmoituksen jättämisen jälkeen, selvitys tulee antaa välittömästi voitonjakoa koskevan päätöksen antamisen jälkeen yhteisön kokouksen pöytäkirjanotteella;
- 3) tieto yhtiökokouksen tai hallituksen päätöksestä, joka koskee osakepääoman korottamista, osakepääoman tai vararahaston alentamista, osakkeen nimellisarvon muuttamista, vaihtovelkakirja- tai optiolainan ottamista, yhtiön sulautumista toiseen yhtiöön, yhtiön purkamista tai omien osakkeiden lunastamista; ilmoitus muutoksesta on tehtävä yhtiön kotikunnan verotoimistolle ennen sen kalenterivuoden marraskuun loppua, jonka aikana uusmerkinnässä merkittävien osakkeiden merkintäaika on päättynyt tai muu edellä mainittu muutos on merkitty kaupparekisteriin; ilmoitukseen on liitettävä pöytäkirjanote, josta käy ilmi yhtiökokouksen tai hallituksen kokouksen asiasta tekemä päätös sekä selvitys muutoksen merkitsemisestä kaupparekisteriin;

- 4) tiedot yhtiön verovuoden aikana kulta-kin osakkeenomistajalta lunastamien osakkeiden lukumäärästä ja lunastushinnasta;

- 5) tiedot sellaisen osakkeenomistajan nimestä, kotikunnasta, henkilö- tai ly-tunnuksesta ja omistusosuudesta yhtiössä, joka omistaa vähintään 10 prosenttia yhtiön osakkeista, tai jos yhtiössä on osakkeenomistajia enintään kymmenen, tiedot jokaisesta osakkeenomistajasta sekä selvitys em. osakkeenomistajille ja heidän puolisoilleen, lapsilleen, vanhemmilleen ja muille omaisilleen maksetuista palkoista, lahjapalkkioista, osapalkkioista, vuokrasta, koroista, heidän puolestaan suoritetuista vakuutusmaksuista, heille annetuista asunto- ja autoeduista sekä muista eduista ja hyvityksistä samoin kuin mainituille henkilöille annetuista lainoista ja niistä suoritetuista koroista sekä yhtiön ja edellä tarkoitettujen henkilöiden välisistä kaupoista

ja vaihdoista;

- 6) tieto avoimen yhtiön sekä kommandiitti- ja laivaniisännistöyhtiön osakkaiden nimestä, henkilötunnuksista tai syntymäaajoista taikka liike- ja yhteisötunnuksista, osoitteista sekä kunkin osakkaan osuudesta yhtiössä;

- 7) tieto 6 kohdassa tarkoitetun yhtymän osakkailleen suorittamista palkoista, palkkioista, voitto-osuuksista, vuokrasta, koroista ja muista osakkaiden saamista eduista sekä osakkaan yhtymästä ottaman vaihto- ja käyttöomaisuuden, muun omaisuuden, palveluksen tai muun etuuden tahi oikeuden markkamäärästä sekä otetun omaisuuden tai muun etuuden alkuperäisestä hankintamenosta tai sitä alhaisemmasta todennäköisestä luovutushinnasta.

- 8) selvitys yhtymän elinkeinotoiminnan varoihin tai osakeyhtiön varoihin kuuluvasta tuloverolain 41 §:n 4 momentissa ja 42 §:n 2 momentissa tarkoitetusta asunnosta.

7 §

Tiedot yhteisöjen sulautumisesta

Yhteisöjen sulaututtua vastaanottaneen yhteisön on annettava selvitys:

- 1) vastaanottaneen yhteisön tulosta vähennettävistä sulautuneen yhteisön menoista, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 §:n 2 momentissa tarkoitetusta veronalaisesta määrästä ja saman pykälän 3 momentissa tarkoitetusta sulautuvan yhteisön osakkeiden tai osuuksien hankintamenon verotuksessa vähennyskelpoisesta osasta sekä fuusioerotuksen käsittelystä kirjanpidossa;

- 2) tuloverolain 123 §:ssä tarkoitetut tiedot, jos sulautuneen yhteisön tappiota vaaditaan vähennettäväksi vastaanottaneen yhteisön tulosta; sekä

- 3) yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a ja 10 §:ssä tarkoitetut tiedot.

8 §

Tiedot yhteisöjen konsernisuhteista

Kirjanpitolain 22 a §:ssä tarkoitetun konsernin emoyrityksen on ilmoitettava konserniin kuuluvien tytäryritysten nimet, liike- ja yhteisötunnukset ja kotipaikat. Konserniin kuuluvan tytäryrityksen on annettava edellä tarkoitetut tiedot konsernin emoyrityksestä. Konserniyrityksen on annettava selvitys toiselle konserniyritykselle luovuttamiensa muuhun omaisuuteen kuin vaihto- tai sijoitusomaisuuteen kuuluvien arvopapereiden ja

kiinteistöjen luovutuksista sekä elinkeinotoiminnan osien luovutuksista.

Osakeyhtiön tai osuuskunnan joka on antanut konserniavustuksesta verotuksessa annettussa laissa (825/86) tarkoitetun konserniavustuksen, on veroilmoituksessaan annettava selvitys

1) konserniavustuksen antajan ja saajan välisestä keskinäisestä omistussuhteesta ja siitä, koska osakkeet tai osuudet on hankittu,

2) konserniavustuksen käsittelystä antajan ja saajan kirjanpidossa sekä

3) konserniavustuksen saajan tilikaudesta. Osakeyhtiön tai osuuskunnan, joka on saanut 1 momentissa tarkoitetun konserniavustuksen, on veroilmoituksessaan annettava selvitys konserniavustuksen käsittelystä kirjanpidossaan.

9 §

Tiedot yhteisöjen ja yhtymien omistussuhteiden muutoksista

Yhteisön tai yhtymän, joka vaatii verovuoden tulostaan vähennettäväksi tuloverolaissa tarkoitettua aikaisemmilta verovuosilta vahvistettua tappiota, on veroilmoituksessaan annettava tieto siitä, onko sen omistussuhteissa tapahtunut tuloverolain 122 §:ssä tarkoitettu muutos ja tieto muutoksen tapahtumisvuodesta.

Yhtiöveron hyvityksestä annettussa laissa (1232/88) tarkoitettua osinkoa jakavan yhtiön on veroilmoituksessaan annettava tieto siitä, onko yhtiön omistussuhteissa tapahtunut mainitun lain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu muutos ja tieto muutoksen tapahtumisvuodesta.

10 §

Tiedot osakkeiden arvon laskemiseksi

Osakeyhtiön on ilmoitettava osakkeen määrittämisen arvon ja verotusarvon laskemiseksi tarvittavat tiedot.

Asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön, asunto-osuuskunnan tai muun yhteisön, jonka osakkeet tai osuudet oikeuttavat määrätyn huoneiston hallintaan yhteisön omistamassa rakennuksessa, on ilmoitettava verotusta varten tarpeelliset tiedot kiinteistössä tai rakennuksessa tapahtuneista muutoksista sekä huoneiston verotusarvon perusteista.

11 §

Ammattiautoilijaa koskevat erityistiedot

Verovelvollisen, joka harjoittaa ammattimaista henkilötilausliikennettä muulla autolla kuin linja-autolla tai sairausautolla, on pidettävä kultakin kuukaudelta ajovuorottain, tai jos ajovuoroa ei ole vahvistettu, vuorokausittain ajopäiväkirjaa, johon on merkittävä seuraava erittely:

1) ajotulot, jotka on jaettava käteisajotuloihin, luottoajotuloihin ja muihin tuloihin; sekä

2) verovuoden alusta yhteenlasketut tiedot ajokilometreistä, jotka on jaettava ammattiajoihin, tuloa tuottamattomiin ammattiajoihin, yksityisajoihin ja muihin ajoihin.

Verovelvollinen, jolla on käytössään kuitinantolaitteeseen perustuva taksamittari, voi pitää ajopäiväkirjaa kuitinantolaitteen perusteella.

Ajopäiväkirja on säilytettävä kuusi vuotta verovuoden päättymisestä lukien.

12 §

Tiedot tilikauden muutoksista

Kirjanpitovelvollisen, joka muuttaa tilikautensa päättymisajankohtaa, on ilmoitettava siitä lääninverovirastolle. Jos tilinpäätöksen ajankohta muutetaan myöhäisemmäksi, ilmoitus on tehtävä kuukautta ennen sitä päivää, jona tilikausi olisi päättynyt. Jos tilinpäätöksen ajankohta muutetaan aikaisemmaksi, ilmoitus on tehtävä kuukautta ennen sitä päivää, jona tilikausi tulee päättymään.

Ilmoitukseen on liitettävä selvitys muutoksen toteuttamisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen muutoksesta, viranomaisen hyväksymisestä sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen muutokselle ja muutoksen merkitsemisestä rekisteriin. Jos selvityksiä ei voida liittää ilmoitukseen, ne tulee toimittaa lääninverovirastolle kuukauden kuluessa siitä, kun ilmoitus lääninverovirastolle tehtiin.

13 §

Maatalouden harjoittajan ilmoittamisvelvollisuus

Maataloutta harjoittavan verovelvollisen on maatalouden tuloista ja menoista sekä va-

roista ja veloista annettava ne tiedot, jotka veroilmoituksessa edellytetään annettaviksi.

14 §

Metsätalouden harjoittajan ilmoittamisvelvollisuus

Metsätaloutta harjoittavan verovelvollisen on metsätalouden tuloista ja menoista sekä varoista ja veloista annettava ne tiedot, jotka veroilmoituksessa edellytetään annettaviksi.

Saadakseen verotuksessa lukea hyväkseen maatilatalouden tuloverolain 13 §:ssä säädetyn uudistamis- ja taimikkovähennyksen ja 14 a §:ssä säädetyn verovapauden verovelvollisen tulee tehdä metsälautakunnalle ilmoitus taimikoiden perustamisesta ja vakiintumisesta metsälautakuntien tarkoitusta varten valmistamaa lomaketta tai muuta metsälautakunnan hyväksymää tietovälinettä käyttäen verovuoden lokakuun 31 päivään mennessä. Ilmoitukseen tulee liittää kohteen sijaintia koskevat tiedot.

15 §

Vuokraustoimintaa harjoittavan ilmoittamisvelvollisuus

Vuokraustoiminnasta tuloa saavan verovelvollisen, joka ei ole lain mukaan kirjanpitovelvollinen, on annettava verotoimistolle tarvittavat vuokralaisia koskevat tiedot sekä eritelty selvitys näiltä verovuoden aikana perityistä vuokrista.

16 §

Veroilmoitukseen liitettävät tositteet

Verovelvollisen on veroilmoitukseensa liitettävällä kuitilla tai todistuksella tahi niiden oikeaksi todistetulla jäljennöksellä taikka muulla luotettavalla tavalla selvitettävä verotuksessa huomioon otettavaksi tarkoitettun muun vähennyksen peruste ja suuruus.

Verovelvollisen, joka haluaa verotuksessa lukea hyväkseen velan tai siitä suoritettun koron tai vakuutusmaksut, tulee ilmoittaa velkojan nimi ja osoite sekä liittää veroilmoitukseensa korosta tai vakuutusmaksusta annettu kuitti tai sen oikeaksi todistettu jäljennös tahi muutoin uskottavasti selvittää, että korko tai vakuutusmaksu on suoritettu.

Mitä 2 momentissa säädetään velasta ja siitä suoritettavasta korosta annettavasta selvityksestä ei kuitenkaan koske verovelvollista, joka on lain mukaan kirjanpitovelvollinen eikä maatalouden tai metsätalouden muihinpanovelvollista.

17 §

Veroilmoituksen allekirjoittaminen

Veroilmoitus on allekirjoitettava.

Henkilön, joka ei asu Suomessa, sekä ulkomaisen yhteisön veroilmoitukseen on merkittävä niiden täällä olevan edustajan nimi ja osoite.

Luonnos

Verohallituksen päätös

ilmoittamisvelvollisuudesta

Verohallitus on verotusmenettelystä päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (/) 8 §:n 1 momentin, 10 §:n 2 momentin ja 13 §:n 4 momentin nojalla päättänyt:

1 §

Veroilmoituksen antamisen paikka

Veroilmoitus on annettava sille lääninverovirastolle, jonka alueella verovelvollisen tai yhtymän kotikunta oli verovuotta edeltäneen verovuoden lopussa. Jos puolisoilla, joihin sovelletaan tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä, on eri kotikunta, vaimon on annettava veroilmoituksensa miehen kotikunnan lääninverovirastolle.

Suomeen muuttaneen henkilön on annettava veroilmoitus sille lääninverovirastolle, jonka alueelle verovelvollinen on Suomeen muutettuaan ensiksi asettunut.

Veroilmoitus voidaan antaa myös muuhun lääninverovirastoon toimitettavaksi edelleen asianomaiselle lääninverovirastolle.

2 §

Rajoitetusti verovelvollisen veroilmoituksen antamisen paikka

Rajoitetusti verovelvollisen on annettava veroilmoitus sille lääninverovirastolle, jonka alueella elinkeinotoimintaa on harjoitettu kiinteästä toimipaikasta. Jos rajoitetusti verovelvollinen omistaa kiinteistön Suomessa, veroilmoitus on tästä annettava sille lääninverovirastolle, jonka alueella kiinteistö sijaitsee. Jos rajoitetusti verovelvollinen on omistanut sellaisen suomalaisen yhteisön osakkeita tai osuuksia, joiden nojalla hän on hallinnut kiinteistöä tai sen osaa, veroilmoitus on tältä osin annettava sille lääninverovirastolle, jonka alueella on yhteisön kotipaikka. Muista tuloista on veroilmoitus annettava Uudenmaan lääninverovirastolle.

3 §

Veroilmoitus Ahvenanmaan verotoimistolle

Jos rajoitetusti verovelvollisella on tuloja

Ahvenanmaalta, veroilmoitus on annettava Ahvenanmaan verotoimistolle.

Yhteisön on annettava veroilmoitus Ahvenanmaalta ansaitun tulon osalta Ahvenanmaan verotoimistolle.

4 §

Veroilmoituksen antamisen ajankohta

Veroilmoitus on kultakin vuodelta annettava viimeistään seuraavan vuoden tammikuun 31 päivänä.

Verovelvollinen tai yhtymä, joka harjoittaa maataloutta tai metsätaloutta, saa antaa veroilmoituksensa viimeistään helmikuun viimeisenä päivänä.

Elinkeinonharjoittajalla tai elinkeinoyhtymällä, jonka tilikausi on päättynyt lokakuun 1 päivänä tai sen jälkeen, on oikeus antaa veroilmoituksensa viimeistään maaliskuun 31 päivänä.

Yhteisön ja yhteisetuuden on annettava veroilmoituksensa 4 kuukauden kuluessa tilikauden päättymiskuukauden lopusta luki-

en. Valtion, kunnan ja kuntayhtymän sekä evankelis-luterilaisen seurakunnan kirkon ja ortodoksisen kirkon seurakunnan on annettava veroilmoituksensa viimeistään huhtikuun 30 päivänä.

5 §

Asuntoyhteisön erityinen ilmoittamisaika

Asunto-osakeyhtiö, kiinteistöosakeyhtiö, asunto-osuuskunta tai muu yhteisö, jonka osakkeet tai osuudet oikeuttavat määrätyn huoneiston hallintaan yhteisön omistamassa rakennuksessa, ilmoittaa huoneiston verotusarvon perusteet ja kiinteistössä tai rakennuksessa tapahtuneet muutokset viimeistään verovuotta seuranneen tammikuun 31 päivänä.

6 §

Puolisoiden ilmoittamisaika

Jos verovelvollisella, johon sovelletaan tuloverolain puolisoiota koskevia säännöksiä, veroilmoituksen antamisaika on eripituinen, he saavat antaa veroilmoituksensa pidemmän antamisajan kuluessa.

7 §

Ilmoittamisvelvollisuudesta vapautetut tulot

Veroilmoituksessa ei ilmoiteta seuraavia Suomesta saatuja tuloja. Suoritus on kuitenkin ilmoitettava, jos se on maatalouden tai muun elinkeinotoiminnan tuloa:

1) eläkettä ja elinkorkoa, paitsi jos kyseessä on tuloverolain 37 §:n mukainen veronalainen syytinki eikä eläkevakuutuksen vakuutusmaksujen palautuksena, takaisinos-tolla tai muutosarvona maksettua suoritusta,

2) sairausvakuutuslain nojalla saatua päivä-, äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa eikä muuta mainitun lain, kansaneläkelain tai potilasvahinkolain nojalla saatua korvausta tulojen tai elatuksen vähentymisestä,

3) pakollisen tapaturma- eikä liikennevahinkoturvan nojalla tulojen tai elatuksen vähentymisestä saatua korvausta,

4) tuloverolain 34 §:ssä tarkoitetun henkivakuutuksen nojalla maksettua vakuutus-suoritusta, vakuutusmaksujen palautuksena ja takaisinos-tolla saatua määrää eikä muutosarvoa,

5) muun kuin 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoite-tun vakuutuksen nojalla maksettua päivärahaa, muuta vastaavaa tulojen ja elatuksen vähentymisestä maksettua korvausta eikä sairaalavakuutuksen perusteella maksettua hoitopäiväkorvausta,

6) tartuntatautilain (583/86) nojalla saatua päivärahaa eikä ansionmenetyksestä saatua korvausta,

7) rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (935/73) nojalla tulojen tai elatuksen vähentymisestä maksettua korvausta,

8) työttömyysturvalain (602/84) nojalla maksettua etuutta eikä työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (763/90) tarkoitettua koulutus- ja erityistukea,

9) työllisyysasetuksen (130/93) nojalla yrittäjäksi ryhtyvälle työttömälle tai vajaa-kuntoiselle työttömälle maksettua tukea eikä ammatinvalinnan ohjauksesta annetun lain nojalla (43/60) maksettua vastaavaa tukea,

10) työllisyysasetuksen (130/93) nojalla työttömälle maksettua työharjoittelutukea eikä omatoimiseen työllistämiseen annettua tukea,

11) valtioneuvoston päätöksen (608/94) nojalla myönnettyä nuorten kesätyötukea,

12) opintotukilain 10 §:ssä (684/90) tar-koitettua aikuisopintorahana maksettua an-sionmenetyskorvausta eikä korkeakouluopis-kelijoiden opintotuesta annetun lain (111/92) ja opintotukilain (65/94) nojalla maksettua opintorahaa ja aikuisopintorahaa,

13) lapsen kotihoidon tukea,

14) valtion virkamieslain (755/86) nojalla maksettua toistuvaa korvausta,

15) ulkomaan edustuksen virkamiesten puolisoille maksettavasta erityiskorvauksesta annetun lain (657/89) nojalla maksettua erityiskorvausta,

16) reserviläispalkkaa,

17) tuloverolain (1535/92) 74 §:ssä tarkoi-tettua merityötuloa,

18) sellaisia rakennustoiminnan aloilla maksettua lomapalkkoja, lomakorvauksia ja lomaltapaluurahoja (lomarahoja), jotka työn-antaja on valtakunnallisen työehtosopimuk-sen mukaan tilittänyt Postipankkiin työnan-tajajärjestön erityiselle postisiirtotilille,

19) henkilöstörahastojen jäsenilleen mak-samaa rahasto-osuutta ja ylijäämää,

20) sairausvakuutuslain mukaisen omavas-tuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/91) mukaista päivärahaa,

21) kuntoutusrahaa, kuntoutusavustusta ja kuntoutusajalta tapaturma- ja liikennevakuu-tuslain perusteella korvattavasta kuntoutuk-sesta annettujen lakien (625/91 ja 626/91) nojalla maksettua ansionmenetyskorvausta,

22) vakuutuskassalaissa (1164/92) tarkoi-tettujen kassojen suorittamia etuuksia,

23) työtaistelun johdosta asianomaisen työ-markkinajärjestön suorittamaa veronalaista avustusta eikä muuta siihen rinnastettavaa avustusta,

24) luotto- ja rahoituslaitoksen sekä muun ammattimaisen arvopaperikaupan tai arvopa-perien välitystoiminnan harjoittajan suoritta-maa tai välittämää ennakkoperintälain sovel-tamisalaan kuuluvaa korkoa eikä jälkimark-kinahyvitystä, ennakkoperintälain sovelta-misalaan kuuluvaa joukkovelkakirjalainan liikkeeseen laskijan maksamaa korkoa ja lainan koroksi katsottavaa tuottoa eikä myöskään sijoitusrahaston maksamaa voit-to-osuutta,

25) maatalousyrittäjien luopumiskorvauk-

sesta annetun lain (1330/92) mukaista luopumiskorvausta,

26) palkkaturvaviranomaisen palkkaturvain lain (649/73) nojalla suoraan työntekijälle maksamaa palkkaturvaa,

27) patentin, tekijänoikeuden ja muun niihin verrattavan oikeuden perusteella maksettua korvausta,

28) sosiaalihuoltolain 27 a §:ssä (1365/92) tarkoitettua vammaisen tai sairaan alaikäisen lapsen vanhemmalle maksettavaa omaishoidon tukea,

29) työmarkkinatuesta annetun lain (1542/93) mukaista työmarkkinatukea eikä

30) työllisyysasetuksen muuttamisesta annetun asetuksen (51/94) mukaista osa-aikalisää.

8 §

Ilmoittamisvelvollisuudesta vapautetut vähennykset

Verovelvollisen ei tarvitse antaa veroilmoituksessaan selvitystä työntekijän eläkemaista, työttömyysvakuutusmaksuista eikä muista työnantajan häneltä perimistä tuloverolain 96 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kokonaan vähennyskelpoisista eläkevakuumaksuista.

9 §

Ilmoittamisvelvollisuudesta vapaat henkilöt

Verovelvollisen, jolla ei ole ollut muita kuin 7 §:ssä mainittuja ilmoitusvelvollisuudesta vapautettuja tuloja eikä muuta veronalaista varallisuutta kuin yksinomaan hänen tai hänen perheensä vakituiseen asumiseen käyttämä asunto, ei tarvitse ilmoittaa asuntoa varallisuutenaan eikä kehoituksetta antaa veroilmoitusta elleivät edellä tarkoitettua asuntoa koskevat, verotusta varten aikaisemmin annetut tiedot ole muuttuneet.

10 §

Ilmoittamisvelvollisuudesta vapaat asuntoyhteisöt

Asuntoyhteisö ei ole velvollinen antamaan veroilmoitusta jäljempänä säädettyjen edellytysten täytyessä. Veroilmoitus on kuitenkin annettava, jos sitä erikseen vaaditaan.

Asuntoyhteisöllä tarkoitetaan asunto- tai kiinteistöosakeyhtiötä, jonka jokainen osake yksin tai toisten osakkeiden kanssa oikeuttaa hallitsemaan vain vakituiseen asumiskäyt-

töön tarkoitettua huoneistoa tai asumiseen liittyvää tilaa yhteisen omistamassa rakennuksessa. Asuntoyhteisöllä tarkoitetaan myös asunto-osuuskuntaa.

Ilmoittamisvapauden edellytyksenä on, että

1) kysymyksessä on asuntoyhteisön muu kuin ensimmäinen verovuosi,

2) asuntoyhteisö on verovuonna saanut vain vastiketuloja, rahastosuorituksia, käyttömaksuja, muita vähäisiä kiinteistöön liittyviä korvauksia tai vähäisiä korkotuloja ja

3) asuntoyhteisön verotettava tulo on vahvistettujen tappioiden vähentämisen jälkeen alle 200 markkaa.

Ilmoittamisvapauden edellytyksenä on myös, että myöhemmältä verovuodelta annettavaan veroilmoitukseen liitetään jäljennös tuloslaskelmasta ja taseesta niiltä edellisen veroilmoituksen antamisen jälkeen voittoa tuottaneilta tilikausilta, joilta veroilmoitusta ei ole annettu.

11 §

Verotusehdotuskokeiluun osallistuvat

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän, jonka kotikunta on 31 päivänä joulukuuta 1994 ollut Helsinki, Järvenpää jne, ja joka on saanut lääninverovirastolta ilmoituksen, että kuuluu verovuodelta 1995 toimitettavassa verotuksessa verotusehdotuskokeiluun, ei ole velvollinen antamaan veroilmoitusta viimeistään tammikuun 31 päivänä 1996.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen saa antaa veroilmoituksensa viimeistään kuun päivänä 1996. Verovelvollisen ei kuitenkaan tarvitse antaa veroilmoitusta, jos hänellä ei ole muita tuloja, vähennyksiä, varoja tai velkoja taikka muita verotukseen vaikuttavia vaatimuksia kuin mitä hänelle lähetetyssä verotusehdotuksessa on mainittu.

12 §

Postitse annettava veroilmoitus

Postitse saapunut veroilmoitus katsotaan oikeaan aikaan annetuksi, jos veroilmoituksen sisältävä postilähetys on tässä päätöksessä määrättyssä ajassa jätetty postiin lääninverovirastolle osoitettuna.

13 §

Esteen vaikutus

Tiedot ja selvitykset, joita ei voida liittää

veroilmoitukseen sitä annettaessa, on toimitettava lääninverovirastolle viipymättä esteen lakattua.

14 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä päätös tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Päätöstä sovelletaan ensimmäi-

sen kerran vuodelta 1995 annettaviin veroilmoituksiin kuitenkin siten, että verovelvollisella, joka on kirjanpitovelvollinen ja jonka tilikausi on päättynyt lokakuun 1 päivän jälkeen, on annettava veroilmoitus viimeistään huhtikuun 1 päivänä 1996. Päätöksen 4 §:n 4 ja 5 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodesta 1996 alkaen.

Luonnos

Verohallituksen päätös

tiedonantovelvollisuudesta

Verohallitus on verotusmenettelystä päivänä kuuta 1995 annetun lain (/) 15—17 §:n nojalla päättänyt:

1 §

Yleinen tarkkailuilmoituksen antamisvelvollisuus

Verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja on annettava ilman eri kehotusta verohallinnolle vain, jos:

1) verovelvollisen samalta suorittajalta edellisenä kalenterivuotena saamien palkka-, palkkio- tai eläke-etujen yhteenlaskettu määrä on vähintään 500 markkaa ja jos edellä mainitut edut eivät sisälly ennakoperintälaissa tarkoitettun rekisteröidyn työnantajan ennakoperintäasetuksen 34 §:n nojalla annettavaan palkansaajakohtaiseen vuosi-ilmoitukseen tai ennakoperintäasetuksen 31 §:ssä tarkoitettuun rekisteröimättömän työnantajan tilillepanokorttiin;

2) edellisenä vuotena maksettu stipendi, opintoraha, muu apuraha tai palkinto on vähintään 5 000 markkaa;

3) vakuutuslaitoksen, eläkesäätiön ja muun eläkelaitoksen vakuutuksen perusteella tai eläkkeenä tai avustuksena edellisenä vuotena suorittaman muun kuin verovapaan korvauksen, eläkkeen tai avustuksen määrä on vähintään 500 markkaa ja jos edellä tarkoitettu erä ei sisälly ennakoperintäasetuksen 34 §:n nojalla annettavaan saajakohtaiseen vuosi-ilmoitukseen tai ennakoperintäasetuksen 31 §:ssä tarkoitettuun rekisteröimättömän työnantajan tilillepanokorttiin sekä

4) tekijän-, patentti-, kaivos- tai muun senkaltaisen oikeuden käyttämisestä edellisenä vuotena suoritettu korvaus on vähintään 500 markkaa ja jos korvaus ei sisälly ennakoperintäasetuksen 34 §:n nojalla annettavaan saajakohtaiseen vuosi-ilmoitukseen tai ennakoperintäasetuksen 31 §:ssä tarkoitettuun rekisteröimättömän työnantajan tilillepanokorttiin.

Merityötulosta on annettava muulta kuin vain alukselta saatua luontoisetua koskeva tieto.

2 §

Luotto- ja rahoituslaitoksen tiedonantovelvollisuus

Luotto- ja rahoituslaitoksen, valtion, kunnan, huoltokonttorin ja työnantajan on annettava lainanantajaa ja lainanilmoittajaa koskevien tietojen lisäksi kunkin luonnollisen henkilön ja kuolinpesän lainasta seuraavat tiedot:

1) velallisen nimi, ja henkilötunnus, liike- ja yhteisötunnus;

2) velallisen osoite;

3) lainan numero tai muu tunnus;

4) jos laina on asuntolaina tai valtion taakaama opintolaina, lainan käyttötarkoitus;

5) kalenterivuonna lainasta maksettu tai tuloksi luettu koron määrä;

6) lainan määrä kalenterivuoden päättyessä.

Jos verovelvollisen kanssa muukin henkilö on velallisenä, tiedonantovelvollisen on annettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot kaikkien velallisten osalta sekä tieto yhteisvelkasuhteesta.

Jos lainan korkoa on maksanut muu kuin velallinen, tiedonantovelvollisen on annettava koron maksaneen nimi ja henkilötunnus tai liike- tai yhteisötunnus.

Jos lainan korkoa on maksettu etukäteen, tiedonantovelvollisen on annettava tieto koron koko määrästä sekä erikseen tieto korosta siltä osin kuin se kohdistuu kalenterivuotta seuraavan vuoden jälkeiseen aikaan.

Tuloverolain 58 §:n 3 momentissa tarkoitettujen lainojen korkotietoja ei ole tarpeen antaa.

3 §

Arvopaperinvälittäjän tiedonantovelvollisuus

Arvopaperimarkkina- (495/89) tarkoitettun arvopaperinvälittäjän on annettava kunkin asiakkaan osalta ostoittain ja myynneit-

täin osakkeen, merkintäoikeuden tai vakioi-
dun johdannaissopimuksen kaupan osalta
seuraavan tammikuun aikana seuraavat tie-
dot:

1) ostajan/myyjän nimi ja henkilö/liike- ja
yhteisötunnus;

2) ostajan tai myyjän osoite ja syntymäai-
ka, jos henkilö/liike- ja yhteisötunnus puut-
tuu;

3) kaupan kohde;

4) kaupan kohteen lukumäärä;

5) osto/myyntipäivämäärä;

6) kauppahinta sekä

7) suoritettua leimaveron määrä.

Tiedot on annettava konekielisenä sille
lääninverovirastolle, jonka virka-alueella
ilmoituksenantajan kotipaikka on.

Jos arvopaperinvälittäjä ei voi antaa 1 mo-
mentissa mainitussa muodossa tietoja, tiedot
on annettava erikseen kunkin verovelvollisen
kotikunnan lääninverovirastoon tai rajoitetus-
ti verovelvollisten osalta Uudenmaan läänin-
verovirastoon verohallituksen hyväksymällä
lomakkeella.

Niistä ostoista ja myynneistä, joista tiedot
annetaan verohallinnolle tämän päätöksen
mukaisesti, arvopaperinvälittäjä ei toimita
leimaverolain soveltamisesta annetun valtio-
neuvoston päätöksen 20 §:ssä tarkoitettua
jäljennöstä laskelmasta Uudenmaan läänin-
verovirastolle.

4 §

Puun ostajan tiedonantovelvollisuus verohal- linnolle

Puun ostajan on annettava verotusmenette-
lystä annetun lain 15 §:n 2 momentissa tar-
koitetut tiedot puutavaran myyjistä kullekin
myyjälle verovuonna maksetun kauppahin-
nan määrästä sekä siitä, onko kyseessä ollut
pysty- vai hankintakauppa.

5 §

Puun ostajan tiedonantovelvollisuus Metsän- tutkimuslaitokselle

Puun ostajien tai niiden järjestöjen on an-
nettava Metsäntutkimuslaitokselle puolivi-
uosittain verotusmenettelystä annetun lain
15 §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot puun
keskihinnosta ja niitä vastaavista puumääris-
tä ostamistaan puutavaralajeista. Velvolli-
suus antaa puun keskihinta- ja puumäärätie-

dot koskee puun ostajia, jotka ovat ostaneet
elinkeintotoimintansa käyttöön tai energian
tuotantoon puuta metsän omistajilta tai halti-
joilta pysty-, hankinta- tai käteiskaupalla.
Tiedonantovelvollisuus ei koske yksityis-
käyttöön tai maatalouskäyttöön puuta osta-
via.

Tiedot puun keskihinnosta ja puumääristä
annetaan kauppatavoittain, puutavaralajeit-
tain, kunnittain ja kantohinta-alueittain. Il-
moitettava keskihinta on puutavaralajin kaik-
kien kauppajien kauppahintojen aritmeettinen
keskiarvo. Ilmoituksessa selvitetään myös
keskihinnan laskennassa käytetty kauppajien
lukumäärä.

Metsähallituksen hankintakaupalla ostetun
puutavaran hintoja ja määriä ei sisällytetä
ilmoituksiin.

Jos puun ostajien järjestö tekee puun kes-
kihintaa ja puumääriä koskevat ilmoitukset
puun ostajien puolesta, järjestön tulee ilmoi-
tuksessa selvittää erikseen kunkin ostajantie-
dot.

6 §

Tietojen antamisen ajankohta ja muut määräykset

Verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n 2
momentissa tarkoitettua asunto- ja muun yhtiö-
n on annettava huoneistoa, sen käyttöä
ja osakkaan tai jäsenen yhtiölle suorittamia
korvauksia koskevat tiedot konekielisinä tai
verohallituksen hyväksymällä muulla tavalla
vuosittain tammikuun loppuun mennessä
edelliseltä kalenterivuodelta sille lääninvero-
virastolle, jonka virka-alueella ilmoituksen
antajan kotipaikka on.

Tiedonantovelvollisen on annettava 1, 2, 3
ja 4 §:ssä tarkoitettut tiedot konekielisinä tai
verohallituksen hyväksymällä muulla tavalla
vuosittain tammikuun loppuun mennessä
edelliseltä kalenterivuodelta sille lääninvero-
virastolle, jonka virka-alueella ilmoituksen
antajan kotipaikka on.

Tiedonantovelvollisen on annettava 5 §:ssä
tarkoitettut tiedot Metsäntutkimuslaitokselle
puolivuositteittain helmikuun 15 ja elokuun 15
päivään mennessä. Helmikuun 15 päivään
mennessä annettavan ilmoituksen tulee per-
ustua edellisen vuoden toisen puoliskon
kauppoihin ja elokuun 15 päivään mennessä
annettavan ilmoituksen kuluvan vuoden en-
simmäisen puoliskon kauppoihin.

7 §
Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1996.

Tätä päätöstä sovelletaan ensimmäisen ker-
ran vuodelta 1995 toimitettavassa verotuk-
sessa. Päätöksen 2 §:ää sovelletaan kuitenkin
vain kokeiluluonteisesti verovuodelta 1995
toimitettavassa verotuksessa.

